

**Erityisen tuen pienryhmätoiminnan
kehittäminen ja vaikutukset toisen asteen
ammattillisessa koulutuksessa laajennetun
oppivelvollisuuden kontekstissa**

Teknologijaohdamisen osaaminen

2024

Tero Luoto

Teknologia johtamisen osaaminen

Tekijä Tero Luoto

Työn nimi Erityisen tuen pienryhmätoiminnan kehittäminen ja vaikutukset toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa uudistetun oppivelvollisuuden kontekstissa

Tiivistelmä

Vuosi 2024

Ohjaaja Mika Tammilehto

Johdanto

Opinnäytetyössä tarkastellaan, miten toisen asteen ammatillinen koulutus voi vastata uudistetun oppivelvollisuuslain tuomiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin. Erityistarkastelun kohteena on erityisen tuen pienryhmätoiminnan kehittäminen Turun ammatti-instituutissa. Uuden oppivelvollisuuslain myötä kaikkien nuorten on suoritettava toisen asteen tutkinto, mikä lisää tarvetta tukea erityisesti niitä opiskelijoita, jotka kohtaavat haasteita koulutuspolullaan.

Työn tavoitteena on selvittää, miten monialaisen erityisen tuen pienryhmätoiminta voi tukea opiskelijoiden oppimista ja edistää heidän koulutuspolkunsä jatkumista. Tutkimus yhdistää kvalitatiivisia ja kvantitatiivisia menetelmiä sisältäen kyselytutkimuksen ja haastattelut opettajien, opiskelijoiden, opiskelijahuollon ja koulun johdon kanssa. Näin saadaan kattava kuva erityisen tuen pienryhmätoiminnan vaikutuksista eri sidosryhmien näkökulmasta. Tutkimuksessa havaittiin, että pienryhmätoiminta tarjoaa tehokasta tukea opiskelijoille, jotka tarvitsevat erityistä tukea koulutuspolullaan. Pienryhmässä opiskelijat saavat yksilöllistä ohjausta ja tukea, mikä auttaa heitä saavuttamaan oppimistavoitteensa. Erityisen tuen ryhmien merkitys korostuu, kun otetaan huomioon uuden oppivelvollisuuslain tuomat lisävaatimukset toisen asteen koulutukselle. Moniammatillisen tuen ja joustavien opetusmenetelmien avulla voidaan vastata näihin haasteisiin ja edistää opiskelijoiden koulutuspolun jatkumista.

Opinnäytetyö toteaa erityisen tuen ryhmän olevan toimiva käytänne tukea opiskelijoita, mutta suosittelee, että erityisen tuen pienryhmätoimintaa kehitetään edelleen ja resursseja kohdennetaan riittävästi tukemaan erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden oppimista. Lisäksi korostetaan jatkuvan arvioinnin ja monialaisen yhteistyön merkitystä erityisen tuen pienryhmätoiminnan kehittämisessä ja toteutuksessa. Työn tulokset voivat auttaa koulutuksen järjestäjiä ymmärtämään paremmin, miten erilaiset opetus- ja tukimuodot vaikuttavat opiskelijoiden oppimiseen ja koulutuspolun jatkumiseen toisen asteen oppivelvollisuuden aikana.

Avainsanat: Monialainen erityistuki, Oppivelvollisuuslaki, Ammatillinen koulutus,
Opiskelijoiden tukeminen, Koulutuspolun jatkuvuus

Technology Management Competence

Author Tero Luoto

Subject Development and Impacts of Special Small Group Activities in Vocational
Secondary Education within the Context of Reformed Compulsory Education

Supervisors Mika Tammilehto

Abstract

Year 2024

Introduction

This thesis examines how secondary vocational education can meet the challenges and opportunities brought about by the revised compulsory education law, focusing specifically on the development of special support small group activities at Turku Vocational Institute. With the new compulsory education law, all young people must complete a secondary degree, increasing the need to support especially for those students who face challenges along their educational path. The aim of the thesis is to determine how multidisciplinary special support small group activities can support students' learning and promote the continuation of their educational paths. The research combines qualitative and quantitative methods, including a survey and interviews with teachers, students, student welfare services, and school management. This provides a comprehensive view of the impacts of special support small group activities from the perspective of various stakeholders. The study found that small group activities provide effective support for students who need special support in their educational journey. In small groups, students receive individual guidance and support, which helps them achieve their learning objectives. The importance of special support groups is emphasized considering the additional requirements of the new Act on compulsory education for secondary education. Multidisciplinary support and flexible teaching methods can address these challenges and promote the continuation of students' educational paths. The thesis concludes that the special support group is a functional practice to support students but recommends that special support small group activities be further developed and resources be adequately allocated to support the learning of students who need special support. Additionally, the importance of continuous assessment and multidisciplinary cooperation in the development and implementation of special support small group activities is emphasized. The results of the thesis can help educators better understand how various forms of teaching and support affect students' learning and the continuation of their educational paths during secondary compulsory education.

Keywords: Multidisciplinary special support, Act on compulsory education, Vocational education, Student support, Continuity of educational path

Sisällys

1	Ammatillisen koulutuksen rooli laajennetussa oppivelvollisuudessa	6
2	Monialaisen erityisen tuen vaikutukset ja kehitys Turun ammatti-instituutissa	7
3	Käsitteiden määrittely.....	10
4	Perustietoa Turun ammatti-instituutista	12
5	Turun ammatti-instituutin Peltolan yksikön kehittämä moniammatillinen oppimisen tuki.....	13
6	TAI Peltolan koulutusyksilön erityisen tuen ryhmän lähtötilanne.....	15
6.1	Erityisen tuen ryhmä lain mukaan	16
6.2	Erityisen tuen ryhmään ohjautuminen	18
6.3	Erityisen tuen ryhmässä toimiminen.....	19
6.4	Pedagogiikka erityisen tuen ryhmässä	20
6.5	Jatkuva arviointi erityisen tuen pienryhmässä	21
6.5.1	Jatkuvan arvioinnin kriteerit	23
6.5.2	Ammatillisen näytön edellytykset	27
6.5.3	Ammatillinen näyttö	28
6.6	Erityistilanteet ja niiden kohtaaminen	32
6.7	Erityisoppilaitoksen harkitseminen	34
6.8	Erityisen tuen ryhmästä takaisin oman alan opetusryhmään.....	38
7	Inklusion vaikutukset ammatillisen koulutuksen tasoon ja oppimiseen toisen asteen oppivelvollisuuden aikana.....	41
8	Resurssien määrä ammatillisessa koulutuksessa erityisen tuen ryhmän toiminnassa.....	44
8.1	Monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenten merkitys ammatillisessa pienryhmän toiminnassa	44
8.2	Opettajien määrä ja luokkakoko	46
9	Tutkimuskysymyksiä asettelu ja tutkimuskysymykset.....	48
9.1	Kysymysten tausta-ajattelu	51
9.1.1	Analyysit kyselyiden vastauksista	54
9.1.2	Analyysi opiskelijoiden kyselystä	54
9.1.3	Analyysi opiskelijoiden kyselystä	55
9.1.4	Haastattelukysymykset erityisen tuen ryhmän opiskelijoille	56
9.1.5	Analyysit opettajien vastauksista	57
9.1.6	Laajennetun oppivelvollisuuden vaikutukset	58

9.1.7	Analyysien keskeiset havainnot	59
9.1.8	Opettajille suunnatut tarkentavat haastattelukysymykset:	61
9.1.9	Analyysi opiskelijahuollon ja koulunkäynnintuen kyselystä	62
9.1.10	Analyysi opiskelijahuollon ja opiskelijan tukitiimin kyselyistä	63
	Vastaus tutkimuskysymykseen opiskelijahuollon ja koulunkäynnintuen tiimin vastausten analyysin perusteella	63
10	Haastattelukysymykset koulunkäynnin tuen ja opiskelijahuollon tiimille	65
10.1.1	Analyysi koulun johdon kyselystä	65
10.1.2	Haastattelukysymykset koulun johdolle	68
11	Koottu analyysi kaikkien ryhmien kyselyiden tuloksista	68
12	Yhteisestä analyysistä luodut yhteiset kysymykset kaikille ryhmille	71
13	Haastattelu	72
14	Loppupäätelmä	74
15	Pohdinta	87
	Lähteet	88

Kaavat ja kuvat

Kuva 1	Perusasioiden jakautuminen harjoituksissa	29
--------	---	----

Liitteet

Liite 1.	E erityisen tuen ryhmän toiminnan arviointi opiskelijoiden näkökulmasta
Liite 2.	E erityisen tuen ryhmän toiminnan arviointi opettajien näkökulmasta
Liite 3.	E erityisen tuen ryhmän toiminnan arviointi opiskelijahuollon ja opetuksen tuen tiimin näkökulmasta.
Liite 4.	E erityisen tuen ryhmän arviointi Ammatti-instituutin johdon näkökulmasta
Liite 5.	Haastattelukysymykset opiskelijoille
Liite 6.	Haastattelukysymykset opettajille
Liite 7.	Haastattelukysymykset opiskelijahuollon ja opetuksen tuen tiimille
Liite 8.	Haastattelukysymykset ammatti-instituutin johdolle

1 Ammatillisen koulutuksen rooli laajennetussa oppivelvollisuudessa

Toisen asteen ammatillinen koulutus on keskeisessä roolissa sekä yksilöiden että yhteiskunnan kehityksessä toimien usein porttina työelämään ammattitaidon hankkimisen välineenä. Työelämässä vaaditaankin yhä useammin ammatillista alan osaamista heti työn alussa, ja näin ollen toisen asteen ammatillinen koulutus on usein minimivaatimus monien työpaikkojen saamiseksi.

Vuonna 2021 voimaan tulleen oppivelvollisuuslain myötä toisen asteen opinnot ovat nyt maksuttomia niille nuorille, jotka kuuluvat laajennetun oppivelvollisuuden piiriin. Laki velvoittaa kaikki perusopetuksen päättävät nuoret jatkamaan opintojaan toiselle asteelle, ensimmäisen kerran koskien niitä, jotka olivat 9. luokalla keväällä 2021. (Opetushallitus, n.d.)

Vuonna 2021 voimaan astunut oppivelvollisuuslaki on korostanut ammatillisen koulutuksen merkitystä entisestään. Laki laajentaa oppivelvollisuuden toisen asteen koulutukseen, mikä on merkittävä muutos aiempaan verrattuna, jolloin opiskelijat saattoivat lopettaa opintonsa jo peruskoulun jälkeen. Uusi oppivelvollisuus tuo mukanaan sekä mahdollisuuksia että haasteita: se edistää laajemman koulutustason saavuttamista, mutta lisää myös tarvetta tukea niitä opiskelijoita, jotka kohtaavat haasteita koulutuspolullaan.

Tässä opinnäytetyössä tutkin, miten Turun ammatti-instituutissa voidaan tukea toisen asteen ammatillisia opiskelijoita, jotka kohtaavat oppimisen haasteita, kuten keskittymisvaikeuksia, oppimisvaikeuksia tai sosiaalisia esteitä. Nämä haasteet ovat johtaneet siihen, että instituutti on päättänyt perustaa monialaisen erityisen tuen ryhmän, jossa opiskelijat saavat yksilöllistä tukea haasteisiinsa.

Erityisen tuen ryhmän perustamisajatus sai alkunsa Tuen ja ohjauksen strategia 2024–2030 -asiakirjan kyselyiden vastauksista, joissa korostuivat Turun ammatti-instituutin henkilöstön näkemykset opiskelijoiden lisääntyneistä yksilöllisen tuen tarpeista. Tämän vuoksi erityistä tukea ja sen resursointia sekä toimintamallien kehittämistä pidettiin tärkeänä. Ammatillisessa koulutuksessa kaivataan erityisesti lisää erityisopetusta ja aikaa hoitaa vastuopettajan tehtäviä. Matalan kynnyksen tukipalvelut, jotka mahdollistavat reagoimisen nopeasti ja joustavasti opiskelijan tuen tarpeisiin, mainittiin vastauksissa toistuvasti. (Lehtinen, 2023, s. 8)

Tässä opinnäytetyössä puhutaan opiskelijahuollosta. Yksilökohtaiseen opiskelijahuoltoon kuuluvat kouluterveydenhuolto, psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä monialaisen asiantuntijaryhmän tuki (Opetushallitus, n.d. -a). Lukemisen mukavuuden vuoksi sisällytän samaan opiskelijahuoltotermiin myös opinto-ohjaajat, koska he pitävät huolta opiskelusta ja ovat osa moniammatillista asiantuntijaryhmää.

Opinnäytetyössä myös puhutaan toisinaan pienryhmästä tai pelkästään erityisen tuen ryhmästä. Näillä termeillä tarkoitetaan tässä opinnäytetyössä monialaista erityisen tuen ryhmää. Pienryhmä-nimitystä tai erityisen tuen ryhmää käytän lukemisen sujuvoittamiseksi. Monialaisen erityisen tuen ryhmässä voi suorittaa yhden valinnaisen 20 osaamispisteen tutkinnonosan, jonka opiskelija voi suorittaa omasta tahdostaan. Ryhmään ohjataan yhden koulutusyksikön sisällä olevista eri alojen ammatillisen koulutuksen opiskelijoista. Ryhmän koko pyritään pitämään pienenä, jotta opiskelijoita voidaan ohjata yksilöllisesti. Ryhmässäoloaika on laskennallisesti noin 8 viikkoa. Ryhmän tarkoitus on auttaa ja ohjata nuoria edistymään koulutuksessa ja heillä on ryhmässä mahdollisuus opiskella ammatillisen koulutuksen perustaitoja, kuten kouluun (työpaikalle) saapumista, tehtävien tekemistä ja työyhteisön jäsenenä olemista.

2 Monialaisen erityisen tuen vaikutukset ja kehitys Turun ammatti-instituutissa

Tutkimuksessa tarkastellaan monialaisen erityisen tuen pienryhmän vaikutuksia ja käyttöönottoa opettajien, opiskelijoiden, opiskelijahuollon ja koulun johdon näkökulmasta. Seuraavat tutkimuskysymykset ohjaavat työtä:

1. Minkälaisia kokemuksia opettajat ovat saaneet pienryhmän toiminnasta?
2. Minkälaisia kokemuksia opiskelijat ovat saaneet pienryhmän toiminnasta?
3. Minkälaisia kokemuksia opiskelijahuolto on saanut pienryhmän toiminnasta?
4. Millainen näkemys koulun johdolla on pienryhmän toiminnasta?

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, miten Turun ammatti-instituutti vastaa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden haasteisiin ja miten instituutti hyödyntää monialaisen erityisen tuen pienryhmää oppimisen tukemisessa. Tämä tavoite vastaa 'Tuen ja ohjauksen strategia lukio ja ammatillinen koulutus 2024–2030' -asiakirjan tavoitteisiin, joissa pyritään kehittämään toimintamalleja monialaiselle erityisen tuen ryhmätoiminnalle, keskittyen erityisesti toisen asteen ammatillisiin opiskelijoihin, jotka ovat vaarassa pudota koulutuspolulta.

Nykyiset olosuhteet ja laajennettu oppivelvollisuus ovat lisänneet paineita löytää tehokkaita keinoja tukea opiskelijoita. Tutkimuksessa arvioidaan, miten pienryhmätoiminta tunnetaan ja ymmärretään Turun ammatti-instituutissa ja miten se vaikuttaa opiskelijoiden opintoihin. Lisäksi selvitetään, millaisia keinoja on käytettävissä ja miten ne tukevat opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista.

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tutkimuksessa tarkastellaan opiskelijoiden ohjaamista suorittamaan tutkinnon osia pienessä ryhmämäisessä toimintaympäristössä, ja arvioidaan pienryhmätoiminnan tunnettuutta ja vaikutuksia instituutin sisällä.

Tutkimus aloitetaan kuvaamalla mitä erityisiä tukimuotoja on jo käytössä, ja miten ne on integroitu ammatilliseen opetukseen Turun ammatti-instituutissa. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, miten nämä tukimuodot vastaavat opiskelijoiden erityistarpeisiin ja miten ne edistävät opiskelijoiden kykyä suoriutua ammatillisista opinnoista.

Pienryhmätoiminnan vaikutuksia arvioidaan monipuolisesti eri sidosryhmien näkökulmista kerätyn aineiston perusteella. Arviointi kattaa sekä opetushenkilökunnan että opiskelijoiden kokemukset, opiskelijahuollon näkemykset sekä koulun johdon arviot toiminnan tehokkuudesta ja vaikuttavuudesta. Analyysissä käytetään sekä kvantitatiivisia että kvalitatiivisia tutkimusmenetelmiä, jotta saadaan mahdollisimman tarkka kuva pienryhmätoiminnan vaikutuksista ja sen kehittämistarpeista.

Lisäksi tutkimuksessa pyritään tunnistamaan ne keskeiset haasteet ja esteet, jotka voivat vaikuttaa pienryhmätoiminnan tehokkaaseen toteuttamiseen. Tämä sisältää resurssien saatavuuden, koulutuspolitiikan nykytilan sekä instituution sisäiset kulttuuriset ja rakenteelliset tekijät, jotka voivat hidastaa tai edistää erityistuen toimeenpanoa.

Tutkimuksen lopuksi annetaan suosituksia siitä, miten Turun ammatti-instituutissa Peltolan koulutalossa voitaisiin parantaa ja laajentaa erityisen tuen ryhmätoimintaa. Suositukset perustuvat tutkimuksen aikana kerättyyn tietoon ja ne on tarkoitettu ohjaamaan koulun johtoa ja opetushenkilökuntaa kehittämään tehokkaampia tukistrategioita ja -toimintamalleja.

Tämä tutkimus tarjoaa arvokasta tietoa päätöksentekijöille, opetushenkilökunnalle ja opiskelijahuollolle, auttaen heitä ymmärtämään monialaisen erityisen tuen ryhmätoiminnan vaikutuksia ja merkitystä opiskelijoiden koulumenestykselle ja hyvinvoinnille. Sen tulokset tarjoavat perustan jatkuvalla kehityksellä ja parannuksilla, jotka ovat välttämättömiä opiskelijoiden tukemiseksi yhä vaativammassa koulutusympäristössä.

Metodologia

Tutkimus toteutetaan yhdistämällä sekä kvalitatiivisia että kvantitatiivisia menetelmiä, mikä mahdollistaa monipuolisen näkökulman tutkittavaan pienryhmätoimintaan. Tutkimusprosessi alkaa luomalla ja toteuttamalla Google Forms -kysely, joka kerää ensisijaista kvantitatiivista dataa. Kysely suunniteltiin niin, että se tarjoaa kattavan yleiskuvan tutkittavasta aiheesta. Saadun vastausdatan analyysi suoritettiin lukemalla vastaukset ja tekemällä johtopäätöksiä itse. Vastausdata auttaa muodostamaan yleiskäsityksen tutkittavasta aihealueesta ja tunnistamaan keskeiset kehittämisen kohdat.

Kvantitatiivisten vastausten analysointiin sovellettiin sekä manuaalista että automatisoitua lähestymistapaa. Manuaalisessa analyysissä keskityin lukemaan kyselyvastauksia ja etsimään toistuvia teemoja ja yhtäläisyyksiä, jotka ilmenivät useissa vastauksissa. Tämä auttoi tunnistamaan yhteisiä näkemyksiä ja laajalti jaettuja käsityksiä aiheesta. Automaattisen analyysin osalta hyödynsin tekoälyä etsimään datasta haluttuja ominaisuuksia ja piirteitä, jotka tukivat tutkimuksen teemoja. Tekoälyalgoritmeja käytettiin erityisesti tekstin analysointiin, jotta voitiin tunnistaa keskeiset avainsanat ja fraasit, jotka ilmaisivat sidosryhmien prioriteetteja ja huolenaiheita.

Näiden menetelmien yhdistäminen mahdollisti syvällisen ymmärryksen kvantitatiivisista data-aineistoista ja antoi monipuolisen kuvan tutkittavasta ilmiöstä. Analyysin tulokset esitettiin selkeästi, mikä auttoi hahmottamaan, miten pienryhmätoiminta vaikuttaa eri sidosryhmiin ja mitä parannuksia voidaan vielä tehdä.

Tämän alkuvaiheen jälkeen siirrytään syvällisempään kvalitatiiviseen tutkimukseen. Tähän sisältyy tarkennettu pienryhmähaastattelu, joka perustuu kyselyn tuloksiin.

Pienryhmähaastattelu suunnitellaan siten, että se keskittyy Google Formsilla saaduissa kyselyn tuloksissa esiin tulleisiin teemoihin, mahdollistaen syvällisemmän ymmärryksen ja tulkintojen validoinnin. Haastatteluun otettiin mukaan kokonainen ryhmä erityisen tuen ryhmän opiskelijoita, jotka vastasivat kukin omalla vuorollaan kysymyksiin. Kaikki haastattelut äänitettiin puhelimella, joista litteroin vastaukset kyseisen tutkimuksen liitteiksi. Haastattelut auttavat minimoimaan Google Formsilla tehdyn kyselyn tulkinnallisia virheitä ja antavat mahdollisuuden tutkia ilmiötä yksityiskohtaisemmin.

Lopuksi analysoin kerätyn aineiston kokonaisvaltaisesti ja teen loppupäätelmät. Tämä sisältää kyselytutkimuksen ja haastattelujen tulosten yhdistämisen, jotta voidaan muodostaa kattava ymmärrys tutkimusaiheesta. Tutkimuksen aikana voidaan myös hyödyntää olemassa

olevaa dataa opiskelijoiden suorituksista ja koulutuksen tuloksista, mikäli tällaista tietoa on saatavilla ja se on relevanttia tutkimuksen kannalta.

Kokonaisvaltaisen analyysin toteutin keräämällä ensin yhtäläisyyksiä ja yleisiä teemoja haastatteluista ja kyselyvastauksista. Haastattelut tallennettiin digitaalisesti ja litteroitiin tarkasti. Litteroinnissa merkitsin erityisesti ne kohdat, jotka toistuivat useissa haastatteluissa ja joita pidettiin hyvinä ideoina tai tehokkaina käytäntöinä. Näiden teemojen tunnistamiseksi käytin tekoälypohjaista tekstianalyysityökalua, joka auttoi erottamaan ja korostamaan keskeisiä avainsanoja ja -fraaseja, kuten 'osoittautunut hyväksi' tai 'todettu hyväksi keinoksi auttaa'.

Tekoälyn avulla suoritettu avainsanojen ja yhteisten näkemysten etsintä antoi mahdollisuuden tunnistaa ja korostaa niitä aspekteja, jotka olivat erityisen merkittäviä sidosryhmille. Tämä menetelmä mahdollisti syvällisen analyysin, joka yhdisti kvantitatiiviset ja kvalitatiiviset tiedot, ja auttoi muodostamaan perustellut ja kattavat loppupäätelmät tutkimuksen aiheesta.

Näin ollen aineiston kokonaisvaltainen analyysi tarjosi vankan pohjan loppupäätelmien tekemiselle, joka perustui niin määrälliseen kuin laadulliseenkin tietoon ja jossa hyödynnettiin moderneja teknologisia työkaluja tiedon syvällisempään ymmärtämiseen ja esittämiseen.

Tutkimuksen tuloksena syntyy katselmoitu opinnäytetyö, jonka vaiheet ja päätelmät on ennen työn julkaisua todettu auttaviksi tai sellaisenaan toteutettaviksi. Opinnäytetyö tarjoaa tietoa ja käytänteitä toisen asteen ammatillisen koulutuksen monialaisen pienryhmän kehittämiseksi erityisesti resursseja ja huomiota suunnattaessa niille opiskelijoille, jotka ovat vaarassa pudota koulutuspolulta laajennetun oppivelvollisuuden myötä. Lisäksi tutkimus voi auttaa koulutuksen järjestäjiä ja opettajia ymmärtämään paremmin, miten erilaiset opetus- ja tutkimusmuodot vaikuttavat opiskelijoiden oppimiseen ja koulutuspolun jatkumiseen toisen asteen oppivelvollisuuden aikakaudella.

3 Käsitteiden määrittely

Tässä osiossa avaan tutkimuksessa käytettyjä keskeisiä käsitteitä. Tarkoituksena on selkeyttää termien merkityksiä ja roolia tutkimuksessa, jotta lukijalla on paremmat valmiudet ymmärtää tutkimuksen sisältöä ja tuloksia.

Ammatillinen erityisoppilaitos on paikka, jossa opiskelevat saavat terveydellisistä tai muista syistä opinnoissaan ja työllistymisessään erityistä ohjausta, neuvontaa ja tukea (Vates-säätiö sr, n.d.).

Ammatillinen näyttö. Näytöt ovat osa tutkinnon järjestämistä ja suorittamista. Näytöllä tarkoitetaan toimintaa, jossa opiskelija osoittaa käytännön työtehtäviä tekemällä, miten hyvin hän on saavuttanut tutkinnon perusteissa määritellyn keskeisen ammattitaidon tai osaamisen. Näytössä opiskelija osoittaa osaamistaan. (Opetushallitus, n.d. -d)

Ammatillinen perustutkinto antaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin. Ammatillinen perustutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä. Opiskelun alussa laaditaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), jonka avulla tunnistetaan aiempi osaaminen ja suunnitellaan tarvittavan osaamisen hankkiminen. Aiempi osaaminen vaikuttaa siihen, kuinka kauan tutkinnon suorittaminen kestää. (Opetushallitus, n.d. -c)

HOKS eli, henkilökohtainen osaamisen kehittämisen suunnitelma on dokumentti, joka laaditaan yhteistyössä opiskelijan, opinto-ohjaajan, opettajan ja tarvittaessa koulutuksen järjestäjän kanssa opintojen alussa ja päivitetään tarpeen mukaan. Alaikäisen opiskelijan huoltaja voi myös osallistua suunnitelman laatimiseen. HOKS yhdistää ja korvaa aiemmat opiskelusuunnitelmat, kuten HOPSin, HOJKSin, HENSUn ja henkilökohtaisen opiskeluohjelman, keskittyen opiskelijan yksilöllisiin tarpeisiin ja tavoitteisiin. (PAEK, n.d.)

Inklusio-käsite perustuu laaja-alaisuudessaan ajatukseen erilaisten oppijoiden tasa-arvoistavasta, yhteisöllisyyttä tukevasta ja osallistavasta opetuksesta (UNESCO, 2005; Kettunen, Viivi-Maria, 2020, s. 7 -a).

Laajennettu oppivelvollisuus astui voimaan vuonna 2021. Lakia sovellettiin ensimmäisen kerran niihin oppivelvollisiin, jotka keväällä 2021 olivat perusopetuksen 9. luokalla (pääosin vuonna 2005 syntyneet). Jatkossa oppivelvollisuus päättyy, kun nuori täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon. (Opetushallitus, n.d. -b)

Opiskelijavirtauma eli kaikkien oppilaitoksessa vuoden aikana opiskelevien opiskelijoiden määrä yhteensä (Helsingin kaupunki, n.d.).

Pienryhmä. Pienryhmäopiskelulla tai -oppimisella tarkoitetaan opiskelua, jossa 2–6 oppilasta opiskelee yhdessä. Tällaista opiskelua voidaan kutsua myös (perinteiseksi) ryhmätyöksi,

tiimityöskentelyksi, projektityöskentelyksi, tutkimukselliseksi opiskeluksi tai oppimiseksi, tutkivaksi oppimiseksi, yhteisölliseksi tai yhteistoiminnalliseksi opiskeluksi tai oppimiseksi (Gaudeamus Oy. 2022. Juuti K. Lavonen J. Salmela K. s.41.).

Turun ammatti-instituutissa (TAI) on noin 4000 opiskelijaa ja 23 perustutkintoa, joista voi valmistua 40 ammattiin 7 koulutustalossa, joista yksi on Peltolan koulutalo.

Vamos on diakonissalaitoksen nuortenpalvelu, joka auttaa koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevia 16–29-vuotiaita nuoria löytämään oman polkunsä yksilöllisen ja kiireettömän tuen kautta. Toiminta on räätälöity nuoren tarpeisiin ja sisältää sekä yksilöllistä tukea että ryhmätoimintaa. Palvelu on nuorille maksuton ja rahoitetaan Diakonissalaitoksen ja muiden avustusten sekä kuntien tukien avulla. (Diakonissalaitos, n.d.)

4 Perustietoa Turun ammatti-instituutista

Turun ammatti-instituutin henkilöstömäärä henkilötyövuosina oli 550 (2022). Opiskelijoiden määrä vaihtelee toimintakauden aikana opiskelijavirtauman kokonaismäärän ollessa noin 10 000 vuodessa ja päivittäisen opiskelijamäärän noin 6 000, joista noin puolet on ei-oppivelvollisia. Muuta kuin suomea tai ruotsia äidinkielenä puhuvia opiskelijoita on noin 26 %, ja määrä on kasvava. Vuosittain TAIssa opiskelee noin 900 opiskelijaa, joille on tehty erityisen tuen päätös, mikä tarkoittaa noin 15 % kaikista opiskelijoistamme.

TAIn opiskelijoista noin 1300 tulee vuosittain suoraan peruskoulusta yhteisvalinnan kautta opiskelemaan ammatillisia opintoja. Lisäksi opiskelijoita tulee pääasiassa jatkuvan haun kautta sekä oppisopimuksella ja vähäisemmissä määrin työvoimakoulutuksen tai vankilaopetuksen kautta.

Peltolan koulutalo lukuina

Peltolan koulutalon opiskelijamäärä on 890. Opettajia on noin 90, opinto-ohjaajia 3 ja erityisopettajia 5 (henkilötyövuosina).

Kappaleessa esitetyt tiedot Turun ammatti-instituutin henkilöstömäärästä, opiskelijamääristä ja muista tilastollisista tiedoista perustuvat sisäiseen dokumenttiin, jota ei ole julkisesti saatavilla (Turun ammatti-instituutti, 2022).

5 Turun ammatti-instituutin Peltolan yksikön kehittämä moniammatillinen oppimisen tuki

Turun ammatti-instituutin Peltolan yksikkö on aloittanut kehittämään innovatiivista pienryhmätoimintaa kevätlukukaudella 2023. Toiminta on suunniteltu erityisesti tukemaan putoamisvaarassa olevia opiskelijoita heidän koko opiskelunsa ajan. Pienryhmä aloitti varsinaisen toiminnan elokuussa 2023. Toiminta perustuu instituutin pitkäaikaiseen kokemukseen koulutuksen järjestämisessä ja on suunnattu erityisesti opintojen kriittisiin siirtymävaiheisiin, joissa opiskelijoiden tuen tarve korostuu.

Pienryhmätoiminnan kehittämisessä ja toteutuksessa on hyödynnetty moniammatillista lähestymistapaa, johon osallistuvat ammatilliset opettajat, ohjaajat ja nuorisotyöntekijät. Toiminta on suunniteltu vastaamaan opiskelijoiden yksilöllisiä oppimishaasteita sekä tukemaan heidän henkilökohtaista ja sosiaalista kehitystään. Ryhmän koko ja rakenne on suunniteltu niin, että se mahdollistaa joustavuuden ja yksilölliset oppimispolut, ja vuoden 2023 loppuun mennessä ryhmään oli liittynyt 13 opiskelijaa ja vuoden 2024 huhtikuun loppuun mennessä yhdessä aloitetussa ryhmässä on ollut kaikkiaan 21 opiskelijaa.

Tutkimuksen tietoperusta rakentuu oppimisen tukemisen ja moniammatillisen yhteistyön teorioille, jotka korostavat yhteisöllistä oppimisympäristöä ja jokaisen opiskelijan potentiaalin huomioimista. Tutkimusmenetelmät käsittävät sekä kvantitatiivisia että kvalitatiivisia lähestymistapoja: kvantitatiiviset menetelmät keskittyvät opiskelijoiden suoriutumisen mittaamiseen ja kvalitatiiviset menetelmät syventävät ymmärrystä opiskelijoiden kokemuksista ja pienryhmän sosiaalisen dynamiikan vaikutuksista.

Tutkimuksessa analysoidaan, miten pienryhmätoiminta vaikuttaa opiskelijoiden koulutuspolun menestykseen, sosiaaliseen integraatioon ja motivaatioon. Tähän sisältyy

analyysi ryhmätoiminnan vaikutuksista opiskelijoiden koulunkäyntiin, käyttäytymiseen ja opiskelijoiden ja opettajien väliseen vuorovaikutukseen. Tutkimusaineisto kerätään strukturoiduista haastatteluista, havainnoinnista ja säännöllisistä kyselyistä, joita täydennetään instituutin tarjoamalla opiskelijoiden suoritustiedolla.

Tutkimuksen tulokset arvioidaan suhteessa Turun kaupungin tuen ja ohjauksen strategiaan lukiokoulutukselle ja ammatilliselle koulutukselle vuosille 2024–2030. Tämän strategian tavoitteena on kehittää laadukasta tukea ja ohjausta, jotka mahdollistavat opiskelijoiden kasvun kohti omaa potentiaaliaan ja tulevaisuuden suunnitelmien toteutumista, korostaen yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumista kaikissa Turun toisen asteen oppilaitoksissa.

Tutkimus ei ainoastaan tuota uutta tietoa pienryhmätoiminnan vaikutuksista, vaan tarjoaa myös suosituksia toiminnan kehittämiseksi ja laajentamiseksi, mikä tukee opiskelijoiden oppimista ja heidän koulutuspolkunsa jatkuvuutta nykyisessä koulutusympäristössä.

Erityisen tuen ryhmän ammatillinen koulutus tapahtuu Turun ammatti-instituutissa, Peltolan koulutalossa, jossa opiskelu toteutetaan lähtökohtaisesti oppilaitoksen tiloissa sekä digitaalisissa ympäristöissä. Tämä oppimisympäristö mahdollistaa opiskelijoiden yksilöllisten tarpeiden huomioimisen ja heidän ammatillisen kehityksensä tukemisen. Opiskelijoille on myös varattu mahdollisuus yhtenä päivänä viikossa tehdä tuetusti keskeneräisiä tehtäviä ja opintoja, jolloin opiskelija voi päästä etenemään opinnoissaan. Tämän yhden päivän tunnit toteutettiin alussa yksilöllistä ohjausta antaen etänä TEAMSin avulla, mutta myöhemmin muutimme opiskelijoiden itseohjautuvuuden vähäisyyden vuoksi kyseisen päivän lähitukipäiväksi koulussamme.

Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS)

Henkilökohtaistaminen tarkoittaa sitä, että jokaiselle ammatillisen koulutuksen opiskelijalle suunnitellaan ja toteutetaan hänen tarpeitaan vastaava opintopolku.

Henkilökohtaistamisessa tunnistetaan ja tunnustetaan opiskelijan aiempi osaaminen ja suunnitellaan, miten ja mitä uutta osaamista hän hankkii, miten osaaminen osoitetaan sekä mitä ohjausta, tukea tai mahdollisia erityisen tuen toimia opiskelija tarvitsee hänen elämäntilanteensa huomioiden. (Opetushallitus, n.d.-e)

Opiskelijan yksilölliset osaamistarpeet tulee huomioida ja hänelle laatia henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), johon kirjataan, minkälaista opetusta, ohjausta ja tukea opiskelija tarvitsee (Lehtinen, 2023, s. 23). HOKSiin tulee kirjata tukitoimien kohdalle opiskelijan siirtyminen pienryhmään, mikä on keskeinen osa opiskelijan henkilökohtaista

opintopolkua ja tuen tarpeen tunnistamista.

Oppimisvaikeuksilla tarkoitetaan tässä opinnäytetyössä seuraavia Duodecimin terveystieteiden tutkimuskeskuksen artikkelissa määriteltyjä vaikeuksia: ”Oppimisvaikeuksilla tarkoitetaan opettavien taitojen oppimisen vaikeutta. Ne ilmenevät hitaana tai poikkeavana taitojen omaksumisena. Oppimiskyvyn erityisvaikeuksia ovat lukemisen erityisvaikeus (dysleksia), laskemiskyvyn erityisvaikeus (dyskalkulia) ja kirjoittamisen erityisvaikeus. Joillakin lapsilla ilmenee vaikeuksia useammalla alueella, vaikka kyse ei olekaan älyllisestä kehitysvammaisuudesta. Suomalaisilla lukemisen ja kirjoittamisen vaikeudet esiintyvät yleensä yhdessä, kun kirjoitusjärjestelmämme on sekä lukemisessa että kirjoittamisessa johdonmukaista kirjainten ja äänteiden tasolla. Joskus myös tarkkaavaisuuden häiriöt luetaan oppimisvaikeuksiin, koska kouluopetuksesta on vaikeampaa hyötyä keskittymisen puutteiden takia. Lisäksi kehitykselliset hahmottamisen, puheen tuoton ja ymmärtämisen sekä motoristen toimintojen häiriöt voivat vaikeuttaa oppimista. Vaikeudet saattavat esiintyä myös eriasteisina yhdessä.” (Duodecim, 2022)

Huomioitavaa on kuvauksessa kohta, jossa on mainittu, että kyseiset oppimisvaikeudet näkyvät nuorilla jopa useammalla eri alueella. Usein nämä koko nuoren elämän kestäneet oppimisen haasteet ovat luoneet turhautumista, joka näkyy muun muassa käytöshäiriönä, vaikka itse syy saattaa löytyä oppimisvaikeuksista. Ilmiö on ollut havaittavissa omassa työssäni erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden kanssa, jolloin usein opiskelijan haastavakin käytös on osittain tai jopa kokonaan laantunut, kun opiskelija on saanut enemmän yksilöllistä ohjausta ja tullut kuulluksi.

Seuraavassa osiossa käsitellään itse pienryhmää ja luodaan kuva siitä, mihin raameihin haemme vastauksia opinnäytetyössä.

6 TAI Peltolan koulutusyksilön erityisen tuen ryhmän lähtötilanne

Erityisen tuen ryhmien rooli ammatillisessa koulutuksessa on moniulotteinen ja dynaaminen. Tuon esiin ryhmien lainsäädännöllisiä perusteita, pedagogisia lähtökohtia ja käytännön

toteutusta. Erityisen tuen ryhmät ovat luonnollisesti keskeisiä tekijöitä erityisen tuen tarjoamisessa, mutta niiden merkitys ulottuu laajemmallekin, tukien opiskelijoiden yksilöllistä oppimisprosessia.

Lainsäädännöllinen kehys tarjoaa perustan erityisen tuen ryhmätoiminnalle, mutta pedagoginen suunnittelu ja toteutus määrittävät sen todellisen vaikuttavuuden. Erityisen tuen ryhmäpedagogiikka ammatillisessa koulutuksessa perustuu ajatukseen, että jokainen opiskelija on yksilö, jonka oppimistarpeet, vahvuudet ja oppimistyyli vaihtelevat. Tämän vuoksi erityisen tuen ryhmäkoko ei vastaa perinteisen opetusryhmän kokoa. Edellä mainituista lähtökohdista käsin opettajat suunnittelevat ja toteuttavat opetusta, joka on räätälöity tukemaan yksilöllisten opiskelijoiden oppimispolkua mahdollisimman tehokkaasti.

Erityisen tuen ryhmien käytännön toteutus vaihtelee hivenen ryhmittäin (kirjoitushetkellä, lukuvuoden 2024 keväällä, ryhmiä on 3), mutta niiden kaikkien ydinajatus pysyy samana: tarjota yksilöllistettyä opetusta ja tukea opiskelijoiden tarpeisiin vastaamiseksi. Tämä saattaa tarkoittaa opetussuunnitelmien mukauttamista, opetusmenetelmien monipuolistamista ja erilaisten oppimateriaalien hyödyntämistä. Digitaalisilla välineillä ja opetussovelluksilla on tärkeä rooli erityisen tuen ryhmäopetuksessa, mahdollistaen yksilöllisen ja saavutettavan oppimiskokemuksen, mutta huomioon on otettava myös kirjallisen suorituksen mahdollisuus.

Erityisen tuen ryhmien järjestäminen edellyttää kuitenkin riittäviä resursseja, kuten koulutettua opetushenkilöstöä ja sopivia tiloja. Lisäksi opettajien jatkuva ammatillinen kehittyminen on avainasemassa, jotta he voivat hyödyntää uusimpia pedagogisia menetelmiä ja teknologisia apuvälineitä opetuksessaan. Näin ollen erityisen tuen ryhmätoiminnan laajentaminen ja kehittäminen ammatillisessa koulutuksessa on ollut investointi tulevaisuuteen. Ryhmätoiminnalla on voitu paremmin tukea opiskelijan menestystä ja ammatillista kehittymistä. Seuraavaksi pureudumme yksityiskohtaisemmin edellä mainittuihin asioihin luoden tarkemman kuvan erityisen tuen ryhmästä.

6.1 Erityisen tuen ryhmä lain mukaan

Koska yllä olevin perustein on osoitettu selkeä tarve koulun sisäiselle erityisen tuen ryhmälle, on myös tarve tarkastella, miten laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) näkee pienryhmän ja millä perusteilla pienryhmä voi aloittaa toimintansa ja toiminta voi jatkua (Laki ammatillisesta koulutuksesta, 531/2017).

Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) määrittelee erityisen tuen periaatteita ja antaa mahdollisuuden joustaviin opetusjärjestelyihin, jotka voivat sisältää myös erityisen tuen pienryhmien muodostamisen. Keskeisiä lainkohtia pienryhmän muodostamiselle ovat:

- 1. Erityinen tuki:** Lain 32 § käsittelee erityistä tukea. Siinä todetaan, että opiskelijalle, joka tarvitsee pitkäaikaista tai toistuvaa erityistä tukea opinnoissaan, laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma. Tämä suunnitelma voi sisältää mukautuksia opetukseen, kuten pienryhmässä opiskelun. (Laki ammatillisesta koulutuksesta, 2017, 32 §)
- 2. Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma:** Lain 17 § mukaan opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOKS), joka perustuu hänen aikaisempiin opintoihinsa, työkokemukseensa, osaamisensa kehittämistarpeisiin sekä henkilökohtaisiin tavoitteisiinsa. HOKSssa voidaan määrittellä myös erityisen tuen tarpeet ja järjestelyt. (Laki ammatillisesta koulutuksesta, 531/2017, 17 §)
- 3. Opiskelijan ohjaus ja tuki:** Lain 28 § ja 29 § käsittelevät opiskelijan ohjausta ja tukea, joka voi sisältää erilaisia toimenpiteitä opiskelijan auttamiseksi. Tämä voi sisältää myös erityisryhmien muodostamisen. (Laki ammatillisesta koulutuksesta, 531/2017, 28 §; 29 §)

Yllä olevat lainkohdat yhdessä muodostavat perustan sille, että ammatillisen koulutuksen järjestäjä voi perustaa erityisen tuen pienryhmiä ja tehdä muita joustavia järjestelyjä oppilaiden tukemiseksi. On tärkeää huomioida, että pienryhmään ohjaamisen järjestelyjen tulee aina olla yksilöllisiä ja perustua opiskelijan tarpeisiin ja niiden tulee edistää opiskelijan oppimista ja ammatillisten tavoitteiden saavuttamista.

Ammatillisen koulutuksen järjestämisessä Suomessa on pakollista noudattaa ammatillista koulutusta koskevaa lainsäädäntöä, joka määrittelee koulutuksen toteutuksen peruseriaatteet. Erityisen tuen järjestäminen ja opetusryhmien muodostaminen ovat osia tätä lainsäädäntöä.

Suomessa ammatillista koulutusta sääntelee erityisesti laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017), joka on korvannut aiemman ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain. Tämä laki sisältää säännökset muun muassa opiskelijan ohjauksesta, tukipalveluista ja erityisen tuen järjestämisestä. Lain mukaan koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että opiskelijat saavat tarvitsemansa tuen.

Erityisen tuen pienryhmien perustaminen on mahdollista, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi opiskelijan oppimisen ja koulutuksen tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Tällöin on otettava huomioon seuraavat seikat:

- 1. Erityisen tuen tarve:** Opiskelijan erityisen tuen tarve tulee arvioida yksilöllisesti. Jos opiskelijalla on haasteita koulunkäynnin suhteen, koulutuksen järjestäjän tulee tarjota tarvittavaa tukea, joka voi sisältää esimerkiksi erityisopetuksen tai muun tuen järjestämisen.
- 2. Opiskelijan suostumus:** Erityisryhmään ohjaaminen tulisi perustua opiskelijan omaan suostumukseen ja hänen kanssaan käytyihin keskusteluihin. Tämä korostaa opiskelijan itsemääräämisoikeutta ja osallisuutta omassa koulutuksessaan.
- 3. Koulutuksen laatu ja tavoitteet:** Ryhmän toiminnan tulee olla laadukasta ja sen tulee tukea opiskelijoiden oppimista sekä ammatillisen koulutuksen tavoitteiden saavuttamista.
- 4. Yksilölliset oppimissuunnitelmat:** Jokaiselle erityistä tukea tarvitsevalle opiskelijalle tulisi laatia yksilöllinen oppimissuunnitelma, jossa otetaan huomioon hänen tarpeensa ja tavoitteensa.

Näin ollen voidaan nähdä, että ammatillisen koulutuksen laki mahdollistaa joustavat opetusjärjestelyt ja erityisen tuen antamisen, mukaan lukien pienryhmien perustamisen opiskelijoiden yksilöllisten tarpeiden ja oppimistavoitteiden mukaisesti.

6.2 Erityisen tuen ryhmään ohjautuminen

Pienryhmätoimintaan ohjautuminen ammatillisessa koulutuksessa noudattaa useita lainsäädännöllisesti määriteltyjä periaatteita. Nämä periaatteet takaavat, että tuki on yksilöllistä, opiskelijälähtöistä ja lainsäädännön mukaisesti toteutettua. Seuraavaksi käydään läpi prosessin vaiheet, jotka varmistavat, että pienryhmään ohjautuminen tapahtuu systemaattisesti ja oikeudenmukaisesti:

- 1. Yksilöllisen tuen tarpeen tunnistaminen:** Ensimmäinen askel on tunnistaa opiskelijan tarve yksilölliseen tukeen. Tämä voi tapahtua opettajien, ohjaajien tai muun henkilökunnan havaintojen, opiskelijan itsensä ilmaisemien tarpeiden tai esimerkiksi koulupsykologin tai -kuraattorin arvioiden perusteella.
- 2. Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOKS) laatiminen tai päivitys:** Kun erityisen tuen tarve on tunnistettu, tulee opiskelijalle laatia tai päivittää henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOKS), jossa määritellään yksilölliset

tavoitteet, opetusjärjestelyt ja tukitoimet. Tämä suunnitelma voi sisältää ohjauksen pienryhmään.

3. **Opiskelijan osallistuminen ja suostumus:** Kun opiskelija, olipa hän yli tai alle 18-vuotias, ohjataan pienryhmään, tulee prosessissa varmistaa opiskelijan oma suostumus ja osallistuminen päätöksentekoon, lisäksi alle 18-vuotiaiden kohdalla huoltajien aktiivinen osallistuminen on olennainen osa tätä päätösprosessia, taaten sekä opiskelijan että lainsäädännön vaatimusten huomioimisen.
4. **Moniammatillinen yhteistyö:** Päätös erityisen tuen ryhmään ohjaamisesta tulisi tehdä moniammatillisessa yhteistyössä, johon osallistuvat esimerkiksi opettajat, erityisopettajat, koulun tukihenkilöstö ja tarvittaessa opiskelijan huoltajat.
5. **Jatkuva seuranta ja arviointi:** Opiskelijan edistymistä ja tuen tarvetta tulee seurata ja arvioida säännöllisesti. Tämän perusteella HOKSia voidaan päivittää ja tuen muotoja muuttaa tarpeen mukaan.

Nämä yllä mainitut periaatteet varmistavat, että erityisen tuen järjestelyt, kuten pienryhmään ohjaaminen, ovat yksilöllisiä, opiskelijalähtöisiä ja lainsäädännön mukaisia.

6.3 Erityisen tuen ryhmässä toimiminen

Opiskelijoiden kehitys ja arviointi teknisen alan koulutuksen erityisen tuen ryhmissä perustuvat vahvasti henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan (HOKS). Pienryhmäympäristö tarjoaa mahdollisuuden kohdistaa opetus ja tuki opiskelijan henkilökohtaisiin tarpeisiin ja oppimistyyliin. Tämän seurauksena opettajat voivat

- henkilökohtaisesti mukauttaa opetussuunnitelmia ja arviointimenetelmiä, tunnistamalla ja hyödyntämällä jokaisen opiskelijan kyvyt ja oppimistavat.
- rakentaa kannustavan ja myönteisen oppimisympäristön, jossa opiskelijoiden itsetunto ja motivaatio kasvavat, mikä edistää parempaa osallistumista ja oppimistuloksia.
- edistää vuorovaikutteisuutta ja yhteistyötä pienryhmissä, vahvistaen sosiaalisia taitoja ja syventäen oppimista ryhmätyön ja keskustelujen kautta.

Keskeistä on, että opiskelijoiden edistymistä seurataan säännöllisesti, ja he saavat tarvitsemansa tuen jokaisessa koulutuksen vaiheessa. Tämä jatkuva tuki ja arviointi ovat erittäin tärkeitä, kun opiskelijat kehittävät tärkeitä taitoja, kuten suunnittelua, aikataulutusta,

työvälineiden huoltoa, asiakaspalvelua ja turvallisuusmääräysten noudattamista. Lopulta, kun opiskelija on saavuttanut tarvittavat perusasiat – riittävät taidot ammatillisessa työosaamisessa, teoriassa, työajan hallinnassa, työyhteisön jäsenyydessä ja turvallisuudessa – hän on valmis suorittamaan ammatillisen näytön ja siirtymään takaisin oman alansa ryhmäopetukseen.

6.4 Pedagogiikka erityisen tuen ryhmässä

Positiivinen pedagogiikka on opetussuuntaus, joka keskittyy opiskelijoiden vahvuuksien, kykyjen ja mahdollisuuksien tunnistamiseen ja hyödyntämiseen. Positiivinen pedagogiikka kiteytyy ajatukseen siitä, mitä kaikkea opiskelija jo osaa ja mikä meni hyvin, joka luo pohjaa sille, mitä seuraavaksi opitaan (Pielaveden kunta. n.d.-a). Turun ammatti-instituutin Peltolan koulutalon pienryhmätoiminnassa positiivista pedagogiikkaa on käytetty erityisen tuen tausta-ajatuksena. Oppilaitoksen resurssit eivät mahdollista täysin yksilöllistettyä ohjausta, kuten erityisoppilaitoksissa, mutta positiivisen pedagogiikan lähestymistapaa kuitenkin pyritään toteuttamaan kyseisessä pienryhmässä tarpeen mukaan ja se on erityisen tehokas, sillä se mahdollistaa paremman yksilöllisen huomion ja oppimisympäristön, jossa jokainen opiskelija voi kukoistaa ja kokea onnistuvansa.

1. Yksilöllisten oppimispolkujen luominen

Erityisen tuen ryhmän opettajat voivat suunnitella ja sopeuttaa opetusmenetelmiä opiskelijan tarpeiden mukaan. Seuraavassa esimerkki yksilöllisen oppimispolun luomisesta.

- Jos pienryhmässä opiskelijalla on visuaalinen oppimistyyli, jolloin opiskelija oppii parhaiten näköaistin avulla, opettaja voi käyttää kuvia, kaavioita ja videoita opetuksessa, kuitenkin huomioiden, että kyse on ryhmästä, ei täysin yksilöllistetyistä opetuksesta. Toisaalta, jos opiskelija oppii parhaiten tekemällä, eli kineettisellä oppimistyyllillä, opetus voidaan toteuttaa helposti ja jopa pyritään painottamaan käytännön harjoituksia ja projekteja (Pielaveden kunta. n.d.-b).
- Hyöty: Tämä yksilöllinen lähestymistapa auttaa opiskelijoita saavuttamaan parhaat tuloksensa, sillä he oppivat tavalla, joka sopii heidän omiin vahvuuksiinsa ja oppimistyyliihinsä.

2. Kannustavan ilmapiirin rakentaminen

Turvallinen ja myönteinen oppimisympäristö rohkaisee opiskelijoita osallistumaan aktiivisesti ja kokeilemaan uusia asioita. Seuraavassa esimerkki kannustavan ilmapiirin rakentamisesta.

- Opettaja voi kehua opiskelijoiden saavutuksia, suuria ja pieniä, hyvää asennetta ja kannustaa heitä asettamaan itselleen henkilökohtaisia tavoitteita. Pienempi ryhmä koko tukee tätä ajatusta, jolloin opettajalla on mahdollisuus huomata paremmin opiskelijat yksilöllisesti.
- Hyöty: Kun opiskelijat tuntevat olonsa arvostetuiksi ja ymmärretyiksi, heidän itsetuntonsa ja motivaationsa kasvaa, mikä johtaa parempaan osallistumiseen ja oppimistuloksiin.

3. Vuorovaikutteisuuden ja yhteistyön edistäminen

Ryhmätyöt ja keskustelut tukevat opiskelijoiden sosiaalisten taitojen kehittymistä ja oppimisen syventämistä. Seuraavassa esimerkki vuorovaikutteisuuden ja yhteistyön edistämisestä.

- Opettaja voi järjestää ryhmätöitä, joissa opiskelijat työskentelevät yhdessä ratkaistakseen ongelmia tai toteuttavat projekteja. Tämä kannustaa heitä jakamaan tietojaan ja oppimaan toisiltaan. Lisäksi pienryhmässä opettajalla on parempi mahdollisuus huomioida opiskelijaa, jolloin opiskelija saattaa tuntea itsensä paremmin kuulluksi.
- Hyöty: Ryhmätyöskentely vahvistaa opiskelijoiden yhteistyötaitoja, kriittistä ajattelua ja kommunikaatiokykyjä, jotka ovat tärkeitä taitoja sekä koulussa että tulevaisuuden työelämässä.

Näiden kolmen keskeisen elementin kautta positiivinen pedagogiikka erityisen tuen pienryhmässä luo ympäristön, jossa jokainen opiskelija voi löytää ja hyödyntää omat vahvuutensa, kehittää tärkeitä taitoja ja saavuttaa henkilökohtaiset oppimistavoitteensa.

6.5 Jatkuva arviointi erityisen tuen pienryhmässä

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan edellä kuvattua Turun ammatti-instituutin Peltolan koulutalon ryhmätoimintaa ja haetaan tuloksia ja vastauksia siihen, mitkä ovat ne Turun

ammatti-instituutin Peltolan yksikön keinot, joilla voimme tukea opiskelijaa saavuttamaan ammatillinen osaaminen.

Tutkimuksen keskeinen tavoite on selvittää, miten erityinen pienryhmätoiminta voi tukea opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista laajennetun oppivelvollisuuden aikana Turun ammatti-instituutin kontekstissa. Seuraavaksi kuvataan, miten ja millaisissa raameissa pienryhmätoimintaa sovelletaan käytännössä teknisen alan koulutuksessa Turun ammatti-instituutissa. Kuvauksessa kerrotaan yksityiskohtaisesti, miten opetus on järjestetty, mitä taitoja ja valmiuksia opiskelijoilta edellytetään ja miten nämä taidot tukevat heidän ammatillista kasvuaan ja valmistautumistaan työelämään. Tämän yksityiskohtaisen kuvauksen avulla lukija voi paremmin ymmärtää ja arvioida pienryhmätoiminnan vaikutusta opiskelijoiden oppimiseen ja ammatillisen osaamisen saavuttamiseen, ja tämän pohjalta on tarkoitus kehittää tehokkaita menetelmiä opiskelijoiden tukemiseksi.

Olemme toteuttaneet erityisen tuen ryhmätoiminnan Turun ammatti-instituuttiin Peltolan koulutalossa teknisen alan koulutuksessa. Tässä mallissa opiskelija suorittaa tutkinnon osan, josta hänelle kertyy 20 osaamispistettä (osp.). Kurssin laajuus on 20 osp., mikä vastaa teoreettisesti vähintään 240 tuntia opetusta ($20 \text{ osp.} * 12 \text{ tuntia/osp.} = 240 \text{ tuntia}$). Tämä aikamäärä jakautuu teoreettisesti noin kahdeksan viikon ajalle pienryhmässä. Tämä aika on osoittautunut sopivaksi, sillä se mahdollistaa opiskelijalle riittävästi aikaa näyttää osaamisensa kohtuullisen pitkän aikavälin kuluessa. Lisäksi opiskelijan on osoitettava kykynsä pitkäjänteiseen opiskeluun ja hänellä tulee olla mahdollisuus harjoitella tarvittavia taitoja.

Erityisen tuen ryhmätoiminta on rakennettu erityisesti "Piha- ja ulkoalueiden hoitaminen" -nimisten 20 osaamispisteen opintojen ympärille. Opintojen arvioinnissa on käytetty koko ammatillisen koulutuksen osaamisen arvioinnin toteutussuunnitelmaa. Opinnäytetyössä on keskitytty määrittämään soveltuvaan jatkuvan arvioinnin T1-tasoon, jota kunkin opiskelijan kohdalla tarkastellaan. Piha- ja ulkoalueiden eHOPSissa on neljä pääkohtaa. Kustakin pääkohdasta on valittu yhdestä kuuteen alakohdtaa, jotka muodostavat opinon minimivaatimukset, sekä kunkin alakohdan alle on kuvattu, mitä kyseinen kohta tarkoittaa opiskelijalle. Nämä vaatimukset ovat opetuksen keskiössä ja ne ovat opettajan jatkuvan arvioinnin kohteena. On huomionarvoista, että vaikka opiskelijalla on mahdollisuus ylittää nämä T1-tason suoritukset aina kiitettävään arvosanaan 5 asti, tässä esityksessä on keskitytty ainoastaan oleellisiin kohtiin, jotka mahdollistavat opiskelijan opinon läpäisyn T1-tasolla. (Opetushallitus, n.d.-f)

Näissä vaatimuksissa korostuvat käytännön taidot, vastuu ja itsenäinen työskentely. Opiskelijan odotetaan suunnittelevan ja aikatauluttavan tehtävänsä, huolehtivan piha- ja ulkoalueiden ympärivuotisesta hoidosta, toimivan asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisön jäsenenä, noudattavan työ- ja asiakasturvallisuusmääräyksiä sekä arvioivan omaa toimintaansa ja palvelunsa laatua.

Peltolan koulutaloon luotu erityisen tuen ryhmämuotoinen opetusmalli tukee ammatillisen koulutuslain tavoitteita, jotka painottavat työelämälähtöistä oppimista ja työelämävalmiuksien kehittämistä. Kurssin rakenne ja sisältö mahdollistavat opiskelijoille taitojen oppimisen sekä teoriassa että käytännössä, mikä on olennainen osa ammatillista kasvua ja kehitystä.

6.5.1 Jatkuvan arvioinnin kriteerit

Jatkuva arviointi ja opettajan valvonta varmistavat, että opiskelijat saavuttavat tarvittavan osaamistason ja ovat valmiita siirtymään työelämään. Alla olevat arvioinnin kohteet perustuvat 20 osaamispisteen Piha- ja ulkoalueiden hoitaminen -opintojen ammattitaitovaatimukseen (Opetushallitus, n.d.-g).

eHOPS-vaatimukset ja jatkuvan arvioinnin kohteet:

Tyydyttävä 1

- toteuttaa työn ohjeiden mukaisesti
- toimii yhteistyökykyisesti
- tarvitsee joissakin tilanteissa lisäohjeita
- hyödyntää työssä tarvittavaa perustietoa
- muuttaa toimintaansa saamansa palautteen mukaisesti

1. Piha- ja ulkoalueiden hoitotehtävien suunnittelu asiakaskohteissa

- suunnittelee ja aikatauluttaa työnsä
  - Tämä tarkoittaa, että opiskelija kykenee kehittämään tehokkaan ja realistisen suunnitelman erilaisiin työtehtäviin. Hän ottaa huomioon tehtävien prioriteetit, käytettävissä olevat resurssit, ulkoiset olosuhteet, sekä asiakkaiden tai muiden sidosryhmien tarpeet ja odotukset. Opiskelija osaa aikatauluttaa työnsä niin, että tehtävät suoritetaan määritellyssä aikataulussa, säilyttäen samalla työn laadun ja

tehokkuuden.

2. Kiinteistön ympärivuotinen piha- ja ulkoalueiden hoito asiakaskohteessa

- Huoltaa käyttämänsä välineet ja työkoneet:
  - Tämä tarkoittaa, että opiskelija osaa itse laittaa työvälineet takaisin paikoilleen ja tarvittaessa tehdä niihin pieniä huoltoja tai tarvittaessa ohjata työvälineen pois käytöstä tarvittavaan huoltoon tai vaihtoon.
- Huolehtii syntyneiden jätteiden lajittelusta
  - Tämä tarkoittaa, että opiskelija oppii vastuullisesti lajittelemaan jätteet työskentelyn yhteydessä. Hän ymmärtää kierrätyksen ja jätteiden asianmukaisen käsittelyn merkityksen ympäristön kannalta. Opiskelija osaa lajitella syntyneet jätteet ja huolehtia ne asianmukaisesti oikeisiin roska-astioihin.
- toimii paikallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti:
  - Tämä tarkoittaa, että opiskelija osaa lajitella työssä syntyvät roskat itsenäisesti ja lajitella ne roskiin.
- Työskentelee sovitussa ajassa
  - Tämä tarkoittaa, että opiskelija osaa hahmottaa töiden ja oman aikataulunsa ohjatusti. Hän oppii lähtemään liikkeelle kotoa koulun lukujärjestyksen mukaan, suorittamaan työt oppilaitoksessa ohjeistetusti, ja aikatauluttamaan ne tehokkaasti. Opiskelija osaa suorittaa annetut työt ohjatusti aikataulujen mukaan ja saapua kouluun tai työmaalle ohjeistuksen mukaisesti.
- Arvioi tuottamansa palvelun laatua suhteessa asiakkaan tarpeisiin.
  - Tämä tarkoittaa, että opiskelijan kanssa tutkitaan yhdessä tehty työ. Hän oppii arvioimaan työn kokonaisuutta ja hahmottamaan sen kautta työn jälkeä: onko tehty työ asiakastyöksi riittävää (asiakas maksaa palvelusta), vai onko tehtävässä työssä parannettavaa.

3. Asiakaspalvelutilanteissa ja työyhteisön jäsenenä toimiminen

- Lisää omalla käytöksellään alan arvostusta
  - Tämä tarkoittaa, että opiskelija osoittaa käytöksellään ammatillista asennetta ja edistää alan arvostusta. Hän kohtelee asiakkaita ja

työkavereita kunnioittavasti, osoittaa positiivista asennetta työtä kohtaan ja edustaa ammattiaan esimerkillisesti.

- Noudattaa työyhteisön sääntöjä ja toimintatapoja
  - Tämä tarkoittaa, että opiskelija ymmärtää ja noudattaa työpaikan sääntöjä ja standardeja, esimerkiksi työaikoja, taukoja ja työturvallisuusohjeita.
- Noudattaa asiakaspalvelua koskevia ohjeita ja toimintaperiaatteita
  - Tämä tarkoittaa, että opiskelija osaa toimia asiakaspalvelutilanteissa yhteistyökykyisesti ja ammattimaisesti, esimerkiksi vastaamalla asiakkaan kysymyksiin, tarjoamalla ratkaisuja ja kommunikoimalla selkeästi.
- Toimii moniammatillisessa työyhteisössä tai tiimin jäsenenä
  - Tämä tarkoittaa, että opiskelija osaa toimia osana tiimiä, ottaa huomioon muiden näkökulmat ja työskennellä yhteisten tavoitteiden eteen.
- Toimii työssään vastuullisesti, yrittäjämäisesti ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.
  - Tämä tarkoittaa, että opiskelija ottaa vastuun omasta työstään, noudattaa työnantajan ohjeita ja pyrkii aina parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen.
- Ottaa vastaan palautetta ja muuttaa tarvittaessa toimintansa työskenneltyään palautteen mukaisesti
  - Tämä tarkoittaa, että opiskelija ymmärtää palautteen arvon ja osaa suhtautua siihen rakentavasti. Hän käyttää palautetta itsetutkiskelun välineenä ja oppii, miten annettu palaute auttaa häntä kasvamaan ammatillisesti

4. Työturvallisuuden noudattaminen

- Valitsee työhön soveltuvat henkilökohtaiset suojaimet sekä suojavarusteet ja -laitteet:
  - Tämä tarkoittaa; Opiskelija osaa itsenäisesti toteuttaa suojavälineiden käytön ja näkee niiden hyödyn.
- Huoltaa henkilökohtaiset suojaimet käytön jälkeen asianmukaisesti
  - Tämä tarkoittaa; Opiskelija osaa huolehtia annetuista suojavälineistä, eikä hävitä tai tuhoa niitä tahallisesti tai yhtenäisesti toistuvasti.

- Käyttää käytössään olevia aineita käyttöohjeiden mukaisesti
  - Tämä tarkoittaa; Opiskelija ei esimerkiksi leiki käyttämillään aineilla tai käytä niitä muutoinkaan vastoin ohjeistusta
- Tekee työnsä turvallisesti muut tilojen käyttäjät huomioiden
  - Tämä tarkoittaa, että opiskelija työskentelee turvallisesti ottaen huomioon myös muiden tilojen käyttäjien turvallisuuden. Hän osoittaa tietoisuutta ympäristöstään ja kunnioittaa muiden työtilaa ja työturvallisuutta.

Alla olevassa tekstissä on kuvattu pienryhmätoiminta teknisen alan koulutuksessa, joka tarjoaa monipuolisen ja johdonmukaisen lähestymistavan ammatillisen osaamisen kehittämiseen. Opinnon rakenne, joka sisältää 20 opintopisteen laajuisen "Piha- ja ulkoalueiden hoitaminen" -opinnon, on suunniteltu tukemaan opiskelijoiden itsenäistä oppimista ja taitoa toimia ryhmäopetuksessa mukana ja tätä kautta valmistautumista työelämään.

Suunnittelu- ja aikataulutustaidot: Opiskelijat oppivat suunnittelemaan ja aikatauluttamaan työnsä ohjatusti. Tämä itsenäisen suunnittelun ja aikataulutuksen harjoittelu tukee heidän kykyään hallita aikaa ja tehtäviä, mikä on tärkeä taito työelämässä.

Työvälineiden huolto ja jätehuolto: Opiskelijat oppivat huoltamaan käyttämiään välineitä ja toimimaan jätehuoltomääräysten mukaisesti. Tämä korostaa vastuullisuutta ja itsenäistä työskentelyä, joka on olennaista ammatillisessa osaamisessa.

Asiakaspalvelu- ja tiimityöskentelytaidot: Opinnossa korostetaan asiakaspalvelutilanteissa toimimista ja yhteistyökykyä työyhteisössä. Tämä valmistaa opiskelijoita todellisiin työelämän tilanteisiin, jossa ammattitaitoinen asiakaspalvelu ja tiimityöskentely ovat keskeisiä.

Turvallisuusmääräysten noudattaminen: Turvallisuus on keskeinen osa ammattitaitoa, ja opiskelijoiden kyky noudattaa turvallisuusmääräyksiä ja huoltaa suojaimiaan on olennainen osa heidän valmiuksiaan työelämään.

Oman toiminnan arviointi (sisältyy moneen eri kohtaan): Opiskelijoiden itsearviointitaidot ovat tärkeitä heidän ammatillisessa kehityksessään. Kyky arvioida omaa toimintaansa ja ottaa vastaan palautetta auttaa heitä kasvamaan ja kehittämään ammattitaitoaan.

Tämä opetusmalli tukee opiskelijoita siirtymään kohti ryhmäopetusta, jossa opiskelija osaa toimia itsenäisesti. Heidän kehittyneet taitonsa suunnittelussa, työvälineiden käsittelyssä, asiakaspalvelussa, turvallisuusmääräysten noudattamisessa ja omassa itsearvioinnissaan auttavat heitä sopeutumaan paremmin ryhmäopetukseen ja vähentämään tarvetta pienryhmätukeen. Tämä lähestymistapa tukee ammatillisen koulutuslain tavoitteita, jotka korostavat työelämälähtöistä oppimista ja työelämävalmiuksien kehittämistä. Opiskelijat saavat valmiuksia, joita tarvitaan työelämässä ja ryhmäopetuksessa.

6.5.2 Ammatillisen näytön edellytykset

Tutkinnon perusteet edellyttävät ammattitaidon osoittamista seuraavasti: "Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä toimimalla kiinteistön piha- ja ulkoalueiden hoitotehtävissä asiakaskohteessa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin." (Opetushallitus, n.d-h.)

Kun opiskelija on saavuttanut tai osaa jo valmiiksi keskeiset taidot teknisen alan koulutuksessa, hän on valmis suorittamaan ammatillisen näytön. Näyttö on tärkeä vaihe opiskelijan koulutuspolulla, ja se edustaa käännekohtaa, jossa yksilöllisen oppimisen ja pienryhmätoiminnan välillä siirrytään takaisin ryhmäopetukseen.

Näytön suorittamisen edellytyksenä on, että opiskelija hallitsee viisi perusasiaa:

1. **Ammatillinen työosaaminen:** Opiskelija on osoittanut kykynsä suorittaa käytännön työtehtäviä, kuten piha- ja ulkoalueiden hoitoa, asiakaspalvelutilanteissa toimimista ja työvälineiden huoltoa. Hän on osoittanut kykynsä soveltaa oppimaansa käytäntöön.
2. **Ammatillinen teoria:** Opiskelijalla on ymmärrys teoreettisista perusteista, jotka liittyvät hänen alaansa. Hän ymmärtää, miten teoria liittyy käytännön työhön ja osaa soveltaa tätä tietämystä käytännön tilanteissa.
3. **Työaika:** Opiskelija on osoittanut kykynsä hallita aikaa. Hän on oppinut suunnittelemaan ja aikatauluttamaan tehtävänsä ja työaikansa, mikä on keskeinen taito työelämässä.

4. **Työyhteisön jäsenenä toimiminen:** Opiskelija on osoittanut kykynsä toimia osana työyhteisöä ja osaa työskennellä yhteistyössä muiden koulussa olevien henkilöiden kanssa, sekä noudattaa työyhteisön sääntöjä ja toimintatapoja.
5. **Turvallisuus:** Opiskelija on osoittanut ymmärrystään ja noudattavansa työ- ja asiakasturvallisuusmääräyksiä, sekä kykynsä valita ja huoltaa henkilökohtaisia suojaimia ja suojavarusteita.

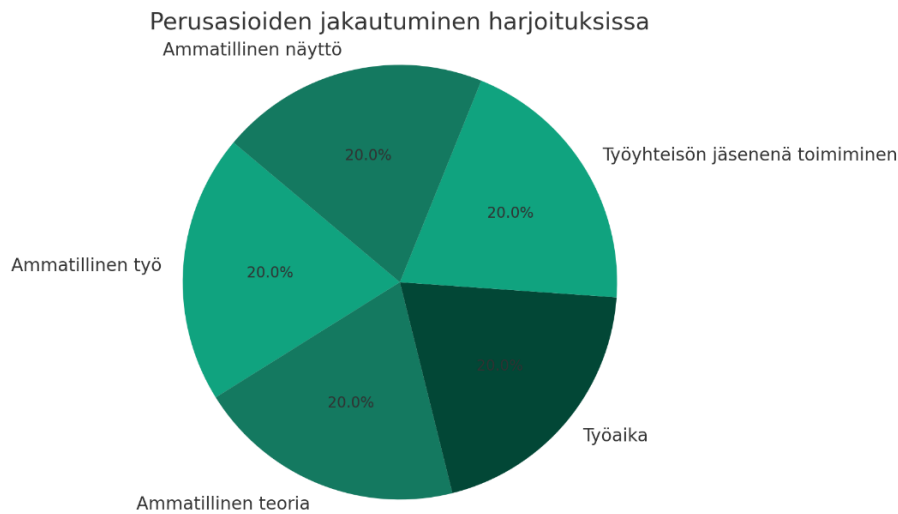
6.5.3 Ammatillinen näyttö

Kun edellä mainitut ammattitaitoon vaaditut jatkuvan arvioinnin perusasiat ovat opiskelijan hallussa, opiskelija suorittaa ammatillisen näytön, jossa hän osoittaa osaamisensa ja valmiutensa palata takaisin ryhmäopetukseen. Ammatillinen näyttö on käytännönläheinen ja todellisia työelämän tilanteita simuloiva, jossa opiskelijan kykyjä arvioidaan kokonaisvaltaisesti. Näytön onnistunut suorittaminen osoittaa, että opiskelija on valmis siirtymään seuraavaan vaiheeseen koulutuspolullaan, jossa hän jatkaa oppimistaan oman alansa ryhmäopetuksessa ja kehittää edelleen ammatillisia taitojaan työelämässä menestymiseksi. Alla kuvataan yksityiskohtaisemmin opetussuunnitelman, opintojen sisällön, arviointikäytäntöjen ja taitovaatimusten keskeiset osat, jotka ovat tarvittavia kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.

1. **Opetusmalli ja opintojen sisältö:** Teknisen alan koulutuksen opetusmalli, joka on suunnitelmalla suunnattu erityisopiskelijoiden pienryhmille. Tämä toimintamalli keskittyy 20 osaamispisteen "Piha- ja ulkoalueiden hoitaminen" -opintoihin. Opetusmalli tarjoaa monipuolisia oppimismenetelmiä, jotka sopivat erityisopiskelijoiden tarpeisiin, yhdistäen teoreettisen opetuksen ja käytännön harjoittelun. Opinnot kestävät teoreettisesti laskien noin 240 tuntia, jaettuna kahdeksalle viikolle, tarjoten oppilaille riittävästi aikaa osaamisensa näyttämiseen.
2. **Kurssin vaatimukset ja arviointi:** Kurssin läpäisyn arviointi perustuu jatkuvaan arviointiin T1-tasolla, keskittyen neljään pääkohtaan, joista jokaisella on 1–6 alakohtaa. Nämä kriteerit kattavat käytännön taidot, vastuun, itsenäisen työskentelyn ja muiden keskeisten ammattitaitojen kehittämisen. Lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus ylittää nämä T1-tason vaatimukset, osoittamalla tarvittavaa osaamista ja sitoutumista kurssin tavoitteisiin, mikä voi johtaa korkeampiin arvosanoihin. Tämä arviointimenetelmä on suunniteltu tukemaan erityisopiskelijoiden yksilöllisiä oppimistarpeita ja edistämään heidän ammatillista kasvuaan.

3. **Taidot ja valmiudet:** Kurssi kehittää opiskelijoiden tärkeitä taitoja, kuten suunnittelu- ja aikataulutustaitoja, työvälineiden huoltoa, jätehuoltoa, asiakaspalvelu- ja tiimityöskentelytaitoja, turvallisuusmääräysten noudattamista ja itsearviointikykyä. Nämä taidot ovat erityisen tärkeitä erityisopiskelijoille, koska ne edistävät itsenäisyyttä ja ammatillista pätevyyttä.
4. **Ammatillinen näyttö:** Tutkinnon perusteet edellyttävät ammattitaidon osoittamista seuraavasti: Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä toimimalla kiinteistön piha- ja ulkoalueiden hoitotehtävissä asiakaskohteessa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittua ammattitaitoa ei voida arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin (Opetushallitus, n.d-h.). Ammatillinen näyttö on keskeinen vaihe erityisopiskelijoiden koulutuspolulla. Ammatillinen näyttö edellyttää, että opiskelija hallitsee ammatillisen työosaamisen, teorian, työajan hallinnan, työyhteisön jäsenenä toimimisen ja turvallisuusmääräysten noudattamisen vähintään jatkuvan arvioinnin T1-tasolla. Tämä näyttö on tärkeä osa siirtymää takaisin ryhmäopetukseen, ja sen onnistuminen osoittaa opiskelijan valmiuden jatkaa koulutusta laajemmassa oppimisympäristössä.
5. **Kokonaisvaltainen kehityspolku:** Yhteenvedona teksti kuvaa, miten nykyinen opetusmalli tukee erityisopiskelijoiden ammatillista kehitystä pienryhmäympäristössä. Tämä lähestymistapa korostaa työelämälähtöistä oppimista ja valmiuksia, jotka ovat välttämättömiä opiskelijan menestymiselle itsenäisesti työelämässä ja ryhmäopetuksessa. Malli tarjoaa erityisopiskelijoille tarvittavat valmiudet ja tuen heidän koulutuspolkunsa eri vaiheissa, aina yksilöllisestä pienryhmäopetuksesta laajempaan ryhmäoppimiseen siirtymiseen.
Koulutuksen keskeisissä osissa on pyritty huomioimaan laaja-alaisesti kaikki Peltolan koulutalossa opetettavat koulutusalat, jotta opetus olisi mahdollisimman kattava ja monipuolinen moniammatilliselle pienryhmälle. Tämä tarkoittaa, että vaikka keskeiset jatkuvan arvioinnin kohdat, kuten ammatillinen työosaaminen, teoria, työaika, työyhteisön jäsenenä toimiminen ja turvallisuusmääräysten noudattaminen ovat olennaisia, ne eivät ole sidottuja tiettyihin alakohtaisiin vaatimuksiin. Sen sijaan ne tarjoavat yleisiä periaatteita ja taitoja, jotka ovat sovellettavissa monenlaisiin ammattialoihin ja työtehtäviin tarjoten näin opiskelijoille monipuoliset valmiudet työelämään.

Kuva 1 Perusasioiden jakautuminen harjoituksissa

Yllä oleva ympyrädiagrammi esittää viiden keskeisen osa-alueen jakautumisen opiskelijan valmistautumisprosessissa. Kaaviossa jokainen osa-alue – ammatillinen työ, ammatillinen teoria, työaika, työyhteisön jäsenenä toimiminen ja ammatillinen näyttö – muodostaa yhtä suuren, 20 % osuuden kokonaisuudesta.

Ammatillinen näyttö, joka on viides ja viimeinen vaihe, edellyttää muiden neljän osa-alueen hyväksytyä suorittamista ennen ammatillisen näytön aloittamista. Tämä tarkoittaa, että opiskelijan tulee ensin hallita ammatillinen työ, teoria, työaika ja työyhteisössä toimiminen, minkä jälkeen hän voi suorittaa ammatillisen näytön. Jokainen osa-alue, mukaan lukien ammatillinen näyttö, on yhtä tärkeä ja edustaa 20 %:a kokonaisuudesta opiskelijan valmistautumisprosessissa. Vaikka ammatillinen näyttö on prosessin lopullinen ja ratkaiseva vaihe, se on osa kokonaisvaltaista opetusmallia, jossa jokainen osio on yhtä merkittävä opiskelijan valmistumisen kannalta.

Edellä mainitut tekijät muodostavat perustan tutkimukselle, joka pyrkii selvittämään, miten voimme luoda dynaamisen ja tukevan oppimisympäristön ammatillisessa koulutuksessa. Tutkimuksen tavoitteena on tunnistaa ne keskeiset elementit, jotka edistävät jokaisen opiskelijan kykyä pärjätä omin avuin ja kehittyä ammattilaisena. Tämä tavoite nousee suoraan tutkimustehtävästä, jossa keskitytään ymmärtämään, miten erityinen pienryhmätoiminta voi tukea opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista laajennetun oppivelvollisuuden aikana.

Selvittämällä, mitkä tekijät luovat tällaisen ympäristön, tutkimus vastaa keskeiseen kysymykseen: miten ammatillinen koulutus voi tehokkaammin tukea jokaisen opiskelijan

yksilöllisiä oppimistarpeita? Tuloksena saadut tiedot auttavat kehittämään opetusmalleja ja -strategioita, jotka on räätälöity tarjoamaan sekä tukea että haasteita opiskelijoille, varmistaen heidän menestyksensä ammatillisissa opinnoissa ja myöhemmin työelämässä.

Pienryhmässä opettajan ja opiskelijoiden välille muodostuu lähes väistämättä syvempi yhteys kuin isommassa ryhmässä, mikä mahdollistaa oikeilla metodeilla tehokkaan ja merkityksellisen oppimiskokemuksen. Erityisen tuen ryhmän tarkoitus on tarjota mahdollisuus kohdata ja tukea opiskelijoiden yksilöllisiä tarpeita ja haasteita. Tämän lähestymistavan tehokkuus ja onnistuminen perustuu suuresti opettajan kykyyn antaa henkilökohtaista ohjausta ja tukea. Eri haasteet, kuten oppimisvaikeudet, käyttäytymishaasteet, sosiaaliset ja emotionaaliset tarpeet, monimuotoiset oppimistyylit sekä kielitaidon haasteet, vaikuttavat siihen, kuinka suuri opiskelijamäärä ryhmässä on ihanteellinen ja nämä haasteet luovat ne perusteet, joita pyrimme tutkimaan tässä opinnäytetyössä.

Yksilöllisen ohjauksen laatuun vaikuttavia tekijöitä

Alla oleva luettelo yksilöllisen ohjauksen laatuun vaikuttavista tekijöistä pohjautuu Opetushallituksen Tukea arkeen -julkaisuun (Opetushallitus, 2022, ss. 10–93).

- Oppimisvaikeudet: opiskelijan vaikeus ottaa vastaan ohjausta. Syynä voi olla turhautuminen tai neurologinen vaikeus.
- Ryhmäkoko: Mitä isompi ryhmä, sitä vaikeampaa on antaa yksilöllistä ohjausta.
- Käyttäytymishaasteet: Pienempi ryhmäkoko helpottaa ryhmän hallintaa ja yksilöllistä lähestymistä.
- Sosiaaliset ja emotionaaliset tarpeet: Ryhmäkoko on tässä merkittävä tekijä. Isommassa ryhmässä opiskelija saattaa jäädä kohtaamatta. Tavanomaista pienempi ryhmäkoko edistää turvallisuuden tunnetta ja yhteenkuuluvuutta.
- Monimuotoiset oppimistyylit: Kaikki opiskelijat eivät opi samalla tavalla. Joustavat opetusmenetelmät edellyttävät pienempää ryhmäkokoja tehokkaan tuen tarjoamiseksi.
- Ajan hahmottaminen, kielitaidon haasteet ja muut perustaidot: ryhmäopetuksessa on hyvin rajoitetusti aikaa ohjata opiskelijan arkisia perustaitoja. Pienemmässä ryhmässä kielitaidon kehittäminen on tehokkaampaa.

Opettajan aika ja erityisen tuen ryhmän tehokkuus

Haasteellisten opiskelijoiden huomioiminen

Opettajan kyky keskittyä kunkin opiskelijan yksilöllisiin tarpeisiin on ratkaisevaa. Haasteelliset opiskelijat vaativat hyvin usein lisääntyntä huomiota, suunnittelua ja emotionaalista tukea. Kun ryhmän koko kasvaa liian suureksi, tämä yksilöllinen lähestymistapa vaarantuu, ja opetus voi alkaa muistuttaa perinteistä luokkaopetusta, jossa opiskelijan henkilökohtaiset tarpeet jäävät helpommin huomiotta, eikä näille opiskelijan henkilökohtaisille tarpeille ole myöskään aikaa samalla tavalla kuin pienryhmässä olisi tarkoitus olla.

Lisäksi erityisen huomionarvoista on pienemmän ryhmän mahdollistama työskentelyrauha, jossa opiskelijalla ei ole yhtä paljon huomion vieviä häiriötekijöitä kuin isommassa ryhmässä.

Erityisen tuen ryhmäopetuksen ydin

Jokaisen opiskelijan menestys ja kehittyminen edellyttävät, että erityisen tuen ryhmän koko on optimaalinen. Tämä tarkoittaa usein pienempää ryhmäkokoja haasteellisten oppilaiden kohdalla varmistuen, että opettaja voi keskittyä tehokkaasti kunkin oppilaan yksilöllisiin tarpeisiin. Tavoitteena on luoda ympäristö, jossa jokainen opiskelija saa tarvitsemansa tuen ja ohjauksen, ja näin voi saavuttaa täyden potentiaalinsa.

6.6 Erityistilanteet ja niiden kohtaaminen

Alla on kuvattu tyypillisiä esimerkkitalanteita, joita kohdataan koulumaailmassa ja nyt aloitetussa pienryhmässä. Esimerkeissä kuvataan niitä haasteita, joita olemme kohdanneet erityisesti haastavampien opiskelijoiden kanssa työskennellessä. Esimerkkitalanteiden anonyymit opiskelijat ovat niitä, joiden kohdalla tarvitaan pienryhmän pedagogisia keinoja. Näihin ongelmiin tulisi myös löytää mahdollisimman hyvä toimintamalli, jotta pienryhmän toiminta palvelisi juuri näitä opiskelijoita.

Alla on kuvattu koulutuksessamme havaittuja tilanteita sekä tämän hetken pienryhmän toimintamalli, jota mahdollisesti olisi tarvetta edelleen kehittää.

Esimerkki 1: Opiskelija, jolla on paljon poissaoloja

Tilanne: Opiskelija on usein poissa koulusta ja hänen läsnäolonsa on epäsäännöllistä. Hän saattaa tulla ja lähteä tunneilta mielivaltaisesti.

Pienryhmässä toiminta: Pienryhmässä opiskelijalle voidaan tarjota räätälöityä opetusta ja joustavampaa aikataulua. Tavoitteena on luoda ympäristö, jossa opiskelija kokee olonsa turvalliseksi ja motivoituneeksi osallistumaan. Opettajat ja tukihenkilöstö voivat työskennellä opiskelijan kanssa löytääkseen syitä poissaoloille ja kehittääkseen strategioita niiden vähentämiseksi.

Esimerkki 2: Opiskelija, joka ei suorita tehtäviään

Tilanne: Opiskelija ei suorita annettuja tehtäviä, mikä voi johtua motivaation puutteesta, ymmärryksen puutteesta tai muista opiskeluun vaikuttavista tekijöistä.

Pienryhmässä toiminta: Erityisen tuen ryhmässä opettaja voi työskennellä tiiviimmin opiskelijan kanssa ymmärtääkseen, miksi tehtävät jäävät tekemättä. Tämä voi sisältää tehtävien mukauttamista, lisätukea tai opetusmenetelmien muuttamista.

Esimerkki 3: Opiskelija, jolla on sairaus tai muu haaste

Tilanne: Tässä tapauksessa opiskelijalla on sairaus tai muu haaste, joka vaikeuttaa hänen koulunkäyntiään.

Pienryhmässä toiminta: Erityistä tukea tarvitseva opiskelija saa pienemmässä ryhmässä yksilöllistä huomiota ja tukea. Tämä voi sisältää opetussuunnitelman mukauttamista, erityisiä opetusmenetelmiä ja tarvittavia apuvälineitä.

Esimerkki 4: Opiskelijalla on käytöshäiriöitä

Tilanne: Opiskelijalla on runsaasti käytöshäiriöitä joko toisia opiskelijoita, opettajia tai molempia kohtaan.

Pienryhmän toiminta: Erityisen tuen ryhmässä pystytään kohdistamaan paremmin ja käyttämään enemmän aikaa yhtä opiskelijaa kohden, esimerkiksi opiskelijan puhutteluun ja ohjaamiseen kohti parempaa käytöstä.

On myös tilanteita, jolloin ammatillisen peruskoulutuksen resurssit eivät riitä ja on tarpeen harkita opiskelijalle erityisoppilaitosta, jossa on laajemmat resurssit tukea erityisopiskelijaa. Alla on kuvattu tilanteita, joissa ammatillisella peruskoululla ei ole resursseja tukea

opiskelijaa ja joihin tämän opinnäytetyön tutkimus ei varsinaisesti kohdistu. Opinnäytteessä ei myöskään käsitellä maahanmuuttajien kielellisiä haasteita, koska tätä koulutusta varten oppilaitoksissa on S2-opetusta (Opetushallitus, 2024).

6.7 Erityisoppilaitoksen harkitseminen

Seuraavassa käsitellään tilanteita, joissa tavallinen ryhmäopetus ei vastaa opiskelijan yksilöllisiä tarpeita ja soveltuvuutta. Esimerkkien avulla selvennetään, milloin erityisoppilaitoksen harkitseminen voi olla perusteltua. On tärkeää huomata, että tämä opinnäytetyö ei keskity näiden erityistilanteiden ratkaisemiseen, vaan ne on dokumentoitu tässä yhteydessä ainoastaan taustatiedoksi ja kontekstin rakentamiseksi.

Erityisoppilaitoksen harkitseminen: Jos opiskelijan tarpeet ovat sellaisia, että ne eivät voi täysin täytyä tavallisessa kouluympäristössä, vaikka tarjolla olisi HOKSin mukaista erityistä tukea, on syytä harkita erityisoppilaitoksen mahdollisuutta. Erityisoppilaitokset kykenevät tarjoamaan monesti räätälöityjä resursseja opiskelijoille, kuten erityiskoulutettua henkilökuntaa, erityisiä oppimisympäristöjä ja -välineitä, jotka on suunniteltu vastaamaan erityistarpeita.

Päätöksenteko: Päätös siirtymisestä erityisoppilaitokseen tehdään yleensä moniammatillisessa asiantuntijayhteistyössä, johon kuuluu opettajia, terveydenhuollon ammattilaisia, opiskelijan huoltajia ja itse opiskelija. Päätös perustuu opiskelijan kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja oppimisedellytyksiin ja usein tilanteeseen, jossa on todettu opiskelijan kykenemättömyys edetä opinnoissa joko ryhmäopinnoissa tai erityisen tuen pienryhmässä.

Siirtymäprosessi: Jos nähdään ja päätetään, että erityisoppilaitos on sopivin vaihtoehto, on tärkeää suunnitella huolellisesti siirtymäprosessi. Tämä sisältää tiedon siirron uuteen oppilaitokseen, opiskelijan valmistelun muutokseen ja tarvittavien tukitoimien jatkuvuuden varmistamisen.

Kaikissa näissä tapauksissa on keskeistä, että opiskelijan yksilölliset tarpeet ja toiveet ovat etusijalla, ja että kaikki päätökset tehdään yhteistyössä opiskelijan ja hänen tukiverkostonsa kanssa. Erityisen tuen tarkoitus on auttaa opiskelijaa saavuttamaan potentiaalinsa ja tukea hänen koulutuksellista ja henkilökohtaista kehitystään.

Opiskelijan tarpeiden ymmärtäminen

Erityisoppilaitosten harkinta pohjautuu syvälliseen ymmärrykseen opiskelijan ainutlaatuisista tarpeista, vahvuuksista ja haasteista. Näitä voivat olla

- erityiset oppimisvaikeudet: joissakin tapauksissa opiskelijalla voi olla oppimisvaikeuksia, jotka ylittävät tavallisen kouluympäristön tukimahdollisuudet.
- käyttäytymisen ja emotionaalisten haasteiden hallinta: vaikeudet käyttäytymisen säätelyssä tai emotionaalisissa reaktioissa, jotka häiritsevät opiskelijan ja muiden oppimista.
- kommunikaatiohaasteet: esimerkiksi voimakkaat kielelliset vaikeudet tai puheen ymmärtämisen haasteet.
- fyysiset rajoitteet: rajoitteet, jotka vaativat erityisiä tiloja, laitteita tai henkilökohtaista avustamista.

Tilanteet, joissa erityisoppilaitosta harkitaan

Erityisoppilaitoksen harkitseminen tulee ajankohtaiseksi, kun seuraavat olosuhteet täyttyvät:

- Tavanomaisen tuen riittämättömyys: kun tavallinen kouluympäristö ja siellä tarjottava tuki eivät riitä vastaamaan opiskelijan tarpeisiin.
- Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman rajoitukset: kun henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaiset ratkaisut eivät tuo toivottua tulosta (todetaan esim. edellä kuvatun pienryhmän olevan sopimaton paikka opiskelijalle).
- Jatkuva oppimisen este: kun opiskelijan kohtaamat haasteet toistuvasti häiritsevät sekä hänen omaa että muiden opiskelijoiden oppimista, mikä osoittaa, että nykyiset opetusmenetelmät ja -ympäristö eivät kykene tarjoamaan riittäviä edellytyksiä kaikkien oppimistarpeiden tukemiseen.

Erityisoppilaitosten tarjoamat resurssit, joita ammatillinen peruskoulutus ei kykene tarjoamaan.

Erityisoppilaitokset tarjoavat resursseja, jotka on räätälöity vastaamaan erityistarpeisiin. Seuraavat esimerkit pohjautuvat Pirkanmaan ammatillisen erityisopetuksen koordinaatiokeskus PAEKin kuvaukseen (PAEK, 2023).

- Erikoistunut henkilökunta: muun muassa enemmän terapeutteja, erityisopettajia ja tukihenkilöitä yhtä opiskelijaa kohden.
- Sovitetut oppimisympäristöt: esimerkiksi esteettömät tilat ja erityiset oppimisvälineet (liikunnalliset rajoitteet).
- Henkilökohtainen ohjaus: intensiivisempi ja yksilöllisempi ohjaus, joka keskittyy opiskelijan yksilöllisiin vahvuuksiin ja tarpeisiin.

Päätöksentekoprosessi, kun on todettu ammatillisen peruskoulun olevan opiskelijalle väärä paikka.

- Moniammatillinen yhteistyö: päätös siirtymisestä erityisoppilaitokseen tehdään moniammatillisessa yhteistyössä, johon kuuluu opettajia, terveydenhuollon ammattilaisia ja opiskelijan huoltajia.
- Opiskelijan osallistuminen: opiskelijan näkemykset ja toiveet ovat keskeisiä päätöksenteossa.
- Kokonaisvaltainen arviointi: Päätös perustuu opiskelijan kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin, oppimistarpeisiin ja tulevaisuuden näkymiin.

Siirtymäprosessi

- Huolellinen suunnittelu: siirtymäprosessi vaatii huolellista suunnittelua, tiedon siirtoa ja opiskelijan valmistelua muutokseen.
- Jatkuvuuden takaaminen: on tärkeää varmistaa, että tarvittavat tukitoimet jatkuvat myös siirtymisen jälkeen.

Erityisoppilaitoksen valinta on merkittävä päätös, joka vaatii huomattavaa harkintaa ja yhteistyötä. Tämän prosessin tarkoituksena on varmistaa, että opiskelija saa mahdollisimman sopivaa ja tehokasta tukea, joka auttaa häntä saavuttamaan täyden potentiaalinsa. Tärkeää on myös se, että opiskelija itse kokee ympäristön olevan tukeva ja edistävän hänen oppimistaan.

Opiskelijan ja perheen osallistuminen päätöksentekoon

- Opiskelijan ääni: opiskelijan omat mielipiteet ja kokemukset ovat olennaisia. Hänen näkemyksensä tulevaisuudestaan ja oppimisympäristöstään ovat tärkeitä päätöksenteossa.
- Perheen tuki: perheenjäsenten tuki ja osallistuminen ovat keskeisiä, varsinkin kun kyse on nuoremista opiskelijoista. Heidän ymmärryksensä ja näkemyksensä auttavat muotoilemaan parhaiten sopivaa oppimisympäristöä.

Siirtymän seuranta ja arviointi

- Seuranta: siirtymävaiheen jälkeen on tärkeää seurata, miten opiskelija sopeutuu uuteen ympäristöön ja miten hänen oppimisensa etenee.
- Arviointi: säännölliset arvioinnit ja palautteet ovat tärkeitä varmistettaessa, että opiskelija hyötyy siirrosta mahdollisimman paljon.

Joustavuus ja avoin viestintä

- Muutosten mahdollisuus: jos havaitaan, että opiskelijan tarpeet ovat muuttuneet tai että erityisoppilaitos ei tarjoakaan parasta mahdollista tukea, on oltava valmius harkita muita vaihtoehtoja.
- Viestinnän merkitys: avoin ja jatkuva viestintä opiskelijan, hänen perheensä, opettajien ja muiden ammattilaisten välillä on avainasemassa, jotta voidaan varmistaa parhaat mahdolliset tulokset.

Yhteenveto erityisen tuen oppilaitokseen siirtämisestä

Tässä opinnäytetyössä keskitytään tutkimaan niitä opiskelijoita, joiden katsotaan pärjäävän suorittaessaan ammatillista perustutkintoa, eivätkä tutkimuksen kohteena ole erityisoppilaitoksen tilanteet tai erityisoppilaitosta tarvitsevat opiskelijat. Tämä aihe voisi tosin olla hyvä kohde tulevalle tutkimukselle. On kuitenkin tärkeää ymmärtää, että samat opiskelijat saattavat olla ensin niitä, joiden oletetaan pärjäävän suorittaessaan ammatillista perustutkintoa, ja näin ollen opinnäytetyön tulokset kohdentuvat myös heille.

Kun puhutaan erityisoppilaitoksen valinnasta opiskelijalle, keskeisiä tekijöitä ovat yksilöllisten tarpeiden ja vahvuuksien huomioiminen sekä huolellisesti suunniteltu siirtymäprosessi. Tämä prosessi saattaa alkaa pienryhmän kautta, jossa todetaan HOKSin mukaisen opetuksen olevan opiskelijalle liian suuri haaste. Prosessi edellyttää, että pienryhmässä on valmiudet havaita kyseiset opiskelijat, ja haastetta tuo se, ettei opettajalla välttämättä ole mahdollisuutta tutustua opiskelijan taustatietoihin. Tällaisia taustatietoja ovat mm. terveydelliset asiat tai aiemmat tukitoimet, ellei opiskelija ole ollut aiemmin kyseisen kunnan opiskelijana, tässä tapauksessa Turussa. Tämän vuoksi on tärkeää, että siirtymäprosessin aikana pidetään tiivistä yhteistyötä opiskelijan, hänen perheensä, opettajien ja muiden ammattilaisten kesken. Erityisoppilaitoksen valinta on merkittävä päätös, joka tulee tehdä vain, jos ammatillisen perusoppilaitoksen resurssit tai osaaminen eivät riitä opiskelijan tarpeiden tukemiseen.

Tutkimuksessa keskitytään siihen, miten Turun ammatti-instituutin Peltolan kouluyksikön resursseilla voidaan tukea opiskelijoita, ja korostetaan yksilöllisten tarpeiden ja toiveiden etusijaisuutta kaikissa päätöksissä. Opiskelijan tukiverkoston aktiivinen osallistuminen päätöksentekoprosessiin on välttämätöntä. Erityisen tuen tarkoituksena on auttaa opiskelijaa saavuttamaan potentiaalinsa, sekä tukemaan hänen koulutuksellista ja henkilökohtaista kehitystään.

Käytäntö on osoittanut, että erityisen tuen ryhmäopetus, jossa yhtä opettajaa kohden on noin 6 opiskelijaa, tarjoaa optimaalisen ympäristön tähän tavoitteeseen pääsemiseksi. Määrä ei kuitenkaan ole useinkaan riittävä, kun kyse on erityislapsesta. ”Jotta aikaa todelliseen tukeen olisi, on opetusryhmien oltava järkevän kokoisia. Erityisen ja tehostetun tuen oppilaiden tarpeet ovat vielä suuremmat, joten heidät on otettava huomioon ryhmän koossa (OAJ, 2017, s. 2).

6.8 Erityisen tuen ryhmästä takaisin oman alan opetusryhmään

Kun opiskelija on ohjattu erityisen tuen ryhmään, on hänellä luonnollisesti mahdollisuus palata takaisin ryhmäopetukseen. Opiskelijan palaaminen erityisen tuen ryhmästä takaisin omaan tai vastaavaan ryhmään ammatillisessa koulutuksessa Suomessa tulee perustua yksilölliseen arviointiin ja henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOKS) tarkistukseen. Tämä prosessi voi sisältää seuraavia vaiheita ja periaatteita ja myös tähän paluutilanteeseen

haemme opinnäytetyössä vastauksia, eli miten opiskelijan siirtyminen takaisin ryhmäopetukseen on opiskelijan kannalta optimaalinen. Alla olevat kohdat 1–6 kuvaavat tämän hetken tilannetta eli tekijöitä, joiden mukaan voidaan katsoa opiskelijan siirtymisen ryhmäopetukseen olevan opiskelijan edun mukaista.

1. **Arviointi ja edistyminen:** Opiskelijan kyky palata omaan ryhmään arvioidaan hänen saavuttamiensa tavoitteiden ja edistymisen perusteella. Tämä voi sisältää akateemisen suoriutumisen, sosiaalisten ja henkilökohtaisten taitojen kehittymisen sekä erityisen tuen tarpeen vähenemisen. Tässä arvioinnissa voidaan hyödyntää teknisen alan koulutuksessa käytettyä pienryhmätoiminnan mallia, jossa opiskelija on saavuttanut keskeiset taidot, kuten ammatillisen työosaamisen, teorian ymmärryksen, työajan hallinnan, työyhteisön jäsenenä toimimisen ja turvallisuusmääräysten noudattamisen. Nämä saavutukset ovat olennaisia arvioitaessa opiskelijan valmiutta palata omaan ryhmäänsä.
2. **Moniammatillinen yhteistyö:** Päätös opiskelijan paluusta tehdään moniammatillisessa yhteistyössä, johon kuuluu opettajia, erityisopettajia, mahdollisesti koulupsykologeja tai muita asiantuntijoita, ja tarvittaessa huoltajia. Tämä tiimityö on olennainen osa opiskelijan ammatillisen ryhmäopetuksen valmistelua, jossa yhdessä luodaan kuva opiskelijan paluusta takaisin ryhmäopetukseen.
3. **Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman päivitys:** Opiskelijan HOKS tulee päivittää heijastamaan hänen nykyistä tilannettaan ja tukemaan siirtymistä takaisin omaan ryhmään. Tämä voi sisältää tukitoimien asteittaista vähentämistä tai muuttamista. Päivityksessä tulee huomioida opiskelijan saavutukset pienryhmätoiminnassa ja hänen valmiutensa soveltaa näitä taitoja laajemmassa ryhmäopetuksessa.
4. **Opiskelijan suostumus ja valmius:** Opiskelijan mielipide ja valmius palata omaan ryhmään ovat keskeisiä. On tärkeää varmistaa, että opiskelija kokee itsensä valmiiksi ja tuetuksi siirtymässä. Opiskelijan itsearviointi ja palautteen hyödyntäminen ovat tärkeitä tekijöitä tässä prosessissa.
5. **Joustava siirtymä:** Siirtymä voi olla joustava ja tarvittaessa asteittainen, jotta opiskelija voi sopeutua muutokseen tehokkaasti. Tämä voi sisältää osa-aikaisen osallistumisen omaan ryhmään tai tukitoimien jatkumisen siirtymäkauden aikana. Tällainen joustavuus on linjassa teknisen alan koulutuksen pienryhmätoiminnan

kanssa, jossa opiskelijoiden itseohjautuvuutta ja valmiuksia ryhmätyöskentelyyn on jo vahvistettu.

6. **Jatkuva seuranta ja tuki:** Opiskelijan tilannetta tulee edelleen seurata ryhmäopetukseen siirtymän jälkeen, ja tarvittaessa tukitoimia tulee jatkaa tai mukauttaa. Tämä jatkuva tuki ja seuranta ovat erityisen tärkeitä, kun opiskelija siirtyy pienryhmästä takaisin suurempaan ryhmään, jotta voidaan varmistaa, että siirtymä sujuu ongelmitta ja että opiskelija tuntee olonsa turvallisesti tuetuksi. Teknisen alan koulutuksen pienryhmätoiminnassa saavutettu itsenäisyys ja ammatillisen taidon karttuminen antavat hyvän perustan tälle siirtymälle, ja opiskelijan kyky soveltaa oppimaansa laajemmassa kontekstissa on olennainen osa hänen jatkuvaa kehitystään.

Tärkeää on, että päätökset perustuvat opiskelijan yksilöllisiin tarpeisiin ja edistymiseen, ja että ne tehdään voimassa olevan lainsäädännön, kuten ammatillisen koulutuksen lain (531/2017) puitteissa. Pienryhmätoiminnassa saavutettu osaaminen ja valmiudet, kuten itsenäinen työskentely, vastuu, asiakaspalvelutaidot ja turvallisuusmääräysten noudattaminen, ovat keskeisiä tekijöitä arvioitaessa opiskelijan valmiutta siirtyä takaisin ryhmäopetukseen. Tämä siirtymä ei ole pelkästään fyysinen siirtyminen toiseen opetusympäristöön, vaan myös osa opiskelijan kokonaisvaltaista kehityspolkua ammatillisessa koulutuksessa.

Pienryhmästä ryhmäopetukseen siirtyminen edustaa opiskelijan koulutuspolun luonnollista jatkumoa, jossa hän hyödyntää pienryhmätoiminnassa saavutettuja taitoja ja valmiuksia laajemmassa kontekstissa. Tämä prosessi tukee opiskelijan ammatillista kasvua ja kehitystä valmistaen hänet siirtymään työelämään ja jatkamaan oppimistaan työelämässä menestymiseksi. Tämän siirtymän onnistuminen edellyttää opettajien, ohjaajien ja muiden koulutuksen ammattilaisten yhteistyötä ja jatkuvaa tukea, jotta opiskelija voi saavuttaa menestystä sekä akateemisesti että ammatillisesti.

7 Inklusion vaikutukset ammatillisen koulutuksen tasoon ja oppimiseen toisen asteen oppivelvollisuuden aikana

Inklusion toteuttaminen ammatillisessa koulutuksessa Suomessa on noussut keskiöön koulutuspoliittisissa keskusteluissa, erityisesti oppivelvollisuuden laajentuessa toisen asteen opintoihin. Tämän laajentumisen myötä on korostunut tarve ymmärtää, miten inklusio vaikuttaa opiskelijoiden koulutustasoon ja mitä haasteita ja mahdollisuuksia siihen liittyy.

Inklusio-käsite perustuu laaja-alaisuudessaan ajatukseen erilaisten oppijoiden tasa-arvoistavasta, yhteisöllisyyttä tukevasta ja osallistavasta opetuksesta (UNESCO, 2005; Kettunen, Viivi-Maria, 2020, s. 7).

Tarkemmin inklusiolla, eli inklusiivisella pedagogiikalla tarkoitetaan opetus- ja oppimiskäytäntöjä, jotka pyrkivät tukemaan kaikkien opiskelijoiden oppimista ja osallistumista tasavertaisesti, riippumatta heidän fyysisistä, psyykkisistä, sosiaalisista tai kulttuurisista taustoistaan. Inklusiivinen pedagogiikka keskittyy esteettömän ja saavutettavan oppimisympäristön luomiseen, jossa jokaisen opiskelijan yksilölliset tarpeet ja vahvuudet tunnustetaan ja otetaan huomioon opetuksessa. Tavoitteena on edistää yhdenvertaisuutta, monimuotoisuutta ja kaikkien opiskelijoiden mahdollisuuksia menestyä koulutuspolullaan.

Inklusiiviseen koulutukseen vaikuttavat kansainvälisen tason linjaukset on määritelty Unescon asiakirjassa Policy Guidelines on Inclusion in Education (Euroopan erityisopetuksen kehittämiskeskus, 2009, s. 12).

Vaikka inklusio edistää yhdenvertaisuutta ja integraatiota, sen tehokkuus ammatillisen koulutuksen kontekstissa riippuu useista tekijöistä ja erittäin merkittävästi opettajien valmiudesta ja resursseista kohdata erilaisia oppimistarpeita. Yksi keino auttaa opettajia kyseisessä tilanteessa voisi olla opettajille suunnattu inklusiivista opetusta käsittelevä koulutus. Jotta opettajat voivat työskennellä tuloksellisesti inklusiivisissa ympäristöissä, heillä on oltava sen edellyttämät arvot ja asenteet, taidot ja pätevyydet sekä tarvittavat tiedot ja ymmärrys. (Euroopan erityisopetuksen kehittämiskeskus, 2009, ss. 17–18).

Tuoreiden tutkimusten, kuten Viivi-Maria Kettusen (2021) tutkimuksen, mukaan opettajat kokevat inklusion toteuttamisen haasteelliseksi, vaikka pitävätkin sitä tärkeänä osana

ammattillista koulutusta. Kettusen tutkimus korostaa lisäresurssien ja -koulutuksen tarvetta opettajille, jotta he voivat vastata inklusion asettamiin vaatimuksiin. Tämä tutkimus valottaa myös sitä, miten tärkeää on, että opettajat saavat tarvittavan tuen inklusiivisen opetuksen toteuttamiseen, joka kattaa sekä digitaalisten että perinteisten opetusmateriaalien käytön. (Kettunen, Viivi-Maria, 2021, ss. 62–65).

Digitaalisten välineiden ja hybridimallien käyttö inklusiivisen pedagogiikan tukemisessa on noussut esiin keskeisenä kehityskohteena, erityisesti pandemian jälkeisessä koulutusmaailmassa. Tämä kehitys korostaa teknologian roolia opetuksen monipuolistajana ja inklusiivisen koulutuksen mahdollistajana, tarjoten uusia väyliä opetuksen saavutettavuuden ja yksilöllisen oppimiskokemuksen edistämiseen. Hybridimallit, jotka yhdistävät perinteisen lähiopetuksen ja etäopetuksen elementtejä, mahdollistavat opetuksen joustavuuden ja tukevat erilaisten oppijoiden tarpeita, mikä on olennaista inklusiivisen koulutuksen toteutumiselle.

Edellä mainittujen tutkimusten perusteella on tärkeää tunnustaa, että inklusion toteuttaminen vaatii paljon ja jatkuvaa sitoutumista ja resurssien oikea-aikaista kohdentamista. Tämä tarkoittaa, että koulutuksen järjestäjien on oltava valmiita luomaan erityisen tuen ryhmiä ja tarjoamaan sekä digitaalisia että perinteisiä oppimateriaaleja, jotta voidaan vastata kaikkien opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin.

Suomessa toisen asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärät ovat kasvaneet uudistetun oppivelvollisuuden myötä, ja tämä on tuonut mukanaan inklusion, jossa toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa on mukana hyvin laaja kirjo eri tasoisia opiskelijoita, joiden moninaisuus vaatii räätälöityä lähestymistapaa opetuksessa. Tämä on tuonut mukanaan haasteen opettajan tasapainoillessa luokan ääripäiden välillä.

Turun ammatti-instituutin tuen ja ohjauksen strategiassa nousi esiin opiskelijoiden heterogeenisuus: osa opiskelijoista on motivoituneita ja vastuullisia, osa ei osoita lainkaan kiinnostusta opiskelemaansa alaa kohtaan. Opiskelijoiden käytöstavoissa on puutteita, sosiaaliset taidot ovat heikkoja, puhelimella vietetään paljon aikaa ja nukutaan liian vähän. Opiskelijoiden jaksamisessa on haasteita. (Lehtinen, 2023, s. 17)

Tässä opinnäytetyössä tarkastellaan päätutkimukseen liittyen kysymystä, voiko inklusio ilman riittävää tukea ja resursseja haastaa opetuksen laatua ja oppimistuloksia sekä luoda

tarvetta koulutuksen järjestäjälle laatia erityisen tuen ryhmä. Tätä ajatusta myös tarkastellaan jäljempänä oppivelvollisuuden tuomien haasteiden yhteydessä.

Esimerkiksi opintojen keskeyttämisprosentin suuri osuus ammatillisissa koulutuksissa osoittaa, että kaikkien opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin vastaaminen opiskelijamäärältään suurissa luokissa voi olla vaikeaa. Turun ammatti-instituutissa toisen asteen koulutuksen kokonaan keskeyttäneitä opiskelijoita on noin viisi prosenttia (ns. negatiivinen keskeyttäminen) (Lehtinen, 2023, s. 32).

Tämä 5 % tarkoittaa TAI Peltolan koulutalon 890 opiskelijasta 44,5 opiskelijaa. Nämä 44,5 opiskelijaa voidaan jakaa erikokoisiin pienryhmiin, esimerkiksi neljään erityisen tuen ryhmään, joissa jokaisessa on noin 11–12 opiskelijaa, tai seitsemään erityisen tuen ryhmään, joissa on 6–7 opiskelijaa. Seitsemän ryhmää tukisi ajatusta alakohtaisesta erityisen tuen ryhmästä, koska Peltolan kouluyksiköstä löytyy tällä hetkellä 7 eri koulutettavaa alaa. Tämä nousee esille myös myöhemmin tutkimuskysymyksissä, joissa todettiin kaikissa kyselyissä alakohtaisen pienryhmän olevan parempi muoto kuin monialainen erityisen tuen ryhmä.

Taloudellista näkökulmaa tuo seuraava kuvaus tarkastusvaliokunnan mietinnöstä vuodelta 2014 (Eduskunta, 2014). Seuraava arvio osoittaa, kuinka suurია taloudellisia hyötyjä nuoria tukevaan toimintaan sijoitettu yksi euro tuottaa (Campion J et al European Psychiatric Association (EPA) guidance on prevention of mental Disorders European Psychiatry 27, 2012):

- varhaisiin vuosiin sijoitettu euro tuottaa 6 euroa
- vanhemmuuteen liittyvät toimenpiteet tuottavat 8 euroa
- päihteiden seulonnan toimenpiteet tuottavat 12 euroa
- koulukiusaamiseen liittyvät toimenpiteet tuottavat 14 euroa
- kouluissa tehtävät toimenpiteet, joiden tavoitteena on vähentää käyttäytymishäiriöitä, tuottavat 84 euroa.

Vuonna 2014 julkaistu mietintö osoittaa, että ammatillisen koulutuksen erityisen tuen pienryhmien työskentely olisi taloudellisesti kannattavaa eikä ainoastaan edistä yksilöiden koulutuspolkuja vaan tuottaa myös merkittäviä säästöjä yhteiskunnalle, joka koulutuksen lopulta maksaa.

Yhteenvetona, inkluusio ammatillisessa koulutuksessa voi olla sekä opiskelijoiden koulutustasoa parantava että huonontava tekijä riippuen siitä, miten se toteutetaan. Tähän vaikuttavat suuresti käytettävissä olevat resurssit. Ilman riittäviä resursseja ja tukitoimia inkluusio voi heikentää koulutuksen laatua ja opiskelijoiden menestystä. Toisaalta, kun inkluusio tuetaan asianmukaisesti, kuten pätevilla opettajilla, koulunkäyntiavustajilla, pienryhmätoiminnalla ja yksilöllisillä oppimissuunnitelmilla, se voi edistää oppimista ja tukea kaikkien opiskelijoiden menestystä. Inklusiokysymystä pohditaan tutkimuskysymyksissä olevilla resurssikysymyksillä.

8 Resurssien määrä ammatillisessa koulutuksessa erityisen tuen ryhmän toiminnassa

8.1 Monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenten merkitys ammatillisessa pienryhmän toiminnassa

Edellä kuvattiin, millainen moniammatillinen asiantuntijaryhmä on mukana erityisen tuen ryhmän toiminnassa, joko täyspäiväisesti tai osapäiväisesti. Alla on tarkemmin laadittu kunkin moniammatillisen ryhmän jäsenen toimenkuva, eli millainen rooli kenelläkin on ryhmän toiminnassa.

Ammatillinen opettaja: Ammatillisen opettajan rooli erityisen tuen ryhmässä koostuu seuraavista tekijöistä: he vastaavat opetuksen suunnittelusta ja toteutuksesta mukauttaen opetusmenetelmiään ja materiaalejaan vastaamaan kunkin opiskelijan yksilöllisiä tarpeita. Heidän pedagoginen osaamisensa tukee opiskelijoiden erilaisia oppimistarpeita edistämällä oppimista ja ymmärrystä. Ammatilliset opettajat ovat myös esikuvia ammattitaidon ja työelämävalmiuksien osalta, auttaen opiskelijoita saavuttamaan tulevaisuuden tavoitteensa.

Vastuuopettaja on avainasemassa opiskelijoiden perehdyttämisessä, ryhmäytymisen tukemisessa, henkilökohtaisessa osaamisen kehittämisessä ja urasuunnittelussa sekä opintojen seurannassa. He ottavat aktiivisesti yhteyttä opiskelijoihin ja tarvittaessa huoltajiin ohjaten heidät tarvittavan tuen piiriin ja työskentelevät yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Vastuuopettajan rooli sisältää myös opiskelijoiden henkilökohtaisen kasvun tukemisen

ammattillisuuteen ja ennaltaehkäisevien toimenpiteiden sekä varhaisen puuttumisen toteutumisen.

Ammatilliset opettajat ja yhteisten aineiden opettajat vastaavat omasta opetuksestaan, ohjaavat ja tukevat opiskelijoita ammatillisessa kasvussa, havainnoivat opiskelijoiden toimintaa ja tiedonkulkua tuen tarpeiden osalta, ja toimivat yhteistyössä muiden ammattiryhmien kanssa. Yhteistyö eri sidosryhmien kanssa on olennainen osa ammatillisen opettajan työtä, sillä se varmistaa opiskelijoiden mahdollisimman hyvän menestyksen ja hyvinvoinnin.

Nuorisotyöntekijä tai nuoriso-ohjaaja: Nuorisotyöntekijät tuovat pienryhmiin ainutlaatuisen näkökulman, keskittyen nuorten henkilökohtaiseen ja sosiaaliseen kehitykseen. He tarjoavat nuorille tukea ja ohjausta, joka on räätälöity nuorten tarpeiden mukaan, ja auttavat heitä käsittelemään erilaisia elämän haasteita. Nuorisotyöntekijät ovat tärkeitä yhteyshenkilöitä opiskelijoiden ja yhteisön välillä, ja he voivat ohjata nuoria kohti erilaisia tukipalveluja ja -resursseja. Heidän lähestymistapansa on usein nuortenläheinen ja epämuodollinen, mikä voi rohkaista nuoria avoimempaan kommunikaatioon ja luottamuksen rakentamiseen opiskelijoiden keskuudessa.

Ammatillinen ohjaaja: Ammatilliset ohjaajat ovat tärkeä tuki erityisen tuen ryhmän opettajalle, erityisesti silloin, kun opettajan on tarpeen keskittyä yksittäiseen opiskelijaan tai kun hän joutuu poistumaan tilanteesta esimerkiksi puhelun tai muun akuutin syyn vuoksi. Tällaisissa tilanteissa ammatillinen ohjaaja voi ottaa aktiivisen roolin luokan hallinnassa, varmistaen, että opetus jatkuu häiriöttömästi ja opiskelijat saavat tarvitsemansa tuen. Heidän apunsa ja kykynsä toimia joustavasti ja sopeutua erilaisiin tilanteisiin on välttämätöntä erityisen tuen ryhmän toiminnan sujuvuuden kannalta.

Yhteistyön merkitys erityisen tuen ryhmässä: Yhteistyö ammatillisen opettajan, nuorisotyöntekijän ja ammatillisen ohjaajan välillä on keskeistä pienryhmän menestykselle. Kun opettaja keskittyy opetuksen laadun varmistamiseen ja yksittäisten opiskelijoiden tarpeiden täyttämiseen, nuorisotyöntekijä ja ammatillinen ohjaaja tukevat tätä prosessia tarjoamalla lisäresursseja ja ohjausta. Tämä yhteistyö takaa, että jokainen opiskelija saa tarvitsemansa tuen ja huomion, mikä on välttämätöntä heidän oppimisensa ja kehityksensä kannalta.

8.2 Opettajien määrä ja luokkakoko

Opetusalan ammattijärjestö OAJ:n (2018) mukaan ammatillisia opettajia on irtisanottu ammatillisen koulutuksen reformin myötä 1 600, vaikka samaan aikaan opiskelijoiden määrä perustutkintokoulutuksissa on kasvanut vuodesta 2012 vuoteen 2017 yli kymmenellä tuhannella opiskelijalla ja vuodesta 2015 vuoteen 2017 noin viidellä tuhannella opiskelijalla.

Tällä hetkellä suunta ammatillisen koulutuksen opettajien määrässä on parempi, sillä vuoden 2022 alustavan arvion mukaan opettajien kokonaismäärä on 13 384 opettajan henkilötyövuotta, mikä on 1 480 enemmän kuin vuonna 2019. Samalla opinto-ohjaajien määrä on noussut 41 prosentilla 623 henkilötyövuoteen (OAJ, 2022).

Tämä kehitys heijastaa kasvavaa panostusta opetuksen laatuun ja opiskelijoiden ohjaukseen, mikä on olennaisen tärkeää ammatillisessa koulutuksessa. Toisaalta luku kertoo myös osittain, miten opettajien tarve on lisääntynyt, kun laajennettu oppivelvollisuus tuli voimaan. Kun vertaillaan vuoden 2022 lukuja, saadaan tulokseksi noin 18,85 oppilasta per opettaja, mikä on melko normaali luokkakoko, eikä luku näytäkään kovin suurelta, joten isoin muutoksen aiheuttaja opettajien määrässä on oppivelvollisuuden laajentuminen myös toiselle asteelle.

On kuitenkin tärkeää huomioida, että ammatillisissa aineissa, kuten metallin työstämisessä tai autonkorjaustöissä, harjoitustöiden aikana on olemassa vakavan virheen riski, joka voi johtaa opiskelijan vakavaan loukkaantumiseen tai peräti kuolemaan. Tämä riski on merkittävästi pienempi yleissivistävissä aineissa (YTO-aineissa). Ammatillisessa opetuksessa käytettävissä koneissa ja laitteissa on usein paljon voimaa ja potentiaalia vakaviin onnettomuuksiin, mikä tekee turvallisuusnäkökohdista entistä tärkeämpiä ja siksi luokkakoko ei voi kasvaa ilman, että se heijastuu opetusturvallisuuteen. Lisää turvallisuusnäkökulmaan tuo opetusvelvollisuuden laajentuminen myötä monipuolistunut kirjo eri tasoisia ammatillisia opiskelijoita. Tämän seurauksena ammatillisella opettajalla on kasvanut vastuu, johon erityisen tuen ryhmät vastaavat.

Henkilökunnan resurssien osalta on tärkeää huomata, että ammatillisen koulutuksen laadukas toteutus edellyttää riittävästi koulutettua ja pätevää henkilökuntaa. Lisääntyneet opettajamäärät mahdollistavat tällä hetkellä ns. normaalin luokkakoon ja mahdollistaa opetuksen sujumuuden, mikä on erityisen tärkeää ammatillisen koulutuksen turvallisuusriskien hallinnassa. On kuitenkin aloja, joilla opettajan on hyvin vaikea pysyä

kaikkien opiskelijoiden perässä, mikäli luokan koko on 20 tai lähellä 20 opiskelijaa. Mitä enemmän opettajilla on aikaa keskittyä jokaiseen opiskelijaan, sitä helpompaa on tunnistaa ja puuttua turvallisuusriskien lisäksi myös muihin opiskelijan oppimiseen vaikuttaviin tekijöihin, kuten motivaation puutteeseen, ymmärryksen puutteeseen tai sosiaalisiin haasteisiin.

Tämän seurauksena ammatillisen opetuksen luokkakokojen ja oppimisympäristöjen suunnittelussa on otettava huomioon nämä turvallisuusnäkökohdat. Kun opiskelijoilla on haasteita noudattaessa turvallisuusohjeistuksia, voi olla tarpeellista ohjata heidät erilliseen pienryhmään tai tarjota heille erityistä tukea. Tämä ei ole pelkästään kyseisen opiskelijan turvallisuuden varmistamista, vaan myös muiden opiskelijoiden ja opettajan turvallisuuden takaamista. Pienryhmässä voidaan keskittyä enemmän yksilölliseen ohjaukseen ja opiskelijan tarpeiden mukaiseen oppimiseen samalla vähentäen riskiä vakaville tapaturmille.

On myös tärkeää korostaa, että tämänkaltaisten toimenpiteiden tavoitteena ei ole rangaista vaikeuksia kokevaa opiskelijaa vaan tarjota hänelle sopivampi ja turvallisempi oppimisympäristö, jossa hän voi kehittyä omien kykyjensä ja tarpeidensa mukaisesti. Tämä vaatii opettajilta, ohjaajilta ja koulun henkilökunnalta yksilöllistä lähestymistapaa ja joustavuutta opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Huomioitavaa on myös varmistaa, ettei ryhmä saa nimekseen mitenkään ryhmässä olevia mahdollisesti halventavaa nimeä, edes koulun arjessa.

Henkilökunnan riittävyys ja osaaminen ovat avainasemassa, kun pyritään varmistamaan turvallinen ja tuottava oppimisympäristö. Koulutettu ja pätevä henkilökunta pystyy paremmin tunnistamaan ja käsittelemään turvallisuuteen liittyviä riskejä sekä mukauttamaan opetusta kunkin opiskelijan tarpeiden mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että opettajilla on mahdollisuus tarjota yksilöllisempää tukea ja ohjausta, mikä on välttämätöntä opiskelijoiden kehityksen ja turvallisuuden kannalta.

Lisäksi opettajien ja ohjaajien täytyy olla tietoisia ja valmiita käsittelemään erilaisia haasteita, joita voi ilmetä opetuksen aikana. Tämä sisältää paitsi teknisten taitojen opettamisen, myös opiskelijoiden henkilökohtaisten ja sosiaalisten taitojen kehittämisen. Siksi kyseisen ryhmän opettajan henkilökohtaisissa taidoissa korostuu sosiaalinen osaaminen sekä taito kohdata ryhmän opiskelijat. Tärkeää on myös opettajien kyky luoda luottamuksellinen ja kannustava ilmapiiri, jossa opiskelijat voivat oppia ja kokeilla uusia asioita turvallisesti.

Koulutuksen laadun ja turvallisuuden varmistaminen edellyttää jatkuvaa arviointia ja kehittämistä. Tämä tarkoittaa henkilökunnan jatkuvaa kouluttautumista, opetuksen ja oppimisympäristöjen arviointia sekä opetusmenetelmien päivittämistä vastaamaan nykyaikaisia vaatimuksia ja turvallisuusstandardeja.

Yhteenvetona voidaan todeta, että henkilökunnan resurssit ja taidot ovat kriittinen tekijä ammatillisen koulutuksen laadun ja turvallisuuden varmistamisessa. Oikeanlainen opetus ja ohjaus yhdistettynä riittäviin ja päteviin resursseihin ovat avainasemassa, kun varmistetaan opiskelijoiden turvallinen ja onnistunut oppimiskokemus.

9 Tutkimuskysymyksen asettelu ja tutkimuskysymykset

Tutkimuskysymyksiä laadittaessa haastavaa oli kysymysten asettelu yksiselitteisesti. Toinen haaste oli tuntea kaikki neljä ammattiryhmää tarpeeksi hyvin, jotta kyselyn kysymykset olisivat istuneet kunkin ryhmän edustajille täydellisesti.

Muun muassa näiden seikkojen vuoksi opinnäytetyön lähtökohdaksi valikoitui jo alkuvaiheessa verkossa tehtävän kyselyn lisäksi ryhmäkohtainen haastattelu, jonka kysymykset pohjautuvat vastaajille lähetettyihin Google Forms -kyselyihin. Lisäksi haastattelun tarkoitus on oikaista virhetulkintoja ja antaa syvempää ymmärrystä verkkopohjaisissa ryhmäkohtaisissa kyselyissä saatuihin vastauksiin.

Tutkimuskysymyksiä laadittaessa ja tutkimuksen toteutuksen keinoja pohdittaessa otettiin huomioon myös Turun kaupungin kärkihankkeisiin kuuluva strategia 'Tuen ja ohjauksen strategian lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus 2024–2030'. Strategian tavoitteet ja suunnitelmat vaikuttivat merkittävästi tutkimuksen suuntaan, sillä ne tarjoavat arvokkaita viitekehyksiä ja tavoitteita, joiden pohjalta voidaan kehittää ja arvioida erityistä pienryhmätoimintaa. Turun kaupungin asettamat koulutukselliset tavoitteet ja kärkihankkeiden painotukset antoivat tärkeän kontekstin tutkimuskysymyksiä valinnalle ja auttoivat luomaan raamit sille, miten pienryhmätoiminta voi vastata paitsi opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin, myös koulutuspolitiikan laajempiin tavoitteisiin.

Seuraavassa osiossa tarkastellaan opinnäytetyön tutkimuskysymysten valintaprosessia ja niiden merkitystä tutkimukselle "Erityisen tuen pienryhmätoiminnan kehittäminen ja vaikutukset toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa uuden oppivelvollisuuslain kontekstissa". Osio selittää, miten ja miksi tietyt kysymykset on valittu tutkimaan erityisen

tuen pienryhmätoiminnan kehittämistä ja sen vaikutuksia toisen asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijoihin, erityisesti putoamisvaarassa oleviin nuoriin. Tavoitteena on ymmärtää, miten pienryhmätoiminta voi tukea opiskelijoiden oppimista, auttaa heitä saavuttamaan koulutukselliset tavoitteensa ja edistää heidän henkilökohtaista kehitystään. Tekstissä korostetaan pienryhmätoiminnan merkitystä opiskelijoiden yksilöllisten tarpeiden tukemisessa ja sen potentiaalia parantaa opiskelijoiden akateemista menestystä, motivaatiota ja hyvinvointia. Lisäksi käsitellään pienryhmätoiminnan haasteita ja mahdollisuuksia, ja miten nämä havainnot voivat ohjata tehokkaiden toimintamallien kehittämistä.

Valitsin tutkimuskysymykset opinnäytetyöhöni, joka keskittyy 'Erityisen tuen pienryhmätoiminnan kehittämiseen ja vaikutuksiin toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa laajennetun oppivelvollisuuslain kontekstissa', perustaen valintani erityisesti siihen, miten voimme tukea putoamisvaarassa olevia opiskelijoita. Tämä päätös perustuu haluun ymmärtää, kuinka erityisen tuen pienryhmätoiminta voi edistää opiskelijoiden oppimista, auttaa heitä saavuttamaan koulutukselliset tavoitteensa ja tukea heidän henkilökohtaista kehitystään. Valitsemieni kysymysten tavoitteena on selvittää, miten tällainen toiminta voi vastata opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin ja haasteisiin uuden oppivelvollisuuslain puitteissa, sekä tutkia pienryhmätoiminnan potentiaalia parantaa opiskelijoiden akateemista menestystä, motivaatiota ja hyvinvointia.

Tutkimuksen tavoitteet: Tavoitteenani kehittää ja arvioida toimintamalleja erityiselle pienryhmätoiminnalle, joka kohdistuu putoamisvaarassa oleviin toisen asteen ammatillisiin opiskelijoihin. Tämän tarkoituksena oli ymmärtää, miten tällainen toiminta voi tukea opiskelijoiden oppimista ja auttaa heitä saavuttamaan koulutukselliset tavoitteensa uuden oppivelvollisuuslain kontekstissa.

Pienryhmätoiminnan merkitys: Pienryhmätoiminnan merkitys korostuu erityisesti toisen asteen opiskeluvollisuuden myötä, joka on tuonut ammatilliseen koulutukseen entistä moninaisemman joukon opiskelijoita, joilla on erilaisia taustoja, oppimistarpeita ja -haasteita. Tämä lisää tarvetta yksilölliselle ja räätälöidylle tuelle, jota pienryhmät tehokkaasti tarjoavat.

Kokemukset pienryhmätoiminnasta: Käytännön kokemukset pienryhmätoiminnasta osoittivat, että opiskelijat voivat saavuttaa luottamusta ja rauhoittua keskustellessaan neutraalin henkilön kuten nuoriso-ohjaajan kanssa. Tämä osoitti, että pienryhmätoiminta voi vaikuttaa myönteisesti opiskelijoiden henkilökohtaiseen kehitykseen ja koulutuspolun jatkumiseen.

Kysymysten valinta: Haasteet ja mahdollisuudet.

Seuraavaksi selvitän esimerkin kautta, miten ja miksi laadin kysymyksiä opinnäytetyöhöni. Esimerkiksi kysymys ”Haasteet ja mahdollisuudet: Mitkä ovat olleet tai voisivat olla suurimmat haasteet opiskelijoiden ohjaamisessa pienryhmiin, ja miten näitä haasteita voitaisiin kohdata?” valikoitui mukaan siksi, että se tarjoaa syvällisen käsityksen pienryhmätoiminnan haasteista ja mahdollisuuksista. Kysymys auttaa tunnistamaan ja käsittelemään konkreettisia esteitä, joita opiskelijat ja opettajat kohtaavat pienryhmiin ohjaamisessa. Tämä tieto on olennaista, jotta voidaan kehittää tehokkaita toimintamalleja, jotka vastaavat sekä opettajien että opiskelijoiden tarpeisiin pienryhmätoiminnassa. Erityisesti halusin ymmärtää, miten opiskelijat suhtautuvat siirtoon pienryhmiin ja miten tämä vaikuttaa heidän oppimiskokemuksiinsa ja motivaatioonsa.

Näiden seikkojen perusteella valitsin kysymykset, jotka kohdistuvat erityisesti pienryhmätoiminnan vaikutuksiin opetuskäytäntöihin, yhteistyöhön opiskelijahuollon kanssa ja tulevaisuuden näkymiin toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Tämä auttaa ymmärtämään, miten pienryhmätoiminta voi tukea opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista sekä miten se vaikuttaa opettajien työhön ja koulun resursseihin. Kysymys ”Haasteet ja mahdollisuudet” valikoitui erityisesti, koska se mahdollistaa syvällisen näkökulman siihen, miten pienryhmätoimintaan liittyvät haasteet voidaan kääntää mahdollisuuksiksi ja miten nämä haasteet heijastuvat opiskelijoiden oppimiskokemukseen. Tämä on keskeistä ymmärtääkseni, miten toimintamalleja voidaan parantaa ja miten niitä voidaan soveltaa tehokkaammin toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa.

Lisäksi kysymysten valinnassa otin huomioon pienryhmätoiminnan laajemmat vaikutukset, kuten opiskelijoiden henkilökohtaisen kehityksen, koulutuksen laadun parantumisen. On tärkeää ymmärtää, että pienryhmätoiminnan vaikutukset ulottuvat opiskelijoiden akateemisen menestyksen ulkopuolelle, vaikuttaen heidän itsetuntoonsa, motivaatioonsa ja yleiseen hyvinvointiinsa. Tämän ymmärtäminen on avainasemassa kehitettäessä toimintamalleja, jotka eivät ainoastaan paranna oppimistuloksia, vaan myös edistävät opiskelijoiden kokonaisvaltaista kehitystä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että valitsemieni kysymysten tarkoituksena oli saada kattava ymmärrys siitä, miten erityinen pienryhmätoiminta voi vaikuttaa ja tukea opiskelijoita toisen asteen ammatillisen koulutuksen eri osa-alueissa. Kysymykset on suunniteltu siten, että ne tuottaisivat monipuolisen kuvan pienryhmätoiminnan keinoista, haasteista ja mahdollisuuksista, ja niiden avulla voidaan kehittää toimintamalleja, jotka ovat

koulutuksellisesti kestäviä. Tämä on tärkeää, jotta voidaan varmistaa, että pienryhmätoiminta tukee tehokkaasti opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista uuden oppivelvollisuuslain kontekstissa.

Kysymysten ryhmäkoot

Kysymykset jaettiin neljään ryhmään. Alla jokaisen ryhmän lähetettyjen kyselyjen määrän ja vastausten määrän, sekä kuinka monta prosenttia lähetetyistä on vastannut.

1. Opiskelijat	992 kpl.	Vastauksia	11 kpl.	1,1 %
2. Opettajat	84 kpl.	Vastauksia	25 kpl.	29,8 %
3. Opiskelijahuolto (sis. OPOt)	14 kpl.	Vastauksia	2 kpl.	14,3 %
4. Koulun johto	9 kpl.	Vastauksia	2 kpl.	22,2 %

Kaikkien neljän ryhmän vastausprosentit ovat melko alhaiset. Opettajilta on tullut suurin määrä vastauksia, ja tämän vuoksi tutkimuksen tulos painottuu luonnollisesti opettajien näkemykseen. Toisaalta opettajat ovat juuri ne henkilöt, jotka ovat tekemisissä ko. opiskelijoiden kanssa. Opettajien vastausprosentti, joka on noin 30 prosenttia kaikista lähetetyistä, on yleisesti ottaen hyvä vastausmäärä.

9.1 Kysymysten tausta-ajattelu

Nämä kysymykset on suunniteltu antamaan ymmärrystä kokemuksista ja näkemyksistä erityisen tuen ryhmätoiminnan osalta toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Tavoitteena on selvittää, miten erityisen tuen ryhmätoiminta vaikuttaa opiskelijoiden oppimiseen ja motivaatioon, mitkä ovat haasteet ja mahdollisuudet opiskelijoiden

ohjaamisessa pienryhmiin, sekä tutkia pienryhmätoiminnan vaikutuksia opetusmetodeihin ja -materiaaleihin.

Kysymysten tavoitteet:

1. Kokemus pienryhmätoiminnasta:

- Tarkoitus: Selvittää suora kokemus erityisen tuen ryhmätoiminnasta.
- Hyöty: Antaa kontekstin vastauksille, jotka perustuvat henkilökohtaiseen kokemukseen.

2. Ennako-oletukset vs. kokemukset:

- Tarkoitus: Arvioida, miten erityisen tuen ryhmätoiminta on vaikuttanut opiskelijoiden oppimiseen ja motivaatioon opettajien kokemusten perusteella.
- Hyöty: Tarjoaa tietoa pienryhmätoiminnan todellisista vaikutuksista verrattuna alkuperäisiin odotuksiin.

3. Haasteet:

- Tarkoitus: Selvittää haasteet, jotka liittyvät opiskelijoiden ohjaamiseen pienryhmiin.
- Hyöty: Auttaa tunnistamaan ja ymmärtämään esteitä, jotka saattavat vaikuttaa pienryhmätoiminnan tehokkuuteen.

4. Vaikutukset opetuskäytäntöihin:

- Tarkoitus: Tutkia, miten pienryhmätoiminta on muuttanut tai voisi muuttaa opetusmenetelmiä ja -materiaaleja.
- Hyöty: Antaa tietoa siitä, miten pienryhmätoiminta voi edistää opetuksen monipuolistumista ja parantaa opetusmateriaalien käytännöllisyyttä.

5. Yhteistyö opiskelijahuollon kanssa:

- Tarkoitus: Selvittää, miten yhteistyö opiskelijahuollon kanssa on kehittynyt pienryhmätoiminnan myötä.
- Hyöty: Tarjoaa näkemyksiä siitä, miten pienryhmätoiminta voi vaikuttaa ja edistää monialaista yhteistyötä kouluyhteisössä.

6. Uuden oppivelvollisuuden vaikutus opetukseen:

- Tarkoitus: Arvioida, miten laajennettu oppivelvollisuus on vaikuttanut opetusjärjestelyihin ja erityisen tuen ryhmäohjaukseen.
- Hyöty: Antaa tietoa siitä, miten uudet oppivelvollisuuden vaatimukset ovat vaikuttaneet opetuksen suunnitteluun ja toteutukseen.

7. Tulevaisuuden näkymät:

- Tarkoitus: Ymmärtää eri sidosryhmine näkemyksiä pienryhmätoiminnan roolista ja merkityksestä tulevaisuudessa.
- Hyöty: Auttaa hahmottamaan, miten eri tutkimuksen sidosryhmät näkevät erityisen tuen ryhmätoiminnan kehittyvän ja integroituvan osaksi ammatillista koulutusta.

8. Resurssien riittävyys:

- Tarkoitus: Selvittää, ovatko resurssit riittäviä laajennetun oppivelvollisuuden vaatimusten täyttämiseksi pienryhmätoiminnassa.
- Hyöty: Antaa käsityksen siitä, miten koulutuksen järjestäjät kokevat resurssien riittävyyden uuden oppivelvollisuuden kontekstissa, ja millaisia mahdollisuuksia tai haasteita tähän liittyy.

9. Pienryhmätoiminnan hyödyllisyys opetukseen:

- Tarkoitus: Arvioida pienryhmätoiminnan hyödyllisyyttä opetuksessa opettajien näkökulmasta.
- Hyöty: Tarjoaa tietoa pienryhmätoiminnan vaikutuksesta opetuksen laatuun ja tehokkuuteen.

10. Pienryhmätoiminnan yleinen hyödyllisyys koulu yhteisölle:

- Tarkoitus: Arvioida, kuinka hyödyllisenä koulu yhteisö pitää erityisen tuen ryhmätoimintaa koulun opetuksessa, opiskelijoiden hyvinvoinnissa, resurssien hallinnassa ja koulun strategisissa tavoitteissa.
- Hyöty: Antaa kokonaisvaltaisen näkemyksen erityisen tuen ryhmätoiminnan vaikutuksista koulun toimintaan ja sen kykyyn saavuttaa strategiset tavoitteet.

Yhteenveto: Tämän kyselyn avulla pyritään keräämään koulu yhteisön arvokkaita näkemyksiä ja kokemuksia erityisen tuen ryhmätoiminnasta. Tieto auttaa ymmärtämään, miten erityisen tuen ryhmätoiminta vaikuttaa opetuksen monipuolistumiseen, opiskelijoiden

oppimiseen ja motivaatioon, sekä miten se voi edistää opetuksen ja opiskelijahuollon välistä yhteistyötä. Lisäksi tutkimus antaa tietoa siitä, miten uusi oppivelvollisuus vaikuttaa opetuskäytäntöihin ja pienryhmäohjaukseen. Opettajien näkemykset ja kokemukset ovat keskeisiä ymmärtämään pienryhmätoiminnan nykytilaa ja sen tulevaisuuden mahdollisuuksia toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Tämä tieto on arvokasta ammatillisen koulutuksen kehityksen ja parannettujen opetuskäytäntöjen suunnittelussa.

9.1.1 Analyysit kyselyiden vastauksista

9.1.2 Analyysi opiskelijoiden kyselystä

Opiskelijoiden kyselyn vastausprosentti oli 1,1 % (11 vastausta 992 lähetetystä kyselystä), mikä on varsin alhainen. Alhainen vastausprosentti rajoittaa merkittävästi mahdollisuutta tehdä laajoja, kattavia päätelmiä opiskelijoiden kokemuksista ja näkemyksistä pienryhmätoiminnan osalta Turun ammatti-instituutissa Peltolassa. Saadut vastaukset antavat kuitenkin arvokasta alustavaa tietoa ja suuntaa pienryhmätoiminnan mahdollisista vaikutuksista opiskelijoiden motivaatioon, käyttäytymiseen ja vuorovaikutukseen opettajien kanssa. Lisäksi kyselyä täydennetään haastattelulla, johon otan haastateltavaksi erityisen tuen ryhmän opiskelijoita, joilla pyrin täydentämään kyselyn vajavaisuutta, jonka seurauksena pystyn paremmin luomaan käsitystä erityisen tuen ryhmän toiminnasta.

Keskeiset havainnot:

- **Kokemus pienryhmästä:** Vaikka vastaajien määrä oli pieni, pienryhmätoiminnasta raportoitiin pääosin positiivisia kokemuksia niiden keskuudessa, jotka olivat osallistuneet.
- **Motivaation ja käyttäytymisen muutokset:** Jotkut opiskelijat kokivat motivaationsa kasvaneen ja käyttäytymisensä parantuneen pienryhmätoiminnan seurauksena, mutta näitä tuloksia ei voida yleistää koko opiskelijakuntaan.
- **Tuen tarpeet:** Opiskelijat tunnistavat yksilöllisen ohjauksen ja digitaalisten oppimistyökalujen merkityksen, mutta näiden tukitoimien tärkeys ja toteutus vaativat tarkempaa tutkimusta ja ymmärrystä.

9.1.3 Analyysi opiskelijoiden kyselystä

Kyselyn vastausten perusteella voidaan päätellä, että erityinen pienryhmätoiminta voi merkittävästi tukea opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista Turun ammatti-instituutin kontekstissa. Pienryhmätoiminta tarjoaa tärkeän välineen opiskelijoiden oppimisen ja motivaation tukemiseen, parantaa opiskelijoiden ja opettajien välistä vuorovaikutusta sekä edistää positiivista opiskeluyhteisön henkeä. Tämän perusteella on suositeltavaa, että Turun ammatti-instituutti jatkaa ja kehittää pienryhmätoimintaansa osana opiskelijoiden tukemista laajennetun oppivelvollisuuden aikana.

Kyselyn vastausten ja kaikkien analyysien perusteella voidaan tehdä joitakin suoria johtopäätöksiä tutkimuksen pääkysymykseen ”selvittää, miten erityinen pienryhmätoiminta voi tukea opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista uuden oppivelvollisuuden aikana Turun ammatti-instituutin kontekstissa” liittyen:

1. **Pienryhmätoiminnan vaikutus opiskelijoiden oppimiseen ja motivaatioon:** Vastausten mukaan pienryhmätoiminta on vaikuttanut positiivisesti osaan opiskelijoista kasvattaen heidän motivaatiotaan ja parantaen heidän käyttäytymistään koulu yhteisössä. Tämä viittaa siihen, että erityinen pienryhmätoiminta voi tukea opiskelijoiden oppimista ja motivaatiota, mikä on keskeistä koulutuspolun jatkumisen kannalta.
2. **Vuorovaikutuksen ja opiskeluyhteisön parantuminen:** Kyselyssä saadut vastaukset osoittavat, että pienryhmätoiminta on mahdollistanut paremman

vuorovaikutuksen opettajien kanssa ja parantanut koulumme henkeä opiskelijoiden keskuudessa. Tämä sosiaalisen ja emotionaalisen tuen lisääntyminen voi olla avainasemassa opiskelijoiden koulutuspolun jatkumisen tukemisessa.

3. **Tuen tarpeet ja toiveet:** Opiskelijat ovat tunnistaneet erilaiset tukitoimet, kuten yksilöllisen ohjauksen ja digitaalisten oppimistyökalujen, merkityksen opiskelun tukemisessa. Tämä korostaa, että pienryhmätoiminnan yhdistäminen muihin tutkimuotoihin voi olla tehokas tapa vastata opiskelijoiden erityistarpeisiin ja edistää heidän oppimistaan.
4. **Pienryhmätoiminnan rakenne ja toteutus:** Kyselyn vastaukset viittaavat siihen, että opiskelijat arvostavat sekä alakohtaista että monialaista pienryhmätoimintaa, mutta enemmistö näkee alakohtaisen pienryhmän parempana vaihtoehtona. Tämä antaa suuntaa sille, miten pienryhmätoimintaa tulisi organisoida Turun ammatti-instituutissa, jotta se palvelisi parhaiten opiskelijoiden tarpeita.

Alhaisen vastausprosentin takia alla olevilla haastattelukysymyksillä pyritään saamaan syvällisempi ymmärrys opiskelijoiden näkemyksistä ja kokemuksista, mikä auttaa täydentämään kyselyn antamaa tietoa ja mahdollisesti korjaamaan kyselyn alhaisen vastausprosentin aiheuttamaa näkökulman vinoumaa tai vajavaisuutta. Haastattelu suunnataan myös suoraan erityisen tuen ryhmän opiskelijoille.

9.1.4 Haastattelukysymykset erityisen tuen ryhmän opiskelijoille

Tutkimuksessa keskitytään selvittämään erityisen tuen ryhmien vaikutuksia opiskelijoiden oppimiskokemukseen, motivaatioon, käyttäytymiseen ja koulutuspolkuun. Tämä kyselytutkimus pyrkii ymmärtämään opiskelijoiden henkilökohtaisia kokemuksia ja muutoksia, jotka ovat tapahtuneet osallistumisen myötä erityisen tuen ryhmissä. Kyselyssä kysytään esimerkiksi opiskelijoiden kokemuksista oppimisessa, heidän motivaatiossaan, toiminnassaan ja suhtautumisessaan opettajiin, joiden kautta pyritään tunnistamaan tärkeimmät tukitoimet ja mahdolliset kehitysehdotukset ryhmätoimintaan. Lisäksi kyselyn tavoitteena on selvittää ryhmän roolia opiskelijoiden henkilökohtaisessa kehityksessä ja koulutuspolussa.

Haastattelukysymykset ovat monipuolisia ja kattavat laajan aihealueen, ja ne antavat opiskelijoille mahdollisuuden ilmaista näkemyksiään ja kokemuksiaan laajasti. Tutkimuksen tavoitteena on parantaa erityisen tuen ryhmien tehokkuutta ja tukea opiskelijoiden tarpeita paremmin. Tarkemmat haastattelukysymykset löytyvät tutkimusdokumentin liitteestä 5/1 – 5/4.

9.1.5 Analyysit opettajien vastauksista

Analyysini keskittyy nyt tuomaan esiin opettajien näkökulmia pienryhmätoiminnan vaikutuksista, haasteista ja mahdollisuuksista Turun ammatti-instituutin kontekstissa.

Pienryhmätoiminnan kokemukset ja vaikutukset:

Kokemus pienryhmätoiminnasta: Suurempi osa opettajista (18/25) ei ole ollut mukana pienryhmätoiminnassa, mikä viittaa pienryhmätoiminnan tuoreuteen koulussamme, eikä näin ollen ole tavoittanut vielä kaikkia opettajia.

Opetusmetodien monipuolistuminen: Pienryhmätoiminnan koettiin monipuolistaneen opetusmetodeja, mikä on myönteinen havainto. Opettajat ovat nähneet arvon ryhmäjaon tarjoamassa yksilöllisemmässä ohjauksessa ja opetusmetodien sopeuttamisessa eri taitotasoihin.

Pienryhmätoiminnan vaikutukset: Opettajien antamat avoimet vastaukset korostavat pienryhmätoiminnan positiivista vaikutusta opiskelijoiden oppimiseen, henkilökohtaiseen ohjaukseen ja opetuksen eriyttämiseen. Tämä tukee käsitystä, että pienryhmätoiminta edistää oppimista ja opiskelijoiden osallistumista.

Haasteet:

Haasteet pienryhmän ohjauksessa: Opettajat kokivat haasteita opiskelijoiden ohjaamisessa pienryhmiin, kuten opiskelijoiden vastustusta tai tietämättömyyttä pienryhmätoiminnasta. Tämä osoittaa tarpeen lisätä tietoisuutta pienryhmätoiminnan eduista opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa keskuudessa.

Resurssien riittävyys: Resurssipula on mainittu haasteena, mikä viittaa siihen, että pienryhmätoiminnan laajentaminen ja tehokas toteuttaminen vaatii lisäresursseja.

Yhteistyö opiskelijahuollon kanssa:

Yhteistyön kehittyminen: vaikka osa opettajista on kokenut yhteistyön opiskelijahuollon kanssa tiivistyneen ja monipuolistuneen, myös haasteita on raportoitu, kuten byrokratian lisääntyminen. Tämä viittaa tarpeeseen kehittää sujuvampia menettelytapoja yhteistyön tukemiseksi.

9.1.6 Laajennetun oppivelvollisuuden vaikutukset

Oppivelvollisuuden laajentumisen haasteet: opettajat ovat kokeneet, että uudistettu oppivelvollisuus on tuonut mukanaan haasteita, kuten suurempia luokkakokoja, opetuksen pinnallistumista ja työrauhaongelmia. Tämä korostaa pienryhmätoiminnan potentiaalia vastata näihin haasteisiin tarjoamalla tukea erityisesti haastavassa tilanteessa oleville opiskelijoille.

Päätelmä tuloksista

Pienryhmätoiminnalla on Turun ammatti-instituutin Peltolan koulutalon opettajien kokemusten perusteella selkeä potentiaali tukea opiskelijoiden oppimista, erityisesti uuden oppivelvollisuuden kontekstissa. Pienryhmätoiminta voi tarjota yksilöllisempää ohjausta ja monipuolistaa opetusmetodeja, mikä edistää opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista. Opettajien näkemykset korostavat tarvetta yksilölliseen tukeen, alakohtaiseen erityisen tuen ryhmään ja joustavuuteen opetuksessa, mikä on keskeistä erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden koulutuspolun menestyksekkäässä jatkamisessa. Implementoimalla näitä tukikeinoja voidaan luoda inklusiivisempi ja tehokkaampi oppimisympäristö kaikille opiskelijoille. Haasteet, kuten resurssipula ja tiedon puute, vaativat kuitenkin huomiota, jotta pienryhmätoiminnan mahdollisuudet voidaan täysin hyödyntää. Tämä edellyttää lisäresursseja, parempaa tiedotusta ja kehittyneempää yhteistyötä opiskelijahuollon kanssa.

Opettajien korkeahkon vastausprosentin perusteella voidaan todennäköisesti kohtuullisen hyvin vastata tutkimuksen keskeiseen kysymykseen siitä, miten Turun ammatti-instituutin Peltolan koulutusyksikkö voi tukea opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista laajennetun oppivelvollisuuden aikana Turun ammatti-instituutin kontekstissa. Opettajien näkökulmaa tarkastellaan seuraavaksi.

9.1.7 Analyysien keskeiset havainnot

1. Pienryhmätoiminnan kokemus ja vaikutukset:

- Suurin osa opettajista ei ole vielä ollut mukana erityisen tuen pienryhmätoiminnassa, tai kokenut sen vaikutuksia, mikä viittaa toiminnan uutuuteen tai rajalliseen ulottuvuuteen instituutiossa. Näiden opettajien kokemukset, jotka ovat osallistuneet erityisen tuen ryhmätoimintaan tai ovat kokeneet vaikutukset, korostavat opetusmetodien monipuolistumista ja henkilökohtaisen ohjauksen parantumista, mikä tukee oppimista ja koulutuspolun jatkumista.

2. Haasteet:

- Opettajat kohtaavat haasteita opiskelijoiden ohjaamisessa pienryhmiin, erityisesti opiskelijoiden vastustuksen ja tietämättömyyden muodossa. Resurssipula mainitaan myös merkittävänä esteenä pienryhmätoiminnan laajentamiselle ja tehokkuudelle.

3. Yhteistyö opiskelijahuollon kanssa:

- Yhteistyö opiskelijahuollon kanssa on osin tiivistynyt, mutta myös kohdannut byrokratian lisääntymisestä johtuvia haasteita. Tämä osoittaa tarpeen selkeyttää yhteistyöprosesseja ja vähentää hallinnollista taakkaa.

4. Laajennetun oppivelvollisuuden vaikutukset:

- Uudistetun oppivelvollisuuden myötä kohdatut haasteet, kuten suuremmat luokkakoot ja opetuksen pinnallistuminen, korostavat pienryhmätoiminnan tarvetta tarjota yksilöllistä tukea ja vastata opetuksen laadun haasteisiin.

Miten pienryhmätoiminta voisi parhaiten tukea:

- **Alakohtainen vs. monialainen pienryhmä:** Enemmistö opettajista näkee alakohtaisen pienryhmän parempana vaihtoehtona, mikä viittaa tarpeeseen kohdentaa tukea opiskelijoiden erityisaloihin liittyen ja varmistaa alan erityisvaatimusten huomioon ottaminen.
- **Resurssien riittävyys:** Kyselyn vastaukset korostavat, että resurssien lisääminen on keskeistä pienryhmätoiminnan onnistumiselle. Tarvitaan lisää opettajia, erityisopettajia ja opetusmateriaaleja, jotta voidaan toteuttaa tehokasta ja yksilöllisesti tukevaa opetusta.
- **Tukitoimet:** Opettajat korostavat erityisesti yksilöllisen ohjauksen, sosiaalisen ja emotionaalisen tuen sekä mentoroinnin ja vertaistuen merkitystä. Nämä toimet ovat keskeisiä opiskelijoiden oppimisen ja hyvinvoinnin tukemisessa.

Johtopäätökset:

Jotta pienryhmätoiminta voisi parhaiten tukea opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista Turun ammatti-instituutissa, on suositeltavaa ryhtyä seuraaviin toimenpiteisiin:

- Laajennetaan ja syvennetään opettajien koulutusta ja valmiuksia kohdata erityisen tuen opiskelija, jotta he voivat tehokkaasti ohjata monipuoliset opetusmetodit ja henkilökohtaisen ohjauksen osaksi päivittäistä opetustaan, sillä taito kohdata erilaiset opiskelijat on yksi keskeisistä taidoista opiskelijoiden kanssa työskenneltäessä.
- Lisätään resursseja – mukaan lukien opettajien, erityisopettajien ja opetusmateriaalien määrää – varmistaaksemme, että pienryhmätoiminta on tehokasta ja että jokainen opiskelija saa tarvitsemansa tuen.
- Parannetaan yhteistyötä opiskelijahuollon kanssa selkeyttämällä yhteistyöprosesseja ja vähentämällä byrokraattisia esteitä, jotta opiskelijat voivat saada tarvitsemansa tuen nopeasti ja tehokkaasti nyt viive on huomattava.
- Kehitetään ja toteutetaan selkeät strategiat uudistetun oppivelvollisuuden asettamien haasteiden käsittelemiseksi, erityisesti suurten luokkakokojen ja opetuksen laadun varmistamisen osalta. Tämä tarkoittaa mm. selkeitä enimmäiskokoja opetusryhmiin, sekä opettajien mahdollisuutta saada tukea luokkaan, kuten ammatillinen ohjaaja tai erityisopettaja.

- Otetaan käyttöön alakohtaisia pienryhmiä, jotka vastaavat koulutusalan erityisvaatimuksiin ja tukevat opiskelijoiden erityistarpeita tietyillä aloilla.
- Toteutetaan kohdennettuja tukitoimia, kuten yksilöllistä ohjausta, sosiaalisen ja emotionaalisen tuen palveluita, mentorointia ja vertaistukea, jotka on tunnistettu erityisen hyödyllisiksi opiskelijoiden oppimisen ja hyvinvoinnin kannalta.
- Lisäksi on tärkeää jatkaa dialogia ja palautteen keräämistä opettajilta ja opiskelijoilta pienryhmätoiminnan kehittämiseksi ja mukauttamiseksi vastaamaan koulu yhteisön muutuviin tarpeisiin. Aktiivinen osallistuminen ja sitoutuminen kaikilta sidosryhmiltä on keskeistä, jotta voidaan varmistaa, että pienryhmätoiminta ei ainoastaan tue opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista, vaan myös edistää koulun tavoitteiden saavuttamista ja koulu yhteisön hyvinvointia kokonaisuudessaan.
- Näiden toimenpiteiden avulla Turun ammatti-instituutti voi kehittää ja ylläpitää pienryhmätoimintaa, joka on mukautettu opiskelijoiden tarpeisiin, tukee tehokkaasti oppimista ja koulutuspolun jatkumista sekä vastaa laajennetun oppivelvollisuuden asettamiin haasteisiin.

9.1.8 Opettajille suunnatut tarkentavat haastattelukysymykset:

Tässä osiossa keskitytään tarkentaviin haastattelukysymyksiin opettajille.

Haastattelukysymyksillä pyritään syventämään ymmärrystämme siitä, miten erityisen tuen pienryhmiä hyödynnetään ammatillisessa koulutuksessa ja miten ne vaikuttavat opiskelijoiden oppimiskokemukseen. Haastattelukysymykset on suunniteltu keräämään opettajien näkemyksiä ja kokemuksia erityisen tuen ryhmien toiminnasta, valintaprosesseista, pedagogisista menetelmistä ja ryhmätoiminnan vaikutuksista opiskelijoiden oppimiseen ja motivaatioon. Kysymysten avulla pyrimme tunnistamaan onnistumisia ja haasteita, joita opettajat ovat kohdanneet työssään erityisen tuen ryhmien kanssa, ja selvittämään, miten näitä ryhmiä voitaisiin kehittää entistä tehokkaammiksi oppimisen tukimuodoiksi. Tarkemmin haastattelukysymykset ja niiden vastaukset löytyvät liitteestä 6/1 – 6/21, joka sisältää kattavan kokoelman haastattelukysymyksiä vastauksineen.

9.1.9 Analyysi opiskelijahuollon ja koulunkäynnintuen kyselystä

Opiskelijahuollon kyselyn (johon sisältyvät siis myös opinto-ohjaajat) vastausprosentti oli alhainen, vain 2 vastausta 14 lähetetystä kyselystä, mikä rajoittaa mahdollisuuksia tehdä kattavia päätelmiä opiskelijahuollon kokemuksista ja näkemyksistä pienryhmätoiminnan suhteen Turun ammatti-instituutissa. Siitä huolimatta vastaukset tarjoavat tärkeää alustavaa tietoa, joka voi ohjata pienryhmätoiminnan kehittämistä erityisesti opiskelijahuollon näkökulmasta.

Keskeiset havainnot ja analyysi:

- **Kokemus pienryhmätoiminnasta:** Kaikki vastaajat ovat kokeneet pienryhmätoiminnan osana työtään, mikä viittaa siihen, että opiskelijahuolto on mukana tukemassa pienryhmien toimintaa.
- **Opiskelijahuollon rooli:** Vastaajat näkevät roolinsa melko selkeänä pienryhmätoiminnan tukemisessa, mikä korostaa opiskelijahuollon keskeistä asemaa tarjoamassa yksilöllistä tukea ja ohjausta opiskelijoille. Tämä on erityisen tärkeää, koska pienryhmät tarjoavat mahdollisuuden kohdennettuun tukeen.
- **Haasteet ja mahdollisuudet:** Haasteet, kuten resurssien riittävyys ja opiskelijoiden yksilölliset tarpeet, ovat nousseet esiin. Samalla pienryhmätoiminta nähdään mahdollisuutena tarjota entistä yksilöllisempää tukea ja vahvistaa yhteistyötä opettajien kanssa.
- **Alakohtaisen pienryhmän suosio:** Vastaajat suosivat alakohtaisia pienryhmiä, mikä viittaa siihen, että alakohtainen tuki nähdään tehokkaampana tapana vastata opiskelijoiden erityistarpeisiin. Tämä käsitys tukee ajatusta, että alakohtaisuus mahdollistaa tarkemman fokuksen opiskelijoiden tarpeisiin ja edistää parempaa oppimista.
- **Tuen tarpeet ja toiveet:** Opiskelijahuollon näkökulmasta keskeisiksi tukitoimiksi nousivat esille yksilöllinen ohjaus, selkeämmät henkilökohtaiset tukisuunnitelmat ja uusien tukimuotojen suunnittelu. Nämä elementit korostavat tarvetta räätälöidylle tuelle ja resurssien tehokkaalle käytölle opiskelijoiden tukemisessa.

9.1.10 Analyysi opiskelijahuollon ja opiskelijan tukitiimin kyselyistä

Vaikka vastausprosentti on alhainen, opiskelijahuollon ja koulunkäynnintuen tiimin näkemykset tarjoavat arvokasta tietoa pienryhmätoiminnan kehittämiseksi. Alakohtaisten pienryhmien suosiminen ja yksilöllisen tuen korostaminen osoittavat selkeää suuntaa, jota pienryhmätoiminnan kehittämisessä tulisi noudattaa. Tämä tukee ajatusta siitä, että opiskelijahuolto on avainasemassa tukemassa opiskelijoiden yksilöllisiä tarpeita ja edistämässä opiskelijoiden kokonaisvaltaista hyvinvointia. Jatkossa on tärkeää keskittyä resurssien vahvistamiseen, selkeiden tukisuunnitelmien laatimiseen ja moniammatillisen yhteistyön tiivistämiseen, jotta voidaan maksimoida pienryhmätoiminnan hyödyt koko opiskelijayhteisölle.

Vastaus tutkimuskysymykseen opiskelijahuollon ja koulunkäynnintuen tiimin vastausten analyysin perusteella

Analyysini opiskelijahuollon kyselyn vastauksista ja niiden suhteesta tutkimuksen pääkysymykseen keskittyy erityisesti siihen, miten erityinen pienryhmätoiminta voi tukea opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista Turun ammatti-instituutin kontekstissa. Tässä analyysissä tarkastelen vastauksia kriittisesti tuoden esiin, miten ne vastaavat tai eivät vastaa pääkysymykseen.

1. **Kokemus pienryhmätoiminnasta:** Opiskelijahuollon ja koulunkäynnintuen tiimin kokemus pienryhmätoiminnasta on rajoittunut, mutta se, että kaikki vastaajat ovat kokeneet pienryhmätoiminnan, viittaa siihen, että opiskelijahuolto on aktiivisesti mukana tässä prosessissa. Tämä on merkittävää, sillä opiskelijahuollon rooli yksilöllisen tuen tarjoamisessa on keskeinen erityisesti uuden oppivelvollisuuden kontekstissa, jossa opiskelijoiden tarpeet voivat olla moninaisempia.
2. **Opiskelijahuollon rooli:** Vastaajat kuvailevat roolinsa melko selkeäksi pienryhmätoiminnan tukemisessa, mikä korostaa opiskelijahuollon keskeistä asemaa opiskelijoiden yksilöllisten tarpeiden tunnistamisessa ja tukemisessa. Tämä vastaa tutkimuksen pääkysymykseen, sillä se osoittaa, että opiskelijahuolto on avainasemassa tunnistamassa ja tukemassa opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista.
3. **Haasteet ja mahdollisuudet:** Vaikka haasteita, kuten resurssien riittävyys ja opiskelijoiden yksilölliset tarpeet, on tunnistettu, vastaukset myös osoittavat, että

pienryhmätoiminta tarjoaa merkittäviä mahdollisuuksia yksilöllisemmän tuen tarjoamiseen. Erityisen merkittävää on opiskelijahuollon näkemys alakohtaisista pienryhmistä, mikä viittaa siihen, että alakohtainen tuki on tehokas tapa vastata opiskelijoiden erityistarpeisiin. Tämä tukee ajatusta siitä, että alakohtainen pienryhmätoiminta voi olla keskeinen keino tukea opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista.

4. **Tuen tarpeet ja toiveet:** Opiskelijahuollon korostama yksilöllisen ohjauksen tarve ja selkeiden tukisuunnitelmien merkitys ovat olennaisia elementtejä, jotka tukevat opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista. Tämä vastaa suoraan tutkimuksen pääkysymykseen, sillä se osoittaa, että räätälöidyt tukitoimet ovat keskeisiä opiskelijoiden oppimisen tukemisessa.
5. **Pienryhmätoiminnan hyödyllisyys:** Vaikka vastausmäärä oli rajallinen, saadut arviot pienryhmätoiminnan hyödyllisyydestä opetuksessa ja kouluyhteisölle olivat korkeita. Tämä viittaa siihen, että opiskelijahuollon näkökulmasta pienryhmätoiminnalla on merkittävä rooli opiskelijoiden tukemisessa, mikä tukee tutkimuksen pääkysymystä.

Yhteenvetona, opiskelijahuollon ja koulunkäynnintuen tiimin kyselyn vastaukset tarjoavat hyviä näkemyksiä siitä, miten erityinen pienryhmätoiminta voi tukea opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista Turun ammatti-instituutin Peltolan koulutalon kontekstissa. Vaikka vastausmäärä oli erittäin alhainen, se antaa merkittävää tietoa pienryhmätoiminnan potentiaalista ja haasteista opiskelijahuollon näkökulmasta.

Erityisesti alakohtaisten pienryhmien suosiminen ja yksilöllisen ohjauksen korostaminen ovat keskeisiä löydöksiä, jotka tukevat ajatusta pienryhmätoiminnan merkityksestä opiskelijoiden yksilöllisten tarpeiden tukemisessa. Tämä on linjassa tutkimuksen pääkysymyksen kanssa, joka keskittyy erityisen pienryhmätoiminnan vaikutukseen opiskelijoiden oppimisessa ja koulutuspolun jatkumisessa.

Lisäksi opiskelijahuollon kokemukset ja näkemykset haasteista, kuten resurssien riittävyys ja opiskelijoiden yksilölliset tarpeet, osoittavat, että on tärkeää keskittyä näiden haasteiden voittamiseen, jotta pienryhmätoiminta voi toteuttaa hyvin toimintaansa. Tämä edellyttää riittäviä resursseja, selkeitä tukisuunnitelmia ja tiivistä yhteistyötä opettajien kanssa.

Opiskelijahuollon vastaukset korostavat myös pienryhmätoiminnan mahdollisuuksia edistää opiskelijoiden kokonaisvaltaista hyvinvointia, mikä on olennainen osa oppimista ja

koulutuspolun jatkumista. Tämä viittaa siihen, että pienryhmätoiminnan kehittämisessä tulisi ottaa huomioon paitsi akateeminen tuki, myös opiskelijoiden sosiaalisen ja emotionaalisen hyvinvoinnin tukeminen.

Lopuksi tutkimuksen pääkysymykseen vastaamiseksi on tärkeää jatkaa pienryhmätoiminnan vaikutusten tutkimista ja kehittämistä, ottaen huomioon opiskelijahuollon näkemykset ja kokemukset. Tämä edellyttää jatkuvaa dialogia opiskelijahuollon, opettajien ja opiskelijoiden välillä, sekä sitoutumista pienryhmätoiminnan jatkuvaan parantamiseen ja resurssien vahvistamiseen.

10 Haastattelukysymykset koulunkäynnin tuen ja opiskelijahuollon tiimille

Tarkasteltuani ”Tuen ja ohjauksen strategiaa - lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus” olen muotoillut seuraavat haastattelukysymykset, joiden tarkoituksena on täydentää Google Formsilla toteutettuja kysymyksiä. Nämä kysymykset pohjautuvat Google Forms -kyselyyn ja strategiadokumentissa mainittuihin opiskelijahuollon tehtäviin. Lisäksi haastattelukysymykset pyrkivät syventämään ymmärrystä siitä, miten erityinen tuen ryhmätoiminta voi tukea opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista Turun ammatti-instituutissa. Aiemmassa verkon kautta tehdyssä kyselyssä vastausprosentti oli alhainen, joten kysymykset on tehty suppeahkojen tulosten perusteella. Aiheena on opiskelijahuollon rooli.

Kysymysten avulla pyritään syventämään ymmärrystä opiskelijahuollon roolista ja sen vaikutuksista erityisen tuen ryhmätoimintaan, joka on keskeistä tutkimuksen päätavoitteen kannalta. Erityisesti keskitytään siihen, miten opiskelijahuollon toimet voivat edistää oppilaiden opiskelua ja tukea koulutuspolun jatkumista uuden oppivelvollisuuden kontekstissa Turun ammatti-instituutissa. Tarkemmat haastattelukysymykset ja niiden vastaukset löytyvät liitteestä 7/1–7/3.

10.1.1 Analyysi koulun johdon kyselystä

Koulun johdon vastauksista Turun ammatti-instituutin pienryhmätoiminnan arviointiin voi päätellä, että pienryhmätoiminta on tunnistettu ja sen merkitys opiskelijoiden tukemisessa on tiedostettu, vaikkakin resurssien ja vaikutusten arvioinnissa on vielä epävarmuutta. Vastausprosentti oli 22,2 %. Toisaalta tuo tarkoittaa 9 lähetetystä kysymyksestä vain kahta

vastattua kyselyä, mikä antaa hyvin rajoitetun mutta arvokkaan näkemyksen johdon perspektiivistä.

Keskeiset havainnot:

- **Tuntemus pienryhmätoiminnasta:** Johdolla on tietoa pienryhmätoiminnasta, mutta yksityiskohtainen tuntemus vaihtelee, mikä viittaa tarpeeseen lisätä tietoisuutta ja kommunikaatiota pienryhmien toiminnasta ja tavoitteista koulun sisällä.
- **Resurssien hallinta:** Johdon mukaan resurssit ovat tällä hetkellä "juuri täsmälliset" tai "tydyttävät", mikä viestii varovaisuudesta uuden toiminnan laajentamisen suhteen ilman selkeää varmuutta tulevaisuuden tarpeista ja vaikutuksista.
- **Vaikutus koulun toimintaan:** Pienryhmätoiminnan vaikutukset koulun yleiseen toimintaan nähdään vielä arvioimattomina, mikä osoittaa varhaista vaihetta toiminnan integroinnissa koulun kokonaisvaltaiseen strategiaan ja toimintamalliin.
- **Tulevaisuuden suunnitelmat:** Johdolla on alustavia suunnitelmia pienryhmätoiminnan kehittämiseksi, mikä viittaa halukkuuteen edistää ja tukea tätä toimintaa, mutta tarve tarkemmalle suunnittelulle ja resurssien allokoinnille on ilmeinen.
- **Yhteistyö ja verkostoituminen:** Johdon näkemyksen mukaan pienryhmätoiminnan kehittämiseen liittyy yhteistyön ja verkostoitumisen tarve, mutta konkreettiset toimet ja kumppanuudet ovat vielä kehitysvaiheessa.
- **Palaute ja arviointi:** Pienryhmätoiminnan arviointi ja palautteen kerääminen näyttävät olevan kehitteillä, mikä on keskeistä toiminnan vaikuttavuuden ja jatkuvan parantamisen kannalta.

Suosituksat:

- **Lisää tietoisuutta ja koulutusta:** Johdolle ja opettajakunnalle suunnattu lisäkoulutus pienryhmätoiminnasta, sen tavoitteista ja hyödyistä.
- **Resurssien uudelleenarviointi:** Tarve arvioida uudelleen ja mahdollisesti lisätä resursseja pienryhmätoiminnan tueksi, erityisesti kun otetaan huomioon johdon näkemys resurssien tyydyttävästä tasosta.

- **Selkeät tavoitteet ja mittarit:** Kehittää selkeät tavoitteet ja mittarit pienryhmätoiminnan vaikutusten arvioimiseksi opiskelijoiden oppimiseen ja hyvinvointiin.
- **Kehittää yhteistyötä:** Aktiivisempi yhteistyö ja verkostoituminen muiden koulujen, oppilaitosten ja ulkopuolisten tahojen kanssa pienryhmätoiminnan kehittämiseksi ja parhaiden käytäntöjen jakamiseksi.
- **Henkilökohtaisen tuen korostaminen:** Strategian mukaisesti keskittyä henkilökohtaisen tuen vahvistamiseen, mukaan lukien matalan kynnyksen tukipalvelut ja moniammatillinen yhteistyö.

Nämä yllä luetellut havainnot ja suositukset tarjoavat lähtökohdan pienryhmätoiminnan jatkokehittämiseen Turun ammatti-instituutissa ottaen huomioon koulun johdon näkemykset ja strategiset tavoitteet.

Tuen ja ohjauksen strategiassa lukiokoulutukselle ja ammatilliselle koulutukselle vuosille 2024–2030 korostetaan opiskelijoiden yksilöllisten tarpeiden tunnistamista ja tukemista. Strategia sisältää suuntaviivat, joiden avulla pyritään varmistamaan, että kaikki opiskelijat saavat tarvitsemansa tuen ja ohjauksen opintojensa aikana. Dokumentissa käsitellään muun muassa opiskelijahuollon, erityisen tuen ja ohjauksen kehittämistä sekä näiden palveluiden integrointia osaksi opiskelijan oppimispolkua. Erityistä huomiota kiinnitetään varhaisen tuen mekanismeihin, joiden avulla pyritään tunnistamaan ja tukemaan opiskelijoita, jotka kohtaavat haasteita opiskelussaan.

Yhteenveto

Tutkimuksen pääkysymykseen - Selvittää, miten erityinen pienryhmätoiminta voi tukea opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista laajennetun oppivelvollisuuden aikana Turun ammatti-instituutin kontekstissa - vastauksena voidaan todeta, että erityisen tuen pienryhmätoiminta vastaa tutkimuksen pääkysymykseen ja tukee kaikkien ryhmien näkökulmasta opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista Turun ammatti-instituutissa monin eri tavoin. Erityisen tuen ryhmätoiminnan kautta tarjotaan yksilöllistettyä opetusta ja tukea, jotka vastaavat opiskelijoiden erilaisiin oppimistarpeisiin. Tämä mahdollistaa oppimisen etenemisen opiskelijoiden omien taitojen ja kykyjen mukaisesti. Erityisen tuen ryhmässä voidaan keskittyä myös sosiaalisen ja emotionaalisen tuen tarjoamiseen, mikä on tärkeää opiskelijoiden hyvinvoinnille ja motivaatiolle. Resurssien ja

yhteistyön kehittäminen, sekä jatkuva palaute ja arviointi, ovat avainasemassa pienryhmätoiminnan tehokkuuden ja vaikuttavuuden varmistamisessa.

Yllä oleviin pohdintoihin perustuen laadin haastattelukysymykset koulun johdolle, keskittyen erityisesti ammatillisen koulutuksen kontekstiin ja strategiassa mainittuihin painopistealueisiin.

10.1.2 Haastattelukysymykset koulun johdolle

Tässä osiossa esitellään koulun johdolle suunnattujen haastattelukysymysten tausta-ajattelu, jolla pyritään syventämään ymmärrystä siitä, miten koulun johto suunnittelee ja kehittää tuen ja ohjauksen strategioita vastaamaan ammatillisen koulutuksen haasteisiin. Kysymykset keskittyvät erityisesti siihen, miten koulutuksen järjestäjät aikovat toteuttaa ja kehittää yksilöllistä tukea ja ohjausta, edistää varhaista tukea, integroida erityistä tukea opetussuunnitelmiin, ja kehittää opetushenkilöstön osaamista. Lisäksi tarkastellaan, miten moniammatillinen yhteistyö ja verkostoituminen tuetaan ja miten strategian toteutumista seurataan ja arvioidaan.

Kysymykset ovat suunniteltu tukemaan johdon strategisia päätöksiä ja käytännön toimia, jotka vaikuttavat suoraan opiskelijoiden oppimiseen, hyvinvointiin ja koulutuspolun jatkuvuuteen. Haastattelukysymysten avulla pyritään keräämään tietoa siitä, miten koulun johto aikoo vastata opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin ja kuinka he aikovat kehittää koulutuksen laatua ja opetuksen tehokkuutta. Kaikki haastattelukysymykset koulun johdolle, mukaan lukien vastaukset, löytyvät liitteistä 8/1 - 8/8, jotka tarjoavat kattavan näkemyksen koulun johdon strategioista ja toimenpiteistä.

11 Koottu analyysi kaikkien ryhmien kyselyiden tuloksista

Kyselyiden ryhmäkohtaisista analyyseista laaditun yhdistetyn analyysin perusteella voidaan todeta, että erityinen tuen pienryhmätoiminta koetaan yleisesti, olevan merkittävässä asemassa tukemassa opiskelijoiden oppimista ja koulutuspolun jatkumista Turun ammatti-instituutissa. Kaikista eri ryhmien kyselyistä - opiskelijat, opettajat, opiskelijahuolto ja koulun johto – voidaan tunnistaa selkeä yhteinen ymmärrys erityisen tuen pienryhmätoiminnan eduista opiskelijoiden opiskeluun, vaikka jokaisella ryhmällä onkin omat näkökulmansa ja painotuksensa.

Vastauksien yhteneväisyyksien perusteella voidaan päätellä seuraavaa:

1. **Pienryhmätoiminnan positiiviset vaikutukset:** Kaikki ryhmät tunnistavat pienryhmätoiminnan positiivisen vaikutuksen opiskelijoiden motivaatioon, oppimiseen ja vuorovaikutukseen opettajien kanssa. Pienryhmätoiminta mahdollistaa yksilöllistetyn opetuksen ja tuen, edistäen näin opiskelijoiden henkilökohtaista ja akateemista kehitystä.
2. **Tuen tarpeet ja toiveet:** Yksilöllinen ohjaus nousee yhteisesti koetuksi tärkeimmäksi tukitoimeksi kaikkien ryhmien keskuudessa, mikä korostaa opiskelijoiden tarvetta saada henkilökohtaista tukea ja neuvontaa oppimispolkunsa aikana. Tämä yksilöllisen ohjauksen korostaminen heijastaa kokemusta sekä ymmärrystä siitä, että jokaisen opiskelijan oppimistarpeet ovat yksilöllisiä ja että koulutuksen tulisi mukautua tukemaan näitä tarpeita mahdollisimman hyvin. Joustavat ryhmäkoot myös tunnustetaan tärkeäksi, vaikkakin niiden priorisointi vaihtelee eri ryhmien välillä, mikä osoittaa tarpeen opetuksen joustavuudelle ja mukautuvuudelle, jotta opiskeluympäristö voi palvella opiskelijoiden oppimista tehokkaasti. Tämän analyysin perusteella on selvää, että opiskelijakeskeinen lähestymistapa, joka korostaa yksilöllistä tukea ja opetuksen mukauttamista, on keskeinen opiskelijoiden oppimisen ja hyvinvoinnin edistämässä.
3. **Resurssien ja yhteistyön merkitys:** Resurssipula ja tehokkaan yhteistyön tarve mainitaan useissa ryhmissä haasteina. Tämä viittaa siihen, että pienryhmätoiminnan laajentaminen ja tehokkuuden parantaminen edellyttävät lisäresursseja ja parempaa yhteistyötä opiskelijahuollon, opettajien ja koulun johdon välillä.
4. **Alakohtainen vs. monialainen pienryhmätoiminta:** Opiskelijoiden, opettajien ja opiskelijahuollon vastauksista ilmenee, että alakohtainen pienryhmätoiminta nähdään tehokkaampana tapana vastata opiskelijoiden erityistarpeisiin kuin monialainen pienryhmä. Tämä viittaa siihen, että tuki tulisi kohdentaa erityisesti opiskelijoiden koulutusalan vaatimusten mukaisesti, mikä lisäisi opiskelijan motivaatiota opiskeluun.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että erityinen tuen ryhmätoiminta on arvokas väline Turun ammatti-instituutissa Peltolan koulutalossa, joka tukee opiskelijoiden yksilöllisiä oppimistarpeita ja edistää koulutuspolun jatkumista. On kuitenkin tärkeää huomioida haasteet, kuten resurssipula ja tiedonpuute, ja pyrkiä parantamaan yhteistyötä ja tiedon kulkua eri sidosryhmien välillä, sekä selkeästi lisäämään yleisesti tietoisuutta erityisen tuen ryhmän toiminnasta ja hyödyistä.

Analyysin perusteella suositellaan sisällyttämään ehdotuksia resurssien vahvistamiseksi, yhteistyön parantamiseksi ja pienryhmätoiminnan jatkuvaksi arvioimiseksi ja kehittämiseksi. Tämä kattaa sekä koulutuksen sisällön että oppimisympäristön, mukaan lukien digitaalisten oppimistyökalujen hyödyntämisen. Aktiivinen vuorovaikutus ja palautteen kerääminen opiskelijoilta, opettajilta ja muilta sidosryhmiltä on keskeistä pienryhmätoiminnan kehittämiseksi ja mukauttamiseksi vastaamaan koulu yhteisön muuttuvia tarpeita.

Toimenpide-ehdotuksia pienryhmätoiminnan tehostamiseksi Turun ammatti-instituutissa:

1. **Lisäresurssien allokaatio:** Varmistetaan, että pienryhmätoimintaan on osoitettu riittävästi resursseja, mukaan lukien opettajat, ammatilliset ohjaajat, tilat ja oppimateriaalit. Tämä mahdollistaa pienryhmien tehokkaamman toiminnan ja yksilöllisen tuen tarjoamisen, joka korostui kaikkien ryhmien kyselyissä.
2. **Opettajien ja henkilökunnan koulutus:** Järjestetään säännöllistä koulutusta opettajille ja muulle henkilökunnalle pienryhmätoiminnan periaatteista, menetelmistä ja parhaista käytännöistä. Tämä varmistaa, että heillä on valmiudet tukea opiskelijoita tehokkaasti pienryhmäympäristössä.
3. **Yhteistyön kehittäminen:** Tiivistetään yhteistyötä mahdollisuuksien mukaan koulun sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien, kuten opiskelijahuollon, vanhempien ja muiden koulutusorganisaatioiden kanssa. Tämä edistää resurssien ja tietotaidon jakamista sekä parhaiden käytäntöjen levittämistä.
4. **Alakohtaisen pienryhmätoiminnan vahvistaminen:** Kehitetään alakohtaista pienryhmätoimintaa vastaamaan erityisesti opiskelijoiden ammatillisen koulutuksen tarpeisiin. Tämä kohdentaminen mahdollistaa tarkemman ja tehokkaamman tuen tarjoamisen. Mahdollisia alakohtaisia erityisen tuen ryhmiä olisivat esim. konetuotanto, ajoneuvoala ja talotekniikka
5. **Palautte- ja arviointimekanismien kehittäminen:** Luodaan järjestelmällisiä palaute- ja arviointimekanismeja ja mittareita, jotka mahdollistavat erityisen tuen ryhmän opiskelijoiden jatkuvan arvioinnin ja kehittymisen mittaamisen ja selkeyttä opiskelijalle hänen kehittymistään ja etenemistään.
6. **Digitaalisten oppimistyökalujen hyödyntäminen:** Laajennetaan digitaalisten oppimistyökalujen ja alustojen käyttöä tukemaan pienryhmätoimintaa, mikä mahdollistaa joustavamman opetuksen ja oppimisen sekä tukee etäopiskelua, mutta pidetään silti kiinni opiskelijan mahdollisuudesta saada tehdä myös paperilla ja kynällä tehtäviä.

7. **Moniammatillisen yhteistyön syventäminen:** Syvennetään erityisen tuen ryhmän moniammatillista yhteistyötä opiskelijahuollon, erityisopettajien ja muiden asiantuntijoiden kanssa. Tämä mahdollistaa kokonaisvaltaisen tuen tarjoamisen opiskelijoille heidän yksilöllisissä tarpeissaan, sekä kehitystyötä tehdään yhdessä.
8. **Tiedotus- ja valistuskampanjat:** Kun järjestelmä on valmiimpi, järjestetään tiedotus- ja valistuskampanjoita pienryhmätoiminnan merkityksestä ja eduista opiskelijoille, vanhemmille ja koulu yhteisölle laajemmin. Tämä lisää tietoisuutta, vähentää väärinkäsityksiä, sekä virheellistä tietoa ja tukee näin erityisen tuen ryhmätoiminnan integroitumista koulun kulttuuriin.

Näiden yllä lueteltujen toimenpiteiden avulla Turun ammatti-instituutti voi rakentaa vahvemman ja inklusiivisemmän oppimisympäristön, joka tukee kaikkia opiskelijoita heidän koulutuspolullaan. Erityinen pienryhmätoiminta, kun sitä tuetaan asianmukaisesti resurssein ja strategioin, voi olla keskeisessä asemassa edistämässä opiskelijoiden akateemista menestystä, hyvinvointia ja koulutuspolun jatkumista

12 Yhteisestä analyysistä luodut yhteiset kysymykset kaikille ryhmille

Nämä alla olevat kysymykset ovat yhteiset kaikille tutkimuksessa mukana oleville ryhmille, jotka työskentelevät opiskelijoiden parissa. Näissä kyselyistä luoduista kysymyksistä on tarkoitus aukaista joitain päätelmiä, joita on mainittu nettikyselyssä.

1. Näkisittekö, että opiskelijoiden osallistuminen erityisen tuen ryhmätoiminnan yleiseen suunnitteluun ja toteutukseen voisi parantaa opiskelijoiden oppimiskokemusta ja koulutuspolun jatkumista?
2. Millaisia menetelmiä ja kanavia suosittellette opiskelijapalautteen keräämiseen erityisen tuen ryhmätoiminnasta, jotta heidän näkemyksensä ja tarpeensa voitaisiin ottaa huomioon tehokkaammin?
3. Millaisia keinoja kokisitte, että olisi hyvä käyttää opiskelijoiden koulunkäynnin motivointiin, jotta opiskelija kokisi koulun tukevan heitä, mikäli havaitaan, että opiskelijalla on haasteita koulupolun jatkumisessa?

13 Haastattelu

Kun ryhmäkohtaiset kysymykset oli tehty ja vastaukset analysoitu, on aika totuttaa haastattelut, joiden kysymykset on luotu aiemmista netin kautta tehdyistä kyselyistä. Näillä haastatteluilla haetaan syvempää näkemystä ja ymmärrystä kyselyissä ilmenneille havainnoille. Haastattelua lähdin toteuttamaan luomalla ryhmäviestin jokaiselle haastateltavalle ryhmälle, jonka jälkeen sovimme ryhmittäin tai yksilöllisesti haastatteluajankohdat. Ensimmäisenä haastattelin koulun johdon.

Alla on esimerkki kutsusta, jossa pyydettiin ilmoittautumaan haastatteluun.

Hei,

Järjestän tutkimushaastattelua opinnäytetyöni tarpeisiin ja etsin opiskelijahuollon ammattilaisia osallistujiksi. Tarkoitukseni on saada syvällisiä näkemyksiä opiskelijahuollon roolista, vaikutuksesta ja käytännöistä koulu yhteisöissä. Haastattelut on suunniteltu toteutettaviksi joko tällä viikolla (viikko 11 / 2024) tai ensi viikolla.

Haastattelun keskeiset aiheet tiivistetysti:

1. Opiskelijahuollon esittely ja rooli
2. Opiskelijahuollon vaikutus arkeen ja oppimiseen
3. Tehokkaat menetelmät ja lähestymistavat haasteiden kohtaamisessa
4. Osallistuminen erityisen tuen ryhmien muodostamiseen
5. Kriteerit erityistukeen ohjaamiselle
6. Erityistuen vaikutukset oppimiseen ja koulutuspolkuun
7. Konkreettiset havainnot ja positiiviset muutokset
8. Uudet oivallukset ja niiden käytännön hyödyntäminen

Toivon löytäväni 6–8 haastateltavaa, jotka toimivat opiskelijahuollon eri rooleissa ja ovat mukana erityisen tuen prosesseissa, tehokkaiden menetelmien kehittämisessä tai uusien oivallusten soveltamisessa käytäntöön.

Vastaamalla tähän viestiin voit ilmoittautua haastatteluun. Haastattelut voidaan järjestää joko henkilökohtaisesti tai ryhmähaastatteluna, mikä voi olla aikaa säästävää ja käytännöllinen

vaihtoehto, mutta ryhmähaastattelu ei ole välttämätön, mikäli se on aikataulullisesti vaikea. Haastattelu tullaan tallentamaan (vain ääni).

Ystävällisin terveisin Tero Luoto

Itse haastattelua voidaan kuvata autenttiseksi tilanteeksi, jossa tervehdyksen ja alkuselityksen jälkeen vain kysyn aiemmin tekstissä mainitut kysymykset, enkä tässä yhteydessä keskustele muuta itse haastateltavien kanssa, jotta en vahingossa ohjaa haastateltavien näkemystä tai ajatusta, joka olisi vahingollista itse tutkimukselle.

Kun olin saanut haastattelut tehdyksi aloin litteroimaan vastauksia, joita äänitin puhelimellani. Tämän litteroinnin jälkeen aloin tarkentamaan kuvaa, joka oli muodostunut kyselyissä, sekä haastatteluja tehdessäni:

14 Loppupäätelmä

Kaikkien ryhmien haastatteluvastauksia ja aiemmin muodostettuja päätelmiä sekä suosituksia tarkastellessani olen muodostanut kattavan yhteenvedon tutkimuksen ydinajatuksista: erityisen tuen ryhmätoiminnan vaikutuksesta opiskelijoiden oppimiseen ja koulutuspolun jatkumiseen Turun ammatti-instituutissa.

Yhteenveto ja tutkimuksen pääkysymyksen vastaus

Tutkimus osoittaa, että jo aloitettu erityisen tuen ryhmätoiminta on olennainen ja tärkeä osa Turun ammatti-instituutin opetusstrategiaa, joka tukee opiskelijoiden oppimista ja edistää koulutuspolun jatkumista. Opettajien, opiskelijoiden, opiskelijahuollon ja koulun johdon antamista vastauksista on hahmottunut selkeä yhtenäinen käsitys pienryhmätoiminnan eduista. Ne sisältävät muun muassa opiskelumotivaation lisääntymisen, oppimistulosten paranemisen ja opiskelijoiden hyvinvoinnin kohenemisen. Opiskelijat ovat korostaneet erityisesti, miten pienryhmätoiminta on tarjonnut heille turvallisen ja kannustavan oppimisympäristön, jossa he ovat tunteneet tulevansa kuulluiksi ja arvostetuiksi. Heidän kokemuksensa mukaan yhteisöllisyys ja yksilöllinen huomio ovat auttaneet heitä löytämään uutta innostusta opiskeluun ja vahvistaneet uskoa omiin kykyihinsä.

Opinto-ohjaajan näkökulmasta on korostunut yksilöllistetyn ohjauksen ja tukitoimien tarve, jotka vastaavat opiskelijoiden moninaiisiin tarpeisiin. Erityisen tuen ryhmien järjestäminen ja opiskelijoiden ohjaaminen niihin perustuvat selkeisiin kriteereihin, jotka ottavat huomioon opiskelijan opintomenestyksen, käyttäytymisen ja arjen haasteet. Opiskelijoiden kokemukset tukevat näiden toimien positiivisia vaikutuksia, kuten parempaa motivaatiota ja käytöksen muutoksia. Monet opiskelijat ovat kertoneet, että erityisen tuen ryhmät ovat tarjonneet heille konkreettisia työkaluja ja strategioita, jotka ovat auttaneet heitä selviytymään oppimishaasteista ja saavuttamaan tavoitteitaan.

Koulun johdon haastattelut ovat paljastaneet, että strategisen tason haasteita on vielä ratkaistavana, kuten yksilöllisten tarpeiden tukemisen toteutuminen käytännössä ja varhaisen tuen mekanismien vahvistaminen. On myös tarvetta kehittää opetushenkilöstön osaamista yksilöllisen tuen ja ohjauksen näkökulmasta, jotta voidaan tehokkaammin integroida erityisen tuen palvelut opetussuunnitelmiin. Opiskelijat ovat olleet erittäin tyytyväisiä pienryhmätoimintaan ja sen tarjoamaan tukeen, mutta toivovat, että koko koulu yhteisö olisi entistä paremmin valmistautunut vastaamaan heidän yksilöllisiin oppimistarpeisiinsa.

Tämä palaute opiskelijoilta korostaa, kuinka keskeistä on jatkaa ja syventää dialogia opiskelijoiden kanssa heidän tarpeidensa ja toiveidensa ymmärtämiseksi. Näin varmistetaan, että koulutuspolitiikat ja käytännöt ovat linjassa opiskelijoiden todellisten kokemusten ja tarpeiden kanssa, mikä luo vahvan perustan oppimisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi koko ammatti-instituutissa.

14.1 Suositukset tulevaisuuden toimiksi

1. Lisäresurssien allokointi

Varmistetaan riittävät resurssit pienryhmätoimintaan, mukaan lukien opettajat ja tilat, mikä on elintärkeää erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden oppimisen ja koulutuspolun jatkumisen tukemisessa. Liitteiden vastausten ja aiempien päätelmien pohjalta korostuu, että resurssien oikeudenmukainen ja kohdennettu allokointi on keskeistä pienryhmätoiminnan onnistumiselle. Tämä tarkoittaa paitsi opettajien ja ohjaajien määrän lisäämistä, myös tilojen saatavuuden varmistamista ja opetusvälineiden päivittämistä vastaamaan nykyajan vaatimuksia.

Opiskelijoiden ja opettajien palautteiden perusteella on selvää, että pienryhmätoiminta koetaan hyödylliseksi, kunhan ryhmille on tarjolla sopivat puitteet. Tämä sisältää asianmukaisesti varustellut oppimistilat, joissa on mahdollisuus joustavaan opetukseen ja ryhmätyöskentelyyn, sekä riittävän määrän pätevää henkilökuntaa, joka voi tarjota yksilöllistä tukea ja ohjausta. Resurssien tehokas käyttö edellyttää myös selkeää suunnittelua ja koordinoitua. On tärkeää, että resurssien jaosta päätettäessä otetaan huomioon opiskelijoiden tarpeet ja pienryhmätoiminnan tavoitteet. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että resurssien allokoinnissa priorisoidaan niitä aloja ja ryhmiä, joissa tarve tuelle on suurin.

Lisäksi tulee kehittää joustavia ratkaisuja, jotka mahdollistavat resurssien nopean uudelleenkohdentamisen tarpeen mukaan. Lisäresurssien allokoinnin lisäksi on olennaista, että koko kouluyhteisö sitoutuu tukemaan ja kehittämään pienryhmätoimintaa. Tämä tarkoittaa avointa viestintää ja yhteistyötä eri sidosryhmien välillä, jotta varmistetaan, että resursseja käytetään mahdollisimman tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Opiskelijoiden aktiivinen osallistuminen suunnitteluun ja toteutukseen voi myös auttaa tunnistamaan parhaat käytännöt ja resurssien käytön optimoimisen. Näin ollen lisäresurssien allokoinnissa ei ole vain kysymys rahoituksesta, vaan se vaatii myös laajempaa strategista ajattelua ja yhteistyötä kouluyhteisön sisällä. Kun resurssit kohdennetaan oikein ja niitä käytetään järkevästi,

voidaan tukea opiskelijoiden oppimista ja edistää heidän koulutuspolkunsa onnistumista mahdollisimman hyvin.

2. Opettajien ja henkilökunnan koulutus

Järjestetään säännöllistä koulutusta opettajille ja muulle henkilökunnalle, keskittyen erityisesti pienryhmätoiminnan menetelmiin ja parhaisiin käytäntöihin. Tämä vastaa kyselyiden vastauksista ilmenevään tarpeeseen syventää ymmärrystä erityisen tuen strategioista ja menetelmistä. Koulutuksissa painotetaan, miten opettajat ja henkilökunta voivat tunnistaa ja vastata opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin tehokkaammin, mikä on kriittistä opiskelijoiden oppimisen ja hyvinvoinnin tukemisessa. Koulutus sisältää tietoa siitä, kuinka luodaan tehokkaat pienryhmätoiminnan rakenteet, jotka mahdollistavat opiskelijoiden yksilöllisten oppimistarpeiden tunnistamisen ja tukemisen. Tämä sisältää menetelmiä oppimisvaikeuksien tunnistamiseksi ja niihin puuttumiseksi, erilaisia opetusstrategioita, jotka huomioivat opiskelijoiden moninaiset oppimistyyliä, sekä keinoja opiskelijoiden motivoimiseksi ja osallistamiseksi.

3. Yhteistyön kehittäminen

Tiivistämällä yhteistyötä eri sidosryhmien välillä, mukaan lukien opiskelijahuolto ja vanhemmat, voidaan luoda tehokkaampia tukiverkostoja, jotka edistävät opiskelijoiden hyvinvointia ja akateemista menestystä. Kyselyiden vastausten perusteella erityisen tuen ryhmätoiminnan tehokkuus korostaa moniammatillisen yhteistyön merkitystä. Opiskelijahuollon siirtyminen uuteen organisaatioon on luonut haasteita, mutta pitkäaikaiset yhteistyösuhteet henkilökunnan ja opiskelijahuollon välillä ovat edistäneet positiivisia tuloksia joissakin yksiköissä, kun taas toisissa yksiköissä yhteistyö ei ole ollut yhtä tiivistä. Konkreettisenä toimena yhteistyön parantamiseksi mainittiin julisteiden laatiminen, joissa selvennetään opiskelijahuollon jäsenten rooleja ja tehtäviä. Tällaisen tiedon visualisointi auttaa opiskelijoita ja henkilökuntaa ymmärtämään, milloin ja kenelle kääntyä avun tarpeessa. Tämän odotetaan vähentävän vastuuopettajien kuormitusta ja tehostavan opiskelijoiden ohjaamista tarvittavan tuen piiriin.

Erityisen tuen ryhmätoiminnan kehittämisessä ja yhteistyön tiivistämisessä on keskeistä ymmärtää, että moniammatillinen yhteistyö ei ole pelkästään henkilökunnan välistä, vaan se vaatii aktiivista vuoropuhelua myös vanhempien kanssa.

Vanhempien osallistuminen ja sitoutuminen koulun toimintaan voi merkittävästi parantaa opiskelijoiden koulutuspolun tukea ja sitoutumista. Yhteistyö vanhempien kanssa mahdollistaa kokonaisvaltaisemman näkemyksen opiskelijan tilanteesta, mikä

puolestaan edistää yksilöllisten tarpeiden tunnistamista ja tukemista tehokkaammin. Näiden toimenpiteiden toteuttaminen edellyttää selkeää strategista suunnittelua ja sitoutumista kaikilta osapuolilta. Koulun johdon, opettajien, opiskelijahuollon ammattilaisten ja vanhempien yhteistyö luo pohjan, jonka avulla voidaan rakentaa tukevampi ja yhteisöllisempi kouluympäristö kaikille opiskelijoille.

4. Alakohtaisen pienryhmätoiminnan vahvistaminen

Haastatteluiden vastausten perusteella on ilmeistä, että kaikki sidosryhmät näkevät alakohtaisen erityisen tuen ryhmätoiminnan vahvistamisen parhaaksi tuen muodoksi. Koulun johdon haastatteluissa korostui, että alakohtainen lähestymistapa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden ohjauksessa nähdään tehokkaampana kuin yleinen integraatio, joka ei välttämättä palvele opiskelijoiden tarpeita parhaalla mahdollisella tavalla. Johdon mukaan erityisen tuen ryhmät, jotka on suunnattu tiettyjen ammattialojen opiskelijoille, tarjoavat keskitettyä tukea, joka on räätälöity vastaamaan näiden alojen erityisvaatimuksia. Opinto-ohjaajien haastatteluista kävi ilmi, että erityisen tuen ryhmien kohdentaminen on tärkeää opiskelijoiden opintomenestyksen, käyttäytymisen sekä arjen haasteiden perusteella. Opinto-ohjaajien mukaan tällaiset ryhmät tukevat oppimista ja koulutuspolun jatkumista, tarjoten opiskelijoille uutta motivaatiota ja mahdollisesti ohjausta alanvaihtoon tai samalla alalla pysymiseen, mikä osoittaa alakohtaisen tuen merkityksen.

Opiskelijoiden näkemykset vahvistavat alakohtaisten ryhmien merkityksen. Erityisen tuen ryhmässä he kokivat, että ryhmässä ollessaan he tunsivat yhteisöllisyyttä ja saivat enemmän yksilöllistä tukea, mikä on helpottanut heidän oppimistaan ja koulutuspolun jatkumistaan. Tämä yksilöllinen tuki erityisen tuen ryhmässä on auttanut heitä pysymään koulutuspolulla ja jopa parantamaan suhtautumistaan opettajiin ja opiskeluun. Haastatteluiden vastausten perusteella on selvää, että alakohtaisten erityisen tuen ryhmien perustaminen vastaa sekä opettajien että opiskelijoiden tarpeisiin. Se tarjoaa keskitettyä ja räätälöityä tukea, joka auttaa opiskelijoita selviytymään akateemisista ja arkielämän haasteista. Tämä lähestymistapa ei ainoastaan tue opiskelijoiden oppimista, vaan myös edistää heidän henkilökohtaista ja ammatillista kehitystään sekä myönteistä suhtautumista koulunkäyntiin.

5. Palaute- ja arviointimekanismien kehittäminen

Kyselyiden ja haastatteluiden vastaukset tukevat ajatusta palaute- ja arviointimekanismien kehittämisestä pienryhmätoiminnan tehostamiseksi, mutta tarjoavat myös tarkennuksia ja erilaisia näkemyksiä siitä, miten tämä voitaisiin

toteuttaa. Opettajat ilmaisivat sekä tukea että varauksellisuutta kyselymuotoisen palautteen keräämiseen liittyen. Eräät opettajat näkivät suoran keskustelun ja henkilökohtaisen palautteen olevan tehokkaampia tapoja kerätä opiskelijapalautetta, kun taas toiset ehdottivat digitaalisia alustoja, kuten Mentimeteriä, anonyymin palautteen keräämiseksi. Tämä osoittaa, että palaute- ja arviointimekanismien kehittämisessä on tärkeää ottaa huomioon monenlaiset menetelmät ja kanavat, jotka vastaavat sekä opiskelijoiden että opettajien tarpeita ja mieltymyksiä. Tämän perusteella palaute- ja arviointimekanismien kehittämiseen ehdotetaan seuraavia täydennyksiä ja parannuksia:

- monimuotoiset palautekanavat: kehitetään järjestelmällisiä palaute- ja arviointimekanismeja, jotka sisältävät sekä digitaalisia alustoja anonyymiä palautetta varten että mahdollisuuksia henkilökohtaiseen ja suoraan keskusteluun. Tämä monipuolistaa saadun palautteen laatua ja määrää, mahdollistaen kattavamman ymmärryksen pienryhmätoiminnan vaikuttavuudesta.
- anonyymi ja avoin palaute: käyttämällä esimerkiksi Mentimeterin kaltaisia sovelluksia voidaan kerätä reaaliaikaista, anonyymiä palautetta, joka rohkaisee opiskelijoita jakamaan rehellisiä mielipiteitä ja kokemuksia. Tämä voi auttaa opettajia ja ohjaajia tunnistamaan ja ratkaisemaan pienryhmätoiminnan kehittämisen kannalta kriittisiä alueita.
- henkilökohtaiset palautekeskustelut: säännölliset, epämuodolliset palautekeskustelut opiskelijoiden kanssa voivat tarjota syvällisempää ymmärrystä opiskelijoiden kokemuksista ja tarpeista. Nämä keskustelut voidaan järjestää luontevana osana pienryhmätoimintaa, mikä lisää opiskelijoiden tunnetta siitä, että heidän äänensä kuullaan ja arvostetaan.
- palaute opiskelijoiden osallistumisesta: kannustetaan opiskelijoita osallistumaan aktiivisesti pienryhmätoiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen. Tämä voi lisätä opiskelijoiden sitoutumista ja tyytyväisyyttä, kun he näkevät, että heidän ehdotuksensa ja palautteensa johtavat konkreettisiin muutoksiin.

Näiden ehdotusten avulla voidaan tehostaa palaute- ja arviointimekanismeja pienryhmätoiminnassa, varmistaen, että se vastaa mahdollisimman hyvin opiskelijoiden tarpeisiin ja edistää heidän oppimistaan ja hyvinvointiaan.

7. Digitaalisen ja perinteisen oppimisen tasapainottaminen

Laajennetaan digitaalisten oppimistyökalujen ja alustojen käyttöä tukemaan erityisen tuen ryhmätoimintaa, mikä mahdollistaa joustavamman opetuksen ja oppimisen, sekä

tukee etäopiskelua. Samalla on kuitenkin olennaista varmistaa, että opiskelijoilla säilyy mahdollisuus toteuttaa tehtäviä myös perinteisesti kirjallisesti. Tämä tasapaino digitaalisen ja perinteisen oppimisen välillä on tärkeää opiskelijoiden erilaisten oppimistyyliä ja -tarpeita huomioiden.

Digitaaliset työkalut voivat tuoda uusia ulottuvuuksia oppimiseen tarjoamalla interaktiivisia ja monipuolisia oppimateriaaleja, mutta on myös tärkeää tunnustaa kirjallisen työn arvo oppimisprosessissa, kuten tiedon jäsentäminen, muistiinpanojen tekeminen ja ajatusten kehittäminen. Varmistamalla, että opiskelijat voivat valita itselleen sopivimman tavan työskennellä, tuetaan heidän yksilöllistä oppimistaan ja autetaan heitä saavuttamaan parhaat mahdolliset oppimistulokset. Tämä edellyttää opettajilta ja koulun johdolta joustavuutta ja valmiutta tarjota opiskelijoille erilaisia oppimisen välineitä sekä digitaalisia että perinteisiä.

Lisäksi on tärkeää kouluttaa sekä opettajia että opiskelijoita digitaalisten työkalujen tehokkaassa ja tarkoituksenmukaisessa käytössä, samalla kun tuetaan perinteisten kirjallisten taitojen kehittäminen. Tämä monipuolinen lähestymistapa oppimiseen vahvistaa opiskelijoiden valmiuksia käyttää erilaisia resursseja ja työskentelytapoja tulevaisuudessa.

8. Tiedotus- ja valistuskampanjat

Järjestetään kampanjoita pienryhmätoiminnan merkityksestä ja eduista opiskelijoille, vanhemmille ja kouluyhteisölle laajemmin, jotta lisätään ymmärrystä ja tuetaan ryhmän integroitumista koulun kulttuuriin. Tämän myötä vältetään myös väärän tiedon leviäminen, joka voisi vahingoittaa sekä ryhmän toimintaa että sen opiskelijoiden mainetta. On tärkeää, että kaikki sidosryhmät saavat oikeaa ja ajantasaista tietoa erityisen tuen ryhmien roolista, tavoitteista ja saavutuksista. Näin estetään mahdolliset väärinkäsitykset ja rakennetaan positiivista kuvaa ryhmästä, korostaen sen tärkeää panosta opiskelijoiden oppimisessa ja hyvinvoinnissa. Tiedotus- ja valistuskampanjat tarjoavat mahdollisuuden korjata mahdollisia väärinkäsityksiä ja tuoda esiin menestystarinoita, jotka osoittavat pienryhmätoiminnan konkreettiset hyödyt ja vaikutukset. Tällaiset toimet edistävät avoimuutta, luottamusta ja yhteisöllisyyttä kouluyhteisössä, mikä puolestaan vahvistaa koko oppimisympäristön positiivista ilmapiiriä.

9. Moniammatillisen yhteistyön syventäminen

Haastatteluiden vastausten perusteella moniammatillisen yhteistyön syventäminen ja sen varmistaminen, että se toimii jatkossakin, on tärkeää. Haasteena on mainittu

erityisesti opiskelijahuollon siirtyminen uuteen organisaatioon (VARHA, sis. kouluterveydenhuolto, psykologi- ja kuraattoripalvelut), mikä on luonut tarpeen rakentaa yhteistyötä uudelleen ja voittaa tiedonkulun esteitä. Tämä on korostanut tarvetta selkeämmälle roolien ja vastuiden määrittelylle sekä yhteistyön pitkäaikaisten suhteiden hyödyntämiselle. Tällaisia haasteita pyritään ratkaisemaan muun muassa järjestämällä säännöllisiä tapaamisia ja laatimalla selventäviä julisteita, jotka määrittelevät kunkin opiskelijahuollon jäsenen tehtävät. Nämä toimet auttavat ohjaamaan opiskelijoita oikean tuen piiriin ja vähentämään vastuopettajien kuormitusta.

Moniammatillisen yhteistyön kehittämisen tavoitteena on luoda kokonaisvaltaisia tukiverkostoja, jotka kykenevät vastaamaan opiskelijoiden moninaisiin tarpeisiin ja edistämään heidän hyvinvointiaan sekä oppimistaan. Tämä edellyttää avointa kommunikaatiota ja tiivistä yhteistyötä kaikkien sidosryhmien, kuten opiskelijahuollon, erityisopettajien, opinto-ohjaajien ja muiden asiantuntijoiden välillä. Erityisen tärkeää on, että jokainen osapuoli ymmärtää roolinsa opiskelijoiden tukemisessa ja että heillä on käytössään tarvittavat tiedot ja työkalut näiden tehtävien toteuttamiseen. Jatkuvan kehityksen ja parhaiden käytäntöjen jakamisen kautta voidaan varmistaa, että moniammatillinen yhteistyö ei ainoastaan säilytä nykyistä tasoaan, vaan myös syvenee ja kehittyy vastaamaan paremmin opiskelijoiden muuttuvia tarpeita. Tämä vaatii jatkuvaa arviointia ja mukauttamista, jotta voidaan varmistaa, että kaikki opiskelijat saavat tarvitsemansa tuen koulutuspolkunsa jokaisessa vaiheessa.

10. Erikoistuen integrointi opetussuunnitelmiin

Tehdään strategisia toimia erityisen tuen palveluiden integroimiseksi osaksi ammatillista koulutusta, jotta tuetaan opiskelijoiden yksilöllisiä oppimispolkuja. Tämä edellyttää, että opetussuunnitelmat suunnitellaan alusta alkaen siten, että ne mahdollistavat joustavuuden ja yksilölliset oppimistratkaisut opiskelijoille, joilla on erilaisia oppimisen tarpeita ja taustoja. Kyselyiden ja haastatteluiden vastauksista ja aiemmista analyyseistä ilmenee, että opiskelijat kokevat erityisen tuen ryhmätoiminnan myönteisenä ja hyödyllisenä, mutta korostavat myös tarvetta saada tätä tukea osana heidän säännöllistä opetusohjelmaansa.

Erikoistuen integrointi opetussuunnitelmiin vaatii opetushenkilöstön koulutusta tunnistamaan ja vastaamaan erityisen tuen tarpeisiin opetuksessa. Tämä tarkoittaa pedagogisten menetelmien monipuolistamista, eriyttämisen tehostamista ja oppimateriaalien mukauttamista erilaisten oppijoiden tarpeisiin. Lisäksi on tärkeää, että opetussuunnitelmissa otetaan huomioon erilaiset oppimisympäristöt, mukaan

lukien digitaalinen oppiminen ja käytännön työtehtävät, jotka tukevat teoreettisen tiedon soveltamista käytäntöön.

Strategisten toimien toteuttaminen edellyttää myös järjestelmällisiä mekanismeja erityisen tuen tarpeiden arvioimiseksi ja seurantaan koko opintojen ajan. Tämä voi sisältää säännöllisiä arviointikeskusteluja opiskelijoiden kanssa, yksilöllisten oppimissuunnitelmien (HOKS) päivittämisessä ja moniammatillisen yhteistyön tehostamista erityistuen järjestämiseksi. Lisäksi on olennaista kehittää palautteenkeruumenetelmiä, jotka mahdollistavat opiskelijoiden kokemusten ja tarpeiden jatkuvan huomioimisen opetussuunnitelmien kehittämisessä.

Erikoistuen integrointi opetussuunnitelmiin edistää opiskelijoiden tasavertaista osallistumista ja menestystä ammatillisessa koulutuksessa, vähentää tarvetta erillisiin tukitoimiin ja lisää opiskelijoiden itsenäisyyttä ja vastuuta omasta oppimisestaan. Tämä lähestymistapa tukee opiskelijoiden yksilöllisiä oppimispolkuja ja valmistaa heitä paremmin työelämän vaatimuksiin ja tulevaisuuden haasteisiin.

13. Opiskelijoiden osallistuminen suunnitteluun

Haastatteluiden vastausten perusteella on selvää, että opiskelijoiden aktiivinen osallistuminen erityisen tuen ryhmätoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen nähdään tärkeänä tekijänä, joka voi parantaa oppimiskokemusta ja motivointia. Koulun johto pitää tärkeänä, että opetuksen on vastattava tutkinnon perusteita, mutta korostaa samalla, että opiskelijoiden kanssa tulee tehdä yhteistyötä oppimisen toteuttamistavasta. Heidän mukaansa opiskelijoiden osallistuminen voi auttaa tekemään opetuksesta merkityksellisempää ja mielekkäämpää, vaikka jokaisen opiskelijan kiinnostuksen kohteet ja tarpeet voivat vaihdella. Opiskelijat itse näkevät, että heidän osallistumisensa suunnitteluun voisi tuoda toimintaan enemmän heidän omia näkökulmiaan, mikä voi lisätä opetuksen relevanssia ja sitoutumista. Tämä näkyy heidän vastauksissaan, joissa he ilmaisevat, että yhteistyö ja omien ideoiden tuominen esiin voisi tehdä ryhmätoiminnasta enemmän omannäköistä ja siten lisätä motivaatiota.

Opettajien vastauksissa kuitenkin ilmenee jonkin verran epäilyksiä siitä, tavoitetaanko tällä menetelmällä varsinaisesti ne opiskelijat, jotka tarvitsevat tukea eniten. He pohtivat, saavutetaanko osallistamisella haluttu aktivoituminen, vai tuleeko mukaan vain jo valmiiksi aktiivisia opiskelijoita. Tästä huolimatta, jotkut opettajat näkevät myönteisenä opiskelijoiden osallistumisen ja pitävät sitä hyödyllisenä tapana saada uusia näkökulmia ja ideoita, jotka voivat edistää ryhmätoiminnan kehittämistä ja tehdä

siitä innostavampaa kaikille osallistujille. Näiden liitteiden perusteella voidaan todeta, että opiskelijoiden osallistuminen erityisen tuen ryhmätoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen on periaatteessa myönteinen asia, joka voi lisätä motivaatiota ja parantaa oppimiskokemusta. Kuitenkin sen käytännön toteutuksessa tulee huomioida moninaiset haasteet ja varmistaa, että osallistaminen palvelee kaikkien opiskelijoiden tarpeita, ei vain niiden, jotka ovat jo valmiiksi aktiivisia.

14. Tiedonsiirron ja seurannan parantaminen

Haastatteluiden vastausten perusteella tiedonsiirron ja seurannan parantamisen merkitys opiskelijoiden tuen tarpeiden nopeassa tunnistamisessa ja vastaamisessa on korostunut. Erityisesti on mainittu tiedonsiirron nopeuttaminen ja HOKSn (henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman) tehokas käyttöönotto, jotta opiskelijoiden tuen tarpeet voidaan tunnistaa ja niihin vastata mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tämän odotetaan vähentävän vastuopettajien kuormitusta ja tehostavan opiskelijoiden ohjaamista tarvittavan tuen piiriin. Kehitettävien järjestelmien ja menetelmien tulee mahdollistaa opiskelijatiedon ajantasainen seuranta ja nopea reagointi havaittuihin tuen tarpeisiin. On tärkeää, että kaikki opiskelijat, myös ne, jotka siirtyvät oppilaitoksesta toiseen, sisällytetään tehokkaasti tiedonsiirron ja seurannan prosesseihin.

Tiedonsiirron ja seurannan parantamiseen voi kuulua myös opiskelijoiden yksilöllisten tarpeiden ja opintomenestyksen seuranta erilaisin digitaalisin välinein sekä henkilökunnan koulutus tietojen hyödyntämiseksi opetuksessa ja ohjauksessa. Lisäksi on tärkeää, että opetushenkilöstön osaaminen on yhtenäistä ja kaikilla on pääsy tarvittavaan opiskelijatietoon, jotta voidaan tarjota yksilöllistä tukea ja ohjausta. Tämä edellyttää yhteistyötä ja koordinaatiota opiskelijahuollon, erityisopettajien, muun henkilökunnan välillä, sekä nivelvaiheessa olevien opiskelijoiden koulujen välistä yhteistyötä, jotta tiedonsiirto on sujuvaa ja opiskelijan tuen tarpeet voidaan huomioida kaikessa opetuksessa ja ohjauksessa

15. Henkilökunnan osaamisen kehittäminen

Haastatteluiden vastausten perusteella on tunnistettu tarve kehittää opetushenkilöstön osaamista erityisen tuen tarpeiden tunnistamisessa ja vastaamisessa, mukaan lukien monikulttuuriset ja kielelliset erityistarpeet. Erityisesti on korostunut tarve kouluttaa koko henkilökuntaa neuropsykiatrisista oireyhtymistä (nepsy-oireet) ja muista erityisen tuen tarpeiden eri muodoista. Tällaista koulutusta ei nykyisessä opettajakoulutuksessa käsitellä, mikä nostaa esiin tarpeen erityisosaamiselle ammatillisessa koulutuksessa, missä opettajat tulevat usein

suoraan työelämästä ilman aiempaa kokemusta näistä asioista. Koulutuksen tavoitteena on varmistaa, että opetushenkilöstö ymmärtää, miten erilaiset tuen tarpeet tulee ottaa huomioon pedagogisissa ratkaisuissa, ja miten erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat voidaan integroida osaksi ammatillista koulutusta tavalla, joka tukee heidän oppimistaan ja osallistumistaan.

Lisäksi koulutuksen avulla pyritään vastaamaan kasvavaan monikulttuuristen ja kielellisten erityistarpeiden tunnistamisen ja tuen tarpeeseen. Turun alueella erityisen tuen tarpeen omaavien opiskelijoiden määrän kasvu sekä maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden lisääntyminen luovat lisähaasteita, jotka vaativat opetushenkilöstöltä sekä kulttuurien välistä ymmärrystä että kykyä vastata näiden opiskelijoiden erityistarpeisiin. Tämä korostaa entisestään jatkuvan koulutuksen merkitystä ja tarvetta investoida opetushenkilöstön osaamisen kehittämiseen laajemmin. Näiden havaintojen perusteella on selvää, että henkilökunnan osaamisen kehittämiseen tulee panostaa, jotta voidaan varmistaa erityisen tuen tarpeiden tehokas tunnistaminen ja vastaaminen moninaisissa oppimisympäristöissä. Tämä edellyttää sekä nykyisten että tulevien opetushenkilöstön jäsenten koulutuksen suunnittelua ja toteutusta, joka kattaa laajasti erityisen tuen eri ulottuvuudet.

16. Erityisen tuen ryhmien jatkuvan arvioinnin ja kehittämisen

Liitteiden vastaukset korostavat jatkuvan arvioinnin ja palautteen keräämisen menetelmien merkitystä erityisen tuen ryhmätoiminnan kehittämisessä. Erityisesti on mainittu, että prosessin tulisi olla dynaaminen, jotta se voi mukautua opiskelijoiden ja koulu yhteisön muuttuviin tarpeisiin. Yksi keskeinen havainto oli, että tiedonsiirron nopeus ja tehokkuus ovat avainasemassa varhaisessa vaiheessa tuen tarpeiden tunnistamisessa, mikä viittaa siihen, että jatkuvan arvioinnin menetelmät tulisi suunnitella siten, että ne tukevat nopeaa reagoitua ja mukautumista. Jatkuvan arvioinnin ja palautteen keräämisen menetelmien kehittämisen tulisi sisältää seuraavat osa-alueet:

- tiedonsiirron tehostaminen: kehittämällä digitaalisia työkaluja ja järjestelmiä, jotka mahdollistavat opiskelijatietojen nopean ja tehokkaan siirron opettajilta opiskelijahuoltoon ja päinvastoin, varmistetaan, että tuen tarpeet havaitaan ja niihin vastataan nopeasti.
- joustavat arviointimenetelmät: luodaan joustavia arviointimenetelmiä, jotka mahdollistavat opiskelijoiden tarpeiden jatkuvan seurannan ja tunnistamisen. Tämä sisältää sekä kvantitatiivisen että kvalitatiivisen palautteen keräämisen.

- palautteen hyödyntäminen: kehitetään prosesseja, joilla kerätty palaute ja arviointitiedot käsitellään ja hyödynnetään nopeasti erityisen tuen ryhmätoiminnan kehittämisessä.
- moniammatillinen yhteistyö: tehostetaan moniammatillista yhteistyötä jatkuvan arvioinnin prosessissa, jotta voidaan hyödyntää eri asiantuntijoiden näkemyksiä ja osaamista erityisen tuen tarpeiden tunnistamisessa ja vastaamisessa.

Näitä menetelmiä hyödyntämällä voidaan varmistaa, että erityisen tuen ryhmätoiminta pysyy ajantasaisena ja vastaa opiskelijoiden ja kouluyhteisön tarpeisiin tehokkaasti.

Näiden suositusten avulla Turun ammatti-instituutti voi rakentaa entistä vahvemman ja inklusiivisemmän oppimisympäristön, joka edistää kaikkien opiskelijoiden akateemista menestystä ja hyvinvointia. Erityisen tuen ryhmätoiminta, kun sitä tuetaan asianmukaisesti resurssein ja strategioin, voi olla keskeisessä asemassa tukemassa opiskelijoiden yksilöllisiä oppimistarpeita ja koulutuspolun jatkumista. Tämä edellyttää kuitenkin koko kouluyhteisön sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin ja jatkuvaa dialogia opiskelijoiden, opettajien ja muiden sidosryhmien välillä.

14.2 Tarkentavat loppupäätelmät

Turun ammatti-instituutin Peltolan koulutalossa toteutettu tutkimus erityisen tuen ryhmätoiminnan vaikutuksista opiskelijoiden oppimiseen ja koulutuspolun jatkumiseen uuden oppivelvollisuuden aikana on tuottanut merkittäviä oivalluksia. Neljän eri sidosryhmän – opettajien, opiskelijoiden, opiskelijahuollon sekä koulun johdon – kokemuksista ja näkemyksistä tehty analyysi on osoittanut, että erityisen tuen ryhmätoiminta on jo toimiva ja keskeinen elementti instituutin opetusstrategiassa, joka tukee opiskelijoiden oppimista ja edistää heidän koulutuspolkunsaa jatkumista. Tutkimus vahvistaa, että erityisen tuen ryhmätoiminta ei ainoastaan paranna opiskelijoiden oppimistuloksia ja motivaatiota, vaan myös vahvistaa heidän hyvinvointiaan koulu yhteisössä. Opiskelijat kokevat pienryhmätoiminnan turvallisena ja kannustavana oppimisympäristönä, jossa heidän äänensä kuullaan ja heidän yksilöllisiä tarpeitaan arvostetaan. Tämä yhteisöllisyys ja yksilöllinen huomio ovat olennaisia tekijöitä, jotka auttavat opiskelijoita löytämään uuden innostuksen opiskeluun ja vahvistamaan uskoa omiin kykyihinsä.

Yhteistyön kehittäminen opiskelijahuollon ja vanhempien kanssa sekä alakohtaisen pienryhmätoiminnan vahvistaminen ovat esimerkkejä konkreettisista toimista, jotka tukevat opiskelijoiden tarpeisiin vastaamista. Näiden edellä mainittujen toimien avulla voidaan luoda tehokkaampia tukiverkostoja, jotka edistävät opiskelijoiden akateemista menestystä ja hyvinvointia.

Jatkuvan arvioinnin ja palautteen keräämisen kehittäminen sekä henkilökunnan osaamisen kehittäminen ja ylläpitäminen ovat myös kriittisiä alueita, jotka vaativat välttämätöntä huomiota. Erityisen tärkeää on kouluttaa henkilökuntaa tunnistamaan ja vastaamaan erilaisiin erityistarpeisiin, mukaan lukien monikulttuuriset ja kielelliset erityistarpeet, jotta voidaan varmistaa opetuksen relevanssi ja saavutettavuus kaikille opiskelijoille.

Tutkimus korostaa, että vaikka Turun ammatti-instituutti on jo nyt ottanut merkittäviä askeleita erityisen tuen ryhmätoiminnan kehittämisessä ja luonut hyvät edellytykset opiskelijoiden opiskelun jatkumiselle, on edelleen tilaa kasvulle ja parannuksille jatkuvan kehityksen kautta. Ottaen huomioon opiskelijoiden, opettajien ja muiden sidosryhmien palautteet, Turun ammatti-instituutti voi edelleen tehostaa erityisen tuen ryhmätoimintaansa vastaamaan entistä paremmin opiskelijoiden ja koulu yhteisön muuttuvia tarpeita. Tämän tutkimuksen pohjalta esitetyt suositukset tarjoavat arvokkaan perustan tulevaisuuden toimille, jotka tähtäävät opiskelijoiden oppimisen ja koulutuspolun jatkumisen tukemiseen. Tavoitteena on luoda tukeva oppimisympäristö, jossa jokainen opiskelija voi kukoistaa ja saavuttaa koulutukselliset tavoitteensa.

Lisäksi tutkimuksen pohjalta annetut suositukset tukevat vahvasti Turun ammatti-instituutin Tuen ja ohjauksen strategia - lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus 2024–2030 -ohjelmaa, erityisesti tuen ja ohjauksen merkityksen korostamisessa toisen asteen koulutuksessa. Strategiassa painotetaan oppilaitoksen jokaisen opiskelijan oikeutta laadukkaaseen tukeen ja ohjaukseen, jotta he voivat kehittyä ja saavuttaa omat tulevaisuudensuunnitelmansa. Tämä on tiiviisti yhdenmukainen tutkimuksesta nousevien suositusten kanssa, jotka korostavat lisäresurssien allokoointia, opettajien ja henkilökunnan koulutusta, yhteistyön kehittämistä ja erityisen tuen ryhmätoiminnan vahvistamista. Strategiassa keskitytään selkeästi oppilaitosten toteuttaman tuen ja ohjauksen kehittämiseen vastaamaan opiskelijoiden kasvanutta pahoinvointia ja lisääntyneitä tuen tarpeita. Tämä on sopusoinnussa tutkimuksessa annettujen suositusten kanssa, jotka ehdottavat konkreettisia toimia opiskelijoiden tukemiseksi ja ohjaamiseksi niin, että he voivat kasvaa kohti omaa potentiaaliaan.

Erityisen merkittävää on, että strategia ja tutkimuksen suositukset jakavat näkemyksen moniammatillisen yhteistyön syventämisen tärkeydestä ja tukipalveluiden kehittämisestä. Tämä käsittää muun muassa opiskelijahuollon ja opinto-ohjauksen roolien selkiyttämisen ja resurssien varmistamisen, jotta voidaan tarjota tehokkaita tukiverkostoja opiskelijoiden hyvinvoinnin ja menestyksen edistämiseksi. Strategia nostaa esiin myös oppivelvollisuuden laajentamisen tuomat uudet haasteet ja tarpeet, joihin tutkimuksessa esitetyt suositukset vastaavat tarjoamalla ehdotuksia joustavien ja yksilöllisten oppimiskäytäntöjen kehittämiseksi. Voidaankin todeta, että tutkimuksen pohjalta annetut suositukset eivät ainoastaan tue strategian näkemystä, vaan tarjoavat myös konkreettisia keinoja sen toteuttamiseksi, edistäen siten opiskelijoille tukevaa oppimisympäristöä, jossa jokaisella opiskelijalla on parhaat edellytykset saavuttaa koulutukselliset tavoitteensa.

15 Pohdinta

Tämän päättötyön tekeminen oli kokonaisuudessaan haastava ja ajoittain hyvin voimia vievä prosessi. Alussa oli vaikeuksia hahmottaa, mitä tarkalleen halusin tutkia ja miten tutkimusta tulisi lähestyä. Kun tutkimuksen suunta alkoi hahmottua, työ eteni kohtuullisen joutuisasti, vaikka matkalla kohtasin useita haasteita. Tutkimuksen tekeminen oli mielekästä, ja se palveli suoraan omaa työtäni. Tutkimusprosessin aikana oli erityisen mielenkiintoista huomata, kuinka koulumme eri osastoilla on hieman erilaiset käytänteet ja kuinka moninaisia ajatuksia meillä Turun ammatti-instituutin Peltolan kampuksella on. Oli ilo huomata, että opettajat ovat lähtökohtaisesti hyvinkin kiinnostuneita opiskelijoistaan ja heidän koulutuspolkunsa jatkumisesta. Vaikka haasteita koettiin, niistä uskallettiin puhua ääneen, ja koulun johto on kuunnellut näitä huolia.

Erytyisen herättävää oli tajuta, että ammatillisessa koulutuksessa opettajat tulevat todellakin usein suoraan työelämästä, eivätkä he näin ollen välttämättä ole kohdanneet opiskelijoita, joilla on erityisen tuen tarpeita. Tämä nosti esiin tarpeen sisällyttää opettajille suunnattu koulutus erityisen tuen tarpeista jo opettajankoulutukseen nykytilanteessa.

Tutkimus oli antoisa kokemus, ja se tarjosi monia oivalluksia. Matkan varrella nousi esiin useita aiheita, jotka ansaitsisivat lisätutkimusta, kuten erityisen tuen pienryhmätoiminnan rahoitus, resurssit ja yhteiskunnallinen vaikutus, ja näistä mainitsinkin työssäni. Haluan kiittää Turun ammatti-instituuttia mahdollisuudesta toteuttaa tämä tutkimus sekä Hämeen ammattikorkeakoulun (HAMK) opettajia tutkimuksen ohjauksesta. Lisäksi erityiskiitokset haluan osoittaa Turun ammatti-instituutin rehtorille Päivi Lehtiselle, joka tuki vahvasti opinnäytetyöni edistymistä. Toinen erityiskiitos ohjaajalleni Mika Tammilehdolle, joka sitkeästi alkuun ohjasi minua oikeille raiteille ja oli tuki läpi koko prosessin. Tämä päättötyö ei ainoastaan edistänyt ammatillista kehittymistäni, vaan myös syvensi ymmärrystäni erityisen tuen merkityksestä ammatillisessa koulutuksessa.

Lähteet

Diakonissalaitos. (n.d.). *iVAMOS Diakonissalaitos*. <https://www.hdl.fi/vamos/>

Duodecim. (2022). *Oppimishäiriöt*. <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk00401>

Duunitori oy (n.d.-a) *Ammatillisen opettajan palkka*. <https://duunitori.fi/palkat/ammattillisen-oppilaitoksen-opettaja>

Eduskunta. (2014). *Tarkastusvaliokunnan mietintö 1/2014*.

<https://www.eduskunta.fi/FI/Vaski/sivut/trip.aspx?triptype=ValtiopaivaAsiakirjat&docid=trvm+1/2014>

Euroopan erityisopetuksen kehittämiskeskus. (2009. s. 17-18.). *Inklusiivisen koulutuksen laadun edistämisen pääperiaatteet*. https://www.european-agency.org/sites/default/files/key-principles-for-promoting-quality-in-inclusive-education_key-principles-FI.pdf

Gaudeamus Oy. 2022. s.41. *Projektioppiminen luonnon tieteessä*.

<https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/5fda030e-080e-4c10-8ca0-a6733d1d8404/content>

Helsingin kaupunki. (n.d.). *Talousarvioaloite, opinto-ohjauksen resurssin lisääminen Stadin ammatti- ja aikuisopistoon*. <https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2020-003310>

Helsingin yliopisto. (n.d.). *Tutkimusasetelma – taso 1*.

<https://www.mv.helsinki.fi/home/psaukkon/tutkielma/Tutkimusasetelma.html>

Kettunen, V.-M. (2020, s. 62–65). *Inklusion vaikutukset ammatilliseen koulutukseen Suomessa*. <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/131804/KettunenViivi-Maria.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Lehtinen, P. (2023). *Lausuntopyyntö Turun kaupungin toisen asteen tuen ja ohjauksen strategiaan 2024 - 2030*. Julkaisematon asiakirja, Turun ammatti-instituutti.

Opetusalan ammattijärjestö OAJ. (2017, s. 2). *Oppilas keskiöön tuen portailla*.

https://www.oaj.fi/globalassets/julkaisut/2017/kolmiportainen_tuki_final_sivuittain.pdf

Opetusalan ammattijärjestö OAJ. (2022). *Ammatillisen koulutuksen lisärahoituksella on palkattu opettajia, mutta suhteellisesti eniten ohjaajia.*

<https://www.opettaja.fi/tyossa/ammattillisten-opettajien-maara-kasvusuunnassa/>

Opetushallitus. (2024) *Maahanmuuttotaustaiset oppilaat perusopetuksessa osoitteesta*

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/maahanmuuttotaustaiset-oppilaat-perusopetuksessa>

Opetushallitus. (n.d. -b). *Oppivelvollisuuden laajentuminen.*

<https://www.oph.fi/fi/oppivelvollisuuden-laajentuminen>

Opetushallitus. (n.d.-c) *Ammatillinen koulutus.*

<https://opintopolku.fi/konfo/fi/sivu/ammattillinen-koulutus>

Opetushallitus. (n.d.-d). *Näyttöjen suunnittelu ja järjestäminen.*

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/opas/4343283/tekstikappale/4395828>

Opetushallitus. (n.d.-e). *Henkilökohtaistaminen.* <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/henkilokohtaistaminen>

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/henkilokohtaistaminen>

Opetushallitus. (n.d.). *Oppivelvollisuuden laajentuminen.*

<https://www.oph.fi/fi/oppivelvollisuuden-laajentaminen>

Opetushallitus. (n.d.-f). *Piha- ja ulkoilualueiden hoitamien, 20 osp.*

<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/ammattillinen/4221361/tutkinnonosat/4222500>

Pielaveden kunta. (n.d.). *Positiivinen pedagogiikka.* <https://peda.net/pielavesi/perusopetus/pp>

Pirkanmaan ammatillisen erityisopetuksen koordinaatiokeskus PAEK. (2023). *Oppilaitoksille.*

<https://ammattipolku.fi/oppilaitokset/>

Pirkanmaan ammatillisen erityisopetuksen koordinaatiokeskus PAEK. (n.d.). *Usein kysytyt*

kysymykset. <https://ammattipolku.fi/usein-kysytyt-kysymykset/>

Schibsted (n.d.-a). *Ammatillisen ohjaajan palkka.*

<https://tyopaikat.oikotie.fi/palkkavertailu/ammattillinen-ohjaaja>

Schibsted (n.d.-b) *Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaajan palkka.*

<https://tyopaikat.oikotie.fi/palkkavertailu/nuoriso-ja-vapaa-ajan-ohjaaja>

Turun ammatti-instituutti, (2022) *Ammatillinen koulutus Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017.* <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2017/20170531>

UNESCO. (2005). *Guidelines on Inclusion: Ensuring Access to Education for All.*
<http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001402/140224e.pdf>

Vates-säätiö sr. (n.d.). *Ammatilliset erityisoppilaitokset.*

<https://www.vates.fi/tyontekijalle/osaamisen-kehittaminen-2/ammatilliset-erityisoppilaitokset.html>

Liite 1. Erityisen tuen ryhmän toiminnan arviointi opiskelijoiden näkökulmasta

Pienryhmän toiminnan arviointi opiskelijoiden näkökulmasta

Vastaukset	Keskimääräinen vastaamisaika
11	05:56

Tarkastele tuloksia

Avaa Excelissä

1.

Onko sinulla omaa kokemusta pienryhmästä?
(Eli oletko ollut pienryhmän oppilaana)

Kyllä 4

Ei 7

2.

Kokemukset

Oletko huomannut, että pienryhmään osallistuminen on vaikuttanut sinun motivaatioosi koulutyöhön?

Lisätietoja

Kyllä, kokemus lisäsi selkeästi motivaatiota tehdä opiskelutyötä, jotta saisin tutkinnon.	0
Kyllä, motivaationi on jonkin verran kasvanut.	3
En ole huomannut muutosta motivaatiossani.	0
Motivaationi on vähentynyt.	0
Ei, motivaationi on vähentynyt merkittävästi.	1

3.

Avoin kysymys:

Voitte täydentää yllä olevaa vastaustanne ja kuvailla tarkemmin vastaustanne

Vastaukset 1

Uusimmat vastaukset

1 anonymous: paljon hauskeempaa olla koulussa

4.

Kokemus:

Oletko huomannut, että osallistumisesi pienryhmätoimintaan on vaikuttanut käyttäytymiseesi koulu yhteisössä, erityisesti sen suhteen, että oletko kokenut itsesi rauhallisemmaksi / keskittyneemmäksi?

Lisätietoja

Kyllä, olen huomannut olevani huomattavasti rauhallisempi ja keskittyneempi.	1
Kyllä, olen huomannut jonkin verran parannusta rauhallisuudessani ja keskittymiskyvyssäni.	1
En ole varma, onko ollut muutosta.	1
Ei, en ole huomannut muutosta käyttäytymisessäni.	0
Ei, olen itse asiassa kokenut itseni vähemmän rauhalliseksi tai keskittyneeksi.	1

5.

Kokemus

Onko pienryhmätoimintaan osallistuminen muuttanut tapaa kommunikoida ja olla vuorovaikutuksessa opettajien kanssa?

Lisätietoja

Kyllä, olen tullut selkeästi avoimemmaksi ja aktiivisemmaksi kommunikoida opettajien kanssa.	1
Kyllä, olen muuttanut tapaa kommunikoida,	1
En ole huomannut mitään muutosta kommunikointitavassani opettajien kanssa.	1
Ei, olen pikemminkin tullut varautuneemmaksi kommunikoidessani opettajien kanssa.	1

6.

Kokemus

Pienryhmässä oli mukava henki yllä

Lisätietoja

Kyllä	3
Ihan ok	1
Ei ollut	0

7.

Tuen tarpeet ja toiveet:**Tehtävän tarkoitus:**

Tavoitteenamme on ymmärtää, mitä tukitoimia opiskelijat pitävät itse tärkeimpinä opiskelun tukikeinoina.

Tehtävänanto:

Aseta alla olevat opetuksen tukitoimet tärkeysjärjestykseen.

Järjestä lista siihen järjestykseen, että mielestäsi tärkein opiskelun tukikeino on ylhäällä ja siitä alas päin vähemmän tärkeä siten, että vähiten tärkeä jää alimmaiseksi.

Lisätietoja

1 Enemmän yksilöllistä ohjausta: Henkilökohtainen tuki ja neuvonta, joka auttaa opiskelijaa heidän erityistarpeidensa ja tavoitteidensa saavuttamisessa.

2 Digitaalisen oppimisen työkalut: Tarjoamalla pääsy edistyneisiin digitaalisiin oppimisalustoihin ja työkaluihin, jotka parantavat etäopetuksen ja itsenäisen opiskelun kokemusta.

3 Lisääntyneet resurssit ja materiaalit: Tarjoaa ryhmäopetusta laajemman valikoiman opetusmateriaaleja, kuten kirjoja, artikkeleita ja verkko-opetuksen työkaluja, jotka tukevat opiskelijoiden oppimista.

4 Työpajatutustumiset: Järjestään erikoistyöpajoja tai vierailuja eri alojen koulutuksiin, jotka ovat saman koulutuksen järjestäjän järjestämiä

5 Mentorointi ja vertaistuki: Järjestään mentorointiohjelmia, vertaistukiryhmiä, sekä kahdenkeskisiä keskusteluja, joissa nuorisotyöntekijät voivat jakaa kokemuksiaan ja neuvojaan, sekä olla siltana koulun ja opiskelijan välillä

6 Joustavat ryhmäkoot: Mahdollistaa pienemmät ryhmäkoot, jotta opiskelijat voivat osallistua mukavammin ja tehokkaammin.

7 Sosiaalisen ja emotionaalisen tuen palvelut: Tarjoa palveluja, kuten neuvontaa ja stressinhallintaa, jotka auttavat opiskelijoita käsittelemään henkilökohtaisia ja opiskelun haasteita.

8.

Avoin kysymys: Kero nyt, miten omasta mielestäsi olisiärkevin toteuttaa yllä olevan listan tärkein tukikeino pienryhmän opiskelijalle (saa toki kertoa enemmänkin).

Lisätietoja

Vastaukset 6

Uusimmat vastaukset

1 anonymous: *Ihan tähän hätään en siihen vastata osaa mutta jos perehtyisin nykytilanteeseenkin enemmän olisi vastaukseni varmasti kattava*

2 anonymous: *antaa mahdollisuus apuun ja tukeen kaikilla apu ja tukihenkilöillä jos tarvitsee*

- 3 anonymous: Ryhmän pitää olla tarpeeksi pieni.
- 4 anonymous: työpajatutustumiset - työmaa käynti
- 5 anonymous: Opettajille enemmän resursseja paneutua yksittäisten oppilaiden tarpeisiin. Tämä vaatii myös tarpeeksi pienet ryhmäkoot.
- 6 anonymous: ei9.
- Avoin kysymys: JOS listalla ei ollut yllä olevassa listassa ei ollut sinun mielestäsi tärkeintä opetuksen tukikeinoja, joka on mielestäsi paras keino tukea opiskelijaa, kirjoita tämä tukikeino alla olevaan kenttään.

Lisätietoja

Vastaukset 2

Uusimmat vastaukset

- 1 anonymous: -
- 2 anonymous: ei10.

Luokan ryhmähenki on parantunut pienryhmien myötä.
1 tarkoittaa ei lainkaan muutosta ja 10 tarkoittaa merkittävää parannusta ryhmälle

Lisätietoja

Markkinoijat 2
Passiiviset 6
Kritisoijat 3

11.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa vastaustanne ja kuvailla tarkemmin, esimerkiksi millaisia kokemuksia teillä on, kun opiskelija on lähtenyt luokaltanne pienryhmään.

Lisätietoja

Vastaukset 3

Uusimmat vastaukset

- 1 anonymous: *no auttanut sitä oppilasta varmaankin*
- 2 anonymous: *haluan takaisin luokkaani.*
- 3 anonymous: *kivampi olla koulussa ja keskittyä voin paremmin*

12.

Näettekö paremmaksi vaihtoehdoksi monialaisen pienryhmän vai alakohtaisen pienryhmän

* Monialaisessa ryhmässä yhteen pienryhmään kokoontuu monista eri koulutuksista opiskelijoita.

* Alakohtaisessa ryhmässä kokoontuu yhden koulutusalan opiskelijat alakohtaiseen pienryhmään.

Lisätietoja

Monialainen 4

Alakohtainen 7

13.

Pienryhmätoiminnan hyödyllisyys opetuksessa:

Arvioikaa asteikolla 1–10, kuinka hyödyllisenä pidätte nykyistä pienryhmätoimintaa opetuksen näkökulmasta.

1 tarkoittaa "Erittäin hyödytöntä" ja 10 tarkoittaa "Erittäin hyödyllistä".

Voit valita minkä tahansa numeron väliltä 1-10 ilmaistaksesi mielipiteesi.

Lisätietoja

Markkinoijat 4

Passiiviset 5

Kritisoijat 2

14.

Pienryhmätoiminnan yleinen hyödyllisyys koulu yhteisölle:

Arvioikaa asteikolla 1–10, kuinka hyödyllisenä te kokonaisuutena pidätte pienryhmätoimintaa koulunne arjessa, kun otetaan huomioon kokonaisvaltainen katsanto, opiskelijoiden ja opettajien hyvinvoinnissa ja resurssien hallinnassa jne.

- 1 tarkoittaa "Ei lainkaan hyödyllinen", 10 tarkoittaa "Äärimmäisen hyödyllinen".
- Huomioikaa vastauksessanne kaikki näkökulmat: opetuksen laatu, opiskelijoiden hyvinvointi, resurssien käyttö ja koulun tavoitteiden saavuttaminen.

Lisätietoja

Markkinoijat 4

Passiiviset 5

Kritisoijat 2

15.

Tähän viimeiseen kenttään voit kertoa avoimesti lisää ajatuksia, koskien erityisen tuen ryhmää.

Voit myös jättää nimesi ja ryhmäsi tiedot, jotta voin olla tarvittaessa yhteydessä. Kiitos!

Lisätietoja

Vastaukset 11

Uusimmat vastaukset

- 1 anonymous: (opiskelijan nimi)
- 2 anonymous: .
- 3 anonymous: Hei, olen hitsausryhmässä, kiitos
- 4 anonymous: (opiskelijan nimi)
- 5 anonymous: io
- 6 anonymous: ei ole
- 7 anonymous: Voi auttaa huonompia/hitaampia oppijoita ja niitä, joilla on ongelmia ymmärtämisessä.
- 8 anonymous: en tiedä, mutta Tero sinä olet erittäin kiva opettaja – (opiskelijan nimi)

9 anonymous: Emt

10 anonymous: En ole tarvinnut erityisen tuen ryhmiä, joten toiminta ei ole minulle tuttua.
Koen tällöisen kuitenkin erittäin tärkeänä.

11 anonymous: Quitkestrel52

Liite 2. Erityisen tuen ryhmän toiminnan arviointi opettajien näkökulmasta

Vastaukset	Keskimääräinen vastaamisaika
25	31:04

1.

Onko teillä kokemusta koulumme pienryhmätoiminnasta?

Lisätietoja

Oivallukset

Kyllä 7

Ei 18

2.

Opetusmenot ja ryhmä:

Opetusmenot ovat kaikkiaan monipuolistuneet (kun opiskelijoita on jaettu ryhmiin).

Lisätietoja

Täysin eri mieltä

Jokseenkin erimieltä

Pysyneet samana

Lähes samaa mieltä

Täysin samaa mieltä

Lause 1

3.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa kysymystä ja kuvailla tarkemmin pienryhmätoiminnan vaikutuksia.

Lisätietoja

Vastaukset 4

Uusimmat vastaukset

1 anonymous Opiskelijalla on enemmän aikaa asian oppimiseen.

2 anonymous Pienemmissä ryhmissä on aikaa ohjata opiskelijoita paremmin

3 anonymous henk. koht. kohtaaminen ja siitä seurannut "palapelin kokoaminen"

4 anonymous Yto-opetuksessa eriyttäminen on helpompaa, jos ryhmä on pieni. Opiskelijat voivat myös pienessä ryhmässä esittää vapaammin kysymyksiä, jolloin he saavat heti vastauksen ongelmiinsa. Isossa ryhmässä on lähes aina opiskelijoita, jotka tarvitsisivat tukea mutta eivät asiaa ilmaise.

4.

Opetusmenot ja ryhmä:

Opetusmenot ei tarvitse skaalautua enää yhtä suurelle alueelle eri taitoisia opiskelijoita.

Lisätietoja

Täysin eri mieltä 0 %

Jokseenkin erimieltä 14,3 %

Pysyneet samana 42,9 %

Lähes samaa mieltä 14,3 %

Täysin samaa mieltä 28,6 %

Lause 1

Jokseenkin

5.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa kysymystä ja kuvailla tarkemmin pienryhmätoiminnan vaikutuksia.

Lisätietoja

6.

Opetusmenot ja ryhmä:

Luokan dynamiikka on parantunut, kun opetusryhmäni taitotaso on osittain kaventunut.

Lisätietoja

Täysin eri mieltä 0 %

Jokseenkin erimieltä 0 %

Pysyneet samana 42,9 %

Lähes samaa mieltä 28,6 %

Täysin samaa mieltä 28,6 %

Lause 1

7.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa kysymystä ja kuvailla tarkemmin pienryhmätoiminnan vaikutuksia.

8.

Haasteet:

Mitkä ovat olleet olla suurimmat haasteet vastuopettajana opiskelijoiden ohjaamisessa pienryhmiin?

Valitse enintään kaksi

Lisätietoja

Opiskelija vastustaa siirtoa pienryhmään	1
Opiskelija ei tiedä mihin joutuu	4

ei ole ollut ongelmia	1
Saada opiskelijan huoltaja / huoltajia ymmärtämään tilanne.	1
En ole vielä ohjannut opiskelijaa pienryhmään	2

9.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa kysymystä ja kuvailla tarkemmin mitkä ovat olleet tai voisivat olla suurimmat haasteet opiskelijoiden ohjaamisessa pienryhmiin, ja miten näitä haasteita voitaisiin kohdata

Lisätietoja

Vastaukset 1

Jos pienryhmää siirtäminen aiheutuu lintsamisesta, uhkana on, ettei opiskelija muuta tapaansa pienryhmässäkään.

10.

Ennako-oletukset vs. kokemukset

Miten koulussamme järjestetyn pienryhmätoiminta on vaikuttanut ryhmämuotoisten opiskelijoiden oppimiseen ja motivaatioon?

Lisätietoja

Positiivisesti 57,1 %

Neutraalisti 42,9 %

Negatiivisesti 0 %

11.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa kysymystä ja kuvailla tarkemmin, miten oppilaitoksessamme järjestetty pienryhmätoiminta on vaikuttanut ryhmämuotoisten opiskelijoiden oppimiseen ja motivaatioon?

Lisätietoja

Vastaukset 5 (pisteet ja pilkut poistettu vastauksista)

2 anonymous: Opiskelija kokee saaneensa parempaa opetusta.

- 3 anonymous: Ei mainittavaa vaikutusta
- 4 anonymous: Kun tukea tarvitsevat opiskelijat saa tukea ja huomiota viihtyvät he paremmin koulussa ja huomaavat itsekkin osaavansa asioita, joka taas kannustaa jatkamaan. Toisaalta jos on väärällä alalla tai ei ole koulunkäytikuntoinen ei pienryhmällä saada ihmeitä aikaan.
- 5 anonymous: Osa ottaa asiasta kopin, toiset koettavat luistella
- 6 anonymous: Opiskelija kokee tulevansa kuulluksi ja nähdyksi.

12.

Yhteistyö opiskelijahuollon kanssa.

Oletteko tehnyt yhteistyötä opiskelijahuollon kanssa, opiskelijan siirtämiseksi pienryhmään?

Lisätietoja

Olen tehnyt yhteistyötä opiskelijahuollon kanssa 5
En ole tehnyt vielä yhteistyötä opiskelijahuollon kanssa 2

13.

Yhteistyö opiskelijahuollon kanssa:

Kuinka yhteistyö opiskelijahuollon kanssa on kehittynyt pienryhmätoiminnan myötä?
Yhteistyö on tiivistynyt.

Lisätietoja

Täysin eri mieltä

Osittain eri mieltä

Pysynyt samana 60 %

Osittain samaa mieltä 20 %

Täysin samaa mieltä 20 %

Lause 1

14.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa kysymystä ja kuvailla tarkemmin, kuinka yhteistyö opiskelijahuollon kanssa on tiivistynyt.

Lisätietoja

Vastaukset 2

1 anonymous: Kun henkilöt ja palvelut ovat tuttuja ja niistä on omakohtaista kokemusta, niin kynnys ohjata opiskelijoita opiskeluhuollon piiriin madaltuu.

2 anonymous: byrokratia lisääntyy ja "asiakkaiden" ymmärtämisen virallinen pakko siinä samassa

15.

Yhteistyö opiskelijahuollon kanssa:

Kuinka yhteistyö opiskelijahuollon kanssa on kehittynyt pienryhmätoiminnan myötä? Yhteistyö on kaikkiaan monipuolistunut.

Lisätietoja

Täysin eri mieltä 0 %

Osittain eri mieltä 0 %

Pysynyt samana 40 %

Osittain samaa mieltä 60 %

Täysin samaa mieltä 0 %

16.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa kysymystä ja kuvailla tarkemmin, kuinka yhteistyö opiskelijahuollon kanssa on monipuolistunut

Vastaukset 1

1 anonymous: kokenut opettaja lähettää oppijan eteenpäin vain silloin, kun on aivan pakko... muuten pyrkii toimimaan itsenäisesti. Eli kontaktoituu harvemmin ko. tahon kanssa.

17.

Yhteistyö opiskelijahuollon kanssa:

Kuinka yhteistyö opiskelijahuollon kanssa on kehittynyt pienryhmätoiminnan myötä? Yhteistyö on mennyt hankalaksi tai sekavaksi.

Lisätietoja

Täysin eri mieltä 40 %

Osittain eri mieltä 20 %

Pysynyt samana 0 %

Osittain samaa mieltä 40 %

Täysin samaa mieltä 0 %

18.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa kysymystä ja kuvailla tarkemmin, kuinka yhteistyö opiskelijahuollon kanssa on kehittynyt hankalaksi.

Lisätietoja

Vastaukset 1

1 anonymous: vrt. edellinen: mm. byrokratia kiinnittää läheltä katsoen huomiota vain kirjauksiin. Huomattava osa ajasta sulaa ei-olennaiseen.

19.

Uudistetun oppivelvollisuuden vaikutus opetukseen:

Oppivelvollisuudella on ollut positiivinen vaikutus oppimisympäristöön.

Lisätietoja

Täysin eri miltä 28,8 %

Osittain erimieltä 36 %

Ei muutosta 20 %

Osittain samaa mieltä 4 %

Täysin samaa mieltä 0 %

Ei ole kokemusta 12 %

20.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa kysymystä ja kuvailla tarkemmin näkökantanne

Lisätietoja

16

Vastaukset 16

1 anonymous:	Ne opiskelijat, jotka ovat pakotettuja käymään koulussa, kun ovat oppivelvollisia. He ovat monasti häirikkökäyttäytyjiä ja häiritsevät tunnollisia opiskelijoita. Ja yleensä ne lopettavat opiskelut, kun täyttävät 18 v.
2 anonymous:	Oppivelvollisuuden myötä opiskelijat päätyvät osittain sellaisille aloille, jonne eivät halua ja tämä aiheuttaa oppilaisissa motivaatio haasteita.
3 anonymous:	Ei vertailukohtaa aikaan ennen uudistettua oppivelvollisuuslakia.
4 anonymous:	Tekniikan aloilla ei mainittavasti ainakaan opiskelija määrä noussut. Yhä enemmän tulee opiskelijat koululle viettämään

"vapaa-aikaa". Turun poliisin suusta: Hyvä, että meillä on Peltola, ettei nuoriso ole kaupungilla"

- 5 anonymous: Olen työskennellyt vain oppivelvollisuuden muutoksen jälkeen opettajana.
- 6 anonymous: Yleisesti ottaen laajennettu oppivelvollisuus on vaikuttanut opiskeluympäristöihin hieman negatiivisesti.
- 7 anonymous: Osa opiskelijoista opiskelee sellaista alaa, josta ei ole lainkaan kiinnostunut, joten näkyy motivaatiossa. Motivaation puute näkyy tällöin tuntikäyttäytymisessä.
- 8 anonymous: Ryhmissä on nyt perustaidoiltaan heikkojen opiskelijoiden lisäksi paljon sellaisia, joita kyseinen ala tai opiskelu ylipäänsä ei kiinnosta ollenkaan.
- 9 anonymous: Suurin osa ammattiaineiden ryhmästäni on jatkuvan haun kautta tulleita ja tulevia aikuisia. Oppivelvollisuuden muutos ei ole vaikuttanut ryhmään, opetukseen tai oppimisympäristön kokonaisuuteen.
- 10 anonymous: Kaikille on välineet automaattisesti (kirjat, vihkot jne.), kun niiden hankkiminen ei ole opiskelijan vastuulla
- 11 anonymous: Ei oppivelvollisuus ole huomattavasti vaikuttanut oppimisympäristöön tai sitä ei ole saatettu tietoisuuteeni.
- 12 anonymous: Alalle hakeutuu opiskelijoita, joilla ei ole valmiuksia suorittaa tutkintoa kokonaisuudessaan, ja näille opiskelijoille pitäisi olla joku "paja" tyyppinen yleispäivähoitopaikka, josta voisi sitten täsmällisellä ja motivoituneella asenteella palata tutkinnon pariin, jos tilanne kohenee.
- 13 anonymous: jokainen ministeri haluaa leimansa aikakauden työhön. Lisää sähläämistä.
- 14 anonymous: Levottomuus on kasvanut
- 15 anonymous: Oppivelvollisuuden muuttuminen 18-ikävuoteen on tuonut esille sen, että osa peruskoulusta valmistuneet joutuvat vain hakemaan johonkin, kun on pakko. Tämän olen huomannut työsalissa, että kiinnostusta ei ole ollenkaan, ei käydä koulussa, tai häiritään opetusta.
- 16 anonymous: Mukana on nyt entistä enemmän oppilaita, jotka eivät halua opiskella, joita mikään ei kiinnosta eikä minkään eteen ole motivaatiota tehdä töitä. Oletetaan, että joku aina auttaa taas eteenpäin ja antaa uuden mahdollisuuden, jollei jaksa/viitsi/kiinnosta käyttää olemassa olevaa opiskelupaikkaa

hyödyksi. Yhteiskunta palvelee liikaa ja silottaa matkalla olevat pomput, mikä tekee jo valmiiksi passiivisesta oppilaasta entistäkin passiivisemmän. Tuen antaminen ja oppilaan yksilöllisten haasteiden ymmärtäminen on sinänsä hyvä asia, onneksi olemme tulleet siinä isoja harppauksia eteenpäin verrattuna omiin kouluaikoihini. Ongelma kuitenkin on, että peruskoulusta lähtien oppilaat ovat tottuneet siihen, ettei perälautaa ole olemassa, ja mitään osaamattakin päästetään läpi - on syynä sitten tilastojen kaunistelu tai oppilaitoksen tarvitsema valtiontuki. Vain ne, joita kotona kannustetaan opiskeluun ja ne, jotka itse ymmärtävät opiskelun tärkeyden, jaksavat ponnistella.

21.

Uudistetun oppivelvollisuuden vaikutus opetukseen:

Oppivelvollisuudella on ollut positiivinen vaikutus opetusjärjestelyihini.

Lisätietoja

Täysin eri mieltä 16 %

Osittain erimieltä 36 %

Ei muutosta 36 %

Osittain samaa mieltä 4 %

Täysin samaa mieltä 0 %

Ei ole kokemusta 8 %

22.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa kysymystä ja kuvailla tarkemmin näkökantaanne

Lisätietoja

Vastaukset 12

- 1 anonymous: Luokka koot kasvavat entisestään ja käytännön ammattiaineiden opetus muuttuu aina vaan pinnallisemmaksi.
- 2 anonymous: Ei vertailukohtaa aikaan ennen uudistettua oppivelvollisuuslakia.
- 3 anonymous: Se, että nuoret ja aikuiset laitettiin yhteen, on positiivisia puolia ja negatiivisia. Aikuiset ovat täällä oppimassa ja nuoret sähläävät. Riippuu aikuisesta ketä on ryhmässä mukana, hän myös pitää kuria luokassa tai hyväksyy tilanteen.
- 4 anonymous: En pysty vastaamaan, sillä olen ollut niin vähän aikaa opettajana.
- 5 anonymous: Olen työskennellyt vain oppivelvollisuuden muutoksen jälkeen opettajana.
- 6 anonymous: Opetusjärjestelyt ovat helpottuneet siltä osin, että koulu tarjoaa oppimateriaalit opiskelijoille. Tällöin ongelmaksi ei enää muodostu se, että jotkut opiskelijat eivät saa kirjoja hankituksi syystä tai toisesta.
- 7 anonymous: Opiskelijaryhmien opiskelijat ovat taitotasoltaan hyvin erilaisia: ääripäästä toiseen.
- 8 anonymous: Kts vastaus 3
- 9 anonymous: Osalla opiskelijoista on hyvin heikot perustaidot (ilman laajennettua oppivelvollisuutta eivät välttämättä pääsisi sisään kouluun), ja tämä lisää alas päin eriyttämisen ja vahvan erityisen tuen tarvetta
- 10 anonymous: En osaa yhdistää opetusjärjestelyissä tapahtuneita muutoksia oppivelvollisuuden kanssa
- 11 anonymous: Omalla alallani (vaarallisia koneita ja teriä) piti alkuaan tulla useita vuosieriä samaan ryhmään: pikkupoikia ja ikäihmisiä. Kaikista OPETTAJA on vastuussa. Voin kyllä vahtia, että kukaan ei koske mihinkään, mutta kuka silloin opettaa?

12 anonymous:

Motivaationpuutteesta kärsiviä oppilaita on yhä enemmän. On moniongelmaisia, päihdeongelmaisia, uhkaavasti käyttäytyviä, joille ei ole muuta paikkaa kuin olla väkisin koulussa, vaikka eivät ole koulukuntoisia. Tilastot saadaan näyttämään kauniilta, kun oppilaat ovat jonkin koulun kirjoilla, mutta todellisuus on aivan muuta. Sitten ihmetellään, miksi ammattikoulusta valmistuu nuoria, jotka eivät pärjää työssä, kun eivät osaa riittävästi edes työn perusteita. Resurssien määrä ei lisääntynyt tämän uudistuksen jälkeen, vaikka esim. erityisopettajien apua tarvittaisiin huomasti enemmän kuin mitä nyt on mahdollista saada. Opettaja joutuu tasapainoilemaan sen vaatimuksen kanssa, että oppilaat pitäisi saada kurseilta läpi (eli apua pitää tarjota ja mahdollisuuksia suorittamiseen olla useita), ja sen kanssa, että oppilaat kokevat opiskelun pakottamiseksi, jolloin reagoivat kuten pakotettu ihminen reagoi. Sisäsyntyistä motivaatiota löytyy vain harvoilta.

23.

Uudistetun oppivelvollisuuden vaikutus opetukseen:

Oppivelvollisuudella on lisännyt haasteita opetuksen suunnittelussa.

Lisätietoja

Täysin eri miltä

Osittain erimieltä 8 %

Ei muutosta 16 %

Osittain samaa mieltä 40 %

Täysin samaa mieltä 28 %

Ei ole kokemusta 8 %

24.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa kysymystä ja kuvailla tarkemmin näkökantanne

Lisätietoja

15

Vastaukset 15

- 1 anonymous: Opettajan aika ei riitä eritasoisille opiskelijoille.
- 2 anonymous: Ei vertailukohtaa aikaan ennen uudistettua oppivelvollisuuslakia.
- 3 anonymous: Olen työskennellyt vain oppivelvollisuuden muutoksen jälkeen opettajana.
- 4 anonymous: Työrauhaongelmat ovat lisääntyneet, kun luokissa on useita opiskelijoita, jotka eivät haluaisi opiskella, vaan ovat paikalla ainoastaan pakosta.
- 5 anonymous: Akateemisilta taidoiltaan hyvät opiskelijat kärsivät, kun opettaja joutuu kohdistamaan huomiota niin paljon työrauhaan. Toiset opiskelijat "vaativat" vierellä istumista eikä hyvät opiskelijat tule huomioituksi.
- 6 anonymous: Häiriökäyttäytyminen lisääntynyt.
- 7 anonymous: Kts vastaus 3
- 8 anonymous: Suurimmat haasteet liittyvät suuriin tasoeroihin, ja sellaisiin opiskelijoihin, jotka eivät kiinnity kouluun, ja paljon poissaoloja
- 9 anonymous: Epämotivoituneet pakkohakijat joko eivät ole mukana lainkaan tai häiritsevät tuntia.
- 10 anonymous: Oppilasaines on tullut vaikeammaksi
- 11 anonymous: Opiskelijoiden poissaoloilla on suuri vaikutus siihen, miten saan rytmitettyä opetustani. Jos opiskelija on paljon poissa ja ei ole kiinnostusta, on melko haasteellista saada jokaiselle teetettyä riittävät harjoitteet, jotka valmentavat näyttöön. Lisäksi todella paljon opiskelijoista on erityisen tuen piirissä, niin tällöin "perusasiatkin" koetaan hyvin haasteelliseksi. Joko toimintaa pitäisi harjoittaa pienryhmässä, tai opetuksessa pitäisi olla ammatillisen opettajan lisäksi ammatillinen ohjaaja.

12 anonymous: Yhä enemmän aikaa kuluu järjestyksen ylläpitoon ja siihen, että saa jokaisen pysymään jotenkin mukana oppitunneilla. Oppilaat tulevat ja menevät miten haluavat, tunti keskeytyy jatkuvasti eikä ohjeita kuunnella, ei edes lueta taululta. Oppilaat ovat tottuneet siihen, että joku kyllä palvelee, jos haluaa heidän saavan asioita tehdyksi. Ei ole pelkoa siitä, että jäisi tyhjän päälle, kun aina ilmestyy joku räätälöity ratkaisu.

25.

Uudistetun oppivelvollisuuden vaikutus opetukseen:

Oppivelvollisuudella on lisännyt haasteita opetuksen toteutuksessa.

Lisätietoja

Täysin eri mieltä 0 %

Osittain erimieltä 0 %

Ei muutosta 8 %

Osittain samaa mieltä 56 %

Täysin samaa mieltä 28 %

Ei ole kokemusta 8 %

26.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa kysymystä ja kuvailla tarkemmin näkökantanne

Lisätietoja

Vastaukset 12

1 anonymous: Opettajan aika ei riitä eritasoisille opiskelijoille.

2 anonymous: Ei vertailukohtaa aikaan ennen uudistettua oppivelvollisuuslakia.

- 3 anonymous: Olen työskennellyt vain oppivelvollisuuden muutoksen jälkeen opettajana.
- 4 anonymous: Työrauhaongelmat ovat lisääntyneet, kun luokissa on useita opiskelijoita, jotka eivät haluaisi opiskella, vaan ovat paikalla ainoastaan pakosta.
- 5 anonymous: Akateemisilta taidoiltaan hyvät opiskelijat kärsivät, kun opettaja joutuu kohdistamaan huomiota niin paljon työrauhaan. Toiset opiskelijat "vaativat" vierellä istumista eikä hyvät opiskelijat tule huomioiduksi.
- 6 anonymous: Häiriökäyttäytyminen lisääntynyt.
- 7 anonymous: Kts vastaus 3
- 8 anonymous: Suurimmat haasteet liittyvät suuriin tasoeroihin, ja sellaisiin opiskelijoihin, jotka eivät kiinnity kouluun, ja paljon poissaoloja
- 9 anonymous: Epämotivoituneet pakkohakijat joko eivät ole mukana lainkaan tai häiritsevät tuntia.
- 10 anonymous: Oppilasaines on tullut vaikeammaksi
- 11 anonymous: Opiskelijoiden poissaoloilla on suuri vaikutus siihen, miten saan rytmitettyä opetustani. Jos opiskelija on paljon poissa ja ei ole kiinnostusta, on melko haasteellista saada jokaiselle teetettyä riittävät harjoitteet, jotka valmentavat näyttöön. Lisäksi todella paljon opiskelijoista on erityisen tuen piirissä, niin tällöin "perusasiatkin" koetaan hyvin haasteelliseksi. Joko toimintaa pitäisi harjoittaa pienryhmässä, tai opetuksessa pitäisi olla ammatillisen opettajan lisäksi ammatillinen ohjaaja.
- 12 anonymous: Yhä enemmän aikaa kuluu järjestyksen ylläpitoon ja siihen, että saa jokaisen pysymään jotenkin mukana oppitunneilla. Oppilaat tulevat ja menevät miten haluavat, tunti keskeytyy jatkuvasti eikä ohjeita kuunnella, ei edes lueta taululta. Oppilaat ovat tottuneet siihen, että joku kyllä palvelee, jos haluaa heidän saavan asioita tehdyksi. Ei ole pelkoa siitä, että jäisi tyhjän päälle, kun aina ilmestyy joku räätälöity ratkaisu.

27.

Uudistetun oppivelvollisuuden vaikutus opetukseen:

On heikentänyt opetuksen tehokkuutta kokonaisuudessaan

Lisätietoja

Täysin eri miltä 0 %

Osittain erimieltä 4 %

Ei muutosta 24 %

Osittain samaa mieltä 44 %

Täysin samaa mieltä 20 %

Ei ole kokemusta 8 %

28.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa kysymystä ja kuvailla tarkemmin näkökantaanne

Lisätietoja

Vastaukset 12

1 anonymous:	Heikko tasoiset eivät saa riittävästi huomiota ja nopeammin oppivat eivät saa riittävästi haasteita.
2 anonymous:	Ei vertailukohtaa aikaan ennen uudistettua oppivelvollisuuslakia.
3 anonymous:	Olen työskennellyt vain oppivelvollisuuden muutoksen jälkeen opettajana.
4 anonymous:	Opettaja joutuu käyttämään yleensä melko paljon aikaa työrauhan ylläpitämiseen ja sellaisten oppivelvollisten opettamiseen, joilla ei ole omaa motivaatiota oppia.
5 anonymous:	Poissaolot, keskittymiskyvyn puute opiskella muiden kanssa samassa tilassa sekä muut haasteet hidastavat etenemistä.
6 anonymous:	Aina kun joutuu puuttumaan tuntikäyttäytymiseen, se keskeyttää opetuksen ja aktiiviset opiskelijat kärsivät keskeytyksistä.
7 anonymous:	Kts vastaus 3
8 anonymous:	Paimentamiseen menee enemmän aikaa kuin ennen
9 anonymous:	liian suuri kirjo ryhmässä vaihtuvuuden ohella, lisänä tietysti erityisoppilaat...

- 10 anonymous: Tehokkuudesta on poistunut iso osa, näkyy siinä, että opetetaan aina vähemmän
- 11 anonymous: Paljon joutuu keskittymään opetuksen ulkopuolisiin asioihin. Toki vastuuopettajalle kuuluu myös kasvatusta ja muut toimet, mutta kun välillä tuntuu, että opetus on toissijaista
- 12 anonymous: Ennenkään ei jäänyt aikaa käyttää tasoltaan haastavampaa lisämateriaalia tunneilla, nyt ei varsinkaan jää. Tasoerot oppilailla ovat huimia, joskin taitavimmat yleensä ohjautuvat tekemään YTOt itsenäisesti. On ihan hirveän heikkoja, moniongelmaisia, jotka tarvitsivat apua elämänhallintaan ihan muualta kuin koulusta. Opettajan aika kuluu yhä enemmän kasvatukseen ja sellaisten asioiden opettamiseen, jotka eivät kuulu oppiaineeseen mitenkään. Välillä tulen ihan surulliseksi, kun säälistää oppilaan heikko ymmärrys tästä maailmasta, ja miten tavallista elämää eletään. Tarvitsivat apua, jota en pysty antamaan, ja joka ei edes kuulu yto-opettajan toimenkuvaan.

29.

Tulevaisuuden rooli:

Miten näette pienryhmätoiminnan merkityksen toisen asteen ammatillisessa koulutuksen tulevaisuudessa?

Tärkeänä osana opetuskokonaisuutta	15 kpl.
Ryhmäopetusta parantavana tekijänä	5 kpl.
Vain pieni lisä opetuksellisesti	4 kpl.
Ei ole merkitystä	0 kpl.
En ole vielä tietoinen pienryhmätoiminnasta ja sen merkityksestä	1 kpl.

30.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa kysymystä ja kuvailla tarkemmin, Miten näette erityisen pienryhmätoiminnan roolin ja merkityksen toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa tulevaisuudessa?

Vastaukset 14

- 1 anonymous: On tärkeää, että saadaan tukea tarvitsevat opiskelijat pienryhmiin
- 2 anonymous: Paljon on puhuttu, että osa opiskelijoista siirrettäisiin "pöllö raatiin" jossa he voisivat viettää aikaa kännyköiden ja kavereiden kesken. Sitten kun kasvavat, tulisivat takaisin opetukseen.

- 3 anonymous: Uudistettu oppivelvollisuus tuo ryhmiin epämotivoituneita opiskelijoita, joilla on myös opiskelutaidot hukassa. Isoissa ryhmissä opettajilla ei ole aikaa huomioida erilaisia tarpeita ja tukimuotoja. Vähintään puolet opiskelijoista tarvitsisi pienryhmämuotoista opetusta edes silloin tällöin.
- 4 anonymous: Mielestäni oppivelvollisuuden laajentaminen on hyvä asia, mutta isoissa ryhmissä ei tule olla sellaisia opiskelijoita, joilla ei ole kykyjä tai motivaatiota toimia ryhmässä. Tällöin on mielestäni ehdottomasti hyvä ratkaisu, että nämä opiskelijat saavat harjoitella koulussa toimimista ja opiskelutaitoja ensin pienemmässä ryhmässä ja vasta taitojen ja motivaation kartuttua siirtyvät sieltä eteenpäin.
- 5 anonymous: Kaikki, jotka tarvitsisivat pienryhmäopetusta, eivät pienryhmään pääse: ei ole tilaa.
- 6 anonymous: Useampi valmistuu.
- 7 anonymous: Rauhoittaisi opetusta, opiskelijoiden keskittyminen opetukseen paranisi.
- 8 anonymous: Pienryhmässä opiskelijoille on helpompi tarjota heille kuuluva yksilöllisempi apu.
- 9 anonymous: Ammatillisen opetuksen jatkuvan haun ryhmä täydentyy noin neljä kertaa vuodessa. Tämän vuoksi on jatkuvasti muodostettava opetukseen sopivia pienryhmiä, joiden tehtävät ovat eritasoisia. Tällä mahdollistetaan jokaisen yksilöllinen osaamisen kehittäminen ja siirtyminen työssäoppimisjaksoille oman aikataulun mukaan. Koottujen työssäoppimisjaksojen käyttö olisi täysin mahdoton ajatus.
- 10 anonymous: Hyvä paikka oppia säännölliseen koulunkäyntiin ja muuttaa asennoitumista, jos opiskelu normaalin ryhmän mukana ei suju
- 11 anonymous: nimenomaan opetuksellisesti: oppilas pääsee läpi mutta nyt hän osaa jo osin lukea ja laskea.
- 12 anonymous: Pienryhmätoiminta on tärkeää
- 13 anonymous: Etenkin näillä opiskelijoilla, jotka ovat koko peruskouluajan olleet pienryhmässä, voi tulla aika shokkina joutua yhtäkkiä 20opiskelija ryhmään. Oman oppimisen, sekä muiden oppimisen kannalta olisi suotavaa, että pienryhmätoimintaa olisi heti tarjolla.
- 14 anonymous: Merkittävä osa oppilaista on ollut koko yläkoulun, tai jopa koko peruskoulun, pienryhmässä. Sitten heidät laitetaan 20 oppilaan ryhmään, jossa on sekalainen sakki erilaisista ongelmista kärsiviä. Ei mikään ihme, ettei opiskelu onnistu. On oppilaita, jotka

pelkäävät muita ihmisiä ja istuvat huppunsa sisässä koko kouluajan. On monia, jotka päätyvät erityisopettajalle tai pienryhmäpajaan, koska eivät kestä olla isossa ryhmässä. Yhteydenpito pajaan on vähintäänkin haasteellista, jolloin oppilaat ovat vähän oman onnensa nojassa. Pienryhmätoiminnan tarve on tästä ja edellä mainitsemistani syistä ihan tosi suuri.

31.

Resurssien riittävyys uudistetun oppivelvollisuuden aikana:

Miten koette, ovatko resurssit riittävät täyttämään uuden oppivelvollisuuden asettamat vaatimukset opetustoiminnassanne?

Lisätietoja

Resurssit ovat runsaat	0 kpl.
Resurssit ovat hyvät	1 kpl.
Resurssin puitteissa pystyy tekemään työn.	11 kpl.
Resurssipula	13 kpl.

32.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa kysymystä ja kuvailla tarkemmin, miten koette, että resurssit ovat riittävät täyttämään uuden oppivelvollisuuden asettamat vaatimukset pienryhmätoiminnassa?

Vastaukset 9

- 1 anonymous: Jos ajattelee opettajan Wilman-täyttö tunteja, niin se on valtava. Nyt meidät on laitettu tietokoneen taakse näpyttelemään tietoja opiskelijan opintojen etenemisistä yms.
- 2 anonymous: Erityisen tuen suunnitelma löytyy melkein puolelta opiskelijoista. Silti erityisopettajia ei ole tarpeeksi, jolloin kärsivät aivan kaikki. Etsuista koulut saavat rahaa, joten sitä käsittääkseni pitäisi löytyä erityisopettajien palkkaamiseen. Miksei näin ole tehty?
- 3 anonymous: Isossa ryhmässä tarvittaisiin nykyistä useammin erityisopettajan apua, kun yksi opettaja ei ehdi auttaa kaikkia opiskelijoita. Todella monen on vaikea kuunnella yhteistä opetusta, vaan asiat pitää neuvoa henkilökohtaisesti.

- 4 anonymous: Kaikki tarvitsijat eivät mahdu pienryhmätoimintaan.
- 5 anonymous: Opettajia enemmän, jotta pystyisi mahdollistamaan pienemmät ryhmäkoot. Opettajien kirjaustyöt myös lisääntyneet. Enemmän ohjaajia, jotta saadaan lisää auttavia käsiä isoihin ja haastaviin ryhmiin. Mahdollisesti myös enemmän erityisopettajia, jotta mahdollista tarjota enemmän henkilökohtaista tukea per opiskelija.
- 6 anonymous: Kts vastaus 3
- 7 anonymous: Resursseja on riittävästi, jossain kulkee veronmaksajan rajakin. Herroja ja papereita vähemmän niin homma hieman etenee.
- 8 anonymous: Minimillä mennään, hommat hoituvat, mutta olisi varaa parantaa
- 9 anonymous: Erityisopettajia tarvitaan enemmän, mahdollisuus ryhmien jakamiseen esim. kahtia, kolmeksi osaksi, enemmän.

33.

Tuen tarpeet ja toiveet:

Haluamme tietää, millaisia tukitoimia näkisitte pienryhmätoiminnassa tarpeellisina.

Laita nyt alla olevat kohdat mielestäsi tärkeysjärjestykseen siten, että tärkein on ylimpänä ja vähiten tärkeä on alin.

Lisätietoja

1 Enemmän yksilöllistä ohjausta: Henkilökohtainen tuki ja neuvonta, joka auttaa opiskelijaa heidän erityistarpeidensa ja tavoitteidensa saavuttamisessa.

2 Joustavat ryhmäkoot: Mahdollistaa pienemmät ryhmäkoot, jotta opiskelijat voivat osallistua mukavammin ja tehokkaammin.

3 Sosiaalisen ja emotionaalisen tuen palvelut: Tarjoa palveluja, kuten neuvontaa ja stressinhallintaa, jotka auttavat opiskelijoita käsittelemään henkilökohtaisia ja opiskelun haasteita.

4 Lisääntyneet resurssit ja materiaalit: Tarjoaa ryhmäopetusta laajemman valikoiman opetusmateriaaleja, kuten kirjoja, artikkeleita ja verkko-opetuksen työkaluja, jotka tukevat opiskelijoiden oppimista.

5 Mentorointi ja vertaistuki: Järjestään mentorointiohjelmia, vertaistukiryhmiä, sekä kahdenkeskisiä keskusteluja, joissa nuorisotyöntekijät voivat jakaa kokemuksiaan ja neuvojaan, sekä olla siltana koulun ja opiskelijan välillä

6 Työpajatutustumiset: Järjestään erikoistyöpajoja tai vierailuja eri alojen koulutuksiin, jotka ovat saman koulutuksen järjestäjän järjestämiä

7 Digitaalisen oppimisen työkalut: Tarjoamalla pääsy edistyneisiin digitaalisiin oppimisalustoihin ja työkaluihin, jotka parantavat etäopetuksen ja itsenäisen opiskelun kokemusta.

34.

Avoin kysymys: Kero nyt, miten omasta mielestäsi olisiärkevin toteuttaa yllä olevan listan tärkein tukikeino pienryhmän opiskelijalle (saa toki kertoa enemmänkin).

Vastaukset 12

- 1 anonymous: Lisäämällä nuoriso-ohjaajien määrää koululla, 1/opettaja.
- 2 anonymous: Enemmän opetushenkilöstöä/ohjaajia sekä työsaleihin että YTOihin. Enemmän erityisopettajia.
- 3 anonymous: Riittävän monta pätevää aikuista pienryhmässä.
- 4 anonymous: Amisvalmentajat takaisin hyvä lisä opiskelijoiden arkeen keillä haasteita. Terveystoimittajan palvelut takaisin Peltolaan olisivat paremmin opiskelijan ulottuvissa
- 5 anonymous: Opiskelijaa pitäisi kuunnella paremmin.
- 6 anonymous: Yllä olevat vaihtoehdot sopisivat kaikki "ykkös"-vaihtoehdoiksi, eli ei mielestäni voi laittaa tärkeysjärjestykseen.
- 7 anonymous: Lisää opettajia ja ohjaajia.
- 8 anonymous: Opetuksen runkosuunnittelu (lukuvuosi/lukukausi), jota täydennetään kuukausi/viikkosuunnittelulla, jota täydennetään päiväkohtaisella lukujärjestyksen suunnittelulla. Kaikki tämä yhdessä aloittavien ja jatkavien ammattiryhmien opettajien tiimityönä. Tällä luodaan puitteet taas yksittäisen opiskelijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämiseksi ja hänen ohjaamiseksi työjaksoille ja siellä näyttöjen tekemiseen.
- 9 anonymous: Opiskelijan pitää löytää oikea asenne opiskeluun: me opettajat olemme täällä opiskelijoita varten, emmekä heitä vastaan. Halun sitoutua kouluun ja valmistumiseen pitää lähteä opiskelijasta. Parhaiten tähän varmaan päästään, jos pystymme antamaan opiskelijalle onnistumisen kokemuksia pettymysten ja epäonnistumisten sijaan. Jokaiselle oman tasoisia onnistumisia, vaikka joutuisi aloittamaan ihan pienistä.
- 10 anonymous: Lisää suunnitelmallisuutta opetuksen rakenteeseen ja selkeät kaikille yhteiset pelisäännöt miten asiat toteutetaan käytännössä.
- 11 anonymous: Sählinki pois, tuttu henkilö vastassa. "Kodin ilmapiiri", mikäli sellainen on tuttu oppilaalle... Puhua voi mistä vaan.

12 anonymous: Enemmän opettajia, pienemmät ryhmäkoot tai mahdollisuus jakaa esim. 20 oppilaan ryhmä yto-tunnilla 2 tai 3 osaan. Enemmän resurssia erityisopetukseen, jotta esim. käytösongelmaiset saisivat järkevän tilan edistää oppimistaan. Minusta Peltolassa yhteistyön tekeminen on joillekin opettajille vierasta. Vältetään yhteydenpitoa yto-opettajiin, vältellään vastuuopettajan vastuita, vähätellään. Pelkkä rahakaan ei ratkaise sitä ongelmaa, vaikka rahalla saisikin enemmän opettajia.

35.

Avoin kysymys: JOS listalla ei ollut mielestäsi tärkeintä tukikeinoa, joka olisi mielestäsi paras keino tukea opiskelijaa, kirjoita alle mielestäsi keskeisin ja tärkein tukikeino, jota odotat pienryhmältä.

Vastaukset 19

- 1 anonymous: Motivoida käymään koulussa ja päästä elämän rytmiin kiinni.
- 2 anonymous: Opettaja / ammatillinen ohjaaja ehtii riittävästi ohjaamaan ja opettamaan sekä kannustamaan heikotasoisiakin opiskelijoita.
- 3 anonymous: Elämänhallinnan näkökulma voisi olla yksi tapa, jolla pienryhmä tukee opiskelijaa.
- 4 anonymous: Opiskeluvalmiuksien opettaminen, miten opitaan, miksi käymme kouluja, mihin ammattiin valmistun ja mitä osaamista se vaatii.
- 5 anonymous: Emotionaalinen tuki ja yksilöllisempi ohjaus.
- 11 anonymous: Yhteistä hengen luomista ryhmää. Kaikille opiskelijoille annetaan aikaa onnistumiseen.
- 12 anonymous: Kaikkien vaihtoehtojen toteuttaminen.
- 13 anonymous: Ei tule juuri nyt mieleen muita.
- 14 anonymous: Hyvän oman työn suunnittelun kautta hyvään toteuttamiseen.
- 16 anonymous: Odotan pienryhmältä opiskelijoille rauhallisempaa ja henkilökohtaisempaa tilaa oppia.
- 17 anonymous: Oleellinen löytyi
- 18 anonymous: Yksi voisi olla erityisen tuenpassi, jota opiskelija voisi käyttää halutessaan valitsemiensa oppiaineiden kohdalla. Monet opettajat

eivät saa tietoa opiskelijan oppimisvaikeuksista ja näin ollen heihin kohdistuva opetus voi olla vääränkaltaista tai oletetaan että opiskelija on vain laiska tms. Passilla opiskelijan olisi helppo kuitata asia ja opettaja voisi pitää palaverin opiskelijan kanssa ja suunnitella kurssin toteuttamista ottaen tuentarpeen huomioon yksilötasolla.

36.

Näettekö paremmaksi vaihtoehdoksi monialaisen pienryhmän vai alakohtaisen pienryhmän

* Monialaisessa ryhmässä yhteen pienryhmään kokoontuu monista eri koulutuksista opiskelijoita.

* Alakohtaisessa ryhmässä kokoontuu yhden koulutusalan opiskelijat alakohtaiseen pienryhmään.

Lisätietoja

Monialainen 7 kpl.

Alakohtainen 18 kpl.

37.

Pienryhmätoiminnan hyödyllisyys opetuksessa:

Arvioikaa asteikolla 1–10, kuinka hyödyllisenä pidätte nykyistä pienryhmätoimintaa opetuksen näkökulmasta.

1 tarkoittaa "Erittäin hyödytöntä" ja 10 tarkoittaa "Erittäin hyödyllistä".

Voit valita minkä tahansa numeron väliltä 1-10 ilmaistaksesi mielipiteesi.

Lisätietoja

Oivallukset

Markkinoijat 11kpl.

Passiiviset 11 kpl.

Kritisoijat 3 kpl.

38.

Pienryhmätoiminnan hyödyllisyys opetukseen: Arvioikaa asteikolla 1–10, kuinka suuri hyöty pienryhmätoiminnalla on ollut tai voisi olla opetukseenne.
1 tarkoittaa "Ei lainkaan hyötyä", 10 tarkoittaa "Erittäin suuri hyöty".

Lisätietoja

Oivallukset

Markkinoijat 11 kpl.

Passiiviset 11 kpl.

Kritisoijat 3 kpl.

39.

Pienryhmätoiminnan yleinen hyödyllisyys kouluyhteisölle:

Arvioikaa asteikolla 1–10, kuinka hyödyllisenä te kokonaisuutena pidätte pienryhmätoimintaa koulunne arjessa, kun otetaan huomioon kokonaisvaltainen katsanto, opiskelijoiden ja opettajien hyvinvoinnissa ja resurssien hallinnassa jne.

- 1 tarkoittaa "Ei lainkaan hyödyllinen", 10 tarkoittaa "Äärimmäisen hyödyllinen".
- Huomioikaa vastauksessanne kaikki näkökulmat: opetuksen laatu, opiskelijoiden hyvinvointi, resurssien käyttö ja koulun tavoitteiden saavuttaminen.

Lisätietoja

Markkinoijat 15 kpl.

Passiiviset 6 kpl.

Kritisoijat 4 kpl.

40.

Tähän viimeiseen kenttään voit kertoa avoimesti lisää ajatuksia, koskien erityisen tuen ryhmää.

Voit myös jättää nimesi ja ryhmäsi tiedot, jotta voin olla tarvittaessa yhteydessä. Kiitos!

Vastaukset

1 anonymous:

Ammatillisen koulutuksen tarkoitus Peltolassa on nykyään kaveri suhteiden luominen ja siinä voi joku myös sivussa suorittaa tutkinnon. Tämän tutkinnon saaminen Peltolassa on nykyään nuorison mielestä vitsi. Ei täältä mitään työelämään menijöitä

tehdä, vaan kaveri suhteita, mikä on äärimmäisen tärkeää.
Aikuiset ovat sitten erikseen.

- 2 anonymous: (Opettajan Nimi)
- 3 anonymous: Erityisopettajaresurssit maksimoitava kaikille opetusaloille siten, että joka alalla oltava oma erityisopettaja, joka olisi tarvittaessa mukana myös ammattiaineissa ja pajaopetuksessa.
- 4 anonymous: Erittäin merkittävä hyöty saadaan aloittavien ja jatkavien opiskelijoiden pienryhmistä, jossa tapahtuu myös vertaisoppimista eri työtehtävissä.
- 5 anonymous: Kiitos kyselystä, aihe on erittäin tärkeä ja on hyvä, että siitä avataan keskusteluja eri foorumeissa. Onnea ja menestystä opinnäytetyöhön.
- 6 anonymous: Tällä hetkellä tuen tarvisija ´reväistään´ lennosta pois miltäkin tunnilta ja lyödään jokin pakollinen teorianippu kasaan. Suorituskeskeisyys (opetussuunnitelma) pakottanee liikaa esille, samalla käytännön työn jäävät vielä vähemmälle. Kun saisi tämänkin homman elämänlähtoisemmäksi unohtaen suomalaisen kulttuurin viehätysten pykäliin ja vaadittaviin voltteihin kussakin tapauksessa.
- 7 anonymous: "Pienryhmätoiminnan hyödyllisyys opetukseen", tähän arvosana 6 sen takia että ei ole alakohtaista pienryhmäopetusta
- 8 anonymous: Olipa tärkeä aihe, kiitos!

Liite 3. Erityisen tuen ryhmän toiminnan arviointi opiskelijahuollon ja opetuksen tuen tiimin näkökulmasta

Vastaukset	Keskimääräinen vastaamisaika
2	13:15

Tarkastele tuloksia

Avaa Excelissä

1.

Onko teillä kokemusta koulumme pienryhmätoiminnasta?

Lisätietoja

Kyllä 2

Ei 0

2.

Rooli ja vaikutus:

Millaiseksi näet oman opiskelijahuollon roolin tukea pienryhmätoimintaa. Erityisesti, kun otetaan huomioon, että pienryhmätoiminta on vielä suhteellisen uusi käytäntö.

Vertaa vastausta pienryhmän ja ns. ryhmäopetuksen välillä.

Väite: Koulumme erityisen tuen ryhmässä on huomattava tarve yksilölliselle opiskelijahuollon tuelle ja ohjaukselle verrattuna tavalliseen ryhmäopetukseen.

Lisätietoja

Täysin eri mieltä 0 %

Osittain eri mieltä 100 %

Roolissa ei ole eroa 0 %

Osittain samaa mieltä 0 %

Täysin samaa mieltä 0 %

3.

Rooli ja vaikutus:

Millaiseksi näet oman opiskelijahuollon roolin selkeyden tukea erityisen tuen opiskelijoita Erityisesti, kun otetaan huomioon, että erityisen tuen ryhmän ryhmätoiminta on vielä suhteellisen uusi käytäntö. ' Koen, että opiskelijahuollon rooli on?

Rooli on täysin epäselvä 0 %

Rooli on osittain epäselvä 0 %

Rooli on melko selkeä 100 %

Rooli on täysin selkeä 0 %

Rooli on sama kuin muille ryhmille. 0 %

4.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa vastaustanne ja kuvailla tarkemmin opiskelijahuollon roolin ja vaikutuksen pienryhmätoiminnassa.

Lisätietoja

Vastaukset

Uusimmat vastaukset 1

1 anonymous: Yleensä pienryhmissä olevat tarvitsevat myös kokonaisvaltaista ohjausta myös arki elämän haasteissa.

5.

Haasteet:

Minkälaisia haasteita erityisen tuen ryhmätoiminta on tuonut opiskelijahuollon työhön. Sijoita alla olevat haasteet siten, että ylinnä on eniten haasteita tuova ja alimmaisena on vähiten haasteita tuova.

Lisätietoja

1 Oppivelvollisuuden tuomat haasteet

2 Opiskelijoiden yksilölliset tarpeet

3 Opiskelija ei suostu ottamaan tukitoimia vastaan

4 Lisääntynyt tarve kysymykselle "Mitä tehdä, mikäli opiskelijan opiskelu ei edisty HOKSn mukaisesti"

5 Tukitoimien epäselvyys

- 6 Sidosryhmien yhteistyöhön liittyvät haasteet
- 7 Opiskelijoiden seurantaan liittyvät haasteet
- 8 Resurssien riittävyys

6.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa vastaustanne ja kuvailla tarkemmin pienryhmätoiminnan tuomia haasteita ja mahdollisuuksia opiskelijahuollon työhön. Voitte myös lisätä jonkin haasteen, mikä mahdollisesti puuttuu yllä olevasta listasta.

Lisätietoja

Vastaukset 1

Uusimmat vastaukset

1 anonymous: Välillä tuntuu, että opiskelijat eivät saa riittävä ja eriytettyä pedagogista tukea. Resurssit eivät kaikissa taloissa tue riittävä tukiverkostoa. Ammatillisia ohjaajia tulisi olla lisää ja erityisopettajilla kunnon resurssit. Yhteistyö opiskeluhuollon kanssa tukee kokonaisvaltaista tukemista

7.

Mahdollisuudet:

Tässä kysymyksessä tutkimme, mitä keskeisiä mahdollisuuksia pienryhmätoiminnan uutuus tuo opiskelijahuollon työhön.

Lisätietoja

- Yksilöllisemmän tuen tarjoaminen (mahdollistaa entistä yksilöllisemmän ja kohdennetumman tuen tarjoamisen opiskelijoille) 2
- Tunne-elämän tukeminen: opiskelijahuolto voi tarjota tehokkaampia menetelmiä opiskelijoiden tunne-elämän tukemiseen, kuten vertaistuen, keskusteluryhmät ja tunnetaitojen harjoittamisen (
- Yhteistyön vahvistaminen: Pienryhmätoiminta edistää monialaista yhteistyötä opiskelijahuollon, opettajien, oppilaiden ja vanhempien välillä, luoden yhteisen ymmärryksen ja sitoutumisen opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseen (
- Monipuolisempi hyvinvoinnin edistäminen: pienryhmätoiminta laajentaa opiskelijahuollon työkalupakkia, tarjoten monipuolisempia ja luovempia keinoja opiskelijoiden tukemiseen (
- Positiivisen ilmapiirin rakentaminen: Pienryhmätoiminnan avulla opiskelijahuolto voi olennaisesti vaikuttaa koulun tai oppilaitoksen oppimisympäristön ilmapiirin parantamiseen, luomalla turvallisen, tukevan ja myönteisen yhteisön (

8.

Yhteistyö opettajien kanssa:

Pyrimme selvittämään, miten opiskelijahuollon yhteistyö opettajien kanssa on kehittynyt pienryhmätoiminnan myötä?

Lisätietoja

Yhteistyö on monipuolistunut	0
Yhteistyö on tiivistynyt	2
Yhteistyö ei ole merkittävästi muuttunut	0
Yhteistyössä on haasteita, mutta asia etenee.	0
Yhteistyö ei toimi	0

9.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa vastaustanne ja kuvailla tarkemmin, miten yhteistyö opettajien kanssa on kehittynyt tai mitä kehitysmahdollisuuksia näette.

Lisätietoja

Vastaukset 1

1 anonymous:

Jos avuntarvitsijat ovat kohdennetusti pienryhmissä, niin opiskeluhuollon on helpompi tehdä yhteistyötä ja kuulla avun tarpeesta. Jotkut opiskelijat ovat olleet koko peruskoulun pienryhmissä ja toisella asteella joutuvat isoihin ryhmiin niin se voi olla joillekin opiskelijoille shokki. Tukitoimet pitäisi olla samat koko koulu polun ajan.

10.

Tukitoimien kehittäminen:

Tässä kysymyksessä keskitymme tukitoimiin ja menetelmiin, joita olette kehittäneet tukemaan opiskelijoita pienryhmätoiminnan aikana.

Merkitse kolme merkittävintä.

Lisätietoja

Selkeämmät henkilökohtaiset tukisuunnitelmat	2
Selkeämmät ryhmämuotoiset tukitoimet	1
Olemassa olevien resurssien parempi hyödyntäminen ja niiden puitteissa tukeminen.	0
Uusien tukimuotojen suunnittelu	2
Moniammatillinen tiimityö ryhmän tukemiseksi.	1

11.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa vastaustanne ja kuvailla tarkemmin, millaisia tukitoimia ja menetelmiä olette kehittäneet tai aiotte kehittää tukemaan opiskelijoita pienryhmätoiminnan aikana.

Lisätietoja

Vastaukset 1

Uusimmat vastaukset

1 anonymous: Ei riitä, että tehdään hienoja suunnitelmia, vaan myös tuen tulee näkyä käytännön opiskelussa"

12.

Opiskelijahuollon rooli uudessa oppivelvollisuudessa:

Haluamme ymmärtää, miten uusi oppivelvollisuus on vaikuttanut rooliinne opiskelijahuollossa, erityisesti pienryhmätoiminnan yhteydessä.

Rooli on vahvistunut ja/tai lisääntynyt	1
Ei muutosta roolissa	0
Rooli on heikentynyt	0
Ei ole kokemusta uudesta oppivelvollisuudesta, verrattuna ennen oppivelvollisuutta	1

13.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa vastaustanne ja kuvailla tarkemmin, miten uusi oppivelvollisuus on vaikuttanut rooliinne ja toimintaanne opiskelijahuollossa pienryhmätoiminnan yhteydessä.

Vastaukset 0

Uusimmat vastaukset

14.

Tuen riittävyys:

Riittävätkö mielestäsi oppivelvollisuuden myötä pienryhmän tukeen tarkoitetut resurssit

Lisätietoja

Resurssit ovat täysin riittämättömät 0 %

Resursseissa on riittämättömyyttä 50 %

Ei ongelmaa 0 %

Resurssit ovat hyvät 50 %

Resurssit ovat erinomaiset 0 %

15.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa vastaustanne ja kuvailla tarkemmin, mitä haasteita ja mahdollisuuksia uusi oppivelvollisuus on tuonut mukanaan opiskelijahuollon näkökulmasta.

Lisätietoja

Vastaukset 1

Uusimmat vastaukset

1 anonymous:

Joissain koulutaloissa pienryhmä tai erityisopetuksen resurssi on riittämätön. Apua tarvitaan, mutta käytännössä opiskelijaa ei tueta riittävästi

16.

Tuen tarpeet ja toiveet:

Haluamme tietää, millaisia tukitoimia näkisitte pienryhmätoiminnassa tarpeellisina.

Laita nyt alla olevat kohdat mielestäsi tärkeysjärjestykseen siten, että tärkein on ylimpänä ja vähiten tärkeä on alin.

Lisätietoja

1 Enemmän yksilöllistä ohjausta: Henkilökohtainen tuki ja neuvonta, joka auttaa opiskelijaa heidän erityistarpeidensa ja tavoitteidensa saavuttamisessa.

2 Digitaalisen oppimisen työkalut: Tarjoamalla pääsy edistyneisiin digitaalisiin oppimisalustoihin ja työkaluihin, jotka parantavat etäopetuksen ja itsenäisen opiskelun kokemusta.

3 Joustavat ryhmäkoot: Mahdollistaa pienemmät ryhmäkoot, jotta opiskelijat voivat osallistua mukavammin ja tehokkaammin.

4 Lisääntyneet resurssit ja materiaalit: Tarjoaa ryhmäopetusta laajemman valikoiman opetusmateriaaleja, kuten kirjoja, artikkeleita ja verkko-opetuksen työkaluja, jotka tukevat opiskelijoiden oppimista.

5 Mentorointi ja vertaistuki: Järjestään mentorointiohjelmia, vertaistukiryhmiä, sekä kahdenkeskisiä keskusteluja, joissa nuorisotyöntekijät voivat jakaa kokemuksiaan ja neuvojaan, sekä olla siltana koulun ja opiskelijan välillä

6 Työpajatutustumiset: Järjestään erikoistyöpajoja tai vierailuja eri alojen koulutuksiin, jotka ovat saman koulutuksen järjestäjän järjestämiä

7 Sosiaalisen ja emotionaalisen tuen palvelut: Tarjoa palveluja, kuten neuvontaa ja stressinhallintaa, jotka auttavat opiskelijoita käsittelemään henkilökohtaisia ja opiskelun haasteita.

17.

Avoin kysymys: Kerro nyt, miten omasta mielestäsi olisi järkevintä toteuttaa yllä olevan listan tärkein tukimuoto pienryhmässä opiskelijoille (voit toki kertoa myös lisää)

Lisätietoja

Vastaukset 2

Uusimmat vastaukset

1 anonymous: *Opiskelijan tulee pystyä siirtymään pienryhmään joustavasti ja myös takaisin isoon ryhmään. Yksilöllinen polku tulee mieltää tarkasti*

2 anonymous: *Yksilöllinen ohjeistus*

18.

Avoin kysymys: JOS listalla ei ollut mielestäsi tärkeintä tukikeinoa, joka olisi mielestäsi paras keino tukea opiskelijaa, kirjoita alle mielestäsi keskeisin ja tärkein tukikeino, jota odotat pienryhmältä.

Lisätietoja

Vastaukset 2

Uusimmat vastaukset

1 anonymous: Mikäli opiskelijalla ei ole valmiuksia opiskella edes pienryhmässä hänelle tulee tarjota paikka opiskella ja kehittää opiskelunvalmiuksia. Tämä siirtyminen tulee pystyä tekemään nopeasti.

2 anonymous: henkilökohtainen suunnittelu

19.

Näettekö paremmaksi vaihtoehdoksi monialaisen pienryhmän vai alakohtaisen pienryhmän

* Monialaisessa ryhmässä yhteen pienryhmään kokoontuu monista eri koulutuksista opiskelijoita.

* Alakohtaisessa ryhmässä kokoontuu yhden koulutusalan opiskelijat alakohtaiseen pienryhmään.

Lisätietoja

Monialainen 0

Alakohtainen 2

20.

Miten nykyinen pienryhmätoiminta toimii'

Arvioi asteikolla 1–10, kuinka hyödyllisenä pidät nykyisen pienryhmätoiminnan mahdollisuutta tukea opiskelijoiden oppimista ja motivaatiota.

1 tarkoittaa "Erittäin hyödytöntä" ja 10 tarkoittaa "Erittäin hyödyllistä".

Voit valita minkä tahansa numeron väliltä 1-10 ilmaistaksesi mielipiteesi.

Lisätietoja

Markkinoijat 1

Passiiviset 1

Kritisoijat 0

21.

Pienryhmätoiminnan hyödyllisyys opetuksessa:

Arvioikaa asteikolla 1–10, kuinka hyödyllisenä pidätte nykyistä pienryhmätoimintaa oppilaitoksen opetuksen näkökulmasta.

1 tarkoittaa "Erittäin hyödytöntä", 10 tarkoittaa "Erittäin hyödyllistä".

Lisätietoja

Keskimääräinen arvio 8,5

22.

Pienryhmätoiminnan yleinen hyödyllisyys kouluyhteisölle:

Arvioikaa asteikolla 1–10, kuinka hyödyllisenä te kokonaisuutena pidätte pienryhmätoimintaa koulunne arjessa, kun otetaan huomioon kokonaisvaltainen katsanto, opiskelijoiden ja opettajien hyvinvoinnissa ja resurssien hallinnassa jne.

1 tarkoittaa "Ei lainkaan hyödyllinen", 10 tarkoittaa "Äärimmäisen hyödyllinen". Huomioikaa vastauksessanne kaikki näkökulmat: opetuksen laatu, opiskelijoiden hyvinvointi, resurssien käyttö ja koulun tavoitteiden saavuttaminen.

Lisätietoja

Keskimääräinen arvio 9,00

23.

Tähän viimeiseen kenttään voit kertoa avoimesti lisää ajatuksia, koskien erityisen tuen ryhmää.

Voit myös jättää nimesi ja ryhmäsi tiedot, jotta voin olla tarvittaessa yhteydessä. Kiitos!

Lisätietoja

Vastaukset 2

Uusimmat vastaukset

1 anonymous: Pienryhmätoimintaa tulee edelleen kehittää, koska tarve tulee kasvamaan entisestään tulevina vuosina

2 anonymous: Erityisentuen oppilaita tulee nyt jo paljon ja jatkossa vielä enemmän. Toisen asteen koulutuksen tulee pystyä tarjoamaan tukea yksilöllisesti ja niin että kenenkään opiskelu ei pääty sen takia, että putoaa kärryiltä. Jos on opiskellut pienryhmässä koko

peruskoulun, tulee myös toisella asteella olla tarjolla riittävästi tukitoimia, jotta opiskelija kokee opiskelussa itsensä tärkeäksi.

Liite 4. Erityisen tuen ryhmän toiminnan arviointi Ammatti-instituutin johdon näkökulmasta

Vastaukset	Keskimääräinen vastaamisaika
2	23:57

Tarkastele tuloksia

Avaa Excelissä

1.

Aluksi; Kuinka hyvin tunnette Turun ammatti-instituutin Peltolassa järjestettävää pienryhmätoimintaa

Lisätietoja

Kyllä, tunnen hyvin	1
Tiedän, mutta en tunne.	1
En ole tietoinen kyseisen ryhmän toiminnasta	0

2.

Resurssien Hallinta:

Tässä kysymyksessä keskitymme resurssien jakamiseen pienryhmätoiminnan tukemiseksi. Haluaisin tietää resurssien määrän tässä prosessissa, tällä hetkellä.

Lisätietoja

Erittäin hyvät resurssit - Laaja Tuki: Resurssit ovat erinomaiset, tarjoten laajan tuen uudelle hivenen tuntemattomalle ryhmälle.	0
Hyvät resurssit - Joustava tuki: Resurssit ovat hyvät ja joustavat, mahdollistaen tuen myös uudelle, vielä hivenen tuntemattomalle ryhmälle.	0
Juuri täsmälliset resurssit - Varauksellinen Tuki: Resurssit ovat juuri riittävät, mutta ne eivät anna liikkumavaraa uuden, vielä hivenen tuntemattoman ryhmän tukemiseen, mutta antavat mahdollisuuden toiminnan jatkumiselle.	1
Tyydyttävät resurssit - Epävarma Tulevaisuus: Resurssit ovat tyydyttävät perustoiminnoille, mutta eivät tarjoa varmuutta uuden ryhmän tulevaisuuden tarpeisiin.	1
Riittämättömät resurssit - Epävarma Tilanne: Resurssit ovat selvästi riittämättömät tuen tarjoamiseen uudelle ryhmälle, jonka tarkkaa tarvetta ei vielä tunneta	0

3.

Avoin kysymys: voitte täydentää yllä olevaa vastaustanne kertomalla tarkemmin resursseista uuden pienryhmätoiminnan tukemiseksi? Erityisesti haluaisin kuulla, miten olette kohdentaneet resursseja nykyisessä tilanteessa, ja mitkä ovat olleet suurimmat haasteet tässä prosessissa

Lisätietoja

Vastaukset 1

Uusimmat vastaukset

1 anonymous:

Kun en ole ko. koulutusyksikössä en tunne tarkemmin resurssointia tähän ja onko kyseessä nyt pilotti ja tarkoitus kehittää mallia tulevaisuudessa?

4.

Vaikutus koulun yleiseen toimintaan:

Tämä kysymys keskittyy siihen, miten te näette, että pienryhmätoiminnan käyttöönotto on vaikuttanut oppilaitoksen yleiseen toimintaan ja opiskelijakokemukseen.

Lisätietoja

Positiivinen vaikutus koulumme toimintaan	0
Parantanut koulumme toimintaa	0
Ei merkittävää vaikutusta	1
Haasteita koulun toimintaan	0
Negatiivinen vaikutus koulun toimintaan	0
Vaikutukset vielä arvioimatta	1

5.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa vastaustanne ja kuvailla tarkemmin, miten pienryhmätoiminta on vaikuttaa koulunne yleiseen toimintaan ja opiskelijakokemukseen, tai miten odotatte sen vaikuttavan.

Lisätietoja

Vastaukset 1

Uusimmat vastaukset

1 anonymous: *Jos opiskelijat eivät ole keskeyttäneet, on positiivinen tulos, mutta laajempaa arviointia ei vielä ole.*

6.

Tulevaisuuden suunnitelmat ja kehitys:

Kuinka olette suunnitelleet pienryhmätoiminnan kehittämistä tulevaisuudessa. Laita rasti siihen kohtaan, joka alla olevista väittämistä kuvaavat parhaiten nykyhetkeä, ottaen huomioon mahdolliset muutokset ja kehitysnäkemykset.

Lisätietoja

Selkeät kehityssuunnitelmat: Meillä on selkeät ja yksityiskohtaiset suunnitelmat pienryhmätoiminnan kehittämiseksi ja laajentamiseksi, jotka ovat jo alkanet.	0
Selkeät kehityssuunnitelmat: Meillä on selkeät ja yksityiskohtaiset suunnitelmat pienryhmätoiminnan kehittämiseksi ja laajentamiseksi, joita ei ole vielä aloitettu	0
Alustavat suunnitelmat: Meillä on suunnitelmia, mutta ne ovat vielä alustavia ja vaativat tarkempaa hiomista	2
Jatkuva kehitystyö: Kehitystyö on jatkuvaa, ja pyrimme mukautumaan jatkuvasti muuttuviin tarpeisiin ja tilanteisiin.	0
Ei erityisiä suunnitelmia: Tällä hetkellä meillä ei ole erityisiä suunnitelmia pienryhmätoiminnan kehittämiseksi tai laajentamiseksi	0
Palautteeseen reagoiva kehitystyö: Kehitystyömme perustuu saamaamme palautteeseen, ja teemme muutoksia tarpeen mukaan.	0

7.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa vastaustanne ja kuvailla tarkemmin, mitä suunnitelmia ja strategioita teillä on pienryhmätoiminnan kehittämiseksi ja laajentamiseksi tulevaisuudessa.

Lisätietoja

Vastaukset 1

Uusimmat vastaukset

1 anonymous: *Tätä tullaan varmasti edistämään tuen ja ohjauksen strategian toteuttamisessa Tain tasoisesti, Peltolan osalta en osaa ottaa kantaa siellä lähijohdon ajatuksiin.*

8.

Yhteistyö ja verkostoituminen:

Haluun tietää, miten olette, työskentelette muiden koulujen, oppilaitosten ja ulkopuolisten tahojen kanssa pienryhmätoiminnan kehittämisessä ja toteutuksessa.

Lisätietoja

Aktiivinen yhteistyö ja verkostoituminen	0
Jonkin verran yhteistyötä	0
Ei ole ollut yhteistyötä	1
Yhteistyön kehittäminen suunnitteilla	1
Konseptin valmistuttua, aktiivinen yhteistyö ja verkostoituminen	0

9.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa vastaustanne ja kuvailla tarkemmin, millaista yhteistyötä ja verkostoitumista olette tehneet tai suunnittelette tekevänne muiden tahojen kanssa pienryhmätoiminnan kehittämiseksi ja toteutuksessa.

Lisätietoja

Vastaukset 1

Uusimmat vastaukset

1 anonymous: Laatia oppimisen tukeen hankkeessa lähdetään benchmarkaamaan eri oppilaitosten tuen toteutuksia ja kehitetään Tain malleja.

10.

Palaute ja arviointi:

Tämä kysymys keskittyy siihen, miten arvioitte ja keräätte palautetta pienryhmätoiminnan vaikutuksista ja tehokkuudesta, ja miten tämä tieto ohjaa päätöksentekoa ja toiminnan kehittämistä

Lisätietoja

Säännöllinen arviointi	0
Epäsäännöllinen tai satunnainen arviointi	1
Ei systemaattista arviointia	0
Kehittämässä arviointimenetelmiä	1

11.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa vastaustanne ja kuvailla tarkemmin, miten arvioitte pienryhmätoiminnan vaikutuksia ja tehokkuutta, miten keräätte palautetta ja miten nämä tiedot vaikuttavat päätöksentekoonne ja toiminnan kehittämiseen.

Lisätietoja

Vastaukset 1

Uusimmat vastaukset

1 anonymous: Nyt mittarit pitkälti Tain tasoisia, pitää päästä vähintään yksikkö, ehkä alakohtaiseenkin mittaritietojen kokoamiseen, analysointiin ja käyttöön kehittämisen perusteena. Mukana myös alkaneissa hankkeissa.

12.

Ryhmä koko

Millaisen ryhmänkoon näette olevan sopiva yhdelle pienryhmälle, siis sille määrälle, joka on kirjoilla yhdessä ryhmässä, ottaen huomioon, että kaikki kyseisen ryhmän opiskelijat eivät tule käymään aktiivisesti joka päivä, sekä sen, että opettajalla tulee olla aikaa myös näille, jotka eivät käy koulussa.

Lisätietoja

pienet ryhmät, max 6 opiskelijaa / opettaja	1
keskikokoiset ryhmät, 10–12 opiskelijaa / opettaja	1
Isot ryhmät ja enemmän opettajia, sekä ohjaajia ryhmää kohden. n. 20 opiskelijaa.	0
Asia ei suoraan kuulu toimenkuvaani.	1

13.

Avoin kysymys: Voitte täydentää yllä olevaa vastaustanne ja kuvailla tarkemmin, miksi näette kyseisen ryhmäkoon sopivaksi tai voitte kirjoittaa jonkin muun vaihtoehdon.

Lisätietoja

Vastaukset 1

1 anonymous: Kun selvitin asiaa Speciasta, on heillä n 12, mutta opettaja ei ole yksin, vaan mukana ohjaaja ja joissakin tapauksissa myös koulunkäynnin ohjaaja, jos vaikeita oppimisen haasteita.

14.

Keinot

Kertokaa lyhyesti, mitkä keinot näette keskeisiksi asioiksi pienryhmän toiminnan kannalta, jotta pienryhmä voi tukea parhaalla mahdollisella tavalla putoamisvaarassa olevaa opiskelijaa.

Lisätietoja

Vastaukset 2

- 1 anonymous: *Oppimisen eteneminen oppijoiden tason ja oppimiskyvyn mukaan, eriyttäminen suurissa ryhmissä todella vaikeaa. Pienten tavoitteiden ja onnistumisten kautta motivaation syntymisen tukea, vahvistaa itseluottamusta. Jossain vaiheessa valmiudet siirtyä takaisin suuremman ryhmän mukaan?*
- 2 anonymous: *Yksilöllinen opetus mielekkäässä oppimisympäristössä. Opetus pyritään järjestämään HOKSin teon yhteydessä selvitettyjä oppimisvaikeuksia tukevaksi.*

15.

Tuen tarpeet ja toiveet:

Haluun tietää, millaisia tukitoimia näkisitte pienryhmätoiminnassa tarpeellisina.

Laita nyt alla olevat kohdat mielestäsi tärkeysjärjestykseen siten, että tärkein on ylimpänä ja vähiten tärkeä on alin.

Lisätietoja

- 1 Joustavat ryhmäkoot: Mahdollistaa pienemmät ryhmäkoot, jotta opiskelijat voivat osallistua mukavammin ja tehokkaammin.
- 2 Sosiaalisen ja emotionaalisen tuen palvelut: Tarjoa palveluja, kuten neuvontaa ja stressinhallintaa, jotka auttavat opiskelijoita käsittelemään henkilökohtaisia ja opiskelun haasteita.
- 3 Enemmän yksilöllistä ohjausta: Henkilökohtainen tuki ja neuvonta, joka auttaa opiskelijaa heidän erityistarpeidensa ja tavoitteidensa saavuttamisessa.
- 4 Mentorointi ja vertaistuki: Järjestään mentorointiohjelmia, vertaistukiryhmiä, sekä kahdenkeskisiä keskusteluja, joissa nuorisotyöntekijät voivat jakaa kokemuksiaan ja neuvojaan, sekä olla siltana koulun ja opiskelijan välillä
- 5 Lisääntyneet resurssit ja materiaalit: Tarjoaa ryhmäopetusta laajemman valikoiman opetusmateriaaleja, kuten kirjoja, artikkeleita ja verkko-opetuksen työkaluja, jotka tukevat opiskelijoiden oppimista.
- 6 Työpajatutustumiset: Järjestään erikoistyöpajoja tai vierailuja eri alojen koulutuksiin, jotka ovat saman koulutuksen järjestäjän järjestämiä
- 7 Digitaalisen oppimisen työkalut: Tarjoamalla pääsy edistyneisiin digitaalisiin oppimisalustoihin ja työkaluihin, jotka parantavat etäopetuksen ja itsenäisen opiskelun kokemusta.

16.

Avoin kysymys: Kero nyt, miten omasta mielestäsi olisi järkevin toteuttaa yllä olevan listan tärkein tukikeino pienryhmän opiskelijalle (saa toki kertoa enemmänkin).

Lisätietoja

- 1 anonymous: Tutkimuksien mukaan parhaita tuloksia tulee, kun esim. opettajan lisäksi erityisope ja/tai ohjaaja mukana opetuksessa ja pystytään huomioimaan yksilölliset tuen tarpeet paremmin. Erityisopetus ei saisi olla ns. koppi tukea yksittäisille opiskelijoille, vaan ryhmässä tukemista. Samalla myös opettajat oppivat, millaisia asioita opetuksessa tulisi ottaa huomioon, kun tuen tarpeita. Erityisopettajan vertaistuki opettajille näissä asioissa.
- 2 anonymous: Ryhmässä tulisi olla kaksi opettajaa, tai opettaja sekä ammatillinen ohjaaja. Kenties apuna voisi käyttää myös sosiaalialan opiskelijoita.

17.

Avoin kysymys: JOS listalla ei ollut mielestäsi tärkeintä tukikeinoa, joka olisi mielestäsi paras keino tukea opiskelijaa, kirjoita alle mielestäsi keskeisin ja tärkein tukikeino, jota odotat pienryhmältä.

Vastaukset 2

- 1 anonymous: *Jokaisen oppijan aito kohtaaminen ja aikaa siihen. Luottamuksen syntyminen vie aikaa. Kontaktien pysyvyys.*
- 2 anonymous: *Listalla oli tärkein tukikeino, joten tämän ei pitäisi olla pakollinen kysymys.*

18.

Pienryhmätoiminnan hyödyllisyys opetuksessa:

Arvioikaa asteikolla 1–10, kuinka hyödyllisenä pidätte nykyistä pienryhmätoimintaa opetuksen näkökulmasta.

1 tarkoittaa "Erittäin hyödytöntä" ja 10 tarkoittaa "Erittäin hyödyllistä".

Voit valita minkä tahansa numeron väliltä 1-10 ilmaistaksesi mielipiteesi.

Lisätietoja

Markkinoijat 1
Passiiviset 0
Kritisoijat 1

19.

Pienryhmätoiminnan hyödyllisyys oppilaitoksen toimintaan ja strategiaan: Arvioikaa asteikolla 1–10, kuinka hyödyllisenä pidätte pienryhmätoimintaa ja sen jatkuvaa kehittämistä koulunne toiminnan ja strategisten tavoitteiden kannalta. 1 tarkoittaa "Ei lainkaan hyödyllinen", 10 tarkoittaa "Äärimmäisen hyödyllinen"

Lisätietoja

Keskimääräinen arvio 8.50

20.

Pienryhmätoiminnan yleinen hyödyllisyys kouluyhteisölle:

Arvioikaa asteikolla 1–10, kuinka hyödyllisenä te kokonaisuutena pidätte pienryhmätoimintaa koulunne arjessa, kun otetaan huomioon kokonaisvaltainen katsanto, opiskelijoiden ja opettajien hyvinvoinnissa ja resurssien hallinnassa jne. 1 tarkoittaa "Ei lainkaan hyödyllinen", 10 tarkoittaa "Äärimmäisen hyödyllinen".

Huomioikaa vastauksessanne kaikki näkökulmat: opetuksen laatu, opiskelijoiden hyvinvointi, resurssien käyttö ja koulun tavoitteiden saavuttaminen.

Lisätietoja

Keskimääräinen arvio 9.00

21.

Toisen asteen tuen strategiaan 2024 - 20230

Seuraavat / viimeiset kysymykset pohjautuvat Toisena asteen tuen strategian 2024 -20230. Avoin kysymys: Kertokaa lyhyesti, mitkä keinot näette keskeisiksi asioiksi kyselyssä tarkoitetun pienryhmän toiminnan kannalta, jotta pienryhmä voi tukea parhaalla mahdollisella tavalla putoamisvaarassa olevaa opiskelijaa.

Tällä kysymyksellä viitataan kohtaan, jossa kyselytuloksena on mainittu, että Turun toisen asteen opiskelijoista yli 40 % vastasi kokevansa vaikeuksia oppimistaidoissa.

Lisätietoja

Vastaukset 2

1 anonymous: Mahdollisuudet edetä oppijan tason mukaisesti ja tukea koko pienryhmää etenemisessä.

2 anonymous: Toisen asteen koulutukseen tullessa pitäisi olla perusasiat, myös oppimistaidot, kohtuullisesti hallussa...

22.

Toisen asteen tuen strategiaan 2024–2030

Avoin kysymys; Opetushallitus on kiinnittänyt huomioita erityisen tuen tarpeen lisääntymiseen. Taustalta löydetty on monia syitä ja yksi merkittävistä syistä oli mielenterveyden ongelmat.

Miten näette, että pystymme oppilaitoksena konkreettisesti parhaiten tukemaan nuorien mielenterveysongelmia?

Vastaukset 2

1 anonymous: Kohdataan opiskelijat aidosti, ollaan heistä kiinnostuneita, tehdään tiivistä yhteistyötä opiskeluhuollon kanssa.

2 anonymous: Asia ei suoraan kuulu toimenkuvaani.

23.

Toisen asteen tuen strategiaan 2024–2030

Ote strategiasta:

Kun poissaolot toistuvat tai jatkuvat tai kun opinnot eivät etene, opiskelija ohjataan varhaisen tukemisen keskusteluun (VARTU). Monialainen yksilökohtainen opiskeluhuolto (MAR) voi olla tarpeellista opiskelijan tuen tarpeen selvittämiseksi ja opiskeluhuollon tuen järjestämiseksi. Jos opiskelija ei ota tukitoimia vastaan tai tukitoimista huolimatta opinnot eivät etene, vastuuopettaja ohjaa opiskelijan tehostetun tukemisen keskusteluun (TEHO) koulutuspäällikön kanssa.

Kysymys, mikä on parhaaksi katsomasi toimi tämän jälkeen, jos ja kun opinnot eivät etene edelleenkään HOKS:n mukaisesti, ja tiedämme, että TUVA-ryhmässä on usein täyttä.

Lisätietoja

Vastaukset 2

Uusimmat vastaukset

1 anonymous: Ensinnäkin pitää muistaa, että teho ei ole rankaisu keskustelu vaan tuki keskustelu! Siinä tulisi miettiä ratkaisuja, jotka esim. vaativat lisää resurssia tai muutoksia suunnitelmiin, joissa koulutuspäällikkö lopulta päättää tai tekee päätöksen. Joissakin tilanteissa ratkaisu voi olla esim. lisäopetusta, pajatyo-skentelyä, mahdolliset määräaika-oppivelvollisuuden keskeytykset, jos kunto niin huono, etteivät muut toimet auta jne.

2 anonymous: Asia ei suoraan kuulu toimenkuvaani.

24.

Toisen asteen tuen strategiaan 2024–2030

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Erityinen tuki voimavaraksi. Arviointi ammatillisen koulutuksen erityisestä tuesta 2021) toteutti vuosina 2020–2021 ammatillisen koulutuksen erityisen tuen arvioinnin, jossa kerättiin tietoa erityisen tuen järjestelyistä sekä niiden toimivuudesta. Arvioinnissa annettiin seuraavat kehittämissuositukset:

Järjestä alla olevat kyselyssä annetut kehittämiskohteet siten, että ylhäällä on mielestäsi tärkein kehityskeino ja alimmaisena on vähiten tärkeä.

Lisätietoja

- 1 Erityisen tuen suunnitelmallisuutta sekä henkilöstön keskinäistä työnjakoa ja yhteistyötä tulee kehittää.
- 2 Riittävät resurssit erityiseen tukeen tulee varmistaa ja resurssien kohdentumista selkeyttää.
- 3 Erityisen tuen muotoja, toteutusta ja tuen vaikuttavuuden arviointia on kehitettävä
- 4 Erityisen tuen suunnittelua tutkinnon osittain tulee kehittää ja opetus- ja ohjaushenkilöstön välistä tiedonkulkua parantaa.
- 5 Henkilöstön osaamista erityisessä tuessa tulee vahvistaa.
- 6 Erityiseen tukeen liittyvää nivelvaiheyhteistyötä ja moniammatillista yhteistyötä tulee kehittää
- 7 Soveltuvien työpaikkojen saatavuutta, työpaikkaohjaajien perehdyttämistä ja opiskelijoiden tukea työelämässä oppimisen aikana tulee kehittää.
- 8 Osaamisen arvioinnin mukauttamisen ja ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamisen käytäntöjä tulee selkeyttää.
- 9 Tuen tasojen ja muotojen rajapintoihin tarvitaan selkeyttä
- 1 Tuen tarpeiden tunnistamista on kehitettävä jatkuvan haun kautta tulevien opiskelijoiden 0 osalta ja ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa

25.

Toisen asteen tuen strategiaan 2024–2030

OPVA-toteutukset voidaan suunnitella suoraan ryhmien toteutuksiin tai esimerkiksi pajamuotoisina toteutuksina, jolloin toteutuksiin voi osallistua opiskelijoita eri ryhmistä. Oleellista on, että OPVA-opetus henkilökohtaisesti ja ryhmämuotoisissakin toteutuksissa opiskelija osallistuu vain niihin OPVA-sisältöihin, joille hänellä on henkilökohtainen tarve. OPVA-opiskelu voi olla joko koko- tai osa-aikaista.

Kysymys:

Näkeekö koulun johto yhdistävänsä pienryhmätoiminnan ja OPVA:n (ohjaava ja palveleva opetus ja ohjaus) osaksi toisen asteen tuen strategiaa vuosille 2024–2030, ottaen huomioon OPVA:n henkilökohtaistamisen tarpeen ja mahdollisuuden toteuttaa opetus sekä ryhmämuotoisesti että pajamuotoisesti, jotta opiskelijat voivat osallistua juuri heille tarpeellisiin sisältöihin? Perustele lyhyesti keskeiset näkemyksesi.

Vastaukset 2

1 anonymous:

Opva tulee olemaan yksi tuen toteuttamisen muoto, näitä tarvitaan erilaisia, koska myös opiskelijoiden tarpeet hyvin moninaiset.

Esim. Opva, tuva, lisäopetus/tukiopetus, erityisopetus, erilaiset oppimisympäristöt.

2 anonymous: Asia ei suoraan kuulu toimenkuvaani.

26.

Toisen asteen tuen strategiaan 2024–2030

Otteet strategiasta:

Tavoite: 1) Hyvän ohjauksen kriteerien mukaan ohjaus huomioi oppijan kokonaistilanteen, on oppijälähtöistä ja vuorovaikutteista, saavutettavaa ja monikanavaista. Lisäksi se on monialaista yhteistyötä, yhdenvertaista, tasa-arvoista ja eettisesti kestävä. Hyvä ohjaus tukee siirtymävaiheen yhteistyötä, urasuunnittelutaitoja ja edistää vaikuttavaa työelämäyhteistyötä

Tavoite 2) Onnistuneessa opiskelijan ohjauksessa hyödynnetään laajasti yhteistyötä ja moniammatillista ohjausasiantuntuutta.

Toive 1) Opiskelijoiden taholta koettiin, että opettajilla oli liian vähän aikaa yksittäisten opiskelijoiden tukemiseen, ohjaamiseen ja yksilölliseen kohtaamiseen, sekä kysymiseen "mitä sulle kuuluu".

Toive 2) Matalan kynnyksen tukipalvelut, jotka mahdollistavat reagoimisen nopeasti ja joustavasti opiskelijan tuen tarpeisiin, mainittiin vastauksissa toistuvasti.

Kysymys: Vastaa lyhyesti, mutta selkeästi; Mikä on mielestäsi konkreettisesti paras keino parantaa nämä strategiassa kohdanneet epäkohdat, jotka korostuvat etenkin ko. pienryhmän opiskelijoiden kohdalla

Vastaukset 2

1 anonymous: Opettajilla tulisi olla aikaa kohdata opiskelijat, tämä vaihtelee hyvin paljon eri aloilla. Toisissa toteutukset ovat pitkälti saman opettajan tai muutaman opettajan tiimissä, kun taas toisilla aloilla on joka tunti vaihtuva opettaja, joilla etenkään ei ole aikaa tutustua opiskelijoihin.

2 anonymous: Asia ei suoraan kuulu toimenkuvaani.

27.

Tähän viimeiseen kenttään voit kertoa avoimesti lisää ajatuksia, koskien erityisen tuen ryhmää.

Voit myös jättää nimesi ja yhteystiedot, jotta voin olla tarvittaessa yhteydessä. Kiitos!

Vastaukset 2

1 anonymous: (haastateltavan nimi)

2 anonymous: -

Liite 5. Haastattelukysymykset opiskelijoille

Aihe oppimiskokemukset, tukimuoto ja motivaatio

1. Erityisen tuen ryhmän vaikutus oppimiskokemukseen:

"Miten koet erityisen tuen ryhmän vaikuttaneen oppimiskokemukseesi?"

äänite 11

Vastaus Opiskelijat:

Täällä on ihan mukava olla

3. Muutokset opiskelumotivaatiossa:

"Onko opiskelumotivaatiosi muuttunut erityisen tuen ryhmässä osallistumisen jälkeen?"

äänite 12

Vastaus: On muuttunut parempaan, opettaja on hyvä. Parempi motivaatio tulla kouluun ja saanut ajatuksen, ettei tarvitse tulla enää neljäntenä vuotena tekemään. Opiskelutoverit ovat mukavat ja mukavaa työskentelyä

2. Oman toiminnan muutokset:

"Oletko huomannut muutoksia omassa toiminnassasi erityisen tuen ryhmän aikana?"

äänite 13

Vastaus Opiskelijat: Ei ole ja toin en opiskelija koki muutoksen käytökseen, eikä ole enää häsläämistä, perseilyä ja säätämistä niin paljoa. kolmas opiskelija meinasi, että varmaankin juu on muuttunut

3. Kokemukset erityisen tuen ryhmän muutoksista:

"Millaisia muutoksia olet huomannut itsestäsi tai opiskelutavoistasi erityisen tuen ryhmän seurauksena?"

äänite 14

4. Suhtautuminen opettajiin:

"Onko suhtautumisesi opettajia kohtaan muuttunut erityisen tuen ryhmän aikana? Miten?"

äänitteet: 15 ja 16

Vastaus opiskelijat:

On muuttunut, olet parempi kuin muut opettajat ja sitä kautta oppinut arvostamaan opettajia. Muut opiskelijat vastasivat, että on samaa ovat samaa mieltä. Toinen opiskelija sanoi lisäksi, että sinä ja ammatillinen ohjaaja oli hyviä ja on siksi mukava tulla, eli on helpottanut koulun saapumista.

5. Tärkeimmät tukitoimet oppimiselle:

"Mitkä tukitoimet koet kaikkein tärkeimmiksi oppimisesi kannalta erityisen tuen ryhmässä?"

äänite 17

Vastaus opiskelijat: Keskiviikon etäpäivä oli tosi hyvä, niin jaksoi rytmittää koulunkäynnin, kun oli kaksi päivää koulussa yksi etänä ja taas kaksi koulussa, sitten olikin viikonloppu. Lisäksi tuntuu, että pienempi ryhmä on mukava, mukavat opiskelukaverit, mukava opettaja. Lisäksi opettaja huomioi meidät.

8. Toiveet tukitoimille:

"Onko jotain, mitä erityisesti toivoisit saavasi lisää tukea tai ohjausta erityisen tuen ryhmässä?"

äänite 18

Vastaus: opiskelijat: Etätehtävämahdollisuus takaisin. Tämä nykyinen järjestelmä tuntuu nyt hyvältä, enkä keksi mitään mitä tarvitsisi lisää.

9. Ei-toimivat tukitoimet:

"Onko jokin tukitoimi, joka ei ole mielestäsi toiminut odotetulla tavalla erityisen tuen ryhmässä? Voitko kertoa miksi?"

Äänite:19

Vastaus opiskelijat: Kuten äsken vastattiin, niin tällä hetkellä tuntuu et kaikki toimii, ei ole mitään mitä keksisi, että voisi olla paremmin.

10. Ryhmähenki erityisen tuen ryhmässä:

"Minkälainen ryhmähenki teillä on erityisen tuen ryhmässä, ja miten se eroaa muista ryhmistä tai luokista?"

Äänite 20

Vastaus Opiskelijat: Tämä on hyvä porukka, ja meillä on hyvä ryhmähenki. Eroa siten, että tää on pieni, niin tuntee kaikki silleen hyvin, ku isommassa porukassa voi olla, et on vähän vaikea tutustuu, et on vähän vieraita kaikki tai iso osa tai osa, täs tuntee kaikki. Se on hyvä asia.

1. Vertailu ryhmäopetukseen:

"Millä tavalla ryhmähenki tai opiskeluympäristö erityisen tuen ryhmässä poikkeaa ns. perusryhmäopetuksesta?"

äänite: 21

Vastaus opiskelijat: Tää on pieni ryhmä Ja sit sulla (opettaja) on meille enemmän aikaa ja kuuntelet, niin saa paremman käsityksen asioista, joita opetellaan, eli isossa ryhmässä on paljon enemmän opiskelijoita, niin opettaja ei pysty mitenkään kohtaamaan yhtä hyvin opiskelijaa.

2. Kokemus kouluyhteisön jäsenenä:

"Miten erityisen tuen ryhmä on vaikuttanut sinun kokemukseesi kouluyhteisön jäsenenä?"

äänite: 22

Vastaus opiskelijat: Kyllä isossakin ryhmässä oli kavereita, mut kuten jos sanottiin niin täs tuntee kaikki.

3. Erityisen tuen ryhmän rooli henkilökohtaisessa kehityksessä:

"Kuinka tärkeänä pidät erityisen tuen ryhmän roolia koulutuksesi ja henkilökohtaisen kehityksesi kannalta?"

Äänite 23

Vastaus opiskelijat: Opiskelija 1) Tää erityisen ryhmän pienryhmä avasi omia silmiä hyvin koulusta, että täällä ei kannata paljon häiriköidä tai silleen, että saa koulun suoritetuksi kolmessa vuodessa, ettei mene neljä vuotta.

Vastaus opiskelija 2) Kyllä tää oli silleen aika tärkeä, en mä varmaan olisi tuolla ryhmäopetuksessa enää kauan enää jaksanut, mä olisin vaan jäänyt kotiin tai jotain sellaista. Vastaus opiskelija 3) sama ku edellinen.

4. Erityisen tuen ryhmän kehittämisehdotukset:

"Onko sinulla ehdotuksia siitä, miten erityisen tuen ryhmätoimintaa voitaisiin kehittää vastaamaan paremmin opiskelijoiden tarpeita?"

Äänite 24

Vastaus opiskelijat: Ei ole mitään toivetta, et olisin voinut tehdä toisin. Keskiviikko etänä takas. Silloin sai nukkua pidempään ja tehtäviä sai tehdä omaan tahtiin, sitte ku oli keksiviikko etänä, niin oli voimia sitten loppuviikkoon. Tää on raskaampi, ku kaikki päivät koululla.

5. Erityisen tuen ryhmän vaikutus koulutuspolkuun:

"Miten erityisen tuen ryhmä on vaikuttanut koulutuspolkuusi tai näkemyksiisi tulevaisuuden suhteen?"

Äänite 25

Vastaus opiskelijat: Opiskelija 1) Kun joutui siihen keskusteluun ja siinä tuli mieleen, että oho loppuuko mun koulu nyt tähän, mutta sitten kun tuli tää mahdollisuus, että mä pääsenkin tähän ryhmään, niin tää olikin vähän niin kuin toinen mahdollisuus ja aloin miettimään, että tää koulu tarvis suorittaa ja mietin, että tän jälkeen, jos menisi jatko-opiskelemaan. Opiskelija 2) Täs on alkanut miettiä sitä omaa koulunkäyntiä ja, et ne työnantajatkin katsoo vissiin vähän, että miten on koulu suoritettu ja sitten tän jälkeen, kun pääsee takas siihen ryhmäopetukseen, niin tarvis sitte hoitaa se hyvin.

Ryhmiä yhteisestä päätelmästä luodut yhteiset kysymykset kaikille ryhmille

1.

Näkisittekö, että opiskelijoiden osallistuminen erityisen tuen ryhmätoiminnan yleiseen suunnitteluun ja toteutukseen voisi parantaa opiskelijoiden oppimiskokemusta ja koulutuspolun jatkumista?

Äänite 26

Vastaus opiskelijat: Vois se jotenkin auttaa, varmaankin joo. Silloin tulisi ehkä vähän oman näköistä juttua.

2.

Millaisia menetelmiä ja kanavia suosittellette opiskelijapalautteen keräämiseen erityisen tuen ryhmätoiminnasta, jotta heidän näkemyksensä ja tarpeensa voitaisiin ottaa huomioon tehokkaammin?

Äänite 27

Vastaus opiskelijat: Keskustelu, missä kysytään suoraan mitä tarkoitetaan ja mitä sil kysymyksellä haetaan.

3.

Millaisia keinoja kokisitte, että olisi hyvä käyttää opiskelijoiden koulunkäynnin motivointiin, jotta opiskelija kokisi koulun tukevan heitä, mikäli havaitaan, että opiskelijalla on haasteita koulupolun jatkumisessa?

Äänite 28

Vastaus opiskelijat: Ekaksi pitää kuulla sitä oppilasta, miltä siltä opiskelijasta tuntuu, mikä on kivaa ja mikä on pielessä, sen jälkeen keksiä siihen keinot, vaikka vaihtaa luokkaa tai tehtävien määrää voisi vaihdella, et antaa enemmän tai sitten vähemmän. Opiskelija 2) et tulisi kuulluksi. Täs erityisen tuen ryhmässä on tullut hyvin kohdatuksi.

Liite 6. Haastattelukysymykset opettajille

MINÄ: Tämän tilaisuuden haastattelun aiheet näette tuossa.

Ja nämä kaikki aiheet tulee oikeastaan ja kysymykset tulee sieltä, kun tein aiemmin nettikyselyyn.

Eli sen, silloin siellä, kun Google Forms-kysely, niin tämä haastattelu pohjautuu siihen, sekä kun meillä on tämmönen tuen ja ohjauksen strategia, lukio ja ammatillinen koulutus 2024–2030.

Siellä on tiettyjä asioita, jotka on tulleet esille. Nämä kysymykset pohjautuvat niihin.

Nämä eivät suoranlaisesti välttämättä hae tietoa tai juttua, vaan nämä täydentävät osa kysymyksistä tai jotain jo todettua ja laajentavat tai syventävät näkemystä.

Tässä kohtaa on itse kysymysten aiheet ja ensimmäiset viisi kohtaa tuolla on tämmöisiä ryhmäkohtaisia kysymyksiä, eli opettajille tarkoitettuja ja suunnattuja.

Ja sitten tämä kohta kuusi, niin siellä on kolme kappaletta yhteisiä kysymyksiä kaikille, eli kaikille ryhmille samat, eli niin koulujohtokunnalle, opettajille, oppilaishuollolle kuin sitten oppilaille, eli kaikilla on samat kysymykset olleet tässä kohtaa.

Ja kun mä pyydän vastaamaan, niin jokaisella teillä on jonkunnäköinen kokemus tai näkemys tästä opettamisesta, koska olette opettajia, niin sen takia. Ja ihan sen pohjalta näitä vastauksianne ei tarvitse miettiä, että onko tää nyt oikea tai virallinen tai joku muu vastaus, vaan ihan sen vastaatte, mitä kokee ja näette ja tunnette oikeaksi, joten tämän pohjalta lähdetään liikenteeseen.

Otetaan tuohon kohtaan nyt ensimmäinen kysymys ja lähdetään tuosta liikkeelle.

Eli opiskelijan valinta erityisen pienryhmiin.

Minä; Kysymys 1

Kuinka valitsette / mitkä tulisi olla ne kriteerit, jolla opiskelijat ohjataan erityisen tuen pienryhmiin?

Jos ei ole sitä kokemusta, niin sitten on toinen se, että mikä tulisi olla ne kriteerit, kun katsotaan sitä opiskelijaa siellä luokassa ja sitten mietitään sitä, että olisikohan tämä sinne.

Ja sen verran lisään vielä tässä näin, että mun on tuolta HAMKn taholta ohjeistettu, et mä en saa teitä niin sanotusti ohjata mitenkään.

Eli mitkä olivat sen kriteerit teidän mielestänne, kun te katsotte sitä ryhmää siihen, teidän nenänne edes.

Millaisilla ajatuksilla te valitsisitte, että tämä opiskelija voisi olla erityisen toimivia ryhmää sopiva?

Joo, sano vaan.

Vastaukset:

Opettaja

Mulla on pelkästään yhteisiä tutkinnon osia ja luokkaopetusta, niin siellä mun mielestä, jos olisi mahdollisuus päästä pienryhmään opiskelijoiden, niin se kriteeri pitäisi olla se, ettei siellä sen muun ryhmän mukana pärjää, ei pysty suoriutumaan niistä tehtävistä, mitä siellä on. Ja se vähäinen mahdollisuus, mitä mulla on eriyttää, ei riitä.

Minä totean;

No niin se on ihan yksi hyvä näkökulma.

Mitäs sinä, sulla on jotain?

Vastaus opettaja

Jos olisi jotain häiriökäyttäytymistä, niin se tietysti voisi tulla esiin sitä kautta. Pöllistään, sählätään tai miksei jopa olla. Toinen ääripäättöntö voi olla ihan hiljaa ja yksinäisenä, niin periaatteessa kummatkin ääripäättöntöjä.

Vastaus 2 Opettaja

Mulla on ammatillinen ryhmä, maanmittausalan ryhmä, josta on jo lähtökohtaisesti suurin osa aikuisia jatkuvaan haun kautta tullut. Jos on tusina opiskelijoita, niin kymmenen opiskelijaa tulee jatkuvaan haun kautta ja kaksi yhteishausta. Eli se on jo lähtökohtaisesti sekaryhmä Ja sen lisäksi jatkuvaan haun kautta tulee lisää koko ajan opiskelijoita. Tänä lukuvuonna on

tullut viisi kertaa. Eli nyt tuli viides kerta maaliskuussa. Eli se on pienryhmää. Ja mulla ei yhdelläkään ole tietääkseni, eikä taustaltaan ollut erityisen tuen päätöksiä tullessaan, mutta se, missä on tarvetta tullut esille, on esimerkiksi Suomen kielitaito.

Toki me on jatkuvahan kautta pystytty siihen vaikuttamaan tuossa valintahaastatteluyhteydessä. Siinä jo katsotaan, että onko se siihen Suomen kielitaito riittävä. Eli se on auttava muutamalla opiskelijoilla.

Ja ehkä sellaisia isoimpia, yksittäisiä aiheita, kun ikäjakauma on 15–60 vuotta, tai no 56 vuotta, niin tietokoneen käsittelytaito, Ihan siis, että vanhemmilla aikuisilla aloitetaan siitä, että tämä on hiiri

Ja nuoremmalla, vaikka he ovat mobiilinatiiveja, niin ei he osaa tietokonetta, eli ei he osaa juuri mitään tietokoneella tehdä, he ovat mobiililaitteen käyttäjiä, eli se tietokoneen peruskäsittelytaito on sellaisia asioita.

Äänite 30

Vastaus Opettaja

Okei, eli sen verran jatkoa tuohon edellisen vastaukseen vielä, että meillä on mahdollisuus myös tehdä toisinpäin. Eli se, että jos joku nähdään, että hän kuitenkin tarvitsee jotain tiettyä osaamista, sillä jatkavalla ryhmällä, vaikka hän olisi jo toista vuotta sisällä, niin hän palaa takaisin mulle.

Eli meillä on nyt ollut sellainen jako, että minulla on aloittavat olleet useamman vuoden ajan peräkkäin, ja toinen ryhmä on jatkava. Kyllä meillä on tarkoitus myös, että ei profiloiduta pelkästään aloittavaksi.

Eli tietotekniikan käsittelytaito, suomen kielen taito. Niin siinä on ne keskeiset asiat. Mutta se, että onko mulla mahdollisuutta edelleen enemmän viedä eteenpäin pienryhmiä, kun me olemme pienryhmänä, en tiedä sellaista tällä hetkellä.

Opettaja kysyy vastausta Opettajalta nimeltään xxx.

Mitäs, oletko sinä tuon joku ajan kutsunut? Olet ollut aika haastava luokin kanssa.

Vastaus Opettaja

Joo, lähinnä toi (opettajan nimi) peilaa aika pitkälti. Siinä, että kyllähän ne häiriökäyttäytymiset, ne ovat... Niin, että kyllä noi häiriökäyttäytymiset, ne on lähinnä sitä, mikä työllistää ehkä eniten itseä ja sitten tietysti juuri nämä kielelliset haasteet.

Maahanmuuttajilla artikulointi voi olla vielä ihan ok, mutta tavallaan tuommoinen luetun ymmärtäminen ja näin, niin se helpottaa tavallaan aika paljon, että siinä olisi joku, ketä ikään kuin lukisi sen kysymyksen hänelle ääneen. Se, että se lukee tuossa paperilla, niin se ei välttämättä avaa vielä yhtään mitään.

Nyt just itse tänään tein yhden HOKSn, niin on pari tämmöistä tullut, kun on toivonut tavallaan, että voisi erityisopettajan kanssa, ketä pystyisi tavallaan avaamaan sen kysymyksen.

Mikä on sitten joku esimerkkitapaus, kun on.

Ohjattu esimerkiksi Noin näyttää meiltä yhden, eli, kyseessä on sellainen opiskelija, joka on aloittanut 22 syksyllä ja periaatteessa toisen vuoden opiskelija, joka on myös lukiotaustainen ja äidinkieleltään suomenkielinen, mutta hällä on ihan selkeästi maallikkona arvioiden toiminnanohjauksessa häiriöitä.

Hän on käynyt opintopsykologilla, sosiaalituratorilla, saanut opintopsykologilta tuen, mutta todettiin niin, että yhdessä hänen ja opintopsykologin kanssa, että tälle nuorelle, jos hän on aikuinen, tälle aikuiselle on parempi, jos hän tekisi ihan selkeästi lähiopintoina myös näitä YTO-aineita.

Me on varattu hänelle työskentelypajaksi Oppimo keskiviikkona, kun Oppimo tarjoaa sen mahdollisuuden, ja vielä Villenpajaa tarvittaessa. Eli tämä Villenpaja on osoittanut.

Äänite 31

Minä; Kysymys 2

Minä; Kuinka valitsette / mitkä tulisi olla ne kriteerit, jolla opiskelijat ohjataan erityisen tuen pienryhmiin?

Nyt kun meillä on autopuolelta edustajia, meillä on vähän vähemmänkin tästä kokemusta. Rakennuspuolelta on ollut enemmän, mutta he eivät ole läsnä.

Mutta nyt kun tässä kohtaa kysyn, teet sitä kuitenkin tätä samaa kysymystä. Onko teillä kokemuksen näkemystä, miten se on vaikuttanut opiskelijana?

Vastaus Opettaja;

No siis mullahan on. Mutta se ei vaikutusta käytännössä. Hän on ollut hyvin lyhyellä ajan siellä erityisen tuen ryhmässä. Ei ollut valitettavasti, mutta toi on oltu vaikutusta.

Vastaus opettaja

No sit mulla on yksi uusi, tää. On niin tuore juttu, että mä en tiedä vielä pitempi aikaisessa vaikutuksessa, mutta yhdestä.

Vastaus opettaja

Opiskelijasta, joka oli jonkin aikaa siellä pienryhmässä viime jaksossa, ja hän palasi takaisin omaan ryhmäänsä, niin hänellä oli nimenomaan sitä häiriökäyttäytymistä käsittääkseni ollut, niin ainakin hän on nyt ollut mun tunneilla ja muuallakin käsittääkseni, niin kyllähän käytössä on muuttunut.

Vastaus opettaja

Joo, käytössä on hänellä muuttunut, ja jotenkin hän. Hän on ehkä sitten saanut siihen jotakin.

Vastaus opettaja

Aivan, joo.

Vastaus opettaja

Tämä yksi tapaus, josta sanoin jo aikaisemmin, että tämä nuori aikuinen, joka on nyt ohjattu tekemään aineita paikan päälle, eikä niin, että hän tekisi niitä kotonaan, niin hän on päässyt opinnoissa eteenpäin.

Eli nimenomaan se, että hänet pistetään sinne, hän saa tehdä se Villen pajassa rauhallisesti ja Ville sitten ohjaa tarvittaessa niissä muutamassa kohdassa, niin se vie häntä eteenpäin.

Ja enemmän se on kyse siitä toiminnan ohjauksesta, tulee tehdyksi, kun hän tulee paikalle.

Ammattiasioiden oppimisessa ei ole sitä ongelmaa, eikä häiriökäyttäytymisessä.

Mutta sitten suomen kielen osalta ei siitä varsinaisesti mennä. Meidän opiskelijamme käytetään S2-opetuksessa yleensä. He käyvät tuossa yläkerrassa Niinalla opiskelemissa siinä pienryhmätoiminnassa nämä S2-opinnot. Ja kaikillehan on tehty tietenkin nuo poikkeamat, eli ei ruotsin kieltä vaan suomen kielen lisäopinnot ovat heillä YTO-aineessa.

Tuossa on oikeastaan ne havainnot.

No sen verran tuossa jatkuvahan yleinen havainto on se, että kun aikuisopiskelijat tulee jatkuvahan kautta kesken vuotta, niin vastatulleet on hyvin ihmeissä, että miten voi olla tämmöinen, että. Porukka menee, porukka tulee, tämä menee tuonne, tuo lähtee töihin, tuo tulee tuosta ryhmästä tänne.

Mutta sitten kun he ovat olleet siinä pienryhmässä, niin he huomaavat sen, että kuinka se taas jatkuvahan kautta motivoitunut aikuinen pääsee etenemään omalla tasollaan. Ei tarvitse odottaa muuta ryhmää, kun se on pienryhmää koko ajan, eli siinä on myös se positiivisuus, tulee tätä kautta. Mutta se positiivisuus pitää ensin löytää.

Sama juttu myös nuorten, eli yhteishaun kautta tulleet nuoret, joilla motivaatio on herännyt sen eka vuoden aikana, niin yhtäkkiä he lupaavat, että saako he kävellä oppimoon ja kysyy, että saako he tehdä YTO-aineet ennen kuin heidän lukujärjestyksensä on. Heillä on ammattiaineet melkein valmiit 3–4 työharjoittelujakson kautta. Heillä puuttuu vain ruotsin kielen YTOt tai matikan viimeinen kurssi, että saako he mennä tekemään etukäteen aikuisesti.

Eli se kasvattaa myös tämmöisen, kun motivaatio löytyy, niin sieltä löytyy nuorellekin kyllä.

Mutta miten se motivaatio saa, niin se on sitten taikasana.

Minä: sinulla on aika semmoinen pienryhmän tavallaan koko ajan.

Vastaus Opettaja:

Tässä on varmaan aika paljon kyse siitä. Nuorten kohdalla, että käydään kouluun tai ei käydä kouluun. Silloin tietysti ajattelen, että jos ollaan täällä, niin se on lähtökohtaisesti aina positiivinen vaikutus.

Päättykö se läsnä oleminen ikinä tutkintoon tai mihin se läsnä oleminen ikinä päättyykään, mutta se, että jos ollaan himassa, niin se on selkeästi väärää suuntaa, eikä näin valmistuta.

Sillä tavallaan se vaikutus siihen, ei välttämättä oppimiseen, mutta motivaatioon. Ollaan kuitenkin täällä osoitteessa, minne on haettu ja opitaan jotain.

Minä; Kysymys 3

Onko erityisen tuen ryhmien toiminta oppilaitoksessamme avannut mahdollisuuksia laajempia tai selkeämpiä mahdollisuuksia opetuksen toteuttamiseen?

Tämä käytännössä tarkoittaa sitä, kun kenties ryhmästä on joku mennyt siihen pienryhmään, niin onko se avannut teille mahdollisuus toteuttaa sitä opetusta eri tavalla?

Tai kenties niin, että on antanut laajempaa, vaan sitten ei tarvitse mennä niin laajalla skaalalla siellä luokan sisällä, vaan voi fokuoitua tiettyihin juttuihin.

Eli tällaista se haetaan. Ts. Miten se on vaikuttanut teidän opetukseenne?

Vastaus Opettaja

Siis kyllä mulla ainakin se nyt ei suoranaisesti muuten, mutta ylipäätään sitä koko teoritunnin läpiviemistä, niin se on ylipäätään rauhoittanut, pystyy itse keskittymään, fokuoitumaan siihen aiheeseen enemmän kuin siihen tulipalojen sammutteluun. Tavallaan tässä kohtaa tuo pienryhmä on tukenut omalla tavallaan, totta kai sitä ketä siihen pienryhmään on mennyt, mutta myös sitä ketä siihen normiopetukseen tavallaan jää, eli pystyy tuomaan itteensä enemmän esille ja julkia käymään sitä materiaalia läpi.

Vastaus Opettaja:

Se on rauhoittanut tavallaan älyttömästi.

Tai haettiiks täs yhä tätä? Mut ylipäätänsä, niinku tämmönen kokemus on ollut.

Vastaus Opettaja

Mä ajattelin samalla tavalla ja sit myös just ehkä mitä sanoit tuossa, et ei tarvii niinku ehkä niin yksinkertaisesti, et voi tehdä, ottaa ehkä jotain hiukan vaikeampaa sit siihen tai muuta.

Vastaus opettaja;

Niin. Jossain asiassa. Ei tarvis niinku olla siinä niinku, skaalata opetusta ylös alas.

Vastaus Opettaja;

Kyllä kaikki, on se sitä niinku samaa ajatusta, et ei nyt niin tietysti toteuteta, mutta se häiriö pois siitä luokasta, jos me ajattelemme sitä häiriökäyttäytymistä.

Jos me ajattelemme oppimisvaikeutta tai muuten, että taidot ovat muita perässä, niin se eriyttämisen skaala tavallaan pienenee, ettei tarvitse niin paljon. Eli tavallaan ne asiat, mitä äsken tuli.

Vastaus Opettaja;

No joo, paljon samoja, ja sitten mä mietin ehkä sitä siitä näkökulmasta, ei niinkään liittyen noihin opetusmenetelmiin, mutta se, että se mahdollistaa sen, että mä pystyn antaa sitä tukea ja apua enemmän kaikille ja monipuolisille, ettei se fokusoidu siihen yhteen tyyppiin, ja sitten ehkä sitä kautta pystyy jotenkin vahvemmin ohjaamaan ja auttamaan niitä parhaiten pärjääviä, jotka sitten ehkä tavallaan haluaa sitä semmoista ohjausta, koska se on sitten se ensimmäinen, mikä jää pois, ainakin mulla siinä kohtaa, kun siellä on muutama semmoinen, ketä vaatii sitä kaikenlaista erityistä ohjaamista.

Vastaus Opettaja;

Kyllä. Ihan sama tilanne tuossakin, joka on lähtökohtaisesti pienryhmä.

Silloin kun siellä on joukon ääripäät pois, on ne sitten todella pitkälle menneet tai sitten hiukan heikommalla tasolla olleet tai suomen kieliltään, kun ryhmä on tasaisempi keskenään.

Ollaan samassa kohdassa menossa, niin sen ryhmän eteenpäin vieminen on aina helpompaa.

Minä; Kysymys 4

Erityisen tuen ryhmätoiminnan onnistumisen määrittely:

Miten määrittelisitte teidän mielestänne hyvin onnistuneen erityisen tuen ryhmätoiminnan teidän alallanne?

Eli lyhyesti; Miten te määrittelisitte hyvin onnistunut erityisen tuen ryhmän toiminnan, mitä se käsittää teidän mielestänne? Kysymys on laajalla.

Vastaus Opettaja;

Niin kuin sanoit, skaala on aika laaja. Käykö opiskelija ylipäätään koulussa, onko se ylipäätään yhteiskunnan jäsen, toimiva jäsen tai sitten siihen, että se valmistuu ja on joku

päivä, vaikka jossain autoliikkeessä tai rengasliikkeessä, töissä ja kaikkea siltä väliltä.

Vastaus Opettaja

Mä sanoisin, että lähtee murheiden määrästä. Jos opiskelijalla on jo murheet isot, niin sitten puhutaan ihan siitä, että ollaan täällä meidän keskuudessamme ja osana yhteiskuntaa ja hyvällä tuurilla töissä. Siinä on ne eka tavoitteet. Se on ihan hyvä.

Vastaus Opettaja

Ottaisin tämä yhden nuoren aikuisen taas esimerkiksi, kunhan aloitti syksyllä.

Vuodenvaihteessa jälkeen hän taustatietona olikin muuttanut asumaan pois vanhempiansa luota ns. omineen. Ja siinä vaiheessa jäi juuri tämä, että ei oltu enää välttämättä koulussa, vaan jäi tietenkin kotiin.

Siinä saatiin aika nopeasti aika opolle, tämän jälkeen pidettiin VARTU-keskustelu ja heti perään pystyttiin koulutuspäällikön kanssa pitämään TEHO-keskustelu. Lisäksi siinä tarjottiin hänelle mahdollisuutta, että haluatko tehdä nyt sen asian, että otat ajan opintopsykologin kanssa ja lisäksi hänelle saatiin tuki myös kuraattorin ja silloisten amisvalmentajien kautta, eli häntä autettiin sillä puolella elämänrytmiin saamissa kuntoon. Hänelle tarjottiin mahdollisuutta, että tuletko jatkamaan ensi syksynä uudelleen. Opiskelija otti sen vastaan. Eli ei tehty mitään muuta, kun opintojen tilapäinen keskeytys ja siirrettiin hänen seuraavaan ryhmään. Tämä opiskelija palasi nyt syksyllä 2023 tänne koululle ja siinä lähti homma hyvin käyntiin.

Toki tällä kyseisellä opiskelijalla meinasi karata nyt syksyllä / vuodenvaihteessa vähän unirytmii ja myöhästymiset alkoivat, niin saatiin siihen taas opintopsykologi mukaan. Nyt mukana on se Villenpaja ja Oppimo. Nyt on pystytty pitämään hänet normaalirytmisissä. Eli ei ollut häiriötäyttämistä, mutta tarvittiin apua hänen oma elämän hallintaansa, kun hän oli yksin asuva nuori aikuinen.

Äänite 34

Minä; Kysymys 5

Opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen:

Mitkä ovat teidän tärkeimmät keinonne opiskelijan hyvin voinnin parantamiseksi ryhmäopetuksessa?

Eli kun olette siinä ihan tavallisen ryhmäopetuksen kanssa, mitkä ovat ne teidän keinonne, jotka käytätte siihen opiskelijahyvinvointiin, että siinä luokassa olisi hyvä olla ja viihtyisi?

Vastaus Opettaja;

No itselläni ainakin kyllä mä yritän ja haluan olla näistä opiskelijoista kiinnostunut.

Vastaus Opettaja;

Silleen, että ihan vaan esimerkiksi aloittaa maanantaina vähän kysymällä, että miten teille menee tai näin.

Vastaus Opettaja;

Minä pyrin olemaan mahdollisimman läsnä, siis sillä tavoin, että tavallaan unohtaisi opettajan maski.

Vastaus Opettaja;

Olen turvallinen aikuinen ja haluan tavallaan nähdä sen nuoren opiskelijamoodin takaa oppia tuntemaan, mitä siellä elämässä tapahtuu muutakin.

Vastaus Opettaja;

En tiedä, mutta voisin kuvitella, että on aika paljon helpompaa ohjata semmoista, kun tuntee hänet edes jollain tavalla.

Vastaus Opettaja;

Tietää vähän perhetaustaa ja muuta. Se on tietty taiteilua koittaa selvittää kautta rantain, että minkälaisista oloista hän tulee ja näin. Tuntisi opiskelijat muutenkin kuin kasvoilta. Ehkä se voisi toimia sitä kautta.

Vastaus Opettaja;

En tiedä, mutta olen koettanut, ja ainakin oman ryhmän opiskelijoiden osalta, niin joidenkin sisälle on sillä tavalla päässyt tietää, mitä tapahtuu nyt ja mitä tapahtuu hetken päästä.

Vastaus Opettaja

Itse asiassa päivän rytmittäminen. Kun siihen kuuluu kuitenkin teoriaa, on se, että aamun aluksi teoriapätkä, ja sitten kun alkaa hiukkaseen jo väsyttää, niin lähdetään ulos tekemään hommia. Sitten on lounas, sitten lyhyt teoria, lounaan jälkeen alkaa vatsa painaa, ja ulos tekemään. Myös se, että sen päivän rytmittäminen ja teoriakysymykset tulee tekemisen kautta. Meillä ammatillisessa puolessa on kuitenkin helpompi ehkä toteuttaa näin päin,

ainakin meidän alallamme, että perusasiat opetellaan aika nopeasti ja sitten harjaannutaan. Tämän jälkeen harjoitellaan, harjoitellaan ja sitten sitä kautta alkaa opiskelijoilta tulla kysymyksiä, että hei, miksi tämä on näin? Miksi tuo toimii noin? Mistä tuo tulee? Ne kysymykset tulee tekemisen kautta opiskelijalta itseltään. Se on se yksi väline, millä minä pääsen eteenpäin.

Vastaus Opettaja;

En tiedä, sanoit, että minä olen ehkä vähän liikaakin läsnä siellä, että en ole vielä hirveästi oppinut pitämään taukoja, vaan olen koko ajan luokassa siellä. Niin onko sekään välttämättä juuri oikea tyyli, mutta opiskelijat eivät ole vielä minua sieltä uloskaan potkaisseet.

Vastaus Opettaja;

Opiskelijakohtaaminen tavallaan, että miten nyt ihmisiä kohdellaan ylipäänsä. Kyllä se sitten vaikuttaa kaikkeen.

Vastaus Opettaja

Ehkä tuohon kanssa tiivistettynä semmoinen, että jotenkin koittaa itse opettaa heille sitä, että minkä takia on jotkut vaikka tietyt säännöt tai tavat, miten toimia, että se ei johdu siitä, että opettaja on luontainen auktoriteetti, joka nyt haluaa käskyttää ja siksi oppilas tottelee, vaan juuri sitä, että me ollaan myös tasa-arvoisia ihmisinä opiskelevia opettajia, että se, miten te kohtaatte mut, mä kohtaan teidät, tai jotenkin tuo kohtaaminen ylipäänsä, että siinä ei ole semmoista asetelmaa, että minä olen ylempänä, koska minä olen opettaja, vaan että kohdellaan. Mä kohtelen teitä hyvin ja te kohtelette mua kivasti. Sitä semmoista määräksytään.

Mulla olisi tähän vielä lisättävä.

Vastaus Opettaja;

Tuli tuosta kommentista mieleen tästä päivän rytmittämisestä. Mä huomaan, että opiskelijat kokevat sen hyvänä asiana, että jos tunnit ovat mahdollisimman johdonmukaisia tai että on semmosia selkeitä. Itse tämän kanssa vähän kamppailenkin, että olisin. Mahdollisimman selkeä ja järjestelmällinen siinä opetuksessa. Se lisää hyvinvointia myös.

Vastaus Opettaja;

Joo, semmoinen tietynlainen ennakoitavuus, että tietää mitä on tulossa ja mitä tehdään.

Minä: Kysymys numero 6

Opiskelijan kohtaaminen:

Miten kohtaatte ja riittääkö teillä tarpeeksi aikaa kohdata opiskelija?

Eli Kohtaaminen. Onko teillä aikaa tarpeeksi?

Tämä kohtaaminen tuli tähän jo äsken. Se oli ihan hyvä, että se tuli tuolla esiin, koska se on aika iso teema tässä opiskelijoiden hyvinvoinnissa ja miten he itse kokevat sen.

Vastaus Opettaja;

Ei.

Vastaus Opettaja;

Aika ei riitä kaikkea tekemään.

Vastaus Opettaja;

Ne eivät riitä.

Vastaus Opettaja;

Se on nähty, joku on jostain tavallaan pois.

Vastaus Opettaja;

Ehkä pitää itse priorisoida se juttu, että mikä on tärkeämpää, se niiden opiskelijoiden kohtaaminen vai se, että nyt sitten saa jonkun tietyn asian, minkä oli ajatellut sinä päivän opettaa.

Vastaus Opettaja

Kyllä mä toisaalta koen, että sitä aikaa kohdata myös on. Ja tunnin jälkeen, jos joku jää siihen luokkaan ja haluaa mun kanssa jotain jutella, niin ei mulla ole kiire se, että luokasta jonnekin kahvitauolle.

Se on mun mielestä semmoinen arvovalinta juttu.

Vastaus Opettaja

Mä koen itse sillä tavalla, että se on ehkä se suurin asia työssä, mistä tunnen itse sitä morkkista, että jotenkin kokeen sitä riittämättömyyttä, kun tietää, että siellä olisi niin paljon

niitä kohdattavia ryhmänä, mutta mulle ei ainakaan aika riitä, vaikka mä olisin kaikki tauot, tai siis vaikka olisin pitämättä kaikki tauot, niin ei riittäisi aika kohdata jokainen sillä tasolla, mitä mä itse ehkä toivoisin ja mikä voisi olla tarpeellista.

Se on se, mitä toivoisi työstä, että niihin pystyisi enemmän antamaan. Siinä on sellainen aika, kun on opiskelijoilla käytännössä varmaan toista sataa, aika ei riitä.

Vastaus Opettaja

Toinen opettaja just sanoi, että on toista sataa ja minulla on toista kymmentä. Siinä on ihan eri määrä aikaa siihen kohtaamiseen.

Vastaus Opettaja

Mutta kyllä välillä tulee sellainen olo, että tarvitsisi olla tekninen opettaja, kun opettaisin ne tekniset asiat tai mitä sen pitäisi opettaa. Ja sitten täytyisi olla sellainen valmentajaopettaja. olisi semmoinen elämänvalmentaja, niin kuin kahta eri työtä tehdä.

Vastaus opettaja

Meillä on myös sama tilanne, että jos mietin meidän molemmat ryhmät, että meillä on sisällä semmoinen kolmekymmentä ja ehkä kymmenen tuolla oppisopimuksilla, niin kyllä mä väitän tuntevani heidät kaikki, koska kaikki on siinä nokikkain ja enemmänkin.

Ja sitten se on hiukan eri tilanne kuin teillä, YTO-opettajilla, joilla tosiaan ryhmä vaihtuu useasti ja tulee useampi sataa opiskelijaa, kun minä taasen olen heidän kanssaan joka päivä. Ainut poikkeus on joku tulityökurssi, jossa ryhmä on silloin tällöin kerran puolessa, niin se tilanne on niin erilainen, että heistä tulee tutumpia sillä tavalla, että minä tiedän heidän taustaansa ja tiedän enemmän sitä heidän olemuksestaan.

Minä; Kysymys 7

Ryhmäopetuksen

Onko ryhmäopetuksessa tällä hetkellä mielestänne tarvittavat / riittävät tukitoimet?

Eli kun te olette ryhmän kanssa luokassa, niin pärjättekö te yksityisiä?

Ts. onko ne tukitoimet riittäviä?

Vastaus Opettaja

Tällainen pienryhmän mahdollisuus olisi tosi ihana. Minun mielestäni meillä ei toteudu se,

että ne, jotka eivät pärjää niiden tehtävien kanssa tai muuta, niin tehdään niitä jossain pienryhmässä, vaikka erityisopettajien kanssa. Se olisi tosi hyvä.

Vastaus opettaja

Kyllä niin paljon opiskelijoilla on henkilökohtaisia murheita ja oppimisen murheita ja vaikeuksia, että vaikka sillä ei karskisti tuplaisi opettajien määrän samalla opiskelijamäärällä, niin ei silti oltaisi mitenkään poskettoman väärässä opettajien suhteen, vaan kaikki saisi silloin vain opetusta.

Vastaus Opettaja

Joo, kyllä mä huomaan, että ainakin työssäni opetuksessa, jos sen oman katraan kanssa on yksin, niin kyllä se aika pintaliipaisuksi jää. Ei missään tapauksessa riitä. Yksilötkin pitäisi ehdottomasti huomata ja olla henkilöstöjä enemmän. Varsinkin työsalipäivät, toki myös luokkaopetuksessa.

Vastaus Opettaja

Päiväryhmän osalta se tällä hetkellä riittää, mutta koska meillä ei ole erikseen mitään KOSO-opettajia tai OPSO-opettajia, niin ne opiskelijat, jotka ovat työjaksolla, jäävät vähemmän varaan. Se on enemmän yhteydenpitoa etänä, mobiilit tai puhelut, sähköpostit, eli he saavat sitä työssä, sitä työnohjausta, mutta kun siellä ei opettaja käy kuin satunnaisesti, jos käy, eli päiväryhmän kanssa ehkä niinkin, kun meillä on noin pienet nuo ryhmät jo valmiiksi.

Mutta sitten heti, jos käydään niin, että osan porukan kanssa lähdetään käymään, vaikka työmaalla, ja jos on töitä vain neljälle ja ryhmän vahvuus on kaksitoista, niin sitten pitää aina miettiä ja sopia. Toki nyt se on onnistunut, koska meillä on kuitenkin kaksi ryhmää, että sitten kytketään ristiin toinen toisiamme.

Vastaus opettaja

Ehkä koen, että nyt niin isoin ryhmillä mitä on, niin ehkä ne ei ihan riitä ne tukitoimet varsinkaan siihen ennalta ehkäisevään tukemiseen. Se olisi hyvä, että varsinkin siellä isojen ryhmien kanssa olisi toinen aikuinen ja vaikka erityisopettajan kanssa tehdään yhteistyötä, niin ei hänkään joka paikkaan ehdi, kun on muitakin luokkia. Kun siellä isossa porukassa on niin paljon niitä avun tarvitsijoita, niin yksi opettaja ei vaan riitä, eikä ehdi kaikkia tukemaan sitä vertaa, kuin se avun tarve olisi. Ja tämä kun ei ehdi auttamaan niin usein sitten näkyy jonkinlaisena häiriökäyttäytymisenä koska opiskelija turhautuu osumattomuuteen ja siihen ettei saa apua ajoissa.

Äänite 37

Minä; Kysymys 8

Ryhmäopetustoiminnan kehittäminen ja tukeminen:

Mitä konkreettisia menetelmiä tai lähestymistapoja ehdottaisitte ryhmäopetustoiminnan kehittämiseksi, jotta se voisi tehokkaammin tukea oppimistaitojen kehittymistä ja parantaa opiskelijoiden kykyä seurata opetusta?

Vastaus opettaja

Mä jotenkin ehkä vähän kateellisena katonväliä hallin puolelle, kun siellä on näitä, että työpareina tehdään tai jonain pieninä ryhminä niitä asioita. Jotenkin sitä puolta ehkä tässä omassa YTO-aineessakin voisi olla enemmän semmoista tehokasta ja hyvää pari- tai ryhmätyöskentelyä.

Totta kai meillä on pari töitä ja jotakin tehdään, vaikkapa jotain PowerPointteja jostain ja tämmöisiä perinteisiä, mutta jotakin uudenlaista pari- tai ryhmätyöskentelyä ehkä. Mielestäni se voisi olla hyvä.

Vastaus opettaja

Minulla oli lähinnä just tuo, mitä Tiina sanoi, että tosiaan siinä se työparit, että ketkä tavallaan laitetaan työpareiksi. Tarttee tavallaan just oppia tuntemaan ne sillä tavalla, että kenelle synkkaa keskenään ja ketä on nyt yhden kissan ja koiran. Ja sitten taas semmoisia välimuotoja, että koittaisin muodostaa jossain kohtaa eri tavalla niitä pareja, niin se taas ryhmäyttäisi sitä koko porukkaa paremmin. Mutta se just, että ketä laittaa työnpareiksi, se on aika oleellinen juttu.

Vastaus Opettaja

Eli yksi mikä olisi mukavaa, jos olisi jotakin ihan valtakunnallista opetusmateriaalia. Meillähän ei ole minkäänlaista kirjaa meidän alaltamme olemassakaan, sitten kateellisena katson, kun myllärisen Tomi kirjoittaa rakennusalan perustutkintoa varten koko ajan perusteuksia ihan uunituoretta tavaraa.

Olisi mukava, että olisi sellainen.

Meillä on sellaisia muutamia yksittäisiä paketteja, että on itse tehty ja saatu kollegoilta, eli meillä on yhteistoimintaa tuon esimerkiksi Tavastian ja muidenkin oppilaitosten kanssa.

Me on saatu Tavastian maamittausalan opettajan tekemät yhden mittausohjelman opetusvideon perusopetuspätkät, eli jos opiskelijan tarvitsee kerrata tai haluaa mennä eteenpäin, niin hän pistää luurit korville, avaa sieltä YouTube-videon ja tekee sillä tai vastaavasti valtakunnallisesti on suomalaista julkaistu toisesta ohjelmasta tämmöiset.

Minä; Kysymys 9

Perusryhmäopetuksen haasteet ja vastaukset:

Kun otetaan huomioon, että 40 % kaikista Turun toisen asteen opiskelijoista raportoi oppimistaidoissaan olevan puutteita, ja moni kokee haasteita opetuksen seuraamisessa, miten arvioitte ns. perusryhmäopetuksen kykyä vastata näihin haasteisiin?

Meillä on siis tällä hetkellä tiedossa jo, että kaikista meidän opiskelijoistamme 40 prosenttia kokee, että heillä on vaikeutta pysyä opetuksen mukana.

Vastaus Opettaja

Ehkä eriyttää alaspäin sitä koko ryhmän opetusta ja se on tietysti isossa kuvassa vähän surullista niin kuin koko ryhmälle ja jopa koko kansalle, koska sitten pitkässä juoksussa tullaan, ei ehkä hölmömmiksi, mutta tavallaan opitaan ja opiskellaan vähemmän.

Vastaus Opettaja

No, oikeastaan viittaaan noihin aiempiin, eli siihen opetuksen rytmittämiseen. Eli jos opetuksen seuraamisessa on haasteita, palastellaan se pienempiin palasiin, pieni pätkä teoriaa, pätkä käytäntöä. Palataan teoriaan sitten, kun kysymyksiä löytyy. Ja sitten mahdollistetaan ne eri menetelmät, ettei opita pelkästään lukemalla, vaan että on käytössä esimerkki videot, tee tämän mukaan, pysäytä välillä, jatka siitä.

Tai sitten joku oppii paremmin sillä tavalla katsoa ne Powerpointilta step by step menee eteenpäin.

Joku parhaiten ihan selkeästi, että hän saa itse laitteen koneen käteen ja pääsee tekemään.

Minä;

Näitä yhteisiä kysymyksiä on nyt käytännössä kolme kappaletta.

Yleiset kysymykset kysymys 1

Näkisittekö, että opiskelijoiden osallistuminen erityisen tuen ryhmätoiminnan yleiseen

suunnitteluun ja toteutukseen voisi parantaa opiskelijoiden oppimiskokemusta ja koulutuspolun jatkumista?

Vastaus Opettaja

Ensimmäinen ajatus on, että tuleeeko sinne se opiskelija, joka muutenkin on aktiivinen? Tämä opiskelija on opiskelijavaltuustossa ja hän on luokkansa kärki ja on menossa eteenpäin, eli iso kysymys on, saadaanko me tällä tavalla aktivoitua se nuori, joka sitä tukea tarvitsee? En tiedä ja epäilen.

Vastaus opettaja

Varmaan samoin linjoille epäilen, mutta samalla kyllä. Muta samalla hyvä kysymys, koska kyllä välillä kannattaa kysyä mitä te haluaisitte, vaikka esimerkiksi auto alalla tehdä. Tällöin voidaan saada yllättäviä vastauksia ja se kertoo kyllä innokkuudesta ja nämä vastaukset voivat tulla esille nimenomaan kysymällä, koska opiskelija voi olla vähän varovainen tai ujo, mutta kun vähän kyselee, niin voi sanoakkin, mitä muuten ei ehkä olisi tullut siinä arkipäivän tekemisessä esille.

Vastaus Opettaja

Kyllä näkemyksen kysymys ainakin, niin se on varmasti ihan hyvä asia.

Järjestääkö sitä sitten, eli että onko se ajatus toteuttamiskelpoinen vai ei päätä järkevän.

Toki kannattaa ehdottomasti kysyä, se voi olla, että johtaa johonkin tai sitten menee ns. maaliin lainkaan.

Vastaus opettaja

Minulla ehkä vähän sama ajatus kuin tuossa toisella opettajalla. En välttämättä ole vakuuttunut siitä, millaisia ajatuksia tai ideoita ja näkemyksiä sieltä tulisi ja mihin ne mahdollisesti johtaisivat. Mutta varmaan yleisesti se, että antaa mahdollisuuden vaikuttaa, niin saa tietynlaisen efektin siinä opiskelijassa, että opiskelija tuntee tulleensa kuulluksi, että edes minulta on kysytty.

Vastaus Opettaja

Ja ehkä jos niitä kysyttäisiin niitä ideoita sille, että olisi vaikka jotain vaihtoehtoja, että mikä niistä tuntuu parhaimmalta tavalla opiskella ja miksi se on parempi kuin nämä muut, eli ei pelkästään niin, että millä tavalla kehittäisit tai minkälaista opetuksen tulisi olla. Se kysymys ei saa olla liian avoin tai lakea millä tavalla kysytään.

Vastaus opettaja

Vois kai kysyä ihan asiaa, ei nää kuitenkaan ole mitään ihan eskarilaisia, et vastaukseksi tulee ”syödään jäätelöä ja katsotaan piirrettyjä”, vaan selvittää tilanteen ihan niin kuin aikuiselle, vaikkakin nuorelle aikuiselle, tällöin sieltä ehkä voisi löytyäkin totisuutta, mutta eipä kukaan ole van kysynyt, kun on vaan pidetty ne tunnit.

Minä;

Yleiset kysymykset kysymys 2

Millaisia menetelmiä ja kanavia suosittelette opiskelijapalautteen keräämiseen erityisen tuen ryhmätoiminnasta, jotta heidän näkemyksensä ja tarpeensa voitaisiin ottaa huomioon tehokkaammin?

Eli nyt jos mietitään tuommoista, että on tuommainen erityisen tuon ryhmä, miten kokisitte, mikä olisi se toimiva keino ottaa palaute sieltä ryhmästä?

Vastaus Opettaja

Laitetaan ihan yksinkertaisesti puhumaan. Peilaan sen siihen, että jos antaa tyyliin, että täytä tämmönen joko tyyliin lippulappu tai täytä joku vastausprosentti, että voi olla kamalan pieniä, mutta että silleen, että ottaa opiskelijan hetkeksi sivuun ja sanoo, ”talk to me”. Mä luulen, että sitä kautta sen voisi ehkä saada.

En tiedä, mutta ehkä jokin simppele juttu.

Vastaus opettaja

Kyllä mä jotenkin lähtisin... Tuossa puhutaan opiskelijapalautetta, ja sitten jotenkin mielin olisi semmoinen, että palautetta opiskelijoista, niiltä sitten muilta opettajilta.

Tässä toki kysytään opiskelijapalautetta, mutta ei mä ainakaan mitään kyselyä tekisi webropolliin.

Mutta ehkä ennemminkin mä laittaisin painoa silleen, että miten ne muut opettajat kokevat sen muutoksen, onko jotain muuttunut.

Vastaus opettaja

Sitten jos unohtaa Webropolliin, se semmoinen menti. Mitä aina välillä käytetään, se mentipiste, mä en muista onko se kumpaa ja mikä, niin se on oikeasti aika hyvä, siis siitä on

semmoinen maksullinen versio olemassa, joka on sitten vielä tosi paljon monipuolisempi, mutta se maksutonkin on aika hyvä, siinä on semmosia tapoja kysyä, se voi kännykällä tehdä aika helposti ja sen voi tehdä anonyymisti. Jos haluaa, että opiskelijat itse näkevät palautetta, voi tehdä sellaisen... No siinä on erilaisia kuvioita, miten vastaukset näkyvät taululle. Mielestäni se menti on aika hyvä palautteen keräämiseen.

Vastaus opettaja

Minulla on 14-vuotias tyttären poika, joka on erityispoika ja jos hänelle sanoisin, että täytä joku webropol kysely tai muu, niin ei taitaisi onnistua, mutta jos saisi snap chatissa palautteen kerättyä tai sitten puhumalla niin sitten vois onnistua, ehkä myös toi menti voisi olla hyvä.

Vastaus opettaja

Voihan se kysymysväli olla tosi lyhytkin, päivän kahden väli. Ei sen tarvis olla sellainen, että kysytään heiltä, miten on mennyt koko kolmos- tai nelos- jakso tai vuosi, kysyttäisiin viimeistään viikon kuulumisia, miten tää viikko on nyt mennyt?

Minä;

Yleiset kysymykset kysymys 3

Millaisia keinoja kokisitte, että olisi hyvä käyttää opiskelijoiden koulunkäynnin motivointiin, jotta opiskelija kokisi koulun tukevan heitä, mikäli havaitaan, että opiskelijalla on haasteita koulupolun jatkumisessa?

Eli, mikäli havaitaan, että opiskelijalla on haasteita koulutuspolun jatkossa, niin mikä olisi semmoinen hyvä koulunkäynnin motivointi, että se opiskelija tulisi kouluun?

Vastaus opettaja

Jos tämän vastauksen keikkaat, niin meidän murheemme on sitten siinä. Mutta joo, ehkä se on, mulla on ainakin mielessä, se aikaisempi, Se kohta menee niin, että kyllä siellä sitten tavallaan sillä on mahdollisuus, että ne asiat tulee esille, eli miten menee.

Vastaus opettaja

Ja sitten sen opittavan palastelu semmosiin pieniin tavoitteisiin, jotka on sitten aika helppo saavuttaa. Tulee sitten sellaisia onnistumisen kokemuksia sitä aina.

Vastaus opettaja;

Mä meinasin juuri sanoa, että palautteen antaminen ja positiivisen palautteen antaminen on aina, joka pystyy. Jotenkin se olisi semmoista jatkuvaa, että tulisi semmoinen olo, että minä pystyn ja sitten ehkä viitsin yrittääkin enemmän ja ehkä pystyn seuraavaankin hommaan. Mä ajattelen, että se ainakin motivoi.

Vastaus opettaja

Joo, no juuri tuo, mitä on tullutkin. Tavallaan juuri sen positiivisuuden kautta. Jos on aina tavallaan ollut se, ketä on aina vaan saanut sitä negatiivista palautta ja muuta, niin se itsestään saattaa tuntua olo täysin nollalta. Ei tavallaan, opiskelija ei koe itse minkään arvoisena, niin pienikin juttu positiivisena palautteena, niin se voisi zempata ihan hirvittävästi tuommoista nuorta.

Vastaus opettaja;

Tuo lyhyen aikavälin tavoitteet ja nekin palasteltuina ja konkretisoituna. Se, että ei tavoite ole se valmistuminen, vaan tavoite on nyt, että mitä tehdään tänä keväänä? Mitä tehdään tässä kuussa?

Ja se otetaan konkreettisesti huomioon jotenkin. Ja myös niin, että se näkyy siinä opiskelijan arjessa, että hei, nyt siellä näkyy, siellä on nyt suoritettu, siellä näkyy kaksi osaamispistettä.

Se voi olla sellainen välineen, varsinkin, että sillä päästään hiukan eteenpäin.

Ja sitten semmoinen ammatillisen aiheen osalta, että kun tämä opiskelija juuri tekee jonkun onnistuneen suorituksen, esim. tämä opiskelija tekee, jonkin onnistuneen suorituksen, niin voidaan käyttää esim. opiskelijan suoritusta käytännössä.

Vastaus opettaja;

Lyhyesti, annetaan vastuuta ja osallistutetaan.

Liite 7. Haastattelukysymykset opiskelijahuollolle ja opetuksen tuen tiimille

1. Opiskelijahuollon rooli –

Tausta: Mitä tahoja edustat opiskelijahuollossa? Kerro nimi ja taho (äänittäessä kun en näe naamaa)

2. Oppilashuollon henkilöstön rooli opiskelijoiden arjessa:

Kerro lyhyesti millainen rooli teillä oppilashuollon henkilöstönä on erityisen tuen opiskelijan arjessa?

Kuraattori:

OPO: OPO: Kaikki työ opiskelijan kohdalla on opiskelijan sitä tarvittaessa ja keinot ovat; tukikeskustelut, VARTU (sun muut. Vapaat keskustelut tarvittaessa. Kuulemiset.

Erityisopettaja:

3. Oppilashuollon henkilöstö tuki oppimistaitoille ja motivaatiolle:

Millä keinoin oppilashuollon henkilöstö tukee oppilaita, jotka kokevat haasteita opiskelussa tai motivaatiossaan?

Vastaus:

OPO: Ohjataan ETSUihin (erityisen tuen suunnitelma) ja VILLEN pajaan (tuntimuotoinen pienryhmäopetus), oppimoon (suorittamaan ohjatusti keskeneräisiä kursseja) ja erityisopettajan luo. Motivaatiolle on hankala tehdä mitään.

4. Erityisiä menetelmiä tai lähestymistapoja:

Onko teillä tiettyjä erityisiä menetelmiä tai lähestymistapoja, jotka ovat osoittautuneet usein tehokkaiksi keinoiksi opiskelijan opiskeluhaasteiden kohtaamisessa?

Vastaus:

OPO: Ei. katso ylempi vastaus, eli Ohjataan ETSUihin (erityisen tuen suunnitelma) ja VILLEN pajaan (tuntimuotoinen pienryhmäopetus), oppimoon (suorittamaan ohjatusti keskeneräisiä kursseja) ja erityisopettajan luo. Motivaatiolle on hankala tehdä mitään.

5. Opiskelijahuollon rooli erityisen tuen ryhmien muodostamisessa:

Miten kyseisen ryhmän jäsenet osallistuu erityisen tuen ryhmien muodostamisprosessiin?

Vastaus:

OPO: Opolla voi olla monta roolia kyseisessä prosessissa tai ei roolia ollenkaan. Useimmiten rooli on olla yhteistyössä muiden asiantuntijoiden kanssa tekemässä päätöstä. Asiantuntijaryhmiin kuuluu usein mm. Opo= opintojen ohjaaja, kuraattori, erityisopettaja. Opinto-ohjaajan rooli on opintojen etenemisen tukeminen toisin sanoen, jos ei opiskelija opiskele, ei ole opintoja. Jos opiskelussa on haasteita, niin pyritään tukemaan perustyökaluilla.

6. Kriteerit erityisen tuen ryhmään ohjaamiselle:

Millaisia kriteerejä tulee käyttää arvioitaessa, ketkä opiskelijat ohjataan erityisen tuen ryhmiin?

Vastaus OPO:

- opintomenestys (onko heikko, kohtalainen vai hyvä)
- käyttäytyminen (häiritsevä vai maltillinen tjs.)
- Arjen haasteet (Opiskelijan taustoissa vaikuttaa mm. taustat kuten koti, mahdollisesti huoltajat, raha-asiat jne.)
- oman alkuperäisen ryhmän rauhoittaminen (mikäli opiskelija aiheuttaa häiriötä luokassa, jolloin muut eivät voi opiskella rauhassa tai turvallisesti).

7. Erityisen tuen ryhmien vaikutus oppimiseen ja koulutuspolkuun:

Onko kyseinen haastateltava ryhmä kokenut koulussamme järjestettävän erityisen tuen ryhmän tukevan oppimista ja koulutuspolun jatkumista?

Vastaus OPO:

Kyllä on ollut

1. Ryhmässä käymisen jälkeen on tullut alanvaihtajia, kun on saanut hetken miettiä ja on myös tullut lisää motivaatiota pysyä samalla alalla.
2. Luokasta, josta opiskelija lähti, on saanut rauhan opiskella
3. Opiskelijat eivät ole lopettaneet koulua, vaan ovat edes jotenkin käyneet koululla.

8. Esimerkki positiivisesta muutoksesta:

Voitteko jakaa jonkun tapauksen, jossa olette huomanneet jonkun erityisen tuen ryhmän yhteistoiminta, on toiminut ja on näin edesauttanut positiivista muutosta opiskelijan koulupolulla?

Opiskelija oli pienryhmässä ja kun hän saapui takaisin ryhmäopetukseen, hänen käyttöksensä on rauhoittunut ja hän on läsnä paremmin.

B: Minkä epäilette tässä tapauksessa olleen päällimmäinen syy muutokseen?

9. Uudet oivallukset ja käytännöt:

Onko erityisen tuen pienryhmätoiminnasta saatu uusia näkökulmia, uusia oivalluksia tai käytäntöjä, jotka voisivat parantaa erityistä tukea tarvitsevan opiskelijan ohjausta entistä toimivammaksi tulevaisuudessa?

2. Kyllä, tämä on yksi hyvä vaihtoehto muiden joukossa, eikä opiskelijaa tarvitse lähettää toisaalle, kun omassa koulussa on erityisen tuen ryhmä.

Ryhmien yhteisestä päätelmästä luodut yhteiset kysymykset kaikille ryhmille

1.

Näkisittekö, että opiskelijoiden osallistuminen erityisen tuen ryhmätoiminnan yleiseen suunnitteluun ja toteutukseen voisi parantaa opiskelijoiden oppimiskokemusta ja koulutuspolun jatkumista?

Vastaus: Asiaa voi aina suunnitella yhdessä, mutta kannattaa miettiä, miksi näin tehtäisiin ja mitä sillä haetaan.

2.

Millaisia menetelmiä ja kanavia suosittellette opiskelijapalautteen keräämiseen erityisen tuen ryhmätoiminnasta, jotta heidän näkemyksensä ja tarpeensa voitaisiin ottaa huomioon tehokkaammin?

Vastaus: Keskustelut ovat paras muoto saada palaute.

3.

Millaisia keinoja kokisitte, että olisi hyvä käyttää opiskelijoiden koulunkäynnin motivointiin, jotta opiskelija kokisi koulun tukevan heitä, mikäli havaitaan, että opiskelijalla on haasteita koulupolun jatkumisessa?

Vastaus: Mielekästä tekemistä, hyvä ryhmäytyminen, merkityksellisyys tekemiselle.

Liite 8. Haastattelukysymykset Ammatti-instituutin johdolle

1. Yksilöllisten tarpeiden tukeminen käytännössä:

Miten yksilöllisten tarpeiden tukeminen toteutetaan käytännössä ammatillisessa koulutuksessa?

Viittaus: Strategian yleiset tavoitteet ja periaatteet.

Vastaus: 8:32

Ongelmana on, ettei ole instituutin strategiaa ja osaaminen on vaihtelevaa. Jopa erityisen tuen suunnitelmaa vaihtelevat yksiköittäin ja jopa tuentekijöitten mukaan. Meillä ei ole tasalaatuisia järjestelmiä. Toisissa kouluyksiköissä tukea saa hyvin ja toisissa kouluyksiköissä ei juurikaan.

Muutoksia tulee tehdä koko yksikössä koko henkilökunnan tasolla. Pitää muuttaa käsitteitä, sillä nyt ongelmaksi tulee koulutuspäälliköiden erilainen suhtautuminen erityiseen tukeen. Pitää luoda kriteerit, jotka ovat instituutti tasoisia ja sovitaan, mitkä ovat meidän tukimuotomme.

Ydinponti: Pitää saada tasalaatuisuutta ja opiskelijoiden näkökulmasta yhdenvertaisuutta ja myös niin että jokaisella opiskelijalla on oikeus tukeen, joka tarkoittaa sitä, että niin se kiitettävä numeron tavoitteleva opiskelija, ammattikorkeaan hakevat opiskelijat, kuin sen erityisen tuen tarvitseva opiskelija saa apua opinnoissa.

2. Varhaisen tuen mekanismit:

Mitä konkreettisia toimia aiotte toteuttaa varhaisen tuen ja tarpeen mekanismien vahvistamiseksi ammatillisessa koulutuksessa?

Vastaus: 13:10

Nyt on lähdetty viemään eteenpäin asiaa, jossa saisimme paremmin syksyisin saapuvista uusista opiskelijoista. Meillä TA:ssa saamme kohtuullisen hyvin tiedot Turun opiskelijoista, mutta ongelmaksi tulee ympäristökunnat, josta emme saa niin hyvin tai emme mitään tietoa. On jo olemassa prosessi, eli tiedonsiirtolomake, jolla opiskelijan tiedot siirtyvät. Mutta tämä ei toimi, koska sitä ei käytetä tai tietoa ei anneta koska vedotaan GDPR-

tietosuojan, sekä myös niin, että tiedot, joita on laitettu, niistä ei ole mitään hyötyä. Lain mukaan opiskelijan tiedoista tulee antaa keskeiset tiedot, jotka vaikuttavat opiskelijan opiskeluun. Ongelmana on myös VARHAN eriytyminen omaksi yksikökseen, jolloin opiskelijahuolto ei ole tietoinen opiskelijoista ja heidän taustoistansa.

On otettava tiedonsiirtolomake käyttöön ja tarkistettava mitä se sisältää, sekä annettava sähköpostiosoite, johon lomake palautetaan, josta se kulkee eteenpäin tietoa tarvitseville, kuten yksikön erityisopettajalle ja vastuuopettajalle. Nyt opiskelijan tilanteeseen havahdutaan mahdollisesti kuukausien päästä, kun tilanne ilmenee / havaitaan.

Perusopetuksen puolelle tarvitaan myös osaamista lisää. Tämä muutos tulee ulottaa myös tilanteeseen, jos instituutista lähtee opiskelija ulos toiseen oppilaitokseen.

Ydinpointti: Lähdetään liikkeelle siitä, että nähdään mahdollisimman varhaisessa tilanteessa opiskelijan tuen tarve, jonka jälkeen lähdetään selvittämään mitä tämä tuki tarkoittaa meillä.

3. Yksilöllisen tuen ja ohjauksen kehittäminen:

Kuinka aiotte varmistaa tuen ja ohjauksen strategiassa 2024–2030 mainitun opiskelijoiden yksilöllisten tarpeiden tunnistamisen osaksi käytännettä?

Vastaus: 16:06:69

Tieto pitää siirtyä muta myös erityisopettajien osaaminen tasalaatuiseksi / samalle tasolle, erityisesti TAI:n tasolla. Meillä on mahdollisuus käyttää erilaisia testauskeinoja, mm. Niilo Mäki instituutin testillä, josta luovuttiin sen raskauden vuoksi, mutta nyt tuota testiä on taasen herätelty eloon digitaalisesti. Tuota testiä on tehty jo opiskelijoille joissakin instituutin yksiköissä joillekin opiskelijoille harkitusti, jos testille katsotaan olevan tarvetta. Testi on nykyisen helppo tehdä koska se on viety digiaikaan ja koneella tehtäväksi.

Tulokset Niilo Mäki instituutin testin hyödyistä harkitulla otannalla puuttuvat vielä.

Ydinpointti: Tiedonsiirto, mahdollisimman nopeasti toteutettu HOKS, ettei tekeminen lykkäänny syystä tai toisesta liian pitkälle. HOKS:n tekemiseen mukaan erityisen tuen opettaja ja ehdottomasti aina mukaan, jos tiedonsiirron kautta on tullut tietoa, että opiskelijalla on erityisen tuen tarvetta.

Tueksi ei riitä, että erityisopettaja ottaa tapaamiselle kerranviikossa.

4. Erityisen tuen integrointi:

Kuinka edistätte erityisen tuen palveluiden saumatonta integrointia ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmiin?

Viittaus: 4.3 Monialainen yhteistyö.

Vastaus: 23:00

Tämä on iso kysymys, koska näkemys on, ette nykyisin, saaticka tulevaisuudessa riitä, että meillä on vain yksi koulutussuunnitelma. Koko koulutuksen suunnittelun tulee lähteä, sekä tunnistaa ja tunnustaa, että meillä alkaa olemaan erittäin haastavia opiskelijoita, jolloin pelkällä integraatiolla ei enää pärjätä ja siksi on näkemys, että integraatio nykyisessä muodossa alkaa olemaan tiensä päässä, vaikkakin siinä on kaunis ajatus taustalla, sillä tällä hetkellä on näkemys, että tämä haastava porukka tulee kasvamaan, jolloin pelkällä integraatiolla ei pärjätä. Tulle luoda erinäköisiä opiskelupolkuja, eikä tämä ei onnistu integraatiolla.

Erityisen tuen ryhmä on jossakin yksikössä lyönyt itseään vastaan, sillä opiskelijat ovat lopettaneet yrittämisen, koska erityisen tuen ryhmässä pääsee helpommalla, jolloin ei pyritä suoritukseen vaan helpommalla pääsyyn. On vielä kysymysmerkkinä, miten sitä on pyöritetty, millä perusteilla on ohjautettu ryhmään, mitkä on asetetut tavoitteet, koska ns. henki tarttuu ja tällöin on riski, että avuksi tarkoitettu ryhmä muuttuu negatiiviseksi. Tietona on, että on ryhmiä, joissa puolella on ETSU (erityisen tuen suunnitelma) ja toinen puolikas tavoittelee korkeakouluun, tämä on opettajalle ns. tekemätön paikka. Onko integraatiokin ajateltu vähän väärin, etteikö sekin toisaalta voisi olla erityisen tuen pienryhmätoimintaa, koska nyt integraation ajatuksena on, että erityisen tuen opiskelijat ei leimaudu koska he ovat samassa ryhmässä kuin muut, mutta käytäntö on osoittanut, että kyllähän he sielläkin leimaantuvat, koska he eivät pääse eteenpäin, eivätkä he saa ryhmäopetuksessa tarvittavia onnistumisen kokemuksia riittävästi. Suoranaiset ei ole uskoa integrointiin, ellei se tarkoita, että luokkiin annetaan suoraan lisää henkilöitä, tällöin opettaja ei voi olla yksin luokassa, vaan siellä on myös ohjaajaa ja ammatillista ohjaajaa, vaativampien kanssa jopa koulunkäyntiavustajia.

Haastattelijan Jatko kysymyksenä: Jos näin on, niin tuleeko tällöin järkevämmäksi erityisen tuen ryhmä, jossa tuki voidaan antaa keskitetysti?

Vastaus: Kyllä, tällaisessa tilanteessa nähtäisiin erityisen tuen pienryhmä järkevämmäksi ja kun tilanne muuttuu, opiskelijalla on mahdollisuus siirtyä takaisin ryhmäopiskeluun. Erityisen tuen ryhmä ei olisi pysyvä olotila, vaan koska kaikilla on elämässä vaiheita ja

kun opiskelija saa elämänsä takaisin hallintaan voi hän siirtyä takaisin ryhmäopetukseen. Jotta meillä olisi tällaisia mahdollisuuksia, on meillä koulussa tarve olla erilaisia koulutussuunnitelmia.

Ydinpointti: Jos emme saa enemmän ihmisissä luokkaan opetukseen, opiskelijoiden integrointi ripottelemalla ei vain toimi, silloin meillä on oltava erityisen tuen pienryhmät, jossa on tuki järjestetty keskitetysti. Myös tilanne, jossa mukana on yksi tai kaksi erittäin pahasti oireilevia, voi sekoittaa kokoa luokan ja myös tällöin olisi tarvetta saada tällainen opiskelija erityisen tuen ryhmään.

Oma näkemys, Erityisen tuen ryhmän opettajan on osattava vaatia yksilöllisesti tekemään parhaansa, jolloin kaikilla on tunne, että pitää tehdä.

5. Opetushenkilöstön osaamisen kehittäminen:

Mitä toimenpiteitä on suunniteltu opetushenkilöstön osaamisen kehittämiseksi opiskelijoiden yksilöllisen tuen ja ohjauksen näkökulmasta?

Viittaus: 4.1 Pedagoginen tuki.

Vastaus: Ilpoistentie 4 6:58

Esiin on noussut pari isoa teemaa; ensinnäkin miten meillä ymmärretään koko HOKS, miten sitä voi kehittää ja miten voi kehittää osaamista HOKS:n hyödyntämiseen. Mutta koska HOKS ei ole mikään irrallinen asia ja on sidoksissa koulutussuunnitelmiin. Jos meillä nyt HOKS:ssa havaitaan, että opiskelija tarvitsee monenlaista tukea tai ylipäätään tukea, mutta meillä ei ole suunniteltu kyseistä tukea, ei sitä voi myöskään valita. Toinen kohta on, että me tarvitaan koulutusta koko henkilökunnalle nepsy-oireista ja tämän tyyppisistä erityisen tuen tarpeiden eri muodoista ja miten nämä eri tuen tarpeet tulee ottaa huomioon pedagogisissa ratkaisuissa. Tällaista ei käsitellä mitenkään opettajakoulutuksessa. Lisäksi koska olemme ammatillisessa koulutuksessa ja ammatilliset opettajat tulevat pitkälti työelämästä, ei heillä ole kokemusta näistä asioista. Täällä tarvitaan erityisosaamista ja se on haaste rekrytoinnissa, jossa myös ammatillisen taidon lisäksi myös luonteen on sovittava opettajaksi. Opettajan kasvatuksellinen rooli on valtavan iso, varsinkin nuorten opiskelijoiden kohdalla. Specia, jolla on valtakunnallisesti tällaisten edellä mainittujen asioiden kehittäjän maine kanssa, käydään neuvottelija, jos he järjestäisivät koulutuksia meidän henkilökunnallemme. Specia voi opettaa mitä tietyt opiskelijoiden käyttäytymisjutut kertovat ja miten tuo tulee huomioida opetuksessa. Tämä

kysymys merkittävä, koska tarvetta osaamiselle luo, että tälläkin hetkellä Turun alueen opiskelijoista 25 %:lla on erityisen tuen tarve. Lisäksi Turku kasvaa tällä hetkellä maahanmuutolla, jotka luovat kieli ja kulttuuri kysymykset, he eivät ole ETSUja, mutta he eivät pärjää samoilla ”paketeilla” kuin muut ryhmät. Mutta kaikki tämä tarkoittaa, että henkilökuntaa pitää kouluttaa. Tosin sanoen tämä tarkoittaa, että meidän tulee ostaa koulutusta henkilökunnalle, joka ei voi olla webinaari, vaan koulutus, jossa pitää osallistua ja tehdä.

6. Yhteistyö ja verkostoituminen:

- a. Kuinka moniammatillisen yhteistyön kehittäminen, joka on mainittu Tuen ja ohjauksen strategian 2024–2030 strategiassanne, toteutetaan käytännössä?

Vastaus:

Ison ongelman kyseisen asiaan teki opiskelijahuollon siirtyminen VARHAan, jonka vuoksi joudutaan rakentamaan asioita uudelleen, eikä ole tietoa miksi Turussa näiden asioiden kehittyminen vie niin kauan, kun naapurikunnissa ja monissa isoissakin kunnissa asia on jo kunnossa. Heillä Opiskelijahuollolla on jo pääsy opiskelijan tietoihin. Miksi Turussa tämä asia ei edisty, ei ole tietoa.

Käsityksenä kuitenkin on, että meidät pelastaa edes vähän se, että valtaosassa meidän koulutaloissamme, meidän henkilökunnallamme ja VARHAN henkilökunnalla on hyvät yhteistyö kuviot, koska yhteistyö on pitkäaikaista. Mutta on myös yksiköitä joissa homma ei toimi, ei välttämättä tunneta edes oman koulun kuraattori, terveydenhoitajaa tai psykologia, tällöin ei myöskään osata ohjata opiskelijoita tuen piiriin. Tämä taas tekee herkästi sen, että vastuopettajat kuormittuvat, koska he eivät tiedä kenelle ohjata opiskelija ja he yrittävät hoitaa kaiken itse. Tämä näkyy mm. siten, että esim. on yksiköitä, joissa opiskeluhuollon piirissä ei ole kuin muutama asiakas viikossa, kun normaalisti opiskelijoiden varausajoissa on pitkäkö jono.

Ensimmäisenä ja nopeasti toteutettavana, sekä nyt jo työn alla muutoksena on, että jokaiseen koulutaloon tulee juliste, jossa on kunkin opiskelijahuollon jäsenen tehtävä avattu, eli mikä on esim. Kuraattori ja mitkä ovat hänen tehtävänsä ja mitkä asiat ovat sellaisia, jolloin otetaan kuhunkin tahoon yhteyttä. Tämä juliste tulisi esille kaikille, niin henkilökunnalle kuin opiskelijoille. VARHAN esimiesten kanssa on myös tullut uutena säännölliset tapaamiset

- b. Miten tämä yhteistyö tukee konkreettisesti ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden tuen tarpeita?

Vastaus:

Viittaus: 4.3 Monialainen yhteistyö.14:43

Tämä tukee siten, että kunkin henkilökunnan roolin näkyvyys ja työtehtävän tunnettuus kasvaa ja ollaan tietoisia, miten ja missä tilanteessa otetaan kehenkin yhteyttä.

Luonnollisesti kun tunnettuus ja yhteistyö kasvaa osataan olla oikeampiaikaisesti liikkeellä. Vastaavasti kun ollaan tietämättömiä, on vaikea ohjata ketään mihinkään. Palvelun on tultava sinne missä opiskelija on.

7. Haasteet ja niiden ylittäminen

Mitkä asiat koette tällä hetkellä suurimmaksi haasteeksi erityisen tuen ryhmän toiminnan kannalta ja miten näette näistä selvittävän?

Vastaus: Ilpoisten tie 5 15:19

Hyviä puolia on, että porukka ohjautuu hyvin ja ohjautuu myös ulos.

Haasteena on, että kun kurssi on nyt eri tutkinnon osasta, niin sen kiinnostavuus ei ole hyvä. Opiskelija ja jotkin vanhemmatkin vierastavat.

Verrokkina on ryhmä, joka on rakennuspuolen opiskelijoille, on opiskelijoita helppo lähettää sinne, eikä siitä tule juurikaan kinaa, kun taas meillä on monialainen pienryhmä, on haaste saada opiskelijat näkemään mikä hyöty tästä on heille, kun kurssi ei ole suoraan heidän alaltansa.

Miten tästä selvittää?

Tarvitsi olla kaikille validi ala, eli alakohtainen erityisen tuen kurssi, kuten esim. talotekniikka- ja rakennusala, auto ja kotu.

Toinen haaste on yto-tutkinnot, joissa erityisen tuen opiskelijat ovat eri paikoissa suorittamassa SK-merkintöjä. Nämä pitäisi keskittää. OPVA hankkeessa on kehitetty todella hyviä malleja, joita odotetaan voivan ottaa käytäntöön suoran tutkintokoulutuksessa.

YTO-paja olisi yksi keino, jossa opettaja ohjaa ja tukee kaikkia kyseisen ryhmän opiskelijoita riippumatta missä vaiheessa he ovat suorituksissa. Ensi syksynä siirto ryhmään nopeutuisi verrattuna nykyiseen, jossa nyt on turhaan poltettu resursseja, eikä

se ole tuonut muutosta. Tämä edellyttää yksikön sisäisiä, alakohtaisia erityisen tuen pajoja, jolloin siirto voi olla nopea. Esim. rakennuspuolella ja talotekniikassa on helppo muodostaa yhteinen ryhmä, koska talotekniikassa on oikein erikseen mainittu rakennustyömaalla toimiminen ja kun rakennuspuolen opiskelijat ovat rakennustyömaalla, ei tule henkistä ristiriitaa mihin joutuu ja se kuulu molempien tutkintoon. Tällaisille vaihtoehtoratkaisuille nähdään tulevaisuudessa tarve ja siksi niitä tulee lisätä.

8. Strategian seuranta ja arviointi:

- a. Mitä menetelmiä käytetään Tuen ja ohjauksen strategian 2024–2030 toteutumisen seurantaan ja arviointiin?

Vastaus: Meillä on olemassa valmiina joitakin perusmittareita / mittaritietoja. Mutta esim. VIPUsta saatavat opiskelijoiden valmistumiset, opiskeluiden etenemiset, keskeyttämiset ja tämän tyyppiset, sieltä saadaan myös opiskelijapalautteet. Siellä on myös omat kohdat tuen saamiselle.

Tällä hetkellä millä on käytössä instituutti tasoiset seurannat, ja tämä ei ole riittävän tarkka seurantaväline, meidän pitäisi saada automatisoitua, esim. tutkintotasolla menetelmä, jolla me voimme imuroida suoraan tiedot meidän tutkintokantoihimme.

Meillä ei ole tällä hetkellä valtakunnallista tutkintokohtaista tietoa, ellei sitä joku esimies itse hae. VIPUnen ei myöskään ole mikään helpoin työväline ja sieltä saa erittäin helposti väärät tiedot, jos ei tiedä valintojen taustoja (esim. mitkä koulutalot kuuluvat minihinkin valintaan) ja näin ollen laittaa väärät asetukset.

- b. Kuinka varmistatte, että tavoitteet saavutetaan erityisesti ammatillisen koulutuksen kontekstissa?

Viittaus: 4.5.6 Tuen tarpeiden huomioiminen TAI:n koulutussuunnittelussa.

Vastaus: Tällä hetkellä on toive, että tehdään ohjelma, jonka avulla saadaan automaattisesti alakohtaiset kehitystiedot koulutalon käyttöön.

Mutta tarvitaan myös määrällisten tietojen lisäksi laadullista arviointia, miten henkilökunnan ja opiskelijoiden kokemukset palveluista muuttuvat ja muuttuvatko. Näiden pitäisi näkyä myös henkilökunnan tyytyväisyydessä, kun rataksuja löytyy päivittäisiin- ja viikoittaisiin ongelmiin.

Ryhmien yhteisestä päätelmästä luodut yhteiset kysymykset kaikille ryhmille

1.

Näkisittekö, että opiskelijoiden osallistuminen erityisen tuen ryhmätoiminnan yleiseen suunnitteluun ja toteutukseen voisi parantaa opiskelijoiden oppimiskokemusta ja koulutuspolun jatkumista?

Ongelmana on, että meidän pitää kuitenkin suorittaa koulutus tukinnon perusteiden mukaan, eikä se voi antaa paljoakaan joustoa, mutta jos ajatuksen kääntäisi toistapäin ja miettisi miten opiskelija oppii tuon opetuksen / ammattitaitovaatimukset, kun siellä on suunnittelee, toteuttaa ja tekee, eli heidän kanssaan pitää tehdä, eli se on tehtävä, mutta tietty voi miettiä miten sen tekee / toteuttaa ja tällaisissa asioissa heiltä asiaa voitaisiin kysyä jos koetan, että se asiaa auttaisi, mutta jälleen tulee alakohtainen koulutus esille, sillä ei autupuolen opiskelijaa kiinnosta, miten me tehdään valun anturamuotti. Vaikka opiskelijoilta kysyttäisiin, on silti pidettävä ns. pelisäännöistä kiinni, ettei lähde aiemmin mainittu negatiivinen kierre alkamaan (en mä viisti, kun tuonkaan ei tarvitse).

2.

Millaisia menetelmiä ja kanavia suosittellette opiskelijapalautteen keräämiseen erityisen tuen ryhmätoiminnasta, jotta heidän näkemyksensä ja tarpeensa voitaisiin ottaa huomioon tehokkaammin?

Nähdään, että kyseisiltä opiskelijoilta ei saada esim. webropol palautetta, joten ryhmän ohjaaja / luokan valvoja pitäisi kerran kuussa haastatteluhetken, jossa katsotaan tilanne.

3.

Millaisia keinoja kokisitte, että olisi hyvä käyttää opiskelijoiden koulunkäynnin motivointiin, jotta opiskelija kokisi koulun tukevan heitä, mikäli havaitaan, että opiskelijalla on haasteita koulupolun jatkumisessa?

Vastaus:

Kohtaaminen on ehdoton! Tämä tulee opiskelijoilta henkilökohtaisesti palautteenakin.

Huomioi opiskelija ja tervehdi kysy kuulumiset.

Avataan tilanne, missä he nyt ovat ja mitä tehdään, miksi tehdään ja mitä heiltä edellytetään. Tämä tuo selkeyden opiskelijalle. Valitettavasti erittäin monella opiskelijalla on käsitys, että koulu jotenkin etenee, vaikka ei oltaisi edes läsnä, tähän selkeys toisi muutosta.